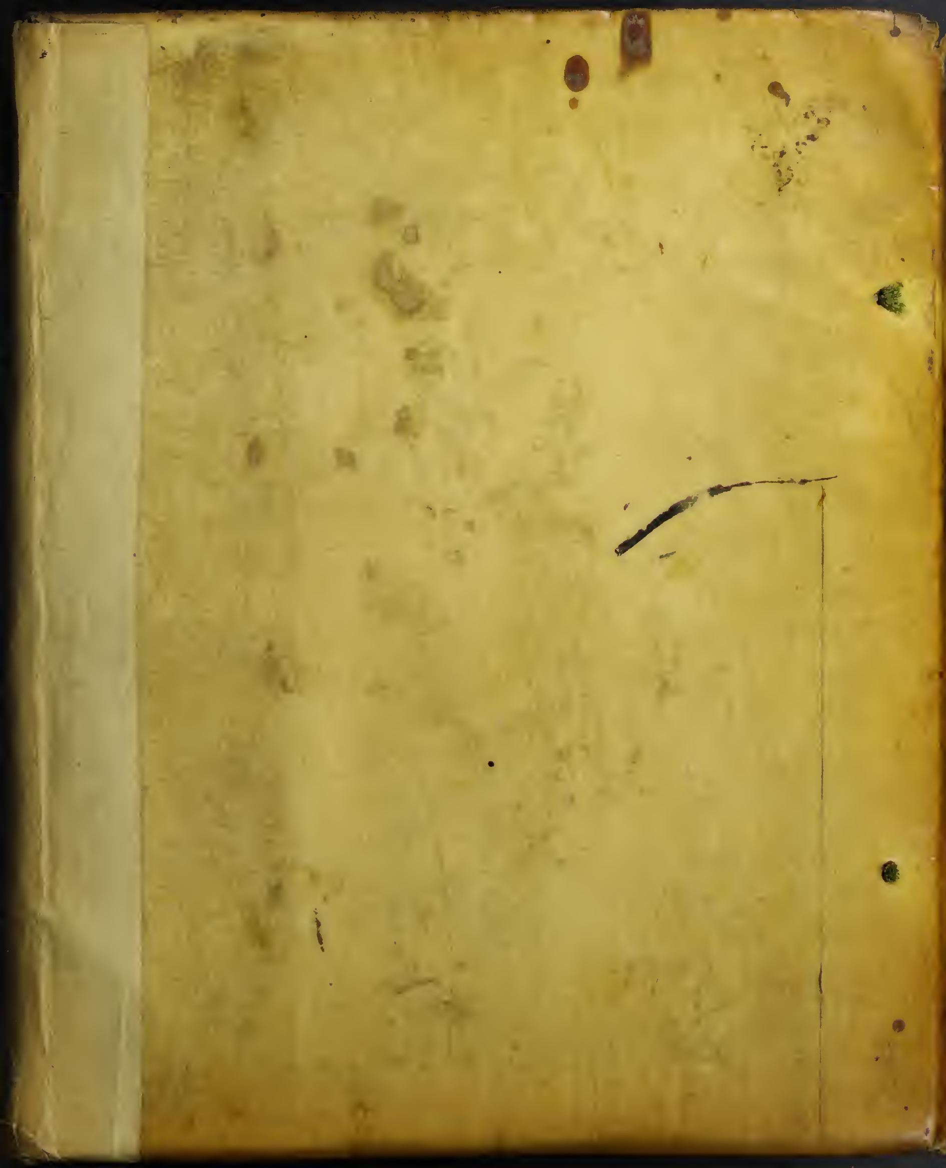

11113

VERSANTUR HIS TRIBUS
Pharmacopœi Pariſienſes
Ex Dono Magiſtri
GILLET
1765

HERMES TRISMEGISTOS ÆGYPTI'

GEBER ARABS

LUMINIS GRATIÆ BONUM FINITUM

Cherubim · Throni · Potestates · Virtutes · Angeli · Archangeli · Principatus · Dominationes · Seraphim

Pater · Filii · SANCTA TRINITATIS · MESSIAS · DEUS

LUX IN ACCESSA

HOMO

Quod est Superius, est Sicut id quod est inferius

In Sole et Sale Naturæ Sunt omnia.

MORIENES ROMANUS

ROG. BACCHON ANGLUS

D·O·M·A·

OSUALDI CROLLII VETERANI HASSI BASILICA CHYMICA

CONTINENS.

Philosophicam propriâ laborum experientiâ confirmatam descriptionem et usum Remediorum Chymicorum Selectissimorum é Lumine GRATIÆ et NATURÆ DESUMPTORUM.

In fine libri additus est Autoris ejusdem Tractatus Nouus DE SIGNATURIS Rerum Internis.

Occultum fiat manifestum, et viceuersa

Per elementorum conuersionem Ternarius purificatus fiat MONAS

R. LULLIUS HISPANUS

TH. PARACELSUS GERMANUS.

LUMINIS NATURÆ BONUM FINITUM OMNIA VANA PRETER AMARE DEUM ET ILLI SOLI SERVIRE.

ORA ET LABORA REPUTANS

CABALA THEOLOGICA MAGIA ASTRONOMICA HALCHYMIA MEDICA

Ignis · Aqua · Aer · Terra

ANIMA · SPIRITUS · CORPUS

Animalia · Vegetabilia · Mineralia

Cum Igne tandem In gratiam redit Aqua.

Separate et ad maturitatem perducite.

Cum Gratia et Priuilegio S. Cæs. Maiest:

Francofurti, Impensis Godefridi Tampachii

1608

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

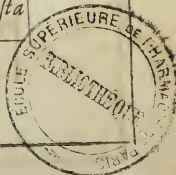
Ad Illustriß. & Sapientiß. ANHALTINVM PRINCIPEM

CHRISTIANVM,

COMITEM ASCANIÆ, DYNASTEN Servestæ, ac Bernburgi Dominum, & Patronum suum clementissimum,

OSUALDI CROLLII Epistola Dedicatoria.

I*Ndaganti mihi toto mentis conamine, Illustrißime, omnique laude dignißime* PRINCEPS CHRISTIANE, FAMILIÆ ANHALTINÆ *summum Decus, num nostris istis deploratißimis Temporibus, in quibus nil fere à petulantißima Invidæ Linguæ Maledicentia tutum esse solet, hanc meam* BASILICAM CHYMICAM, *variis ac diuturnis peregrinationibus, laboribus & vigiliis indefessis, sumptibus haud exiguis, longa deniq; observatione ac meditato studio congestam ac ante aliquot annos conscriptã, in Lucem emitterem, ancepsq; Iudiciorum pelagus subirem:* Occurrerũt *in ancipitis iudicii bivio hæsitanti impedimenta varia. Qui enim ratione*

iusta se totos, hac nostra infelicissima ætate, ad Veræ Sapientiæ studia convertunt, & relictis Vanitatib. Ethnicis, spretisq; Scholasticarum supra arenam fundatarum opinionum, errorumq; Labyrinthis, deinceps in abstrusis Naturæ Mysteriis diligenti investigatione inquirẽdis, iisdemq; labore sagaci omnia vincente in lucem eruendis suam feliciter volunt impendere operam: etsi opus arduum, magnum & laudabile susceperunt, diuersa tamen multorum hominum, & sæpe sine ullo suo merito iniquissima solent superborum experiri judicia. Tanta est enim ferrei, & à virtute alienissimi huius ævi nostri Malitiæ plenitudo, ut cuilibet integrum sit suam infantiam, nequitiam, & improbæ mentis arrogantiam mundo prodere, aliorum laudatos labores carpendo, ita ut fere nil per rabularum livorẽ intactum maneat. Dum enim alter alteri felicitatem ingenii invidet, fit, ut quem quis imitari non possit, eũdem odisse incipiat: Ignavi insuper homines mundanis irretiti illecebris, aut divitiarum cupiditate flagrantes, eos contemnere solent, quos virtute præstare, usumq; fructum Talenti sibi concrediti ad DEI Laudem & gloriã cum proximo suo egeno cõmunem habere animadvertunt. Postpositis tamen his remoris omnibus, vicit me tandem non Privatum sed PUBLICUM Commodum, non Astrale & Ambitiosum scripturiendi, sed Veritatis Chymicæ ab Impostorum larviis repurgandæ & manifestandæ studium: Animus inprimis bene de omnibus liberalibus ac Philosophicis Reipub. Spagyricæ, tã præsentis quã posteri sæculi Ingeniis merendi cupidissimus: Non ignorans Homines (post celebrationẽ ac Honorem Creatoris) Hominum gratia procreatos, ut mutuis inter se studiis & amicitiæ officiis societatem colant, aliiq; aliis (siquidem homo homini Deus) in Timore Altissimi succurrere ac prodesse, tum possint, tum Charitatis Christianæ vinculo iure etiam teneantur. Prodeat ergo fœtus ille, Nutu DEI, feliciter sub au-

Perscrutamini Scripturam & Naturam, in qua DEI Miracula occultata sunt.

Donorum dissimilitudo non rixatur inter bonos.

1. Petr. 4. sect. 10.

spiciis

spiciis ILLVSTRISSIMI RE & NOMINE CHRISTIANI PRINCIPIS: qui singulari sua Munificentia hujus in lucem editionis facilem expeditumq; mihi laborem fecit: Quo nomine tota etiam Respub. Medica & Spagyrica, omnem inde provenientem utilitatem, excerptumque fructum, merito post Deum Immortalem Celsitudinis ipsius Liberalitati, mecum acceptam feret: Et sic ad perpetuam Nominis eius Memoriam & Honorem illo fruentur etiam Nationes Exteræ. Alij autem Megistantes, sibi inde Exemplum capient, ut iisdem facultatum irritamentis & calcaribus multorum ingenuorum fortunæ indignatione dejectorum, humiq; jacentium animos erigant, & quia Virtutis amantißimi Virtuti deditis libenter præsto sunt, sua benignitate, favore, ac munificentia pristinam Principum Humanitatem imitati, viris dignis egestatis onere preßis, ac commoditati publicæ consulere capientibus, & valētibus, clementer succurrant.

Principis est studium Sapientiæ promovere, ac Naturæ & Artis secreta indagare.

Cum autem multis abhinc sæculis, Inclyte Princeps, consuetudine diuturna sit receptum, ut libri Novi Viris Principibus (quos omninm maxime, mysteria maxima nosse, & his donari præ aliis decet) consecrentur, quo illorum patrocinio & favore ceu Minervæ ægide muniti, ab iniuria Invidorum Calumniantium (prout est immundi hujus mundi, ubi sēper alter in alterius livet & grassatur ingenium, corrupta consuetudo) eo magis vindicentur: non dubitavi hos meos labores, & hoc vigiliarū mearum munus Tuarum Virtutum meritis ascriptum, Illustrißimæ Celsitudini T. offerre, eamq; huic Mæcenatem & Patronum diligere, ut si improbi quidam Sophistæ, crassa livoris & calumniandi insania illud arrodere velint, ipsum jam Tuum factum discretionis perspicacia, ac judicij candore feliciter protegas atq; defendas, siquidem Antiquißimorū Regum, Principum, & Sophorum Exemplo laudatißimo, inter paucos hac

nostra Tempestate fere præcipuus existis, cui Deus e[illegible] habilitatem, dexteritatemque Mentis largitus est, vt talia oblata & intelligere & examine recto expendere sciat; Et de quo sibi merito gaudere & gratulari potest, quod cognito Summo TRIVNO BONO, DIVINO *scilicet,* MACRO- ET MICROCOSMICO, DEI *vt pote,* LVMINIS NATVRÆ & SVI IPSIVS, *in reconditissimis illis Scientiis, quibus in Sublunari mundo non sanctiores, non præstantiores aliæ nullæ, Cabalæ videlicet Magiæ, & VVoarchadumiæ. (æternæ cœlestis nostri Patris* SAPIENTIÆ, *solius Veræ, pedissequis castissimis) singulari Diuinæ Prouidentiæ Benignitate, Celsitudo Tua possit suum Nomen profiteri: & iuxta prudentissima Reipubl. Gubernacula & sceptra felicissima, etiam Philosophorum ac Sophorum stupenda cumulate addiscere mysteria. Quæ Fortunata Beatitudo è sexcentis Proceribus vix vni: è Reipublicæ Literariæ antesignanis ne millesimo contingere solet. Quapropter sera posteritas, iure aliquando mirari poterit, quod Venerandæ Antiquitatis vestigia, etiam nostro hoc caliginoso sæculo in magni illius Oslanis, Osiridis &* TER *Maximi* HERMETIS *nepotibus & genuinis heredibus deprehensa & conspecta fuerint, qui videlicet difficilimos rerum abstrusarum aditus intueri, scrutari, contemplari, discernere & diiudicare valuerint. Sed ne multa verba, forte non satis apto loco profundam, intra propositi cancellos me recipio. Talem igitur iure optimo Patronum & Principem eligere conueniebat, qui vt modo dictum per se posset curvum discernere recto: qui oculis videret propriis, auribus non audiret alterius, nec ore loqueretur alieno. Et cui non auderent maligni Homines dicere*

Candida de nigris, & de candentibus atra:

Qui

Qui insuper artium maximarum rerumque secretißimarum cognitione excelleret & abundaret, sicuti cum admiratione fatentur etiam literatißimi Viri, qui Celsit. eius familiariter norunt. Et cuius ceu Armatæ Palladis admirandas & Heriocas virtutes, iuxta invictam animi magnitudinem in Expeditione Gallicana prope Rotomagum patefactam, qui oculata fide diligenter atque accuratius perspexissent præsentes, nunquam satis ob dictionis inopiam pro merito laudare possent.

Quamuis autem longe pretiosori munere dignus sis, Tuaque Virtus maiora mereatur, Optime Princeps, tamen hoc exiguum Clientis literarium munusculum (submissæ meæ erga se observantiæ & gratitudinis debitæ monumentū) Cels. Tua serena fronte in præsētia accipere non dedignabitur: Et cum hactenus fortuna non obtulerit melius, illud interea singulari sua innata Clementia, animo donantis æstimabit. Vale felicißime, Principum omnium nostri seculi Decus singulare, & Thesaurum Luminis Gratiæ & Naturæ in agro Cordis repositum diligentißima & piißima indagine, petendo, quærendo ac pulsando eruere perge ad Sacrosanctæ TRIVNITATIS Ineffabilis Bonitatem, Sapientiam & Potentiam agnoscendam, suspiciendam, atque celebrandam, donec Tenebricoso Quaternarij Puncto superfluo amandato, & adepto Purificati Ternarij Puncto copulatiuo ad Monadis simplicitatem reducto, post sufficientem Supercœlestium Virtutum, Metaphysicarumque Influentiarum speculationem & comprehensionem, tandem peracta statione fiamus denuo Beata Immutabilique Quiete VNVM in ipso VNO, in quo omnia sunt VNVM: Huic Vni & Soli omnis Laus, Honor, Virtus & Gloria, ab omni semper exhibeatur decanteturque Creatura, Amen Pragæ Anno 1608. è Musæo.

Ternarius sacer per Binarium in Vnitatem omnis consummatæ Perfectionis autorem reducendus est. Ioh 17. sect. 11. 21. 22. 23. 1 Cor. 6. Ps. 145. sect. 21. 150. sect. 6. 148.

PRIVILEGIUM CÆSAREUM.

RVDOLPHVS *Secundus diuina fauente clemẽtia Electus Romanorum Imperator semper Augustus ac Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Sclauoniæ &c. Rex, Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Stiriæ, Carinthiæ, Carniolæ & VVirtembergæ, &c. Comes Tirolis &c. Agnoscimus & vigore præsentium notum facimus omnibus & singulis, quod cum noster & Sacri Imp. fidelis dilectus Osualdus Crollius Illustr. Christiani principis Anhaltini, Comitis Ascaniæ, & Domini in Bernburg, Consanguinei & Principis nostri clarissimi Medicus Ordinarius nobis humiliter exposuerit, longo se studio laboribusq; & sumptibus immensis in gratiam vtilitatis publicæ Basilicam Chymicam, præstantissimis Chymicorum Remediorũ formulis refertam; partim ex monumentis Paracelsi & conuersatione eruditorum Virorũ, partim si experentiæ suæ ipsius documentis congestam & ordine methodoq; certa in corpus redactam, typis in lucem edere statuisse. Vereri autem ne quod fieri solet, alii quæstui inhiantes eandem Basilicam Chymicam sibi aut Typographo suo in fraudem edant, ac proinde nos rogarit, ut Priuilegio nostro suæ consulere indemnitati dignaremur. Nos sane pro benigna nostra in præfatum Osualdum Crollium, cuius ipsi opera usi fuimus, animi inclinatione & in bonarũ artium ac disciplinarum studia affectione, humilibus eiusdem precibus deesse noluimus. Quamobrem authoritate nostra Cæsarea omnibus & singulis Typographis, Bibliopolis & aliis quibuscũq; librariã negotiationem exercentibus serio inhibemus & vetamus, ne quis prædictã Osualdi Crollij Basilicam Chymicam, verũ etiam alios libros Chymico Medicos imposterum ab ipso edendos per decem annorum spatiũ à prima cuiusq; editionis die cõputandum intra Sacri Rom Imp. Regnorumq; & Dominiorũ nostrorum hereditariorum fines simili aut alio quouis typo vel forma siue in toto siue in parte recudere aut alio recudenda dare, vel alibi etiam impressa adducere, vẽdere aut distrahere, clam aut palam citra voluntatẽ & consensum prænominati Osualdi Crollij & heredum eius præsumat. Si quis vero secus faciendo Priuilegium & interdictum hoc nostrum cæsareum spernere, negligere aut transgredi conatus*

fue-

fuerit, cum non solū huiusmodi libris perperam quippe recusis & adductis (quos quidem antedictus Osualdus Crollius illusq; heredes & mandatarii vbicunque deprehensos siue propria authoritate vel Magistratus loci illius auxilio sibi vendicare poterunt) de facto priuandum, sed & pœna insuper decem marcharum auri puri fisco nostro Cæsareo fraudis vindici & sæpedicti Osualdi Crollii eiusve heredum vsibus ex æquo pēdenda decernimus, omni spe veniæ sublata, mulctandum. Dummodo tamen istiusmodi libri nihil in se scandalosum Orthodoxæ Religioni Catholicæ, Sacriq; Rom. Imp. constitutionibus aduersum, vel bonis moribus contrarium siue in præfatione siue in textu contineant. Et iam dictus Osualdus Crollius terna vt minimum singulorum operum exemplaria propriis sumptib. quam primum ad Cancellariam nostram Imperialem transmiserit. Mandamus ergo vniuersis ac singulis nostris & Sa. Imp. Regnorumq; & Dominiorum nostrorum hereditariorum subditis & fidelibus dilectis cuiuscunque status, gradus, Ordinis, conditionis, dignitatis, aut praeminentiæ existant, tam Ecclesiasticis quam secularibus, præsertim vero iis qui in magistratu constituti vel proprio vel superiorum suorum nomine & loco iuris & Iustitiæ administrationem exercent, ne quenquam Priuilegium hoc nostrum Cæsareum temere & impune transgredi, violare aut spernere patiantur, quin potius contumaces, si quos compererint, præscripta pœna plecti aliisq; idoneis modis coerceri curent. Quatenus & ipsi eandem mulctam euitare & grauissimam indignationem incurrere noluerint, Harum testimonio literarum manu nostra subscriptarum & sigilli nostri Cæsarei impressione munitarum. Datum in arce nostra Regia Pragæ die secunda mens. Maii Anno Domini Millesimo Sexcentesimo octauo, Regnorum nostrorum Rom trigesimo tertio, Hungarici trigesimo sexto, & Bohemici itidem trigesimo tertio. &c.

RVDOLPHVS.

Ad Mandatum Sa. Cæs.
Maiest. proprium
Io. Barwitius.

Leop. à Stralendorff.

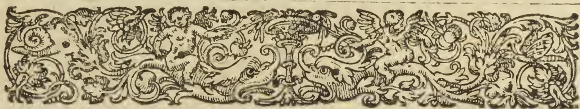
(:) (:) JOH.

IOH. HARTMANNUS, MED. D. ET CHYMIATRIÆ IN ACADEMIA MARPURGENSI Professor Ordinarius Lectori S.

SAt scio, quisquis es, LECTOR HUMANISSIME, *qui studiis Chymicis favere, ac propterea toti Rei Medicæ, hanc tot seculis desideratam accessionem gratulari unicè allaboras, mecū optabis, hujus BASILICÆ CHYMICÆ AUTORI OSVVALDO CROLLIO vita suppeditasset longior, quo præclara illa partim mente & manu, partim Stylo concepta & effecta opera MEDICO-CHYMICA perficere, & bono publico sincere & candide, sicut reuera cœpit, communicare potuisset. Haberemus, me hercule, non CHYMIAM modo sed vniuersam adeo nostrā MEDICINAM omnibus numeris ab solutam perfectamque Verum quando aliter visū est ei, in cuius manu arbitrioq; posita sunt omnia, voti nobis non licet esse prodigos sed potius decet esse gratos, eo, quod datum est Concessūq; diuino munere, frui, quam multis de fati celerioris iniquitate conqueri. Jam itaq; hac secunda Editione, non melius quidem, sed sua bonitate satis commendabile, attamen à mendis repurgatum da-*

mus tibi in Usus tuos HOC OPUS CHYMICUM: quod serio: etiam ad Labores Publicos in hac Academia cum aliis innumeris revocandum, commendamus. Cæterum à me nonnulla vel adjicienda vel clarius edenda qui optavit, fuit nō nemo: nec ego curam illam & laborem reformidassem, nisi in aliena domo, ut ajunt, curiosus, alieniq; operis Criticus audire voluissem. Quod superest igitur Praxi Medico-Chymica dignissimum, neq; adhuc dum manifestæ luci expositum, id CHYMIATRIA mea (quam Deo benedicente, sub auspiciis Illustrissimi Celsissimique PRINCIPIS AC DOMINI, Dn. MAURITII HASSIÆ LANDGRAVII &c. Studiorum Chymicorũ Patroni, Principis & Mecœnatis mei benignissimi, iã sub manibus habeo) *brevi, sine verborum involucris sincere & caste expeditũ dabit. Tu interea,* LECTOR HUMANISSIME, *his Crollii Laboribus fruere: quos sane ubi tibi profuisse perspexeris, nomen ejusdem & memoriam gratissima recordatione mecum celebrare perge. VIVE & VALE feliciter. Dabam Marpurg. Calend. Martij, Anno gratiæ. MDCXI.*

PAV-

PAVLI MELISSI FRANCI,
COMITIS PAL. ET EQU. AVR.
CIVIS ROMANI
ODE ALCAICA
AD OSVALDVM CROLLIVM,
Medicum excellentiss.

PLVRES per annos Galliam & Ausonas
CROLLI peragras, discere fervidus
Artes honestas, exterasque
Insimul ore rotundiori
Sonare voces, quæque Machaonum
Requirit vsus laude celebrium
Callere, non ex more vulgi,
Aut leviter sale sive lympha,
Fictæve tincti corticis unguine:
Sed ex professo scripta veterrima
Graium Latinorumque ad unguem
Noscere, & egregium quid ultra
Tuopte Marte extrudere. Vividum
Natura nescit acrior impetum

Celare, nec præstantiores
Igniculos cohibet sepultos
In corde Pallas. Novimus, inquibus
Versere flammis, eliciens aquas
Membris salutares vietis,
Balsameosque creans odores,
Et quicquid ægris expedit artubus.
Plus una prodest gutta tuæ (scio)
Stillationis, quam de tota
Vitra medentum aliorum & ollæ.
Quin una saltem plus pilula efficit
Pusilla, quam vel septem aliæ aut novem
Maiore compactæ pugillo,
Ventriculo minus utiles, nec
Tam profuturas. Fallor, an inclitos
Quos aula honorat splendida Cæsaris,
Sollerter æquabis Galenos,
Hippocratemque Menecratemque,
Et AEsculapI numen, & obviis
Quicumque morbos tollere pharmacis
Norunt, & optatam medela
Pæonia dare sanitatem?
Experte raras Mulciberis face
Inventiones ac medicamina,

Divine

Divine CROLLI confer unum
Cuncta reperta breve in volumen,
Vt his fruantur, qui studij flagrant
Amore talis. Pro meritis quibus,
Jidem precabuntur, perennes
Jncolumis maneas in annos,
Addens repertis plurima commoda,
Queis longiorem corporibus diem
Dones, amicorumq; vitam
Nestoreum revoces ad ævum.

AD OSUUALDVM CROLLIVM.

ADSPICE *naturæ succorum propria, CROLLI.*
Senserit herbarum cum distillatio flammam
Horas per certas, artis non inscia doctæ,
Sal petit ima, oleum medio nat, spiritus alto.
Hæc tria sic inclusa vitro distincta colore,
Singula quæ possis oculo internoscere claro:
Quis non aureoli PARACELSI dia reperta,
Ingeniumq; sagax, & mirum prædicet ignem,
Quo præeunte artes chymici didicere novellas,
Quo monstrante ægri curantur simplice gutta?
At te felicem quis non miretur, in usus
Humanos promus condus qui talia servas?

Anno CIↃ IↃ XCII. Haidelbergæ.

Melissus F.

In Ba-

IN BASILICAM CHYMICAM CLArißimi & Excellentißimi Viri D. OSUALDI CROLLII Medici &c.

ROLLIVS Invidiæ quia ſeſe audentius offert
Edendo medicis ſcripta probata ſophis,
Tam virtute ſua peragit monimenta perenni
Syncera præſtat quam pietatis opus.
Sed quia grata Deo, affectiſq; ſalubria membris
Exigit: æternum Phœbus Apollo mihi eſt.

Aliud.

O CROLLI decus, & medicæ Coryphæe catervæ
Qualemcunq; etiam ſecula docta ferunt,
Spagyricas ſi quis ſapit & diſcriminat artes
Pro ſcriptis grates, quas tibi debet, agit.
Invida turba tonet, turgeſcant ilia faſtu,
Laurigeros feriunt fulmina nulla ſophos.

ELISABETHA IOANNÆ VVESTONIA ANGLA.

PRÆFATIO.
ADMONITORIA
AD LECTOREM
CANDIDUM,

In quâ, juxta Medicinæ Chymicæ comprobatam præſtantiam, & Hominis Microcoſmi excellentem dignitatem, à pauciſſimis obſervatam, de utriuſq; Philoſophiæ, Gratiæ ſcilicet & Naturæ Myſteriis profundiſſimis ac reconditiſſimis agitur.

Author ad Zoilum.

Invide, quid laceras Chymicorum Dia reperta?
Hæc bona ſi non ſunt, tu meliora doce.

AD PIUM ET CANDIDUM LECTOREM,
Chymicæ ac Philosophicæ Medicinæ studiosum,

OSUALDI CROLLII,
ILLUSTRISSIMI PRINCIPIS CHRISTIANI ANHALTINI Medici,

PRÆFATIO Admonitoria.

UAMVIS, *benevole lector, Romani Angeronam Græci Harpocratem, Taciturnitatis nomine commendarint: omnes etiam antiqui Philosophi secreta prophanare, Naturæq́ thesauros sordidis, & nondum defæcatis hominibus temerè prostituere, Actæonis exemplo graviter prohibuerint: Attamen cum Pater noster cœlestis, nos omnes affluenter suis donis præveniens,* SOL *sit, omnibus æqualiter lucens (sine respectu enim & invidiâ Bonis & Malis, Gratis & Ingratis suum communicat lucem) meritò hunc, cujus filii esse debemus, imitari tenemur: iiq́ omnium maximè, quos sua gratiosâ misericordiâ, è tenebroso Laborum Errorumq́ labyrintho & circumferentiâ ad manifestam Quietis & Veritatis semitam ac centrum deduxit. Ideò talentum mihi à Patre Luminum concreditum impiâ quadam taciturnitate in sudario, diutius in humanâ obruere invidia non visum fuit: cum ingenuis animis Sapientiæ fores semper patêre debeant, neque talibus* Μουσῶν θύραι *unquam conspectæ fuerint* ἄφθονοι. *Benignum namq́ & humanitatis plenum officium est, erranti proximo, viæ præmonstratorem se præbere facilem, non errantem verò, in viâ rectâ retinere. Quo nomine, amice lector, ad Divinæ Majestatis & Liberalitatis (cujus instrumentum*

Ps. 145. sect. 9.
Matth. 5.
Joh. 16. 5.
Strabo ait tum demum mortales imitari deos, cum benefici fuerint.
Matth. 25.
Luc. 19.
Victor.
Dona Dei crescũt & augentur communicando.

 & ca-

& calamum saltem me cunctarum suarum miserationum & præstitorum beneficiorum longè minorem, esse & opto & spero in hac evulgatione) laudem & gloriam: proximi etiam seu totius Reipub. Chymicæ commodum & incrementum, è cordis mei profundissimo scrinio, præstantissima depromo. hîc tibi Arcana Spagyrica (quorum præparationes post multiplices sumptuum, temporis, & laborũ errores propriâ meâ manuali experientiâ sunt à me priùs comprobatæ omnes) qualia in hunc usq; diem, simul & semel in publicum prodiisse, nec auditione accipere potui, nec è veterum intelligere monumentis. Alienum à me semper fuit, nugis & mẽdaciis, quorum seculum nostrum (fæx & amurca mundi) admodum ferax est, lectorem onerare: multò minus ingens volumen (qualia complura apud me diuturnis laboribus collecta latent) tædiosissimarum Receptarum formulis complere, quibus centonibus jam video Medicinæ studiosos obrui & ita intricari, ut ipsi ferè sub tam gravi Receptarum pondere corruant & moriantur. Quæ autem per annos ferè viginti in molestis meis ac variæ fortunæ laboriosis peregrinationibus, per Galliam, Italiam, Germaniam, Hungariam, Poloniam, Bohemiam, à Chymiatris, maximæ experientiæ doctrinæq; viris, partim precibus partim pretio & permutatione (ut taceam in praxi medica nutu Dei proprio studio inventa mea, eaq; non pauca) indefatigatâ diligentiâ, & curiosâ exploratione adeptus sum, utilitati privatæ communem præferens, charitate insuper Christianâ, miseriâ & necessitate ægrotantium motus, pro meâ in Rempub. medicam fidelitate, priùs Vulcani beneficio probatissima. oculatis, ut ita dicam, manibus aspicere & contrectare volui, antequam illa emolumento publico à me donarentur, ut hoc pacto filii doctrinæ indagatores & amatores veritatis, quod ego magno meo malo didici, nunc optimo consequantur compẽdio, videlicet non fallaces, (ut hactenus in tantâ imposturarum fertilitate conquesti sunt) opiniones, sed multis experimentis exploratam diuq; exoptatam veritatem, Et sic quoq; nonnulla confecto priùs magni anni Platonici curriculo cum fœnore ad suos integra & longè splendidiore ornatu vestita revertentur gratis, quàm ego eadem ab autoribus semilacera & pretio olim acceperam. Nam apud nonnullos, ad quos rumor multorum Arcanorum reconditorum me tædiosis itinerum difficultatibus & sumptibus pellexerat, ipsa præsentia, ut sæpè fieri solet, famam minuit: ita ut aut trita tunc mihi viderentur, quæ illi pro secretis ostentabant: aut mutila & manca, quorum defectus erat supplendus è multis descriptionibus à me in unam reductis, compro-

Fuerũt etiam ex mea spontanea cõmunicatione ab aliis quædam ex his pro Imperatore nostro Rudolpho præparata.

Quò plerũq; majores Receptæ, eò minores virtutes.

Benignũ. est, teste Plinio in Epist. ad Vespasianum, & plenum ingenui pudoris fateri per quos profecimus.

probante nihilominus eandē prius proprio ignis examine: permutatione etiam ipsis non damnosâ (secundum pervulgatam illam consuetudinem Chymicam, καὶ δὸς τὶ, καὶ λαβὲ τὶ) sæpè me studia mea cum ipsis conferente, ovum in colloquio mutuo pro nuce accipiebant, quâ longis operosis & vanis laboribus fractâ, cariosum tandem reperi nucleum, aut nuclei loco cortices & siliquas obtinui: Indè factum est, ut sine Naturæ VULCANO, *verissimo artium & mysteriorum à poetis decantato inventore & doctore: maxima pars illorum (pace tantorum virorum salvâ hoc dixerim) qui nostra ætate, de secretioribus præparationibus Spagyricis ex aliorum relatu, non sua scripserunt manuali experientia, hunc fructum Chymiæ studiosis attulerint, ut plerūq; post magnos in vanum locatos sumptus, tandem etiam causam ipsis perditi cùm laboris, tùm longissimi dederint temporis. Rem ita se habere fatebuntur mecum lubentes ii, qui meo exemplo & alieno damno non acquiescentes, talia Pyrotechniæ & Chymiæ ministerio deinceps examinare suoq; periculo proprio cautiores fieri mavelint: Et sicuti multa sunt in dictis quæ nunc reperiuntur in factis, ita multa cadunt inter Theoriam & Praxim: Experietur, qui sibi de alieno periculo cupit facere proprium & decipi ab his, qui ab aliis fuerunt decepti. Ideò in hoc studio, non cuipiam ulterius habeatur fides, quàm quisq; propriâ suâ experientiâ palpando & videndo per debitum ignis falsum à vero diiudicantis examen comprobatum reperit. Et quia secundum Aeschylum ille demum reputatur prudēs ὁ χρήσιμα, οὐχ᾽ ὁ πολλ᾽ εἰδὼς, malui pauciora & selectiora offerre, animo subinde revoluens illud Damasceni, Medicamēta tibi pauca tenenda sunt, quorum vires & operationes multoties es expertus. Nihilominus hac paucitate tibi confidenter asseverare possum in totius Naturæ maiestate & penu (si universalem illam & celebratissimam Medicinam ab antiquissimis à condito mundo sapientibus Philosophis possessam, & ad miraculum usq; legitimis suis heredibus decantatam excipias) vix latenter quiescere, præcipuis his medicinæ secretioris Arcanis oblatis, selectiora & efficaciora: οὐ γὰρ ἐν τῷ μεγάλῳ τὸ εὖ, ἀλλ᾽ ἐν τῷ εὖ τὸ μέγα. Qui syncerius Philosophiæ operā navando intima Naturæ penetralia, præparationum piâ assiduitatè, naturaliumq; causarum diligenti contemplatione coniuncta debitè adierit, experientiæ insuper labores & difficultates non recusaverit ex hoc Naturæ gremio revelato, manuariæ operationis solertiâ (si gratia favoris Altissimi ipsi infusa fuerit) proferret longè maiora, quàm prima facie polliceri videntur. Quamvis autem vires singulis or-*

Discite aliorum monitis cavere, ne insumptæ operę pœniteat.

Vide Anaxagoram in suo libello περὶ τῶν ἱερογφῶν φυσικῶν.

Fructus & summa utilitas laborē artificis tempusque impēsum satis superq; compēsabit.

dine aſſignatas, ego, à quo medicinam facio, non omnes expertus ſim, ſicuti ipſas opere ipſo præſtiti operationes: attamen, quia potiſſimam partem uſu medico deprehendi veram, Spagyris in laboribus Chymicis provectis & exercitatis, filiis videlicet artis, terminorum ejus peritis, ac veræ Philoſophiæ fontibus prolutis, qui de his ſolo etiam intuitu haud iniquam cenſuram ferre, faciliq́ue conjectura aſſequi poſſunt, (ejuſmodi enim, & non duræ cervicis, obtuſiq́ue ingenii artificem hæ præparationes, nihil cum Alchymiſtarum vulgo cõmune habentes, requirunt, ne indigniſſimâ calũniâ τὰ τοῦ τεχνίτου σφάλματα τῆς τέχνης εἶναι νομίζηται) illis inquam artificibus ἐγχειρητικοῖς nullum erit dubium, quin & cæteræ vires ab expertiſſimis Chymiatris longo rerum uſu, certoq́ue experimento comprobatæ, & nunc unâ operâ publicatæ, indubiè deſideratum præſtando effectum ſine voto & avidæ expectationi ſatisfacturæ. Ideò veri & profundiores Medici, divino afflati ſpiritu, miſericordiâ Samaritanâ erga ægrotantem proximum, cujuſcunque ſortis & conditionis, moti, qui in timore DEI *methodo cõvenienti & artificioſa his ſua propriâ operâ legitimè, (niſi velint effectu deſiderato defraudari) nõ alienâ ut plerunq́ue fieri ſolet ſophiſticè & fraudulenter præparatis utentur, experimento cognoſcent, adhuc longè majores efficacias, & virtutes inter medendum, ſi præſertim pro natura infirmi & judicio præſentis medici offerantur, quã ego hîc aſſignare nec potui nec debui, ſicuti Temporis filia* DEI *nutu docebit Veritas.*

Qui propter intellect⁹ inertiam ſuum deſideriũ non obtinet, ignorantiæ & imperitiæ ſuæ culpam, non naturæ defectui, nec mihi, ſed ſibi imputet.

Sed quibus me hoc publico promerito nunc fluctibus obiicio? quid obſecro in hac judiciorum alea & diverſitate agendum? quid in tanto carptorum peſſimè vel optima arrodentium proventu faciendum? Scutum obiicimus intrepidus, quo me tuear, ſynceritatis videlicet meæ, beneq́ue de Repub. Spagirica merendi ſtudium: Hoc imperitorum ſuperba non timebit judicia, & omnia adverſariorum præviſa tela, Iracundiam puta, Maledictionem, Invidiam, Supercilioſum contemptum veriſſimum Inſcitiæ teſtem, facilimè retundet.

Ignorãtia Superbiæ & Nequitię individua comes.

Inſurgent in me & iraſcentur graviter primò ſecretiores Philoſophi Hermetici, quibus potiora iſthæc arcana antea fuerunt ex parte perſpecta: conquerentes injuriam ſibi fieri, ſi illa, quæ ſummis ſtudiis & longo temporum intervallo conquiſita, altoq́ue ſilentio hactenus compreſſa fuerunt, tàm ſubitò lucem videant, & cum hominum vulgo communicentur: Fractorem me ſigilli Chymici vocabunt, quod, myſtico Pythagorico ſilentio non initiatus, & Hippocraticæ legis immemor τὰ ἱερὰ ἱεροῖς, Veritatem Chymicam, in Umbrarum *& Invidiæ carceri-*

bus

bus hactenus detentam, liberaverim, liberatamq́ è vinculis foribus patefactis benignè communicarim posteritati. Verùm hi, quia veræ Sapientiæ heredes, & Regni Philosophici cives, clausa Invidiæ fenestra, Dei & proximi semper amantes sunt, aut saltem esse debent, sublato in altum capite & oculis Caballisticis, nõ ignorabunt in vera Cabala, Magia, & Woarchadumia longè potiores thesauros sibi Oratorii & Laboratorii beneficio, petendo videlicet, quærendo & pulsando, indefessis laboribus & vigiliis eruendos repositos esse, à GRATIÆ & NATURÆ *Lumine, temporis tandem progressu, omnibus indifferenter manifestandos, ubi exacto prius* SANGVINEO FILII JUDICIO, PATRIS AQUEUM *indubitanter subsecuturo, in* TERTIO *demum* SPIRITUS SANCTI *seculo, (olim per* IGNEM, *propter occulti manifestationem, renovando)* HELIAS *Artista Reparator omniũ advenerit: Cuilibet enim divinitatis Personæ, suum seculum esse destinatum, non obscurè colligere est, è duodecim tripartiti Symboli Apostolici Articulis, totidem Magni & unici Diei, huius videlicet duraturi Mundi horis congruè correspondentibus. Et sic posteritati gratæ, in Chymicis Lumine naturali expertæ, & à Deo ad harum præparationem incitatæ (Scientiæ videlicet ac Sapientiæ heredibus dilectis) præsentes has mecum nullo modo invidebunt micas: ab inexercitatis enim pigris seu ignaris contemptoribus arcana hæc Chymica, ob manualis operationis ineptitudinem, benè intacta manebunt: sicuti etiam à prophanis, pravis, & ingignis, revelatorum mysteriorum Theologicorum, Philosophicis apto loco (sermone brevi sed sufficienti his qui intellecturi sunt) immixtorum, nullum erit ob spiritus Sapientiæ carentiam, ingeniorumq́ tarditatem comprehensionis & perceptionis periculum.*

Syracid. c. 43 sect. 36. 37.

Zephan. ca. 3. sect 9.

Malach. 4. sect. 3. 6.

Zach. 14. se. 9.

Sirac 48. sect. 10. 11. 12.

Soli qui sunt digni illa verè intelligent, quibus videlicet Deus ratione humanã per MENTEM illuminavit: ideo nemo temerariũ se ostendat judicem ante veritatis causę agnitionẽ sententiam suam proferendo.

Spurii autem & aduterini Theophrastæi (sceleratissimum hominum genus) rabidissimè meam synceritatem accusare non desinet, ægerrimè ferentes, quòd deinceps simulata sua experientia, amicitia ficta, pietate fucata, pollicitationibus variis & vanis, dolosè suas imposturas venales, & magna pecunia redimendas, apud illos, qui animum ad cavendũ fallendumq́ minime instructum habent, circumferre non possint: Nec prout est quorundam de facie & vestitu se non facilè manifestantium artificiosa vafricies, dum ex aliorũ congressu & colloquiis sententias captando, sibi deinceps suppresso benefactorum nomine eruditionis, sapientiæ, prudentiæq́ famam apud magnates aucupãtur, & quæ ab aliis bonis viris, technarũ multitudine, suis videlicet fallaciis ac versipellis astutiæ

2.

Tales furto ac benefactorũ calumnia quęrunt ingenii laudem.

tiæ fraudibus ac versutiis expiscati sunt, more suo solito pretio amplius distrahere, multo minus ement[illegible]as suas, sine ulla veritatis scintilla Cacochymicas & Sophisticas litera longa dignas artes, pomposa specie vendere., quod hac vice Pharisaicam pellem, vulpinum ac maledicum animum tegentem, (quo multos innocentes virtute sua & inculpata vita viros integerrimos, pessimi illi ad arrugias condemnãdi impostores perfidi ac scelerata linguæ famicidæ, quorũ etiam umbra nocet, non solũ mendaciter insectari, verum etiam honestum laudabileq́ eorum nomen in odium & periculum vocare consueverunt) sibi detractam animadvertent. Natio hæc prava & adultera, cui decipere dulce est, mavult esse famæ magnæ, quàm bonæ, & plerunq́ quia virtutibus nequeunt, sceleribus innotescere volunt. Ideo his à cœtu omniũ verè Philosophantiũ in perpetuum excommunicatis impostoribus, mysteriorum Dei, secretorumq́ Naturæ ignaris & indignis (propter quos laudatissimum & honoratissimum veræ ac inclytæ Alchymiæ nomen, non solum apud rude vulgus, verum etiam apud literatos, qui tamen ex sua ignorantia aliorum scientiam metiuntur, infame ac odiosum immeritò evasit) displicuisse, verè laudari est. Quid enim potest contingere illustrius, quàm ab illis perditissimis agyrtis & seplasiariis ad haram potius, quàm ad Aram Spagyricam idoneis vituperari, quorum laus sæpè suspendio digna, & à quibus non nisi optimi & doctissimi quique semper odio sunt habiti.

Nõ artis hęc, sed hominum arte abutentiũ sunt vitia.

3. Ubi invidia & odium in cõsilio est, cæcũ est ibi judiciũ.

Galenistarum verò pars syncerior & subtilior, Nicodemiana, ingenio mitiore, quæ propter metum & excommunicationem Rabinorum quorundam Atheniensium veritatem publicè profiteri, hactenus nondum ausa est, lucem hanc diutissimè exoptatam, obviis ulnis excipiet avidissimè absit tamen omen, quod haud vano mentis augurio præsentio, ne post plenariam istorum perceptionem Invidia hinc certò suboritura doleat hæc usui publico cõmunia facta: ita ut postea iidem simulato contemptu, in fervidius carpant: velut aliquando plus sapere videantur, contractis superciliis, ac concrispatis naribus eadem (suis tamen usibus, sed sine Dei benedictione, clanculum reservata) frigidiusculè commendent. At cum Invidiæ stimulis semper vulnerata conspiciatur Virtus, ac proficientium & Reipub. studentium comes sit Invidia: imò ne Iupiter quidem, seu pluat, seu serenus sit, omnibus placeat, & difficilimum sit ingrato mundo operam gratam præstare posse, misericordia potius quàm ira digni sunt, donec aliquando ex Invidiæ suæ Purgatorio cruciante, spontè se liberent.

Omnibus placere non studeo, cum nec omnes nec omnia mihi placeant.

Pars

Pars vero craßior & fæculentior, quæ veritate relictâ, comitem sibi errorem adiunxit, omnis humanitatis & veræ Philosophicæ literaturæ plane rudis & expers, omnium maximè ludibriis superciliosis hanc meam erga Rempub. lacesset benevolentiam. Verum enim verò, cum secundum Comicum his maleferiatis Misochymicis & Misosophis in ignorãtia sua sepultis, nil quicquam iniustius: horum insuper demersæ in cœno & pulvere scholastico mentes nil sublime suspicere poßint, imo veteri semitæ & crassæ suæ inscitiæ immori malunt quam ut discipuli habeantur eorum, in quos sibi docendi imperium arrogarunt: nemini mirum videatur, si hi insolentes & manifesti Naturæ secretorum contemptores, elato supercilio, audito solo Chymiæ *Nomine inhorrescentes, hucusq; divinissimam hanc artem sine omni rubore, stultâ ac barbarâ quadam arrogantiâ improbanda ridere, omni convitiorum genere impudenter proscindere, & instar canum ignota allatrantium, stomachosè insectari ac indigne lacerare, non sunt veriti, quam tamen ne à limine quidem salutarunt unquam: tum quod Divinæ Sapientiæ exortes pro fatua mentis inscitia, ambitiosaq; stultitia, nulla habẽt arma alia, quibus contra Veritatem dimicent, ac margaritas proiectas conculcent, quam Dux illorum illis suppeditavit* Binarius *ille Calumniator: tum etiã quod iracundiæ seu rabiei Cyclopicæ in Anticyram deportandæ causam non habeant aliam quam (ut ipsimet & publice & priuatim fatentur) legitimæ præparationis ignoratione. At cum ignoti nulla cupido, & de ignotis tanquam de rectè cognitis statuere, nõ ineptum modo sed ne à turpitudine sit alienũ, quomodo quæso eiusmodi Doctores Scholastici ob intellectus inopiam Sanctuarium Naturæ nunquam ingreßi hominum non vulgarium non vulgaria studia condemnare vel audent, vel saltem iure possunt? Et cur Philosophiæ & Medicinæ Titulos & Honores iniustè usurpant, & Nominis sua stipendia impetrant publica, si præclara illa opera, in quibus universa Naturæ potestas viget, veritate tandem convicti & compulsi, ceu miracula Magica cum plebeis admirentur? Nec tamen cessant contemnere multos famatißimos seculi nostri etiam literatißimis viris comparandos Medicos, totius vitæ decursu in artis operibus versatos, & Arcanorum Naturæ peritißimos viros, quod (quamvis in utrâq; Medicinâ & veteri & nouâ, tàm è lectione probatißimorum Autorum, quam ab ipsa Luminis Naturæ, vulgaribus medicis plane incogniti, experientia sufficienter instructi) vanißimos illos mundi Honores, & Doctoratus, ut vocant, Autoritates, & Titulos (quib*

4.

Alchymia duplex, Naturalis à filiis Artis in magno precio hab.ta: Sophistica ab iisdem summoperè detestata.

Joh. 5. sect. 44. Vide Paracelsum Tom. 5. in fragmētis medicis fol. 167. 168.

Impia Tyrannis, captivare nere ad præfinitos autores studiosorum ingenia, & initiādis discipulis adimere libertatem indagandæ & sequendæ veritatis.

* Fit hoc mediāte pecunia & gratia, non scientiâ.

Error ejusmodi medicorum terra tegitur, ut dicit Socrates de temerariis medicis cum corio humano, seu verius Dei imagine impune ludentibus, & cum animæ suæ detrimento novum cœmeterium erigentibus.

Solus Deus est Naturę Dominus & Magister: Gradus autem seu Titul⁹, licet majorem in mūdo authoritatem ac nominis existimationem ob vanam gloriam afferat, sapientiorem tamen & doctiorē efficit neminem.

Dediscenda deliramenta.

*nec Hippocratem nec Galenum, nec ullos illorum coætaneos, licet authenticos eorum judicio, medicos præditos aut gloriatos legimus) propter suas Rationes non expetant, potissimū ne manifestata veritate, sepositâ in Ethnicos Deorū Scholasticorum errores jurare, ipsisq́; immori Academico astringantur juramento. Et hi quidem personati Tituli, etsi olim instituti laudabili virtutis calcar, & eruditionis præmium demeritum erant, hodiè tamen in facultate præsertim medicâ, multis indignissimis, aut prece, aut * precio conferuntur (non loquor de illis, qui doctrinæ meritis Gradus sui iustos Titulos Laureasq́; assequuntur) qui postquam primo biennio seu triennio studiorum suorum documenta daturi, figulinam in jacturâ vasis adeo nobilis experti sunt, procedendo secundum suam methodum omnia errata excusantem, sive vivat sive moriatur æger, demum anno quarto, quinto, & sequentibus eruditionis in medico requisitæ insufficientiam & inopiam, proprio etiam nominis dedecore & conscientiæ remorsu animaduertunt: Et tunc meritò dubitare deberent, num etiam Galeni Theoremata nobis non minus, ut scribit, quàm ursis & apris destinata, eiusque medicinæ Methodi, nulla antiquitatis autoritate stabilitæ quibus nostrū triumphat seculum, bonum haberent fundamentum quia finem suo principio in magnis morborum curationibus non respondere oculariter convincuntur. Dum autem aliorum bonorum virorum literas pro nihilo ducunt, nescientes artem medicam ita immensam & amplam esse, ut præclarè nobiscum agi existimare debeamus, si vel in primo senectutis limine hanc ipsam quod satis sit fuerimus assecuti, quamvis ex laboribus & aliorum obseruationibus suæ socordiæ & pigritiæ, nil ulterius discendi argumentum sumant, tandem tamen depositâ suâ pertinaci arrogantiâ, quâ se longè eruditiores viros, laudi aut vanæ gloriæ non studentes, superciliosè deprimere nituntur, à calce ad carceres revocari; & ipsos naturæ non doctores aut Magistros sed discipulos & Ministros renasci oportet, si modo suam stationē deinceps cum laude & honore tueri, & inscitiæ ac avaritiæ infames exprobrationes apud plebem devitare velint. Quam multi mihi ex illo grege clanculum conquesti sunt, quorum tecta iam nive erant cooperta & qui meliorem vitæ partē ferè in vulgaribus scholasticarum vanitatum vanitatibus, & ad medendum nil planè facientibus opinationibus medicis sine ullo fructu infelici pertinaciâ traduxerant, ὁμοιοι καρκίνοις μασσωμένοις, οἳ δὴ ὀλίγον τρόφιμον περὶ πολλὰ ὀστεῖνα ἀσχολεῦνται: quod agnitæ veritatis dulcedine allecti, post tàm longas deviationes, & seram,*

seriam

ſeriamq́; errorum, fatuitatum & ſtolidarum perſuaſionum cognitionem ac confeſſionem, ſalubri adhibitâ pœnitentiâ, depoſitis prius ſcientiarum impedimentis Opinione *videlicet &* Faſtu, *veluti poſtliminio non erubuerint, in ipſo ſenio (quia pulchrum, ſenem Sapiẽtiæ ſtudere, & cum Diogene in ſtadio currente curſum non remittere) prudentis ſerpentis imitatione ſenectam deponere, ac novâ aſſumptâ pelle, hujus artis Chymicæ eſſe diſcipulos ſuosq́; in poſterum dies cum Arcanis & in* DEO *& in Natura conſumere: ac iuxta magnum librum* GRATIÆ *(unde Animæ noſtræ ſalus æterna) etiam alterum* NATURÆ *arcana tractans, ad ſalutem corporis ſpectantia, exquiſitius rimari, nec præcipuos Naturæ theſauros, in quibus grauiſſimorum morborum medicinæ ab Altiſſimo collocatæ ſunt intactos relinquere: Ne autem in mortuis ſuperficierum umbris, ſeu externis Qualitatibus Galenicis errore infelici morerentur & ſepelirentur, ſuæ ſenectuti πονητήριον & Naturæ Fanum, ceu monumentum quoddam honoratiſſimum extruxerunt: E quo juxta Creatoris luculentiorem cognitionem (ad quam tàm per ſedulam operam* DEI *ſcrutationem & admirationem, quam per Creaturarum ſeu Naturalium rerum laborioſam examinationem & ſequeſtrationem Philoſophicam pervenerunt) hunc etiam eximium laborum ſuorum, vigiliarum, temporis & ſumptuũ ſunt cõſecuti fructuum: ut cum deinceps ceu multâ experientiâ confirmati medici, ad ægrotorum lectulos vocarentur, ubi nõ πολυγλωττία medici ad diſputandum, ſed ejuſdem πολυπραξία ad curandum conducitur, non amplius opus fuerit conari in arte quod deſideratur externis reſarcire illecebris: numeroſa videlicet officiorum multitudine ſubterfugia quærere, & molliendo ſermones ſuos inſcitiæ patrocinia, ut ſuperciliosum medicorum vulgus (lautiores ſaltem ægrotantes infamis lucri cauſa, anguſtioris fortunæ ruſticellis ut vocant neglectis, ambiens) difficultate primorum & præcipuorum officiorum perterritum facere conſueuit. Ex hac vulgi farina ſeu furfure, aliquorum inſuper ea eſt peruerſitas & malitia, ut Carbonariorum (quos ita vocant) medicorum inventa & arcana medica, doloſa diſcendi cupiditate clàm captata, quibus cum ſucceſſu atque emolumento uti ſe poſſe animaduertunt, tumidis verbis annihilent, reiiciant & damnent, & vulgo tanquam venena prohibeant: ipſi vero interim debitas autoris laudes ſibi ipſis vendicant, mendaci ac inverſo furto, artium inventores & benefactores ſuos demeritis ſpoliant honoribus, ut medicamentis his technis acquiſitis pro ſuis eò cõmodius & majori cum oſtentatio-*

Mundus regitur opinionibus.

Deus eſt primus liber ad vitã æternam: ex Deo enim vitæ Regula. Firmamentũ ſeu cœlũ cum incluſis ſecũdus eſt liber Naturalis ad vitam mortalem: ex Aſtris enim Phyſica ſcientia haurienda.

Beatitudo præſentis vitæ cõſiſtit in cognitione Naturæ, ideo poſt æterna in rebus temporalib. ſummum eſt inveſtigatio ſecretorũ Naturæ.

Eiuſmodi medicum ceu inſignem Ttrreni Luminis magiſtrũ non pœnitet.

Vide Agrippam lib. 6. epiſtola 6.

Mundani medici omnia pecuniæ & honoris proprii deſiderio faciunt, cum tamen Finis medicinæ non ſit numerorum corraſio ſed manifeſtatio ſecretorum Naturæ & Amoris medici in proximum ægrotantem.

ne uti possint. Et his sane laureatis Apuleis, sive leonum sive vulpium pellibus indutis ad Balnea Dianæ aditus non solum præcludi debebat, Pythagorâ ipso vetante cibos in scaphium ponendos esse: verum etiam in hortum Chymicum iisdem ruditer irruentibus selectissimas has præberi non conveniebat Lactucas, cum ipsis Tribuli & Cardui sufficerent: Attamen cum stultorum & improborum calumniæ, secundum sapientum virorum iudicium, magno animo parvi faciendæ sint, & olla fervens muscarum insessum non formidet, meliora me quoque sperare iuberent quorundam voluntates humaniores & faciliores redditæ, ac Censurarum violentiæ (iniquo veritatis odio deposito) mitigatæ, quibus vulgo & magnatibus invisa & suspecta reddere talia DEI *dona conati sunt: nolui bonos & immeritos experiri damnum ingratitudini sordidæ alioquin debitum: nec indignitate quorundam veræ & antiquæ Medicinæ sectatoribus benignos hos occludere fontes, qui & veterum doctrinam medicam exacto iudicio perpensam, quotidie ad incudem revocant, & tempestivâ ab erroribus pœnitentiâ desistentes, Paracelso etiam (invidiâ & maledicentiâ fugatâ) suum, quem in practica & præparationibus meretur locum, relinquunt.*

Paucorum culpa in multudinis non debet redũdare detrimentum.

Quamvis autem accusationum copia sæpe iudicibus fastidiosa & suspecta extitit, tamen propter mundi iniustitiam isthæc, hoc loco, & his temporibus, ubi iniquitas abundare, & multorum caritas, quam in Christianis pectoribus erga fratres ardere æquissimum erat, refrigescere cœpit, cõmemorata, nullo modo superflua & parerga censeri debent: neq; vero Medicos pia doctrina præditos sermo hic offendet, quem de solis superbiæ, Invidiæ & Ignorantiæ mancipiis Chymicæ Veritati contra conscientiam in DEI *& Naturæ contumeliam, Reipublicæque detrimentum reluctantibus, hic dictum volo. Antequam vero ipsam Remediorum descriptionem aggredior, operæ precium me non exiguum allaturũ confido, si prius* DEI *summi auxilio fretus in hac Præfatione Admonitoria quædam pertractem, quæ à Philosophico Medico, summo mentis apice & diligentissima indagine sunt perlustranda.*

Et Primo, Quænam sit illa Medicina, ægritudines à corporibus humanis expellens, à paucissimis Medicis hactenus cognita & observata: cui addita est absoluta Elementorum & Hominis Microcosmi descriptio Philosophica, Oblivionis sive ignorantiæ matris caligine obsita & involuta.

Secundo, ubinam illa Vera Medicina lateat.

Tertio,

Tertio quod Corticibus tecta beneficio Vulcani eruenda, & debito artificio præparanda sit.

Quarto, qua virtute & quo modo in corpus humanum illa agat, & morbos expellat.

Quinto, qualem ministrum requirat Medicum.

Sexto, de antiquissimorum Philosophorum Medicina universali & summâ à multis decantatâ, à paucissimis non dico possessâ, sed nec visa nec credita, Coronidis & Epilogi loco aliquid, in proclamatæ Veritatis subsidium, agetur.

I. DE VERA MEDICINA.

VEra Medicina, de quâ imploratâ prius divini auxilij assistentiâ, hîc agere decrevimus, merum est Dei Altissimi donum: non ab Ethnicis, sed à supremæ universitatis unico Rectore, solo videlicet Deo, dierum Antiquissimo, & errare nescio, Luminum patre, petenda & discenda. Ideo non ex Creaturis, sed ex Deo discenda est Sapientia qui omnium Arcanorum conditor solus scit, quas proprietates cuiq; creato indidit Nunquam enim à mortali præceptore aut litera mortua, tam recte & commode discitur quam ab eo, qui omnium rerum est perfectus artifex sicuti est ipse Creator sublimis & gloriosus Deus à quo ad nos profluit, non aliter atq; à radiis solaribus calor, qui flores & omnis generis germina producit: Quid enim habet Homo, quod non superne accepit? Omnes per retrogressionem discunt à primo & hîc à Deo, qui ei scientiam creavit. Medicus nasci debet è Lumine Gratiæ & Naturæ ab interno & invisibili Homine, interno Angelo, Luce Naturæ, quæ instar veri Doctoris homines instruit, prout Spiritus Sanctus Apostolos linguis igneis instruxit. Exercendo cõfirmatur illa, & in lucem producitur, non stabilitur Humanâ, sed Dei & Naturæ institutione. Fundata enim est nõ supra figmenta Humana, sed supra Naturam quã Deus sancto suo digito sublunaribus præcipue vero Metallis perfectis impressit ideo verum eius Fundamentum Deus est. Medicina ergo nihil aliud est. quam creata & incarnata misericordia à Patre cœlesti, egentibus & ærumnosis mortalibus erogata, ut patiens ægrotus sensibiliter videat, & experiatur benignum erga se in afflictionibus suis Creatoris sui amorem, misericordiam, & auxilium sicq; Deus in suis mirabilib. glorificetur Hæc autem vera Medicina seu Mumia Naturalis

Sirac. cap. 34. sect. 20. cap. 37. sect. 26. Vide Labyrinthum medicorum apud Paracelsum.

Matth. 18. Ioh. 6. Psalm. 58.

Frustra enim docet præceptor discipulum, qui ad artem non est natus ex Astris.

Medicina est gratia data à Deo, cuius fundamentũ non sunt Academici libri, sed invisibilis Misericordia Dei & Donũ: Illa insuper scripta quæ vero fundamento ac experientiã innituntur.

Hæc eſſentia medica vocatur in medicina Aurum.

& Naturæ nucleus in vitali Sulphure continetur, totius Naturæ theſauro: & fundatur in Balſamo Vegetabilium, Mineralium & Animalium, cui omnium actionum in Natura principium acceptū referimus: Illius poteſtate unica omnes omnium morborum curationes abſolvi poſſunt, ſi (ut paulo pòſt dicetur) debitè præparata & ab omnibus impuritatibus ſeparata, legitimaq; methodo convenienter, imbecilli, languenti & proſtratæ Naturæ humanæ à piè docto adminiſtretur Medico.

Medicina à Deo illuminante mirabiliter libro naturæ, id eſt, Cœlo, & Terræ inſcripta, ibi per Chiromantiam & Phyſiognomoniā legenda & inveſtiganda.

Huius medicinæ fundamentum eſt, quantum minor Mundus, id eſt, Homo cum maiore & externo conveniat mundo: ſicuti per Aſtronomiam & Philoſophiam duos globos ſuperiorem & inferiorē explicantem abundè edocemur. Philoſophia enim docet vires & proprietates Terræ & aquæ, ſicuti Aſtronomia Firmamenti Aëris Philoſophia & Aſtronomia faciunt internum & perfectum Philoſophum non ſolum in Macrocoſmo, verùm etiā in microcoſmo. Neceſſe igitur Macrocoſmi tanquā parentis diſpoſitionem Microcoſmo filio ſcilicet homini accōmodare, & mundanam Anatomiam cum Microcoſmi Anatomia debitè conferre. Exterior mundus eſt theorica Anatomia, ſpeculum, in quo minor mundus, id eſt, homo videtur, ſiquidem ex ipſo homine mirabilis & præcellentis ſuæ ſtructuræ & creationis quantum medico neceſſaria eſt, comprehendi non poteſt. Conveniunt autem non forma externa, aut corporali ſubſtantia, ſed in omnibus viribus & virtutibus, prout magnus mundus, ita quoque parvus, in eſſentia & interna forma planè unum & idem ſunt, forma ſaltem externa diſcernit mundum & hominem.

Sine cognitione luminis Naturæ ſeu majoris mūdi nullus medicus poteſt habere exactam morborum & Microcoſmi cognitionem.

Macrocoſmus eſt theoria & ſpeculū hominis Microcoſmi.

Finis Philoſophiæ & Aſtronomiæ eſt Homo.

Id nobis evidentiſſimè palam facit naturæ lumen, quod nihil aliud eſt, quàm illius mundi viſibilis cum corpore microcoſmico divina quædam analogia: Quicquid enim inviſibile in homine latet, hoc in Anatomia viſibili totius univerſi manifeſtatur, quia natura Microcoſmica in Microcoſmo eſt inviſibilis & incomprehenſibilis: Ideò in magni mundi Anatomia viſibili & comprehenſibili, utpote in ſuo parente omnia manifeſtantur: Parentes hominis Cœlum & Terra, è quibus ultimo Homo creatus, & qui parentes novit, & anatomiſat, ille Hominis filii, Creaturæ videlicet perfectiſſimæ cognitionem veram in omnibus ſuis proprietatibus aſſecutus eſt, quia in ipſo ut Centro omnia totius univerſi confluunt: & ipſius Anatomia in ſua Natura eſt Anatomia totius univerſi. Externus mundus eſt figura Hominis, & Homo eſt mundus abſcōditus. quia viſibilia in ipſo ſunt inviſibilia, & ubi fiunt viſibilia, tunc morbi ſunt, non ſanitates, ſiquidem eſt microcoſmus, non mundus: Et

hæc eſt

hæc est vera cognitio, ut homo microcosmicè visibiliter & invisibiliter seu magicè cognoscatur. Ex utriusq; microcosmi & macrocosmi Anatomia vera atque solida, cuiusq; sani & perfecti medici excrescit eruditio, cui demum tutò veluti sacræ cuidam anchoræ inniti potest: Considerando omnium morborũ originem, apparebit naturam tam Macrocosmi, quàm Microcosmi esse medicinam morbum, & sui ipsius medicũ: Medicus ex natura necesse est ut crescat, quia in ipso, ab ipso, ex ipso nil est nisi ex natura, natura instruit medicum, non homo. Et quia hominis materia est Extractum quatuor Elementorũ, oportet ut in se habeat familiaritatem cum omnibus Elementis & suis fructibus: Imò absque illis vivere non potest. Quis enim mortaliũ Aëre, Terra, Aqua & Igne aut fructibus illorum potest carere? Deus enim Elementa creavit, propter suos fructus, ut hominem nutriendo & medicando sustentent. Omnia ergo Elementa externa præfigurant totum hominem, & illis cognitis, cognoscitur Microcosmus, sunt enim similia & sunt Micocosmus, & in quatuor Elementis est una Anatomia, essentia, materia, nullum aliud discrimen præter formam: Sic in rerum natura est Ignis, Aër, Aqua terrestris: rursus Aqua, Terra cœlestis: similiter Terrena, Ignea, Aërea aqua: postremò Aëreus Ignis, Aqua aërea, & Terra aërea. Ita quatuor Mercurii genera, & quatuor genera Metallorum. Nix quadruplex, Amethysti & gemmæ quadruplices cuiuscunque semper sunt quatuor, unum in Firmamento seu Elemento cœlesti: Alterum in Aëre: tertium in Aqua: quartum in Terra: Ita Homo quadruplex: Deus enim longè mirabilitor in suis operibus invisibilibus, quàm visibilibus, teste Paracelso creavit in omnibus quatuor Elementis ad evitandum vacuum Creaturas vivas, inanimatas, (videlicet sine Anima intellectuali) quadruplices scilicet Elementorum incolas, ab hominibus ad imaginem Dei creatis, intellectu, sapientia, artibus, operationibus & mansionibus discrepantes. Aquæ sunt Nymphæ, undenæ, Melosynæ, & harum monstra seu spuriæ Strenes aquæ innatantes. Terræ sunt Gnomi, Lemures, Sylphes, Montani, Zonnetti, quorum monstra sunt Pygmæi. Aëris seu nostri mundi aërei sunt umbratiles sylvestres, Satyri horum monstra sunt Gigantes. Ignis seu Firmamenti sunt Vulcanales, Pennates, Salamandræ, Superi, quorum monstra sunt Zundel ut taceam Flagas, quas in multa millia genera divisas Theophrastus Animæ Macrocosmi incorporatas in suis scriptis asserit. Sic etiam quadruplex Medicina: exempli gratia, COR *Macrocosmicum igneum, aëreum, aqueum*

Cognitio quatuor Elementorum omnes morbos & curas unius Hominis mõstrat.

Medicinæ cognitio in exteriori mũdo sumenda videlicet ex Limbo, unde hominis cognitio etiam dependet.

Quodlibet Elementum suam potentiam & operationem in omnibus quatuor elementis perficit.

queum, Terreum, CORDI Microcosmico Hominis in omnibus correspondens: in Homine enim sunt omnia unius operationis: sic etiam de reliquis membris corporis intelligendum: semper enim Microscomi filij membra, quadruplicib. membris Macrocosmi parentis correspondere debent: Ita deprehendemus, quemlibet morbum & medicinā eiusdem esse Physiognomonia, Chiromantia, & Anatomia: Qui huius Fundamenti intellectu caret, non potest esse probatus medicus: Sic etiam è Veterum scriptis compertum habemus inter Astrologos & Chymiologos non modicam esse cognationem: Cœlestis enim Astronomia inferioris est quasi parens & magistra, quandoquidem est utrisque suum Cœlum, suus Sol, sua Luna, sui alij Planetæ, & suæ Stellæ ita tamen ut Astrologia rerum superiorum Chymiologia rerum inferiorum rationem habeat. Quicunq; è nigris illis Philosophis divinâ gratiâ fulti MENTEM cōsecuti sunt, artificiosaq; Analogiâ corporum proprietates in superiori globo animadversas Astris & corporib. inferioris globi legitime accommodare poterunt, omnes difficultates Philosophicas, ænigmatica obscuritate involutas, compendiosâ facilitate verissime aperient, & ad Indos vel Americos non sibi Philosophandi gratiâ deinceps peregrinandum esse fatebuntur. Providentiâ enim & bonitate Creatoris factum est ut invisibilia reliquorum Elementorum Astra, in supremo Elemento visibili specie repræsentarentur, motuumq; leges, & temporum prædestinationes clare explicarent, quamvis nil sit in universa inferioris Naturæ Familia, quod non innatis Astris totam Astronomiam officiis prædestinatis accommodatam absolvere possit: sic Aestatis, Hyemis, Veris, Autumni sydera, ut doctè P. Severinus Danus* annotat in Terra continentur, in Aqua, Aêre, quæ nisi conspirarent cum Astris Firmamenti (cui soli è vulgaribus Philosophis plurimi errore infelici totā Astronomiam ascripserunt) steriles Cœlestiū utiq; accusaremus impressiones in annonæ difficultate. Cœlum namq; duplex est, Externū, ut omnia corpora Astrorū in Cœlo Firmamenti, & Internum, quod est Astrū seu corpus inuisibile ac insensibile in omnibus cœli stellis: Istud corpus Astrorum invisibile ac insensibile est Spiritus Mundi, seu Naturæ ut vocat Paracelsus, Hylech, diffusus in omnia Astra, seu potius ipse est omnia Astra: Et sicuti iste Hylech in magno mundo omnia Astra particulariter continet: ita quoq; internum Hominis cœlum, quod est Spiritus Olympicus, omnia Astra particulariter complectitur. Atq; sic Homo invisibilis est omnia Astra non tantum sed unum & idem prorsus cum Spiritu mundi,

* In sua Idæa medicinę Philosophicæ.

Testantur Arthritici qui instantē temporum mutationem præsentientes sæpè suo dolore vates & Astrologi fiunt involūtarii: Sic multi ægroti præsentiunt mutationem futurorum in quatuor Elemētis, & Elementa hominis interna præsentiunt mutationes externorum.

Ut Ratio Astra externa regit, ita Medicina Astra interna.

Astrum Hominis & Cœli unum sunt.

mundi, sicuti albedo in nive. Quemadmodum omnia ab intra scaturiunt & procedunt ab invisibilibus & occultis, sic etiam visibiles corporales substantiæ veniunt ex incorporalibus spiritualibus, ex Astris & sunt corpora Astrorum, & manent in Astris, unum in alio: Hinc sequitur quod non solum omnia viventia, sed etiam omnia crescentia, imo lapides & metalla, & quæcunq; in universa rerum Natura existunt, spiritu sydereo sunt prædita, qui vocatur Cælum seu Astrum, Faber occultus, à quo omnis Rerum procedit Formatio, Figura & Color. Ab hoc proprio & interno Astro (quod Paracelsus vocat Ens seminis & virtutis) Sole videlicet microcosmi, generatur, producitur, pingitur, formatur, & regitur etiā Homo. Quando autem dicimus omnē Formam Rerum fieri ab Astris, non intelligendum est id de Cœli Carbonibus visibilibus, nec etiam de invisibili corpore Astrorū in Firmamento, sed de cuiuslibet rei proprio Astro: Ideo superius Firmamentum in inferius specificatum non virtutes vel arcana infundit, ut falsò Philosophia opinatur per stellas Firmamēti influere virtutes herbis, arboribus, minime gentium: Quodlibet crescens & vivens fert suum proprium Cælum ac Astrum apud se & in se, superiores stellæ suo cursu per Zodiacum excitant inferiores crescentias providēt ipsis roribus, pluviis, tempestatibus, sed non influunt Astrum internum crescentium, non odorem, nō colores non formam, sed omnia ab interiori Astro seu Fabro occulto proveniunt, & non ab extra: Astra externa nec inclinant nec necessitant Hominem (siquidem non ab Ascendente, nec constellatione Planetarum, sed de manu DEI, *per spiraculum vitæ habemus conditiones, proprietates, & mores, ideo Hominis Ratio Astra externa debebat regere) sed Homo potius Astra inclinat & sua Magica imaginatione inficit, & impressiones lethales causatur: nisi enim nos filij magnæ Creaturæ Patrem nostrum irritaremus nostris peccatis, maneret mansuetus erga nos, teste Paracelso in Paramiro lib. 2. de Origine morborum, cap. 7. Cursus externi Firmamēti cum suis constellationibus liber est, & à nullo regitur ita cursus Firmamenti & stellarum in microcosmo (qui non materialiter sed in spiritibus corporum perficitur) cum suis constellationibus liber est, & minime regitur ab externo Firmamento. Sicuti enim non potest Aer vel Sol, pomum aut pyrum supra arborem collocare, oportet ut à centro ad circumferentiam crescat ex Astro interno, è Cælo interno, multo minus externum superius Cælum potest influere virtutem crescentibus: Nihilominus Fructus Astrorum seu seminum Cælestium, Aëreorum,*

Formatio rerum est in Astris sicuti Ferrum in Imaginatione fabri ferrarii.

Par. in Paramiro de Ente Astrorū. Hinc nativitates etiam sunt erigendæ.

Lege Paracelsum in Paramito de Ente Astrorum.

 Terre

Terrestrium, Aquæ, in unam Rempub. conspirarunt, eiusdem Anatomiæ cives: quare societate & actionum grata vicissitudine se invicem mutuo fovent Hæc est toties decantata Aurea Catena, visibilis & invisibilis Naturæ societas hoc cœli Opisque matrimonium, hi Platonis Annuli, hæc abstrusa in intimis Naturæ adytis Philosophia cuius adipiscendæ gratia scimus Democritũ, Pythagoram, Platonem, Apollonium ad Brachmannes & Gymnosophistas, item ad Hermetis columnas in Aegyptum commigrasse. Hoc ergo fuit Antiquissimorum Philosophorum studium, à Lumine Naturæ singulari DEI inspiratione ab ipsis comprehensum, in quo admiranda & infinita Creatoris nostri Potentia & incomprehensibilis elucet Sapientia, ita ut inæstimabilem eius bonitatẽ in creaturis & ineffabilium mysteriorũ Infinitatem, satis admirari & prædicare non possimus.

Angeli Platonici & Catena Homerica nil aliud sunt, quàm ordo & series Rerum Divinæ deserviens Providentiæ, Rerum gradaria & concatenata Sympathia.

Nec hoc silentio prætereundum, TRIA *esse Rerum omnium* Principia, *quæ in quolibet composito reperiuntur. Notissimum est enim ea, in quæ resolvuntur corpora naturalia, quoq; partes, ex quibus constabant, ab initio suæ compositionis existere Nullum autem corpus à Natura compositum, in plura neq; pauciora potest artificio solutionis partiri, quam Tria,* Mercurium *seu liquorẽ,* Sulphur *seu oleum, &* Sal: *In his tribus, quodlibet creatum generatur & conservatur: Nam Sancta* Triunitas *per suum* Triunum *prolatum verbum* Fiat, *omnia creavit* Triuna *analysi Spagyricâ teste: Deus per verbum* Fiat *produxit materiam primam, quæ ratione trium Principiorum contentorum primo triplex est, & postea hæ tres species separatæ sunt in quatuor diversa corpora seu Elementa, non aliter ac si peritus artifex è Plumbo faciat Minium, Cerussam, Vitrum, & Spiritum Saturni. Ita Mundus cum omnibus creatis corporibus nihil aliud est, quam fumus coagulatus, è tribus substantiis, ut à Sulphure, Sale, Mercurio: Hæc enim tria sunt materia, è qua omnia corporalia creata sunt. Hoc à Spagyris visibili experientiâ & certificatione incontradicibili demonstrari potest: In lignis viridibus tria etiam existunt humiditatum genera. Primum aquosum Mercurio fugitivo respondens, quod lignum à combustione præservat: Alterum admodum pingue & oleaginosum inflammationis & combustionis causam instar Sulphuris administrat: & hæc duo ab igne consumuntur: Tertium autem unctuosum ac quantitate exiguum, in cinere remanet (Sal videlicet) subtile est & perenne. Ita etiam materialis, corporis humani causa est Terra*

triplici illâ Salis Mercurii, Sulphurisq; substantiâ ditata: Sal coagulatione corporibus Soliditatem tribuit, Colorem ac Gustum: Sulphur Salis coagulationem benignâ commixtione tẽperat dat Corpus, Substantiam & Transmutationem. Mercurius qui instar Elixiris dat Virtutes, Vires, Arcana, assidua vitalis ac vegetativi liquoris irrigatione, duo priora actionum frequentiâ ad siccitatem & senium in horas festinantia fovet, fluidaq; ac labili substantia mixtionem omnem facilem reddit. Tria hæc corporum omnium Principia, officiis proprietatibusq; propter virtutis mixtionem plurimum sunt distincta, licet unam, similaremq; corporum substantiam sensibus exhibent. Quidam Theophrastæi, qui rerum occultarũ plenius examinatiusq; perscrutati sunt causas, Quartum *addere solent, quod Spiritum vocant, qui quamvis è Mineralibus & Vegetabilibus haberi possit, tamen in Animalibus propter subtilitatem artificis actionibus non subiicitur, nec capi potest: sic Sulphur Igni, Sal Terræ Mercurius Aquæ, Spiritus Aëri responderet. Et quia in Elementorum mentionem incidimus, de illis è*

Deficiente sale, id est, Mumia, res ad vermium generationem est idonea.

Spiritus Domini super aquas.

,, *compendiosa Severini traditione hæc pauca subjungemus: Vera Elementa pla-*
,, *nè spiritualia custodes sunt, nutrices, loca, mineræ, matrices, & receptacula totius*
,, *Creaturæ: imò essentia, existentia, vita & actus Entium universorum. Loca*
,, *autem sunt Rerum non otiosa, sed suis proprietatibus instructa, quæ vitam & a-*
,, *limentum exhibẽt suis locatis, id est, seminibus, ut ea de se proferant, quæ in the-*
,, *sauris & penetralibus recondita observant. Distributa sunt in globos duos, supe*
,, *riorem, Ignem seu Firmamentum scilicet & Aërem, albumini & testæ ovi com-*
,, *parandum: inferiorem, Aquam & Terram, vitello ovi similem. In his quatuor*
,, *Naturis incorporeis, inanibus, vacuis, Lucem & Seminales Rerum omnium Ra-*
,, *tiones Benedictione divina semel repletas, nec in æternum defecturas, incom*
,, *prehensibili Magia ex æternis divinæ Sapientiæ Thesauris, imposuit Creator,*
,, *virtute* VERBI *explicantis unitam multitudinem, & Spiritus illius, qui super*
,, *Aquas ferebatur:* PRINCIPIA *corporum adiungens, quibus ceu vestimentis*
,, *& domiciliis induerentur in mundanam hanc scenam progressura: In Elemen-*
,, *torum enim Thesauris invisibilibus, tanquam in Abysso delitescunt* SEMINA
,, *&* ASTRA *rerum vincula, ab initio Creationis collocata (visibilia invisibili*
,, *bus, summa infimis cõiungentia) & destinatis tẽporibus progredientia, quorum*
,, *beneficio Elementa conspirant & consentiunt, ac totius Naturæ sympathia cu*
,, *stoditur, illorumq; ministerio Mundana Provincia administratur, & nova so*

Gen. cap. I.

 bolis

bolis suffectione æternitatem æmulantur. Sine his Seminibus, quia Elementorum officia explicarunt, adipisci non potest Elementorum cognitio. & ut Semina Elementis, sic iisdem corporum Principia Seminum indissociabiles comites, nexu indissolubili conserta cohærent, & ad Generationum Lithurgiam incomprehensibili donorum varietate instructa sunt: (Semina enim & Principia Rerum Generationis & Multiplicationis vim acceperunt potestate VERBI *illius, cuius imperio universa obtemperant.) Quemadmodum autem Semina ab Elementis, vix ulla mentis subtilitate ab invicem disiungi possunt: Sic Corporum Principia ab illis Naturæ legib. nunquam vix ullâ artis industriâ idq; non perfecte separari queunt. Notandum etiam hoc loco, quod quædam Elementorum corpora, proprietatibus magis vestita sunt, & sunt Arcanis destituta, nec habent in se Cherionium, steriles sunt saltem qualitates Relollaceæ, in quibus nulla* δύναμις *ad sanandos morbos: quædam autem corpora Seminum proprietates imitantur, quæ habent Tincturas in quibus, quamvis concurrant Caliditates, Frigiditates Humiditates Siccitates, ab iis tamen actiones non procedunt, pro præsentiâ saltem assistunt legatorum comites: in his corporibus separatio potest fieri virtutum ab invalido, puri ab impuro. Elementa autem nostra Elementata visibilia quatuor, videlicet Ignis seu Firmamentum, Aër, Aqua, Terra, omnium rerum matrices productrices & receptacula sunt. Fructus sunt Seminum, aliorumq; Elementorum perenni fluxu & irrigatione generationibus inseruientes: Ex tribus primis etiam sunt composita, & in eadem resolvuntur. Tria etiam nunc dicta in qualibet matrice reperiuntur, & quolibet cuiusq; matricis fœtu. Anima in Homine est Elementum Igneum Cæleste: partes solidæ & spermaticæ sunt Terra: partes humidæ ut Sanguis & alij Humores sunt ex Elemento Aquæ: Aër est totum, quod vacuum est, & ubi nulla est substantia. Sed hæc, ut iam dictum, audienda sunt de Elementis Elementatis (vera enim Elementa sunt spiritualia) quia minima quæq; Semina mundanam Oeconomiam æmulantur, & adumbratam Elementorum ac principiorum analogiam ostendunt atq; hoc pacto Rebus omnibus inesse Elementa fatemur, eaq; misceri & cõservari beneficio Balsami & Radicalis Tincturæ: Sic Aqua ipsa, quatuor Elementis instructa, fœcunda nutricatione, & multiplicatione Semina sua fovet. Hæc è Severino hactenus allata, quia iniecto pulvere oculis non attente legentium caliginem & tenebras offundere possent, Elementorum doctrinam lucidiorem*

Hipp. in lib. de Antiqua med. πάντα ἀπὸ δυνάμεων.

In Animantibus Terram referunt Ossa, Caro Aerẽ, Spiritus vitalis Ignem, Aquam vero Humores.

rem

rem subiungemus. Verus Philosophicus Medicus discens doctrinam quatuor Elementorum seu quatuor mundi columnarum, se ipsum saltem cognoscere discit, & illud ex quo ortum habet: sicq; ab Externo cognoscit Interni fabricam veram videlicet maioris & minoris mundi Anatomiam. Terra ut dictum cum Aqua est Centrum: Aër circulariter ambit Aquam & Terram: Novem Sphæræ vel Firmamentum cum omnibus stellis sunt Ignis. Vera Elementa, cum suis propriis Astris non sunt visibilia, aut sensibilia, sed sicuti Anima in corpore est insensibilis, ita etiam Elementa in suis corporibus. Corpus Elementorum est res mortua & tenebricosa: Spiritus est vita, & divisus est in Astra, quæ suas crescentias & fructus de se dant: Et ut Anima suum corpus à se separat & in illo habitat: ita etiam hæc Elementa spiritualia in separatione rerum omnium excreverunt à se corpora visibilia per separationem. Caliditas potentialis separabat à se stellas, ut herbæ in Terra flores à se separant: Humiditas Aërem: Frigiditas Aquam. Siccitas Terram, hoc est, ex Elemento Terræ prodiit corpus Terræ: ex Elemento Aquæ emanavit corpus Aquæ: ex Elemento Aëris efumavit corpus Aëris & compactum est in sua Natura: ex Elemento Ignis emicuit corpus Ignis, & compactum est in sua substantia, Cœlum videlicet visibile. Ex his corporibus Elementorum, tandem prodeunt ac proveniunt crescentia, & ex his demum fructus mediantibus & operantibus Astris: Nam omne corpus visibile non est à se, nec ex se, sed à suo invisibili Elemento & Astro Ex corpore Igneo emicuerunt Astra visibilia, seu stellæ in Firmamento: ideo Ignis est nutrimentum & conservatio stellarum, testatur Nostoch, quod Igne vescantur & eundem à se excernant denuo, licet in inferiori aere supra terram in muciliginosam materiam vertatur Ex corpore Aquæ crescunt Metalla, Salia, Mineralia. Ex corpore Terræ crescunt Arbores & Herbæ. Nostra visibilia Elementa sunt aliorum saltem corpora & domicilia, & vim illorum impediunt & remorantur. Omnia enim, quæ visibili corpore copulata sunt, suffocant & frangunt vim, potentiam, & operationem interni spiritus. Terra est duplex, Externa visibilis, Interna invisibilis. Externa non est Elementum, sed est corpus Elementi, & est Sulphur, Mercurius, Sal Elementum autem Terræ est vita & spiritus, in quo Astra Terræ iacent, quæ per corpus Terræ producunt omnia crescentia Terræ enim licet videatur mortua, nihilominus in se continet omnium rerum semina seminalesq; virtutes: Ideo ipsa dicitur Animalis, Vegetabilis, Mineralis, quæ ab

Ex Elementis formatæ sunt omnes creaturæ: Aeri attribuuntur animãtia, Terræ vegetabilia, Aquæ mineralia. Ignis unicuiq; dat vitam.

Quatuor trices Rerum.

Omne Productum seu Crescens diversum est & separatum à sua matrice generante ut piscis ab Aqua.

Ex quo quid nascitur, ex eodem & cibatur & conservatur: Ita halec extra aquam cito moritur.

Hanc Regulam & Theologi & medici sibi applicẽt.

Terra per se mortua, sed Elementũ est invisibilis occulta vita.

omnibus reliquis Elementis fœcundata, omnium ex se ipsa est gignitiva: Sic arbores, herbæ, gramen, flores, fungi & omnia Terræ crescentia sunt corpora Astrorum, & fructus Terræ, ex invisibilibus Astris ferunt suos fructus, vt flores, pira, poma, cerasa, & quilibet horum fructuum iterum est Astrum & Semen. Aqua etiam duplex est Corpus, videlicet, quod est Mercurius, Sulphur, & Sal: Elementum autem est vita & spiritus in quo Astra Aquæ continentur, quæ instar matris è suo abysso proferunt omnia mineralia, salia, metalla, lapides, gemmas, arenas, & omnes Aquæ fructus, qui tamen è Terra effodiuntur. Cujusq; enim Elementi Astrum in peregrina regione & matrice parturit, suosq; fructus deponit Et insigni prouidentiâ cuncta videntur ad Terram declinare, ejusq; fœcunditatem promouere. Sic Firmamenti fructus in Aëre absoluuntur, hinc inferiori globo cõmunicantur, sicuti nix ex Igne generata in Aëre & Terra reperitur. Aërei fructus ex centro ad circumferentiam procedunt, ibi coagulationẽ & perfectionem consequuntur. Aquæ semina in terræ gremio pariunt, deinde ad superficiem tendunt: Terra verò in hanc circumferentiam, in qua viuimus, vigemusq;, fructus suos educit: Granum enim in Terra productum, colligitur in Aëre super terram: Ita universorum Elementorũ procreationes ad Humanam Prouinciam veluti ad desideratum terminum voluntario festinant impetu, & benignâ irrigatione, omnes naturæ partes fovent: Sic etiam æternæ legis immutabili decreto fieri videmus Aquam non plus producere, quam Terra enutrire, Aër fovere, & Ignis absumere possit. Ita Aër duplex est: habet etiam suum Elementum in se, tanquam inhabitatorem: Balsamum est omnium creatorum, & vita reliquorum trium Elementorum, nec subtilius Elementum à Deo creatum, quod per se vivit, & omnibus dat vitam, sine quo nec Firmamentum, nec Aqua, nec Terra possent suos fructus producere; imò Ignis sine aëre non posset ardere multò minus Ignis Crescentiæ Cœli videlicet Carbones lucere. Similiter Firmamentum seu Ignis etiam duplex est: & habet in se suum Elementum tanquam inhabitatorem, & illud Elementum habet in se omnia Astra & semina: Ignis enim Elementum seu Firmamentum corporeum, ex se emisit corpora stellarum, Solis, Lunæ, & Planetarum. Sicuti autem ex Terra crescebant herbæ, flores, & arbores, & manebant in Terra, ita etiam crescebant (tempore Creationis) ex cœlo corpora stellarum, & manebant in Firmamento seu Cœlo, in suis orbibus natantia ceu volucres in aëre. Duodecim signa Cœlestia in Zodiaco, cum

Tanta Elementi Aquæ potestas, ut ne spiritualis Regeneratio fiat sine Aqua, sic ut Christus ad Nicodemũ dicit.

Ignis noster non est Elementum, cum instar mortis omnia consumat. Cœlum est Quartum & primum Elementum reliqua omnia in se concludẽs, quemadmodum testa ovum.

Nullum Elementum altero carere potest, sed semp commixtio quatuor Elementorum in generatione omnium rerũ reperitur.

Par. in Paramiro de Ente Astrorũ dicit Aërem ante omnes Creaturas creatum.

Omnia humida à Sole attracta è Terra consumuntur in aere, cuius fructus sunt species Terenjabin Mannæ.

Elementum Ignis secundum Paracelsum est Firmamentum Cœli.

co, cum aliis ſtellis in Cœlo ſunt fructus Ignis, veniunt ex inviſibilibus Aſtris Ignis: Quò enim firmamentum ſubtilius eſt Terrâ, eò fructus ejus aliorum trium Elementorum fructus ſuperant ſubtilitate & operatione: Sic Septem gubernatores mundi nihil aliud ſunt, quam fructus Ignis: Ex Elemento Ignis ſeparati ſunt & per ſeparationem creverunt, vt in Terra flores vel herbæ, ſed flores manent in Terra, in ſuo loco immobiles ſtellæ autem in Firmamento minimè, ambulant enim in Igne, & DEI Prouidentia natant illa Sphærica corpora in ſuis orbibus, ſicut piſces in Aqua, pluma in Aere habentq́; ſuum nutrimentū à Cœlo. Sunt etiam duplices ut omnia alia creata, viſibile eorum corpus oculis videmus tanquam lucentem lucem, inviſibile Aſtrum ſeu ſpiritus ſydereus in ſtellis aſpectum noſtrum fugit: Ita Solis corpus verè non eſt Sol, ſed ſpiritus in corpore latens. Idem etiam de homine audiendum. Porrò quatuor dictorum Elementorum Aſtra ſunt ſemina in quatuor matricibus, ſemperq́; duo ſunt ſimul & in uno, utpote Corpus & Aſtrum, Inviſibile ac Viſibile: Corporale creſcit è Spirituali, manetq́; in eo, ac ita propagantur Virtutes Inviſibiles, Semina, Aſtra, per Corporale Viſibile in multa millena millia: ſicuti Ignis ſe augmentat in ligno, vel in materia convenienti ſemper unus Ignis ex alio oritur: Angeli ſe augmentare non poſſunt, quia non habent corpus: Homo ſe augmentare poteſt mediante corpore. Omnia creſcentia, herbæ, arbores, piſces, aues, animalia, poſſunt ſe augmentare beneficio corporis hoc modo (Semen enim vel Aſtrum ſine corpore nil facere poteſt) quam primum ubi Semen vel Aſtrum moritur, & putreſcit in ſua matrice, tunc Aſtrum progreditur in nouum corpus, & multiplicat ſe, ut Chriſtus ſimilitudine & exemplo Naturæ ipſe utitur, & inducit granum Tritici quod in Terram projectum morte putreſcit, & demum fert multos fructus ſeu grana, quæ eandem vim habent quam habuerunt priora, de quibus deſcendunt. Putrefactio conſumit & ſeparat veterem Naturam, ac educit novum fructum. Ideò Vita æterna nō poteſt eſſe in aliquo corpore, niſi prius fuerit mortuum, quia mors eſt cauſa glorificationis ipſius corporis in Vita æterna, ſicuti corruptio eſt cauſa novellæ generationis Diuinæ ſubſtantiæ: Vita prima herbarū & medicamentorum moriatur neceſſe eſt, ut per Putrefactionem & Regenerationem operâ Chymici habeatur Vita ſecunda, in quâ Tria Prima cum ſuis arcanis viribus medico neceſſariis ſe demum manifeſtant, nam abſq; Regeneratione nullum Medicinæ Arcanum, quod ſine omni qualitatum complexione conſiſtit, haberi poteſt. Co-

Sicut in Terra flores ſtellarum colores: Ita ſydera in Cœlo Terræ prata oſtendant.

gnito

gnitio itaque externo Mundo cognoſcit Philoſophicus Medicus etiam Hominis Corpus Phyſicum à Terra nutrimentum capiens, & Sydereum à Firmamento victitans, nempe Corpus Phyſicum nil aliud eſſe, quam Sulphur, Sal, & Mercurium (omnia enim Corporalia ut paulo ante dictum his tribus continentur) & videt creſcentia non ex quatuor Corporibus viſibilibus, nec humoribus quatuor ſed ex Semine oriri inviſibili, ſicuti herba aut arbor è ſemine creſcit. Non Anatomia Localis microcoſmi & cadaverum, ſed Anatomia Eſſata & Elementata mundi & microcoſmi oſtendit morbos & Recepta: Membra magni mundi ſunt Remedia membrorum microcoſmi; concordando externam & internam Anatomiam, non gradus contra gradus: Quemadmodum una Anatomia viri & mulieris: ita etiam una Anatomia morborum & medicinarum. Sicuti in Homine Homo morbi ita etiam in Medicina Homo Medicinæ. Ac licet arcana Herbarum virtus ſeu ſtellæ Cœli medici nobis notæ ſint, potiſſimum tamen etiam conſiderandum eſt medico, ut ſciamus Naturæ Concordantiam, videlicet quomodo Aſtrum Medicinæ ſeu Cœli magici cum interiori Hominis Aſtro & Olympo concordandum ſit, propter hanc ſimilem Anatomiam Mumia ſiſtit ſanguinem Humanũ, Luſcinia morbis aranearum obnoxia eſu illarum reſtituitur: Externum enim ducit ad Internum: ſicuti eſt in magno mundo, ſic etiam in parvo: Qui igitur cognoſcit creſcentia & fructus Terræ, herbarum, arborum, quod videlicet omnia è ſemine vel aſtris progrediantur, ille ſimul cognoſcit in Corpore Phyſico tam varios morbos latere, qui morbi non ex quatuor fictitiis humoribus ſeu qualitatibus, ſed propter Analogiam maioris & minoris mundi è ſemine verius oriuntur: morbis magni mundi cognitis, non ſunt morbi microcoſmi incogniti: Quot ſpecies mineralium in Mundo, tot etiam in Homine: Tot enim genera morborum quot ſpecies, corpora & ſemina creſcentium: Numerus morborum non ſcitur, niſi quis ſciat numerum omnium creſcentium. In Elementis enim Humanæ Naturæ conſentaneis, Semina fouentur, & Aſtra Cœleſtia Aërea, Aquatica & Terreſtria, quæ digeſtis decretisq; temporibus fructus producunt ſanitatis vel morborum nuncios: Sic ergo tria prima ſunt cauſa omnium morborum: In quocunque enim corpore illa per unionem conveniunt, illud vere ſanum iudicari poteſt: in quo vero non (ſiquidem Sanitas in Temperatura conſiſtit) morbum & mortis primæ radicem ſubintraſſe plane ſtatuendum eſt. Morbi hereditarii è ſemine vel Aſtris producti, partim vocantur Elementares, quia

Anatomia morborũ corporis ex Aſtris internis petẽda, ſeu impreſſionibus, cauſantibus medico magis neceſſaria quam illa Localis cadaverum

Baſis verorũ medicorum, Morborum & Rerum Anatomia.

Cauſa & ſubjectum morborum.

Ex mineralibus microcoſmi (quæ Iliadus omnia in ſe continet) multi oriũtur morbi.

Morborum origo extrinſecus primis in quę Aſtra poſſunt aliquid imprimere, quemadmodum Ignis in lignum aut ſtramen, vel crocus in Aquam.

Morbi Elementares Elementaribus Remediis, Aſtrales Aſtralibus curentur: De his Aſtralibus Remediis Sagaci & Adepto medico notis Galenici nil intelligunt.

quia qualitatibus calidis, humidis, frigidis se manifestant. Alii, quorum maxima pars. Astrales seu Firmamentales, qui oriuntur è Firmamento Hominis quod in Homine non minus integraliter continetur sicut Elementa: Et ut corpori visibili crescit suus cibus à Terra: ita etiam sydereo Hominis spiritui seu Homini invisibili (qui exterioris domus incola est) ab Aëre & Igne seu Firmamento externo crescit suus cibus, videlicet ab Igne Firmamenti, ut artes omnes opificia, linguæ, facultates: Cœlum enim est pater & doctor omnium artium, excepta Theologia & Sancta Iustitia quæ non ab Astris, sed immediatè à Spiritu Sancto discuntur: Nam omnes Credentes & Renati manent incogniti & occultati Astronomo, ut videre est in Paracelsi Philosophia Sagaci Quemadmodum enim Magnes ferrum attrahendo spiritum Martis exugit, relinquendo æruginem, ita Homo habet duplicem Magnetem ratione corporis, partim enim Astra ad se trahit, & prout Apes è floribus & herbis mel, ita ex illis suum cibum exugit, Sapientiam videlicet mundanam sensus, cogitationes, partim vero sua vi attractativa ab Elementis allicit quotidianum nutrimentum carnis & sanguinis sui: Ac sicuti corpus Elementale attrahit Elementaria corpora per famem & sitim, ita spiritus sydereus Hominis à radiis superiorum syderum, omnes artes, scientias, & facultates omnemq; sapientiam humanã Firmamentum enim est lumen Naturæ quod Homini omnia naturaliter influit. Porro Astra seu Elementa (quæ spiritus sunt) ἄποια, id est, sine qualitate, nec calida, nec frigida, nec sicca, nec humida, sed producta ex ipsis sunt qualitate prædita. E Terra enim provenit Papaver, Opium, Lolium frigidum: Flammula, Persicaria calida: Ex Elementis namq; contraria crescunt. Ex Igne crescit Nix, Pluvia, Ros, Iris, Tonitru, Grando, Corruscatio, & similes meteorica impressiones omnes, ab Archæo Firmamenti ex tribus primis producta. Sunt enim fructus & egestiones, ut loquitur Paracelsus stellarum Firmamenti: imò sunt fructus invisibilium Astrorum, quæ in stellis sunt & invisibile visibile faciunt: Stellæ enim instar arborum Terrestrium suos fructus suppeditant. Inde manifestè liquet, quod morbi non curentur per contraria, quasi calor deberet frigus pellere, ac si Elementa ex Homine essent expellenda: verùm per arcana vel Astra quæ medicus beneficio Chymiæ ex materia ultima in primam reducere potest: Et hæc arcana nec frigida nec calida sunt actu, tollunt omnes morbos sicuti securis arborem cædit, quæ nec frigida nec calida est: Eiusmodi etiam sunt Quintæ Essentiæ, Magisteria & similia.

Mors demonstrat hominẽ bipartitum in Externum & Internum: In Externo, qui est pulvis & terra, latet morbi materia, & illud quod nos affligit: id eò à simili medicina petenda, & Spargiricè à fæcibus separanda; Internus & Astralis Homo habet etiam sua medicamenta Medicinæ Adeptæ cognita.

Ex quo quid nascitur ex eodem etiam cibatur, nutritur, vivit, servatur, sanatur, ægrotat, punitur & moritur.

 Nunc

Nunc De Hominis Microcosmi Generatione Dignitate ac Excellentia aliquid auxiliante Deo dicturus sum.

Altissima & utilissima scientia est Dei cognitio & sui ipsius probè cogniti despectio.
Lucæ 16.
Paul.2.Cor.4.
Ioan.14. sect. 17.10.

Prima Dei cognitio scire quid Homo sit. Aug. Ps. 39.
Qui enim se novit Deum novit, quia Deus nusquā vult habitare, quam in Homine, vbi maximè conspicuus.
Ab intra videmus Deum.
* Sect. 14.

Dionys. in lib. Divinorum Nominum.
Joh.17. sect. 11. 12.
1.Jo. 4. sect. 17.

Sicuti summa Philosophia est animum illustrans se ipsum rectè nosse, ita extrema Turpitudo atq; morbus animi pestilentissimus se ipsum ignorare. Ignorantia, ait Trismegistus ad filium Tatium, est maximus hostis, & primarius ultor intra unumquemq;. Væ tibi homo qui negligis immensum patrimonium & talentum ac depositum tibi commissum. seu Thesaurum in vase fictili reconditum & effodiendum non animaduertis: Non vides Deum in temetipso quem mundus non videt nec recipere potest, licet nobis intimior sit, quam nos nobismetipsis sumus siquidem in medio cordium nostrorum DEI *spiritus habitat. In rei veritate toto vitæ curriculo, nil aliud discere possumus, quàm Divinum illud è Cœlo delapsum* Γνῶθι σεαυτόν: *Agrippa ergò piè & doctè differit. Veram viam (secundum Apollinis Delphici oraculum præforibus ejus templi scriptum) ad veram sapientiam, perpetuamq; Beatitudinem consequendam si te ipsum cognoveris, quia est in Homine omnium rerum naturarumq; Vera & Realis possessio: insuper vel ipsius omnium Creatoris peculiaris perfectaq; Imago: Ideò oportere omnium rerum ac naturarum ipsiusq; Creatoris cognitionem (in quâ solum vera Sapientia Beatitudoq; consistit) à se ipso primum exordiri: sic quod Homo intelligens se ipsum, in se ipso, tanquam in quodam Deifico speculo intueatur, intelligatq; omnia quo nomine David Ps. 139.* dicit Domine mirabilis est facta tua scientia ex me: E contra, qui se ipsum ignorauerit, nullarum rerum veram intrinsecamq; ac essentialem cognitionem habere possit: Nulla enim cognitio siue à Cœlo influxa, sive ingenii labore terrenâq; diligentiâ acquisita, perpetuò manebit in animâ, sed oblivioni subjectâ trāsibit nisi sola illa quæ in abdito Intellectu Essentiali cognitione intrinsecus recepta est: Ipsa autem Essentialis intrinseca cognitio non est ex Carne & Sanguine, nec in multitudine Librorum & lectionis, nec in pluralitate Experientiæ & antiquitate dierum, nec in persuasionibus Humani verbi, & contentione Rationis. sed in ipsa passione Divinorum, non in discendo, sed in patiendo Divina, Hominis Mens perficitur. Totum situm est in cognitione, quia sumus ex omnibus & omnia in nobis portamus*

mus, non aliter, ut ipse Deus Pater noster. Filius æqualiter possidet omnia cum patre suo: Omnia ergo bona Naturalia & Supernaturalia antea sunt in homine, verum ut per peccatum obtenebratur in nobis divinus ille character, sic expurgato & expiato peccato, rursus ille magis magisq; illucescit: Concreata est nobis omnium rerum notio, & in meditullio spiritus latent cuncta, saltem opus est excitatione nostri à stercore & somno, qui per peccatum obdormivimus in donis à Deo oblatis, ut nec videamus, nec sentiamus, aut credamus illa bona esse in nobis præsentia: Est enim humanus intellectus maximarum disciplinarum capax, velut Platoni placet, priusquam corpori iungatur, omnium scientiarum plenus, qui corpore oppressus latet, ut ignis sub cinere sopitus, sed ab humoribus iam dictis excitatus & commotus splendet, & quæ suis thesauris delituerant, ostendit opes. Nisi enim omnes Thesauri cœlestis & terrenæ Sapientiæ antea essent in nobis, certè Christus non iussisset nos quærere, nec possemus invenire, si nihil esset à Deo nobis datum aut depositum. Nobis ipsis igitur probè cognitis in utroque lumine, secundum Spiritum & Naturam, tunc ope divina intravimus ianuam apertam in nobis, & ante ostium cordis pulsanti Deo aperuimus, viventes secundum Dei voluntatem, omnia habemus necessaria ad præsentem & æternam tàm sapientiam, quàm vitam: Et ex hac sui contemplatione & cognitione sedula, oritur etiam immediatè vera Dei cognitio (neutra enim sine altera exacta & absoluta esse potest.) & potest homo bonam, magnamq; partem cognitionis eius Qui est, ex sui ipsius consideratione venari, siquidem omnes ad Dei cognitionem, pro data capacitatis gratia obligamur. Dionysius ait, Nos Deum non ex ipsius natura cognoscere posse, sed ex Creaturarum omnium ordinatissima dispositione ab ipso producta, ut imagines quasdam ac similitudines divinorum ipsius Exemplarium præseferentes. Homo, qui Deum ignorat, à Deo ignoratur, & qui relinquit Dei notitiam, à Deo relinquitur. Ignorantia autem Dei, omnium malorum fons, omnium scelerum radix est, per quā omnia vitia convalescunt & augentur: Sicuti è contra in omni probitate & innocentia, omnium rerum cognoscere & amare Principium ipsum, omnium creatorem Deum summa pietas, summa iustitia, summa sapientia, summaq; hominis felicitas est. Eam ob causam Salvator noster verè dicit, Hanc esse Vitam æternam, ut Patrem verum Deum Cognoscant *Homines, &* IESUM CHRISTUM, *videlicet ut Trinitas in credente agnoscatur & colatur, quæ cognitio sola affert*

Lumine Naturæ bene cognito, cognoscitur Deus. Apoc. 1. sect. 10.

Inexcusabilis est homo, qui ignorat Deū. maledictus autem, qui illum agnoscē nō veneratur. Ioan. 17. sect. 3.

vitam æternam: nam ambulans in Vita Christi nascitur Filius Dei, *natus Filius* Dei *necessariò habet Patrem, habens Patrem obsignatur Spiritu Sancto: Qui autem cognoscit Filium, etiam novit Patrem, nam hi unum sunt. Cognitio* Dei *est Beatitudo & Vita Aeterna, nam qui Deum in Christo cognoscit, fit habitatio & Templum* Dei; *& sic Deificatur, fit enim filius* Dei *ex Deo natus: Et sicuti per cognitionem Mundi visibilis pervenimus ad cognitionem Opificis invisibilis, ita ex Christo visibili seu vita Christi discimus nosse Patrem, nam est Via ad Patrem: sicuti autem nemo potest venire ad Filium, nisi audiat & discat ex Patre, ita nemo rectè poterit cognoscere Mundi machinam, nisi doctus à Deo: Hinc patet Ethnicorum scripta de Natura plerunque falsa esse, quibus Philosophia & reliquæ facultates contaminatæ & depravatæ sunt. Vanum ergò esset scientiam ab illis quærere qui in inquirendo omnem suam ætatem consumpserunt, ac tempus ac industriam perdiderunt, nec ullam veritatem invenire potuerunt, licet plurimi illorum ex ignorantia magis quàm malitiæ errore ducti & abrepti fuêre, Luce Veritatis illis nondum exorta, Lumineque Naturæ à Spiritu Sancto necdum accenso. Omnis vera Philosophia cum reliquis facultatibus è sacris Literis fundari debet, & redire in Deum, ut semen inter spinas ob defectum Solis apud Gentiles suffocatum, apud Christianos renatos ad perfectionis complementum deveniat: ad perfectionem omnium artium requiritur Renascentia, & vera Philosophia debet esse fundata supra lapidem angularē Christum: Quapropter summoperè nobis cauendum est, ne permittamus Ethnicorum errores Philosophicos supra Christianæ Philosophiæ rationes militare. Soli namque Christiani, quibus Veritas insita est semen ex Deo ad Philosophiam beneficio Regenerationis Ethnicis denegatæ habentes, verè & sine errore & philosophari, & reliquas facultates rectè tractare norunt. Post effusum enim Spiritum sanctum credentes possunt esse ex Deo docti. In summa in cognitione Dei totius mundi Thesauro omnia sita sunt, adeò ut sine hac nemo possit venire ad Vitam æternam: Nam cognitionem sequitur Fides, Spes, Amor, Amorem sequitur Adhæsio, Adhæsionem sequitur unio, in unione sita est Beatitudo & Sapientia. Hanc Regenerationem intra secreta religiosi pectoris sui silentio tectam sacer* HERMES *& alii corde mundi, & vita sancti viri, ante incarnatum* VERBUM, *per Spiritum sanctum illuminati melius cognoverunt, quàm è nostris plurimi qui se Christianos vocare solent, & malunt potius Dei cognitores, quàm*

Quò quis magis cognoscit Deum, eò magis ipsum amat, & eò firmius credit in ipsum, & qui amādo credit Deo, eidē adhæret, & qui Deo adhæret, fit unus spiritus cum ipso.

Theologia enim est fons naturalis & supernaturalis scientiæ.

In Pœmādro.

amatores

amatores videri. O magnum miraculum, Homo cuius animus Deo per Christum unitus, veram possidet omnium rerum Sapientiam, & omnium arcanorum cognitionem absolutissimam. 1 Ioh.2. Sap. . Ioh.17.

Porrò qui cognoscit se ipsum, Fundamentaliter cognoscit in se omnia, ac intra Tempus & Aeternitatem locatus supra se contemplatur Deum æternum Creatorem suum, ad cuius imaginem & similitudinem cum reliquis Angelis est amore imperscrutabili conditus: Iuxta se novit Angelos æui æternos pares socios & comites, à quibus corpore, & futuro iudicio saltem discriminatur: Infra se magnum videt Mundum visibilem, cuius simulachrum gerit & omnes creaturas, cum quibus symbolum habet, videlicet Parentem suum, ex quo natus est, secundum externum & mortale corpus. Natura enim homini versatilis & versipellis, ingenii vero Proteo, *flexibilem indidit animum, ut in medio huius Mundi Paradiso constitutus, Divina cooperante Gratia sursum se erigendo in Quietum Angelum regenerari, vel fortunæ suæ faber deorsum serpendo in Inquietum Brutum degenerare possit. Sed Creatura rationalis libera, neglecta paterna admonitione, & obedientia debita, instar furis & latronis è medio ad se ipsam reflexa, spreto Creatore suum* MALUM *& Proprium Nihil, voluntario damno & exitio experta est. Et ita abutens indulgentissimi Patris liberalitate, quam dederat ille liberam optionem è salutari sibi noxiam fecit, & non contentus sua sorte more Luciferi ambitiosè appetens altiora ex opposito se locans cōtra Deum, tandem ex deliciarum horto insperata metamorphosi in hanc lachrymabilem & tenebrosam Miseriæ & Ignorantiæ vallem deiectus fuit. Primus enim Homo relictus in manu consilii sui, sponte sua, à recta calle declinavit in extremum Miseriæ gradum, & utriusque Boni & Mali possessionem in sui perniciem appetiit, prout Hermes & Moyses sufficienter demonstrant. Homo, mundi copula ultimum animal admirandum & honorandū sexto die loco lapsorum Angelorum post reliqua omnia è* LIMO TERRÆ, *seu totius mundi machina visibili è Cœlo seu cœlestibus sphæris & Terra compacta, videlicet è subtilissima Essentia totius machinæ mundi in unum corpus cōcentrata extrahitur & formatur à summo Spagyro in formam corporalem: nimirum è præstantissimo composito & subtilissimo Extracto totius mundi, ex Centro omnium circulorum. Ideo Nazianz. de Hominis opificio, Homo à Deo post reliqua factus ut Deus in ipso exprimeret, sub brevi quodam cōpendio quicquid diffusè antea fecerat omnia videlicet*

Anima enim Dei proles & imago. Apoc.22.

Siracid.15. sect.14. Ier.21.sect.8.

Gen.2.sect.17.

Arrogatio enim alterius bonorum necessario duo incommoda affert secum, Furtum videlicet & sui ipsius Latrociniū & mortem.

Lapsus est defectus ab unitate ad alteritatem.

Creavit hominem Deus ut numerus & ruina Angelorum inobedientiū in Regno cœlorum restauraretur.

delicet membra totius mundi. Quemadmodum enim tota Oratio ex alphabeto & syllabis, ita Microcosmus seu Limus Terræ ab omnibus corporibus & creatis extractus & compactus est. Summus ac omnium opifex Deus æternitatis, accipiebat Quintum esse, ex omnibus creatis, & ex illis fingebat ac componebat Hominem horum omnium Principem & Finem, eiq; tanquam Filio in Terra locum celsæ Divinitatis eximium tenenti congratulatus est: Ex parte corporea seu corruptibilis Naturæ gerit imaginem Macrocosmi sensibilis & temporalis: Ex parte Animæ seu immortalis Naturæ gerit Imaginem mundi Archetypi, id est, immortalis sapientiæ ipsius Dei Ita in illum ingrediebantur omnes Animalium, Vegetabilium & Mineralium proprietates: insuper ei Anima vivens inspiratur. Iam Deus est omnia à se ipso: Homo est omnia à Deo factus: Ideo ultimo creatur, ut per ipsum notaretur absolutio & perfectio rerum omnium. Et est Homo nexus, vinculum, nodus, compages, ac fasciculus omnium Creaturarum: Omnia enim creata, sunt ad ipsum ordinata, eumq; tanquam Dei œconomum in huius mundi Hortum locatum respiciunt ac venerantur. Et sicuti Deus est Centrum & Circulus omnium à se productorum, (universæ siquidem Divinæ Bonitatis opera circularia sunt & perfecta, ad ipsum, à quo prodierunt, sphæricè rotata) Centrum quod omnia ab ipso manant, & quia omnium rerum Essentia omnia etiam penetrat: Circulus autem, quod veluti omnicapax Tabernaculum omnia concludat ac complectatur: Intra Deum enim omnia, extra quem nihil tàm ante productionem, quàm post productionem rerum, sublato videlicet hoc mundo visibili. Ita etiam Homo ad Creatoris sui imitationem, est Centrum Creaturarum, & Circulus omnium earundem. Nam non solum ad ipsum omnia in mundi machina respiciunt, tanquam ad Ducem & Rectorem, propter quem omnia etiam sunt creata: verum etiam supra ipsum ut Punctum medium & Retinaculum, omnes Sphæræ suos radios, operationes, reflexus & influxus omnes item Creaturæ suas vires effundunt. Circulus vero Homo dicitur, quod in se omnes creaturas contineat, & omnia ex summo Bono manantia secum reducat ad fontem Aeternitatis, ex quo originaliter singula fluxerũt & emanarunt. Prima Dei imago Mundus, Mundi Homo, Hominis Animal, Animalis Zoophytum, illius vero Planta, Plantæ autem Metalla, & horum lapides, similitudines imaginesq; repræsentant. Magnus ergo mundus cum mundo parvo per omnia unus, instar prolis cum parente suo, à prudenti Antiquitate sapienter quidem

Ps. 8. Omnia subjecisti pedibus ejus: Paracelsus excipit quatuor elementorum saganas & incolas.

Voluit Deus creator, ut omnia per hominẽ sibi honorem exhiberent.

Sicuti Terra est corpus receptivum omnium seminum, sic etiam Homo.

dem

dem μικροκόσμος, à multis verò hodiernis sine ullo intellectu ita vocatus, quod magnus visibilis mundus sit factus homo: Et quemadmodum magnus mundus bipartitus Visibilis & Invisibilis, ita etiam Homo parvus mūdus duplex est Visibilis secundum corpus, Invisibilis secundum spiritum: Sunt autem in Homine duo spiritus, unus è Firmamento sydereus Spiritus, alius venit è spiraculo vitæ, & ore Altissimi est Anima Intellectualis à Deo inspirata. Ita homo habet tres partes, Corpus mortale cum sydereo Spiritu, & Animam Aeviæternam, quæ est domicilium Imaginis DEI *vel Spiritus sancti in Homine. Si Homo voluntate propriâ vel arrogatâ vivit, secundum Carnem & Sanguinem saltem, sensualiter est Brutum, & cognoscitur an secundum Paginæ sacræ Epitheta, sit Canis, Vulpes, Lupus, Ovis, Sus, aut Viperarum progenies, sicuti inferius in Tractatu de Signaturis differemus latius: geminare enim hic sermonem superfluum foret: Si vivit Rationaliter, tunc est Homo, & dominatur Animantibus in suo corpore: Si vero imaginis* DEI *proprietate observatâ vivit secundum Dealem Spiritum ex Arbore Vitæ, seu secundum Talentum & Thesaurum in fictili sibi concreditum ad depositum, dominatur Astris & omnibus rebus. In homine omnia sunt comprehensa & ipse fert omnia in se: Ex quo enim factus est, illud fert in se: E mundo factus est, & mundum gerit in se, & à mundo geritur. Porrò sicuti Prima materia (quæ erat Essentia quædam ineffigiata confusa, quam Matrem mundi seu Chaos & Hylen Philosophi nominarint) erat semen magni mundi, ita magnus mundus est semen Adami: ut enim Mundus absconditus erat in Aquis invisibilibus supra abyssum, ita Adā occultatus jacebat in mundo. Prima materia fiebat mundus, & Magnus Mundus fiebat Homo. Sicuti Arbor crescit è semine, semen est Arboris Initium, & semē est etiam Finis Arboris, quia in quolibet grano seu semine Arboris iterum abscondita est Arbor alia: Ita Prima materia (quā Paracelsus Limbum nominat, cujus Terra erat* VERBUM *Domini) erat semen omnium creandorum, & Homo erat ultimus inter omnes quasi perfectum semen, quod ex se iterum gignere potest alium hominem qualis ipse est. Et licet Homo non sit semen ut aliud semen, tamen habet potentiam de se emittendi semen, è quo similis Homo producitur, qualis ipse est: Et ut Adam totum mundum in se gerit, omniaq́ creata, ac à mundo conservatur, ita quilibet ex eo natus idem gestat, quod ipse gestavit videlicet totum mundum, ab illoq́ etiam gestatur & conservatur ut Adam: Omnes Homines unus Homo è carne, sanguine, & spiritu*

ritu

Spiritus primus ex Limbo, secundus Spiritus è verbo FIAT.

In Homine duplex est Sapientia, Angelica secūdum quam vivendū, & Animalis quæ negligenda.

Renascentia malam genesin vincit.

Luc.19.sect.13
Mat.7.sect.12
Mat.15.sect.15

Corpus Invisibile Hominis ex spiraculo DEI, sive Æviæternum, nō subiicitur Astris vel Astronomo.

Genes.1.

Matrix enim mundi est Aqua supra quā Spiritus Domini ferebatur. 2. Petri 3.

Terra ex Aqua emersit.

Quemadmodum statuarii è ligno & figulus ex argilla mille diversas formas ad placitum fingunt, ita Deus à materia prima omnia creata extraxit.

Homo est q. Terra sive ager omniâ semina in se continens.

Sicuti filius non minor est patre suo: Ita Homo non minor est Mundo.

Nemo cognoscere Imaginem potest nisi cognito illo cuius est Imago.
Hermes Hominem vocat Deum Terrenum.
Gen. 2. sect. 7. Hominis perfectio & dignitas.
Sic Deus & Homo uniri non possunt, nisi per medium Saluatorem nostrum de duobus naturis Cœlesti & Terrestri, Divinâ & Humanâ participante.
Par. dicit Animam seu Spiraculum vitæ per Astra ceu medium infundi in corpus Elementare à Deo.
Mens.
Zach. 12. sect. 1. Gen. 2 sect. 7. Es. 42 sect. 5. Sap 2. sect. 21. 1. Io 2. sect. 27. 1. Io. 4. sect. 14.

ritu. Ergo cognitio Hominis debet sumi ex utroque Lumine, quia filius non cognoscitur ex se ipso solo, sed è patre. Homo autem habet patrem duplicem. Aeternum cujus imaginem gerit: & Mortalem, qui est totus mundus cum Creaturis omnibus id est LIMUS TERRÆ *seu Arcanum & Esse omnium Creaturarum pretiosissimum, omnibus Philosophis, Medicis, Astronomis & Theologis ad considerandum & examinandum propositum. In Homine enim ipso minore mundo, non est membrum, quod non respondeat alicui Elemento, alicui Planetæ, alicui Intelligentiæ & alicui Mensuræ ac Numerationi in Archetypo. Corpus Visibile Animæ idoneum indumentum ac domicilium Homo ab elementis habet, Corpus invisibile seu Animæ currum & vehiculum (quo intellectualis Anima & Terrenum corpus instar extremorum ceu nodo, glutine, ac confœderationis vinculo connectuntur, atque hoc medio tertio de vtroque participante in unum integrum Hominem copulantur & uniuntur) Sydereum, Aethereum & Astrale à Cœlo seu Firmamento possidet. Per hoc medium, æthereum videlicet corpusculum, Anima intellectualis, jussu* DEI, *qui mundi maioris Cētrum est, executione Intelligentiarum utpote Spirituum* DEI, *in punctū Cordis medium, quod est Centrum mundi minoris (corporis videlicet Humani) primum infunditur & descēdit, exindè per uniuersas sui corporis partes, mēbraque diffunditur, quando currum suum naturali jungit calori per calorem spiritui ex corde genito, per hunc se immergit sanguini, per illum inhæret membris, atque his omnibus æquè fit proxima. Et quia dictum Aethereum corpus à cœlo participat, eundem etiam cursum retinet & servat cum cursu Firmamenti, cuius vires peculiari vi magnetica haud secus ad se attrahit, quàm visibile corpus Elementorum efficaciam atque sic manet cum ipso mundo visibili & invisibili unum, tanquam filius cum suo parente, quemadmodum Rubedo in Vino & Albedo in nive: Est enim in nobis totum Firmamentum cum Planetis & stellis & quemadmodum Calor fornacem ferream ac Sol vitrum penetrat, ita etiam Hominem sydera cum omnibus suis proprietatibus, sicque ex sydereo Firmamenti spiritu possumus omnia Naturalia discere.* Animam Intellectualem *& Immortalem (quatuor superius memoratis Elementorum incolis, ac brutis insuper animantibus denegatam) ad* DEI *Imaginem & Divinæ* Trinitatis *simul ac* unitatis *similitudinē creatam seu Spiritum* DEI, *inhalatione habet Homo, ut sic etiam unus sit cum Parente cœlesti per omnia: Et si enim in nobis per suum Spiritum, ex quo discimus*

Theo-

Theologiam sacram, omniaq́ cœlestia & terrena Arcana sine errore: Imò in ipsa sumus, vivimus, & movemur. Ac ut Deus est unus in Essentia, Trinus in Personis, sic Homo unus in Persona, Trinus in Essentia distincta, scilicet terreno Corpore, Spiritu æthereo Schamaim, ac viva vivificante Anima à Deo inspirata, & Dei domicilio Triunus compositus est: Hoc testatur iuxta sacram Scripturam mirabilis concordantia Creatoris cum Creatura, in qua summus Creator voluit manifestari Vnitrinus seu Triunus: insuper unanimis consensus omnium verè philosophantium è lumine Naturæ: Si qui fortè sint, qui negent has tres partes oportet tamen ut fateantur, hominem è LIMO TERRÆ *per verbum* FIAT *creatum, etiam æternum Spiritum seu spiraculum vitæ ex ore Dei inspiratum, Limum videlicet Cœlorum à Domino accepisse. At Limus terræ duplex est, visibilis & invisibilis: Corpus seu domicilium habet à Terra & Aqua: Vitam seu incolam ab Aëre & firmamento Ignis, hoc est, Spiritum sydereum, qui verè homo est non Caro & Sanguis: Et sicuti Spiritus sydereus est vita corporis, ita Spiritus Domini est vita intellectualis Animæ: Et ut sydereus Spiritus in corpore habitat, ac dies & noctes operatur, quia hic invisibilis homo est ipse Firmamentum & omnia in se habet, ita Spiritus Domini,* DEI VERBUM, *Homo æternus in Anima habitat: Domus est habitatio Animæ, Anima est habitatio & domicilium Dei. Cùm igitur Homo (complementum omnium operum Dei perfectissimum, totius universi completissima imago, & expressissimum Dei simulachrum, in quo creando quievit, ut nil honoratius creandum præ manibus habens, in ipsoq́ veluti supremo artificio, conclusa & consummata est omnis Creatoris sapientia & potestas, quia omnia in se continet, quæ in Deo sunt) sexto die ex omnibus compositus, Creaturarum sit ultima & Imago non solùm Dei æterni, sed etiã mundi magni quia cum illo omnia in se complectitur ac cõtinet: sequitur quod tres etiam Mundi seu Cœli in homine reperiantur, & quod à tribus Mundis geratur, vel potius omnis sit Mundus, & totius universi exploratissimum exemplar: Ideò à quibusdam Quartus Mundus vocatur, in quo omnia illa inveniuntur, quæ sunt in reliquis tribus, qui etiam propterea Omnis Creaturæ appellatione censetur. Habet enim Spiritum seu Mentem à Deo. Quid enim est* Spiritus *Hominis ab Altissimo inspiratus aliud, quàm ipse Deus in nobis habitans? Corpus invisibile, seu verus internus Homo ratione & Spiritu Astrali constans cum Angelis congruit, est enim socius illorum:*

E

Luc. 1. sect. 47. 1. Thes. 5. sect. 23.

Gen. 2. sect. 7. Vide Amphitheatrũ Khũradi cedro dignissimum.

Paulus summus Philosophus & theologus ẽt tres hominis partes ponit, spiritum, animã, & corpus.

Duæ animæ seu duo Spiritus sunt in homine mortalis ex Limo, estq; vita corporis: Immortalis ex Deo.

Spiritus vita est Animæ: Spiritus & Anima vita sunt corporis.

Ioh. 14.

Deus creavit hominem, ut esset suum tabernaculum, tam in hoc, quàm in futuro sæculo.

Manil. exemplumq́ Deiq́ś q; est in imagine parva.

Naturatum sapit naturam sui naturantis. In Anima tanquam Hominis Cœlo Deus habitat.

lorum Et si verus est Magus, Angelis non est inæqualis in omni operatione Magica, & est Dominus ac possessor omnium rerum. Corpus mortale Physicum ex machina mundi, & omnibus creatis possidet: omnia enim externa nil aliud sunt, quàm Corpus Hominis. Ideo etiam cum Triplici mundo Archetypo seu Deali, intelligibili seu Angelico, sensibili elementali seu corporali communicat, & cum omnibus symbolum operationem & conversationem habet.

2. Reg. 2 cap. sect. 24.

1. *Communicat enim cum Deo Archetypo Animo seu Mente, quia ad imaginem eius: propter spiraculum vitæ factus est. Anima intellectualis divina Animæ quædam particula est, qua ipsa Deus Mentis suæ semina quædam, & effigiationem in nobis expressit, non absimili ratione, quam ut Echo ex reverberatione aëris vocem suam de longo remittit, quo ipso vegetalem exprimit animam. Mens verò elevata in Deum altissimum, & cum ipso unita conversatur cum Deo, & eadem opera efficit, nec reperitur aliquid in homine, non ulla dispositio, in quo nō fulgeat aliquid diuinitatis, nec quicquam est in Deo, quod ipsum non repræsentetur in homine.*

Mens, νοῦς, Animæ seu spiritus rationalis auriga, instar æterni Dei concludit omnia Entia, tēpora, loca.

2. *Cum Angelis symbolum habet ratione Corporis invisibilis & Animæ rationalis, cuius beneficio operatur & conversatur cum ipsis, & eandem habet cum eis sapientiam: Est enim Gabalis socius Angelorum.*

3. *Sicuti etiam cum Firmamento & stellis, à quibus illud corpus Astrale seu Spiritum sydereum accepit, qui verus homo est Astralis, quia Caro & Sanguis non est homo, sed Spiritus in illis contentus, qui Spiritus Astralis est subiectum Rationis humanæ sensus, & sapientiam continentis, & cum Corpore fit Animal. Hinc Spiritus & Astra in homine unum sunt, at Corpus est huius Spiritus subiectum: Et sic Astra regunt Hominem in Spiritu, & Spiritus hominis regit Corpus in Carne & sanguine: Hic Spiritus mortalis est: Anima intellectualis verò à Deo inspirata sola est immortalis.*

Sicuti homo re ipsa continet totam naturam corporalem in suo corpore: Ita secundum intellectum cōtinet omnem mundum.

4. *Cum Elementis: nam ab his accepit Corpus physicum terrestre mortale: Et quia mundus parens Hominis etiam secundum Paracelsum in se habet quatuor incolarum mūdi quatuor Spiritus elementares insuper etiam quintum genus Flagarum in millia genera divisarum, ac Animæ macrocosmi incorporatarum, Imaginatio horum quinque Spirituum in Elementis etiam in homine microcosmo erunt, sed usus rationis hominis secundum voluntatem & mandatum Dei est Catenæ instar, qua eiusmodi quinque Spiritus coguntur & ligantur, ut cum sua Imaginatione quiescant.*

Cum

Cum Elementatis Animantibus, Vegetabilibus & Mineralibus omnibus: Horum enim omnium Naturam & proprietates in se possidet.

5.

Ergo Homo ultima Creatura præstantissima & nobilissima est, quia totius mundi partes habet, & nihil est in majori mundo, quod in ipso Homine realiter non reperiatur. Filius per omnia similis est parenti, cognito parente cognitus est filius. Homo itaq; miraculum Naturæ maximum & admirabilissimum Extractum & Nucleus quatuor Elementorum, summum DEI *τέχνασμα, & consummatissimum mundi Exemplar, verè est Omnis Creatura quia est omnis mundus, solusq; hoc honore gaudet, quod cum omnibus symbolum habet, & cum omnibus operationem & cum omnibus conuersationem: Imò ad tantam ascendet perfectionem, quod efficitur filius* DEI, *transformaturq; in eandem imaginem, quæ est Deus, & cum ipso unitur, quod neq; Angelis, neq; Mundo, neq; cuiq; Creaturæ datum est, nisi soli Homini posse scilicet filium* DEI *fieri & uniri Deo.*

Ex nihilo omnia, & ex omnibus Homo.
Msgnus mũdus erat matrix Adami, sic omnium natorum matrix mulieris est tota mundi machina.
Ioh.17.sect.11. 21.22.25.

Sed antequam ulterius progrediamur, ipsa hujus loci necessitas exigit, ut paulo fusius agamus de Sydereo seu Invisibili Homine, videlicet de ortu ejus & potentia. „ *Hic Spiritus Olympicus si ab Aristotele obseruatus, & à Galeno æstimatus fuisset, non tàm insignem ab Ethnicis errorum magistris promanantem intulisset in Philosophiam & Medicinam errorem, ut tunc Theologiam taceam. Homo invisibilis seu Olympicus Spiritus, hunc in modum nobis innascitur. Adam & Eua non ex aliis parentibus sicuti nos posteri, sed ex* LIMO TERRÆ *seu magno mundo, ut modo dictũ, producebantur, quoad corpus Mortale, quod est Visibile & Invisibile. Tota enim mundi machina collecta & redacta est in Microcosmum, ita ut nil in toto mundo reperiatur, quod idem etiam non sit in uno Homine. Corpus Physicum, Elementare, Visibile & Tangibile ex Terra. Corpus vero Invisibile, Insensibile, Sydereum (quod est domicilium vitæ Spiritus) ex Astris Firmamenti accipiebant: Sic Adam duo habebat corpora, Visibile scilicet Elementale & Invisibile Sydereum: Jam ex propagatione duo semper nascuntur Homines Corporeus, Elementalis, Visibilis, organum & instrumentum Invisibilis, & Incorporeus Astralicus, qui movet, gubernat & efficit artificia. Nam Astra in Homine per Hominem semper nunc in generatione ista duo producunt: Corpus quidem Visibile Elementare, ex quatuor Elementis, ex carne & sanguine in utero matris. Corpus vero invisibile, Sydereum, Philosophiæ Adeptæ capax, ex Astris Firmamenti: Manet enim iste Homo parvus mundus idem & unum*

Jo.1.sect 12.
Tam sensibile quam insensibile habet in se spiritum sydereum seu corpus sydereum.
Eva est transplãtatus Adã
Primi Homines è creatione, reliqui ab Ente seminis proveniunt.
Spiritus vitæ id est spiraculum.
Spiritus Limbi, id est sydereus Animalis.
Corp⁹ Limbi & spiraculi debent esse unũ conjugium, alioquin natio prava & adultera: Nam sicut conjugium duorum est in omnibus perfectio, sic adulterium impedit Lumen Naturæ, Vide Par. in Philosophia sagaci.

Paracelsus dicit Elementum Ignis seu Firmamentum etsi sit subtilissimum, esse tamen corpus, quia fructus ejus sunt corpora, & absque corpore tales fructus non possent procreari.

unum per omnia cum suo parente, qui eſt mundus magnus. Verùm ſicut magnus mundus teſtâ ſua diſtinguitur ab Angelico mundo: Ita Homo minor mundus cute ſua diſtinctus eſt à magno mundo. Hinc fit, ut Sydereus, Internus, Olympicus, Incorporeus Homo ſeu Gabalis idem ſit cum Firmamento Aſtrorum ut jam ſæpius dictum, quod Rubedo cum vino, Albedo cum nive, vel Solis ſplendor cum aëre: Altera ergò pars Hominis, ſeu hoc ſydereum corpus, vocatur Hominis Genius, quia à Firmamēto oritur: dicitur etiam Penatis, quod penes nos, ſeu nobiſcum naſcatur, umbra viſibilis corporis, Lar domeſticus, Homo umbratilis, Familiaris Sophorum Homunculus, Dæmon ſeu Genius bonus, Internus Paracelſi Adech, Spectrum, Naturæ Lumen, Eveſtrum præſagiens & Propheticum in Homine: Vocatur etiam Imaginatio quæ in ſe claudit omnia Aſtra, eſtq; omnia Aſtra, & eundem cum Cœlo retinet curſum Naturā atq; potentiam. Jam Aſtra (non enim loquor de ſeptem Carbonibus Cœli viſibilibus, Aſtrorum ſcilicet corporibus, ſed de inviſibili & inſenſibili corpore Rerum omnium ſeu Aſtrali Spiritu) nihil aliud ſunt quam Angelorum virtutes: Angeli vero (ſolo DEI *aſpectu ſe cibantes) ſunt Sapientia* DEI *creata: Hinc fit, ut qui Deum cognoſcit, etiam Aſtra habeat cognita: Cognitis autem Aſtris Mundus non poteſt eſſe ignotus, ſic deinde mundi proles homo. Aſtra formant ac producunt ex ſe omnia corporalia, & productis corporalibus ſimul etiam ſeſe multiplicant: ut ſemen Frumenti ſeu Tritici eſt Aſtrum, corpus videlicet inviſibile, hoc projectū in Terram producit ex ſe corpus viſibile, & multa alia Aſtra ex ſeſe progignit: Sic in aliis creſcentibus ac viventibus fit. Eſt autem Aſtrum nil aliud, quam Corpus inſenſibile, inviſibile, ſeu Spiritus vivus, ſine Ratione tamen in creſcentibus: at in vitam habentibus ut in Homine, cum Ratione eſtq; diverſus, prout ſunt diverſarū Rerum formæ. Corpora autem nihil aliud ſunt, quam Excrementum Aſtrorum, ex operatione eorundem producta in eſſe corporeum. Hoc quodlibet Aſtrorum poteſt per ſe, ut imaginando, formando, per operationem ex ſeſe producat aliud Aſtrum corpore concluſum. Nullum enim corpus eſt ſine Aſtro, ſicut è contra nullum Aſtrum abſq; corpore viſibili. Cum autem Hominis Imaginatio non unum ſed omnia Aſtra ſit, etiam certè non unam, ſed multas producit operationes: Et licet imaginatio ſit incorporea ac inviſibilis, exaltata tamen & firmiſſimæ Fidei Naturali ſeu Ingenitæ inſtar Miraculorum januæ conjuncta, fons eſt & initium omnium Magicarum operationum, & abſq; Aſtralis & ſyderei Spiritus detrimento aut diminutione*

Sic ventus eſt corp⁹ habens Poteſtatem inſtar viſibilis corporis aliud corpus evertendi; viſibilia enim nō tantum ſunt corpora ſed tàm viſibilia, quā inviſibilia à Deo creata ſunt corpora eiuſdem potentiæ.

Interior Homo Cœlum Internum Aſcendens, Conſtellatio Particularis.

Hic Spiritus eſt verę Aſtronomiæ Doct.

Eſus pomi in vigorem produxit hoc corpus ſydereum.

Semē, Aſtrū, Vulcanus, Archæus idem ſunt, & unus ſpiritus, ſine Ratione tamē at diverſus prout ſunt diverſæ multarum rerum formæ.

Spiritus Aſtralicus in quolibet creſcente eget corporea habitatione.

Interior Homo eſt ipſum Cœlum ſeu omnia Aſtra.

Lege apud Picum quomodo Trithemius aliquando varia Eveſtra Triplicis mundi alternatim ſibi impoſuerit in variaq; figurarū genera ſe transformarit, & hoc pacto ipſi Pico petenti Hominis ad Dei Imaginem creati potentiam abſconditam Reali demonſtrarit Magia: Speculantes transformamur in id, circa quod Speculatio intentè ſuſcipitur. Intellectus Hominis omnibus aſſimilatur.

nutione potestatem habet gignendi & producendi corpora visibilia, & quascunque operationes mirabiles præsens, absens, supra humanæ Rationis captum proferre potest. In corporalibus Lux Naturæ omnia facit visibilia, sic in æternis sola Fides omnia facit visibilia. Per Imaginationis impressionem fœtus in utero matris afficitur signo notabili sine corporali contactu: Quod corpore facimus visibiliter, id fide facimus spirituum more: Ita Imaginatio efficit pestem & similes morbos Firmamentales, inducit morbos ac sanitatem. Pestis, quæ ex timore, terrore & metu prouenit, oritur per Imaginationem spiritus minoris mundi seu spiritus syderei & Animalis (qui est mechanicus Astralis) in Homine ut videmus in gravidis per eundem spiritum sydereum notam fœtui in utero imprimentibus: Hic spiritus sydereus ex Astris Homini innatus (ideò etiam unitus manet cum Astris) est Magnes & magnetica Naturæ in Homine. quemadmodum enim Terrestris Magnes suo corpore spiritus est, & ad se trahit: ita etiam corpus & spiritus in Hominis corpore visibili attrahunt, & hic est Magnes microcosmi: Sydereum corpus & spiritus attrahunt ad se vires Astrorum, ut in Lunaticis videre est, ubi manifestantur convenientiæ, proprietates & affinitates talium virtutum magneticarum, quas spiritus & corpus sydereum Hominis cum Astris habent. Hæc Quarta species Magiæ Naturalis Gamahæos dicta, ad iumento artis omnia invisibiliter & spiritualiter facit, quæ alioquin natura, absque eiusmodi arte adhibitâ visibiliter & corporaliter facere potis est. Domus est quasi mortua, sed Incola, putà spiritus motus perpetui Naturæ invisibilis, Animæve mundi scintillula magnetica vivit, & efficaciter operatur. In Astro Firmamenti latet omnis sapientia animalis, opificia, artes, scientiæ, omniumque rerum cognitio. Nihil est ita occultum in mundo, quod non sit præfiguratum in Astris, imo omnia Astra Firmamenti, quæ sunt Tinctura speculationis Animi nostri, possunt imaginando ex suâ vi ingenitâ res corporales & visibiles ex non apparenti producere, ut iam sereno cœlo mox producitur nubes magna, & ex ea fit pluvia, lacus, nix, ros, tonitru, grādo, quæ licet ante productionem Nihil sunt, tamen ex inuisibilibus producta fiunt magna corpora. Hoc exemplo innotescet nobis omnia in prima Creatione producta fuisse ex NIHILO DIVINO, *seu Invisibili Puncto Cabalistico in aliquid quod in momento Deus fecit, quia opera eius non patiuntur moram temporis: nam ex invisibilibus Tenebris omnia processerunt & evocata fuerunt* (VERBO *dicente & spiritu fovente) ad visibilem*

E 2 *Lucem.*

Imaginationis Impressio ex Timore, Terrore, Mœrore est morborum & mortis origo: sicuti Splēdor Solis per vitrū, ita Astra pestē per cutem immittunt.

Sapientia est principiū Incātationes & ea faciunt Astra quę cupit Sapientia Humana.

Ratione corporis elementaris est Spiritus, & perficit etiam spirituales operationes.

Cœlo omnia notissima sūt, omnes actiones, & evētus hominum in Astris depictæ sunt.

Quodlibet Animal suum in Cœlo habet signum Ascendens, sic etiam Homo talis.

Corpus omne ex Spiritu invisibili & incomprehensibili subsistente producitur.
Triplex NIHIL, Divinum, Privativum, Negativum.

Hoc est Organum Luminis Naturæ seu Astrorum.

Cœlum totum nihil aliud est quam imaginatio, operatur in Homine pestes, febres sine instrumento corporeo.

Lucem. Cum autem Homo ex Astris Firmamenti suum sydereum corpus accipiat, & Hominis Imaginatio tota ab Astris Firmamenti pendeat, imò eadem sit & una maneat cum ipsis, necesse est Firmamentum quoq; habere Imaginationem sed sine Ratione, sicuti Homo proles mundi cum ratione. Homo ictu, jactu, alterum lædit, idq; cum Ratione: Urtica & Ignis urunt & lædunt sine Ratione. Præterea cum Homo sit majoris mundi Quintum esse, sequitur etiam Hominem non solum imitari posse cœlum, sed illud quoq; regere suo nutu, atq; etiam dominari si vult. Omnes res habent naturalem obedientiam ad animam, & de necessitate habent motum & efficaciam ad id quod desiderat Anima forti desiderio, & omnes virtutes operationesq; Rerũ Naturalium obediunt illi, quando fertur in magnum excessum sui desiderii. universas mundi virtutes in nostrum ministerium cogit, attractâ virtute ab ipso Archetypo operum nostrorum virtute, ad quem cum ascẽdimus, necesse est omnem Creaturam nobis obedire, totusq; nos sequitur cœlestium chorus Per Fidem Naturalem Ingenitam, quâ ipsis spiritibus parificamur, omnes magicæ operationes atq; omnia mirabilia efficiuntur Imaginatione accedente. Imaginatio operatur in homine instar Solis: ut enim Sol corporeus sine instrumento operatur in subjectum, redigendo illud in carbones, cineres, ita Hominis Cogitatio incorporea, tantùm spiritu ceu instrumento visibili operatur in subjectum: Quod corpus invisibile facit, id facit etiã corpus invisibile, seu Homo sydereus alteri damnum inferendo: Imaginatio Hominis est magnes attrahens ultra milliaria: Imò quicquid vult in Exaltatione sua, ex quatuor Elementis ad se attrahit. Efficax autem non est Imaginatio, nisi prius rem conceptã attrahat per vim Imaginationis attractiuam, ut ex se quasi spiritum nativum Imaginationis Architectum procreet: postea Imaginatio quasi ingravidata imprimit, quæ licet non sit tangibilis, instar venti tamen est corporea. Hinc verus Magus seu Sapiens, Astrorum operationem attrahere potest, in imaginem, lapides, metalla ut eandem cum Astris exerceant vim atq; potentiam: Exemplum sit Speculum incensorium, per quod radii Solis cum calore ad nos derivantur. Quicquid oculis videmus in majori mundo, hoc idem Imaginatio potest quoq; producere: sic omnes herbæ, omnia crescentia, omnia metalla, per Imaginationem & veram Gabaliam possunt produci. Hæc autem est pars Magiæ Gabalistica dicta, quæ tribus columnis innititur, Primò VERIS PRECIBUS *in Spiritu & veritate factis, ubi in Sancto Sanctorũ fit* unio DEI *& Spiritus*

Fide possum operari bona & mala cõcedente Deo.

Hæc est ars Gabalistica.

Magia seu Fides montes transplantãs, imperium habet in omnes spiritus & ascendentes.

ritus Creati, ubi Deus interno spiritu, non vi vocabulorum, sed in silentio sacro, absque oris apertione & anhelitu compellatur: Secundò Fide Naturali, *seu Sapientia in creatione omnibus hominibus æqualiter ceu peculio & patrimonio communi à Deo Patre communicata & ingenita:* Tertio Imaginatione *fortiter exaltata, cuius quanta & quàm mira vis sit, Naturæ Lumen, tam in baculis Iacobi à Moise commemoratis, quàm in prægnantibus fœtui rei desideratæ notam imprimentibus, ut supra dictum, manifestè ostendit. Imaginatio seu fantasia hominis est instar Magnetis in sua natura, attrahens aliorum hominum fantasias, ut videmus in oscitantibus. Vehemens imaginatio, non solum corpus proprium, sed etiam alienum interdum transmutat, per modum imitationis, virtute scilicet quadam, quam habet similitudo Rei ad transmutandam Rem, quam vehemens Imaginatio movet, sicuti apparet in stupore, & dentium stridore aut attritione ferri in ferrum, &c. quæ dentibus stuporem ingenerat: simili modo oscitatio ad oscitandum promovet. Plures sua imaginatione tristi nec non diffidentia causam præbuerunt, ut à Spiritu immundo tentarentur, vel prorsus regerentur ab eodem. Plures etiam sua imaginatione intenta, dempta impotentiæ suspicione, constanti & firmissima fide ad Deum, altissima mente elevata, spe infallibili, precibus assiduis & ardentibus effecerunt, ut subitò facti sint templũ Dei viventis. Totum situm est, ut Deus religiosè colatur à nobis, probitate ac sanctitudine, ut sciunt secretiores θεόσοφοι: siquidem per ardentem devotamq; cum timore & tremore invocantis intentionem, Intellectus seu Mens religioso amore flagrans, iungitur Intelligentiis seperatis. Oratio enim interna ex pia mente, nimio affectu, ardentiq; desiderio continuata, unit mentem cum Deo, & omnia discit & cognoscit ex Deo. Quidnam possit Mentis ex vera fide dispositio, pauci sunt qui intelligunt, & longè pauciores, qui ex ea ritè norunt operari, supernaturali influentia, quæ corpus regit atq; gubernat: quanquam multi reperiantur, qui dispositionis huius cognitionem habent, verum ob mundanas curas & sollicitudines, quibus obruuntur, nil operari possunt, quod veram Sapientiam redoleat. Verùm de his hactenus: Spinosiores videbuntur eiusmodi ex remotiori Antiquitate petitæ contemplationes rudioribus. Sunt enim paucis lectæ, paucioribus intellectæ, & fusiorem narrationem requirunt, quàm ut hîc ascribi cõveniat. Igitur ad propositum nostrum revertamur. Maximoperè interest, ut hoc verum occultæ Medicinæ Philosophicæ fundamentum Chymiæ studiosis innotescat,*

Gen. 30. cap. circa finem.

Fides vera est cura falsæ imaginationis.

Multi per fidem imaginationis infirmantur & cõvalescunt.

Mens purificata fulminis instar penetralia rerum attingit, superatis umbris.

notescat, propter Harmonicam concordantiam & conspirationem superiorum & inferiorum, maioris & minoris mundi, in quo manifestando, post Paracelsum, Petrus Severinus *Danus, unà cum* Piatensi *fideli Achate, meritò in numerum Antiquorum sapientum referendum, perpetuam sui nominis gloriam assecutus est, quod in sua Idæa Paracelsicæ medicinæ invictissimum hoc solida & inconcussa veritate stabilitum fundamentum filiis artis & veritatis patefecerit frustrà ringentibus adversariis, à præstantissimis nostri sæculi Hermeticis medicis* Iosepho Quercetano *Regis Galliarum consiliario ac Medico dignissimo, amico honorando:* TH. BOVIO *Italo Veronensi, &* TH. Muffeto *Anglo in aureis ipsorum nulli obliuioni obnoxiis scriptis, satis superq́ in perpetuum refutatis.*

II. UBINAM ILLA VERA MEDICINA LATEAT.

Triticum nō crescit sine lolio, nec farina sine furfure habetur: ita mel sine aculeo non reperitur.

OMne quod Deus creavit Bonum in extremis perfectum est & incorruptibile ut Cœlum: sed quicquid in hisce inferioribus continetur sublunaribus duplici præditum est Naturâ, Perfecta scilicet & Imperfecta, id est, Quinta Essentia, & fœcibus à se inuicem Vulcani beneficio separandis. Cùm igitur vera Medicina corticibus, matricibus, receptaculis, siliquis, vestimentis & domiciliis concludatur, sicuti amygdalæ, & omnes nuclei cortice & pelliculis teguntur (Natura enim Castaneæ nucleum non nisi cortice & aspero tegumento offert) necessum est, ut illa artificiosa Chymicorum Anatomia ab impuris Elementis separetur, quò habeatur medicina pura. Artis enim beneficio & industria vincula earum tolluntur & remediorum facultates è latebris ad fastigium excitantur. In singulis ergo rerum ordinibus, quæ Elementorum sinu foventur, videlicet in illis tribus Naturæ familiis vegetabili, animali & minerali *(è quibus medicinæ sufficientes ad tuendam sanitatem, & morbos corporales profligandos peti solent.) Vera illa & specifica morborum materialium Medicina latet, quæ, ut iam dictum est, non consistit in externis, nudis, superficiariis & Relollaceis (ut doctè disserit Theophrastus) quatuor qualitatibus, sed est virtus quædam specifica, αὐτοφυής, in ipsis seminibus delitescēs cuiq́ rei crescēti à Creatore summo rerum Opifice, in prima statim creatione insita, vi* Verbi *illius omnipotentis, quo omnia è tenebris in lucem vocata sunt: Ergo facultas & vir-*

Talia arcana regenerata sunt sine omni complexione qualitatum.

tus i-

tus ipsis corporibus mixtis (à radice Creationis instar animæ in corpere humano) indita, non extrinsecus accedit, nec à stellarum momentaneo positu infunditur, nec ex Atomorum fortuito congressu integratur, non procedit à corpore nec à mixtione corporis seu à forma visibili, alioquin sine corporis & Formæ destructione & corruptione separari non possit, ut in Cinamomo & Pipere videmus, virtutibus illorum aut artificio extractis, aut vetustate & senio sponte evanescentibus. Quemadmodum autem omnes actiones Naturales à Spiritibus spiritualibusq; Tincturis proficiscuntur in quibus mechanicæ scientiæ Trium principiorum vigent: ita Remediorũ actiones è Spiritibus, vitalibusq; spirituum Tincturis procedunt, non è corporibus vel mortuis Relellaceisq; qualitatibus. Et cum apud Occultioris Naturæ Interpretes in confesso sit, nil in toto universo esse, cujus non sit etiam particula in Homine (ut supra dictum) ipso videlicet microcosmo: imò omnium rerum semina in ipso latere, Astrorum, Meteororum, Mineralium Vegetabilium Animalium Spirituum etiam vel Demonum, ratione Spiritus hominis: consideratâ diligenter hac symmetricâ concordantiâ, & anagoge physicâ, Verorum etiam medicorum officium erat, inquirere, si laboraret exempli gratiâ Cor internum microcosmi, id est, Hominis ut remedia mutuarentur confortantia à parente suo seu corde macrocosmi externo ipsi planè (si non figurâ & formâ externâ, tamen internâ) simili & analogicè repræsentata, qualia è Tribus illis Remediorum officinis multifariam depromi poterant. Creavit enim Deus inexhaustam Remediorum supellectilem & cuivis Regioni suam distribuit sufficientiam: Ita reperirent inter Mineralia Aurum (quod etiam per se spiritus omnes exhilarat, cum quis in crumenâ eo abundaverat Antimonium & similia, quæ ex elemento Aquæ producuntur, sicuti Margaritæ ex aquæ stillicidiis, in conchis generatæ, item Ostrearum, Conchyliorum, Concharumq; omnia corpora vi specificâ & Harmonicâ respicere & mederi Cordi, &c. sicuti inter Mineralia Characteres Magici & Hieroglyphici non temerè aut oscitanter à prudenti Antiquitate ipsis attributi, satis superq; intelligentiæ Lumine præditis innuunt, & Magicè Philosophos secretiores de sua latente virtute admonitos alloquuntur. Quamvis potiora ex illis à Naturâ exquisitissimè & operosè præparata, justo Naturæ decreto, benignum suum & vitale Elementum possessoribus denegant: Et multi universas Naturæ leges confundunt, ut alimento tàm exquisitè præparato, tandem potiantur: Nec dubium ullum, quin Aurum

Ideò Cœlum est faber externorum ædificiorum, non Arcanorum, magnalium & mysteriorum quę externam domum inhabitant.

Tota Natura inferior in tres diuiditur partes principales, sc. Vegetabilem, Animalem & Mineralem.

compedibus liberatum, ut suas vires exerere posset, & in actum ex potentia Naturali ac debita Resolutione (eadem enim Resolutionis Rerum, quæ Compositionis via, quia Ars filia Naturæ matri, & Natura Arti consentit) reductum actiones ostendet Divinas, Sed pauci tanto dignantur munere Divûm: Aurum ut compactum solvant potabile in Aurum. Inter Vegetabilia habuissent Crocum, Rutam, Scordium, Melissam, Chelidoniam, Macerem, Ocymum, & sexcenta ejusmodi. Inter Animalia Cornu Cervi, Monocerotis, Os de corde Cerui, & id genus alia: Quæ omnia debitè præparata, & facta Spiritualia (quæcunq; enim ad curationem requiruntur, omnia in Spirituum potestate cõtinentur, qui morborum diversoria soli sciunt, terra siquidem omnis est mortua, cortices & siliquæ non gignunt, sed soli Spiritus Rerum in corporibus agunt) adhibitâ etiam methodo legitimâ, medentur afflicto Cordi, non externis illis & superficiariis ut dictum est qualitatibus, sed vi internâ, propriâ, specificâ, Harmonicâ, simili: Formæ in medicina seu Astra medicamentorum, per Alchymiam à corporibus separata, sunt vera directoria: Astrum enim seu Cœlum saltem Arcanũ dirigit non corpus: novit enim equus præsepe suum, aves nidum, aquilæ cadaver, & quodlibet medicamentum innatâ vi magneticâ (quæ meritò ἰδιότης ἄῤῥητος dici potest) petit locum suum, & tendit ad membrum sibi conformatum, consentanea consentaneis, domestica domesticis naturali desiderio se applicant, quẽadmodum à veris Philosophicis medicis diligentissimè fuit observatum, longâ Experientia omnium indubitatißimâ Regulâ. Ideò Celsus Romanus medicus consentit ad Curandi rationem nil magis conferre, quã Experientiam omnium artium matrem, quâ constat doctissimos medicos non rarò à rustica vetula victos. Idem de aliis sex Principalibus membris & partibus corporis Humani augiendum: Externum Macrocosmicum Cerebrum est Oleum Argenti, Liquor Sapphiri, Smaragdi, Musci, Vitrioli, &c. Internum microcosmicum confortans. Pulmonum & totius pectoris Balsamus, sunt flores CHIBUR, *seu Sulphuris.*

Hoc pacto non ad leves saltem morbos auxilia seu Remedia craßâ Minervâ parata, reperta fuissent, sed etiam ad Chronicos illos Astrales & Fixos qui ob radices tàm altas multorum judicio desperati & à medicorum vulgo, loca, semina, nativitates, radices ac morborum centra non intelligente, æstimantur incurabiles. Nullus enim morbus est, quatenus morbus, qui non suam habeat medicinam, nisi occulta prædestinatione mortalibus incõprehensa, peculiari Numinis

Ars imitatur Naturam defectum q; ejus supplet, corrigit, castigat, juvat & promovet, imò etiam Naturã superat.

Experimentum (ut & judicium) sine Scientia fallax, difficile, & ad sortem est, sed cum Scientia certum & verum.

Remediorum nulla usquam penuria, sed nostra eorum plerunq; turpis ignorãtia.

Sicuti duo sunt genera Medicorũ, unum quod miraculosè sanat, alterum naturaliter per medicamenta. Ita cuiuslibet morbi duæ sunt origines, una Naturalis, altera Cœlestis: Verbum Domini sanat Cœleste, Naturale mediis naturalibus restituitur.

nis ira genitus (qui medicis non commendatus eſt, ſed Apoſtolis per fidem veram in Chriſtum omnes morbos ſanantibus) incurabilis evadat: aut cum Plinio Naturam in ſuis viribus ut iniuſtam Novercam velimus inſinuare mendacii, cum tamen illa benigna rerum Parens, providens & ſagax Natura, dederit egentibus brutis animantibus naturali inſtinctu Remediorum Conditorem hominibus hæc occulta fore voluiſſe: nam fruſtra creaſſet, præſertim cum animantibus intellectu carentibus hæc fecerit manifeſtiſſima. Ciconia in ſerpentum paſtu Origano ſibi ſalutem quærit: Sues à ſerpentibus læſæ Cancrorum paſtu ſibi medentur: Apri Hedera: Grues Iunco: Teſtudo quando impetitur à ſerpente, comedit Origanum, & confortatur per illud: Bufo quando alieno morſu & veneno vulneratur, ſolet adire Rutam vel Salviam aut locum vulneris affricare, & ſic à periculo veneni ſe liberare: ideo Salvia non lota cũ periculo in paſtu utimur. Muſtela pugnatura contra regulum comedit Rutam. Pica cum ægrotat, Lauri folium in nidum immittit, & ita convaleſcit Vpupa uva paſta læſa, Adianto ſibi medetur: Vrſi à Mandragora læſi devoratis Formicis evadunt. Anſeres, Anates, ceteræq́ aquaticæ aves medentur, ſibi herba Helxine: Columbæ Verbena: Hirundines Chelidonia: Accipitres Hieracia. Et alia denique animalia alias innumeras invenēre Herbas. Nemo ergo ſanæ mentis eſt, qui ambigat, Cœleſtem Patrem (ut pium ac ſacrum rerum omnium Parentem decet) filios ad imaginem ſuam creatos, & quorum gratia omnia condita ſunt, hac in parte præterire, ac brutis poſtponere voluiſſe: Qui enim nobis ſuum Filium dedit, & pro Spiritu ſancto ſuo orare nos iuſſit: Qui enim nobis ſuum Filium dedit, & pro Spiritu ſancto ſuo orare nos iuſſit, quanto magis totam Creaturam, viſibilia & inviſibilia ſubiiciet? Creavit enim altiſſimus Aautor Naturæ Medicinam non mancam, ſed perfectam de Terra, iuſſit Medicos pia aſſiduitate illam inquirere, & fide debita præparatam cuivis pathemati convenienter adhibere. Diligenter etiam notandum eſt, quòd omnia medicamenta, quæ corporibus humanis applicantur, non ſui ratione, ſed Dei munere ſunt efficacia, ac ſalubrem ſortiuntur effectum: Niſi enim Deus affuerit, vireſq́ infuderit Herbis, Quid rogo Dictamnus, quid Panacæa iuvent? Siracid. ca. 38. ſect. 4.

Habent enim hæc inferiora, dico Animalia, Herbæ, Lapides, Metalla ſuam vim ſubminiſtratam à Cœlo, Cœlum verò ab Intelligentiis, hæ autem ab Opifice, in quo omnia virtute maxima praeexiſtunt. Vita naturalis ex fonte Vitæ

est universalis, Deo videlicet. Vivunt enim Elementa ex Firmamento, hoc autem ex intelligibili Mundo, & iste solum ex Deo, sive ex æterno eius Verbo. Est igitur omnis omnium unica vita in omnibus, iuxta subiectum nihilominus in quod influit vario modo gliscens. Itaque si quid herbarum præsidio perficere statuimus non tàm herbis quàm Deo fidendum: Sic enim in propulsandis morbis res optatum felicemq; successum est habitura: aliâs conatus omnis in diversum rapitur, ubi nulla subit Opificis, à quo omnia effectum sortiuntur, cogitatio, aut abest erga illum fiducia. Ita Assa mortuus, qui plus Medicis, quàm Deo fidebat. Sola Medicina cœlestis sive Verbum Dei *(quod est Fermentum medicinarum, sine quo nulla Medicina est efficax) sanat omnia, & per Verbi efficaciam (in quo latet, & à quo procedit omnis vis, omnes etiam naturales actiones superans) medicamenta demum fiunt virtuosa. Et sicuti cortex non est nucleus, sic herbæ non sunt medicina, sed signum saltem huius signati Verbi. Duplex est Medicina in terra, visibilis à Patre creata (quæ in corpus non debet administrari, nisi per separationem puri ab impuro sit prius præparata) Invisibilis à Filio per Verbum, & est una medicina: Medicus per herbas sanat, Herbæ sunt media, in quibus medicina est, Herba non est Medicina, quæ invisibiliter in ipsa à Deo est abscondita.*

In omnibus igitur Dei, naturæ Domini, voluntas expetenda, non naturæ.
1. Chr. 17. sect. 2.
Sirach 38. sect. 9.10.11.12.

His prudenter, rectoq; iudicio consideratis mirari cessabimus, quod Deus omnipotens per Propheas *& veros* Cabalistas *solo prolato* Verbo *Hominem sanet: Vivus siquidem est Deus, & vivi Dei vivum quoque* Nomen, *& vivi Nominis vivæ quoque Literæ: Vivit Deus propter se, vivit Nomen eius propter ipsum, vivunt Literæ propter Nomen: Et sicuti vitam habet Deus in se ipso, sic etiam Nomini suo dedit vitam habere in se ipso, & Nomen porrò Literis.*

Act. 3. sect. 6.

Per Magos *veros, Naturæ accuratissimos exploratores (non loquor de Necromanticis)* Verbo scripto *seu* Characteribus & Sigillis *certo tempore secundum Cœli virtutem fabrefactis, procul omni, quam sola ignorantia parit, Superstitione, citra Nominis divini prophanationem & offensam ullamve Fidei & Religionis iniuriam: alioquin melius esset nos semper ægrotare, quàm cum Dei contumelia sanos esse: Characteres siquidem seu Nomina constellata secundum Agrippam non habent vires ratione figuræ & pronuntiationis, sed ratione Virtutis seu Officii à Deo vel Natura ad tale Nomen vel Chara-*

Talia Nomina sunt numina.

cterem

cterem ordinati: Nulla enim est virtus vel in cœlo vel in terra, quæ non descendat à Deo, quo non favente, nihil quod habet dare, & in actum traducere potest. Medicamenta sunt corpora visibilia, Verba sunt corpora invisibilia, sive Herba sive Verbum *sanet facit naturalis Virtus Deus, id est, Spiritus Dei Naturæ coadunatus, per Verbum suum* FIAT. *De Cura Characteristica, quæ verbis prolatis, scriptis, sculptis, & de collo appensis naturales operationes perficit, per cœlestes Proprietates syderum mirabili influentia cum nostris corporibus concordantium, legatur Rogerius Bacchon de mirabili potestate Artis & Naturæ.* Characteres dicit Paracelsus esse Spirituum composita & syrupos.

Per MEDICOS *autem* Verbo creato, *seu Misericordia sua Incarnata: cum hæc omnia saltem* TRIUNIUS & SOLIUS VERBI DIVINI *omnia sanantis & conservantis, efficacia fiant: sicuti videmus in miraculis Salvatoris nostri qui dum surdum & mutum restituit (cui omnes Officinæ totius mundi suis pilulis & syrupis non potuissent succurrere) non sanat per Naturam, sed per seipsum facit hoc* UNO *scilicet* VERBO, *& ipse est illud* VERBUM, *(videlicet Misericordia Dei Increata) per quod omnia creata sunt, à quo simplicia promanant omnia, quodq; cum Patre quotidie adhuc omnia in omnibus operatur. Quicquid enim operationis & virtutis est in creaturis, tam in magno, quàm in parvo Homine, id totum à Deo incarnato in suo explicato & manifestato fieri certissimum est, unius Spiritus implentis omnia vinculo, in unum inseparabiliter colligata, qui Spiritus idcirco plenitudo mundi totius una est, & meritò vocatur Plenitudo. Nam extra Deum nihil fit; in ipso omnia moventur, vivunt & subsistunt: Hoc* VERBUM DEI, *Primogenitus omnis Creaturæ verè Panis est noster ἐπιούσιος, quem Salvator petere iussit, Mumia supercœlestis, Balsamum supernaturale, plus quàm propria Hominis Mumia aut Balsamum naturale, mortales sustentans. Virtus in Pane est Dei benedictio, imo Deus ipse Verbum in Cibo terreno est verus Panis, bonis & malis datus: Non ex solo Pane, sed ex eo, quod est in Pane, vivit homo: ita Cibus & Vita non sunt à Terra, sed à Deo per suum Verbum: Si Verbum non esset, & per se esset solus Panis, tunc Terra esset noster Deus: sed nequaquam, non è Terra, sed ex Deo per suum Verbum: Hoc igitur* VERBUM *vera est Medicina sanans omnia, non omnibus innotuit, nec cuivis in pulvere scholastico submerso datum est de illo libare aut scribere. Unicus* Θεῖα ἡ ἐάζων *Paracelsus, Mosaicæ & viventis Philoso-*

Non à solo Pane. Matt. 4. sect. 4. Deut. 8. cap. 3. Luc. 11. sect. 14. Gratia enim meritò superat Naturam, & signatum, signum. Ioh. 1. sect. 3.

Eccl. 24. sect. 8. 9. 10.

Hac benedictione sublata baculus Panis fractus est, sicuti apud Prophetas minatur Deus populo suo. Ex mera misericordia & Bonitate non justitia habemus Panem duplicem alimentarium & sanitatis.

F 3 *phiæ*

Nisi Deus dicat ægrotanti, Sis sanus, nemo fiet sanus.

Iob.1.sect.10. Heb.11.sect 3. Psal.10; sect.20. Deut. 22. sect. 47.

Explicatio vulgaris dicti, in HERBIS, LAPIDIBUS & VERBIS magnas esse virtutes.

phiæ discipulus, de Secretis Naturæ, & miraculis Dei scripsit, hoc est, de Verbo Dei incarnato *in Creaturis reperiendo, quod Medicina & Vitæ nostræ Baculus est: per hoc enim* Verbum FIAT, *totius mundi semen, Cœlum & Terra creata sunt, illudq; in omnibus Creaturis efficax est, & cui meritò Creaturæ tanquam animæ suæ subiectæ sunt. Quicquid ergo* Medicus natu aliter, *seu* Herbis *per moram Temporis successivè operantibus efficit, illud* Magus, *seu Medicus Cœlestis* Characteribus & Lapidibus *Gamaæa, scilicet Influentialis Coniugii Terrestri signo, per combinationem matrimonialem Superiorum & Inferiorum* Astraliter, *validissima impressione, subitò & longè citius perficit: Ea enim est Naturæ mutua colligantia & continuitas, ut omnis Virtus Superior per singula Inferiora longa & continua serie radios suos dispertiendo, usque ad ultima instar funiculi tensi fluat: & Inferiora vice versa, per singula sua Superiora perveniant, quia una est Virtus opifex, & specierum participatio per omnia diffunditur: Matrimonium divinum: Hinc Rerum naturalium Inferiorum cum Superioribus, mira colligantia, continuitas, influentia & sympathia: Intercedente hoc matrimonio mundi, multa in Magia & Gabala effici possunt.*

Omnis Creatura timet, & reveretur Nomen illius, qui fecit eam.

Lege libros Regum.

1.Reg.3. sect. 12.

Sap. 7.

Et Verus Cabalista (*quem Paracelsus vocat Naturalem Divinum, qui Prophetis æquiparatur, & cuius mens unita & coæquata Deo facit omnia quæ vult, vult autem quæ ipse Deus)* Dealiter *supra Naturam, fiducia firma, & fide mirifica miraculorum* Janua Unico *Divinissimo Nomine* Ihuh, *in quo recapitulantur & continentur omnia, id est, in* Verbo Mirifico, *per mentem, fidem & orationem, preces scilicet in Spiritu & Veritate factas in momento exequitur. Renascentia est ager Medicinæ Cœlestis, quæ uno verbo curat sine medio externo: Una illa operatio contingit ratione Dei, tanquam Artificis, & ratione Hominis tanquam Instrumenti: Hominibus enim innocentibus, & in lege Domini doctis, pro voto fidei servit omnis Creatura, & exaudiuntur ad omnia, quæcunque petierint, teste Elia, Elisæo. Per preces enim, id est petendo, quærendo & pulsando, in Fide omnia impetramus: per fidelem orationem recta & certissima via conscenditur ad summam divinarum atque humanarum rerum sapientiam: Nam in his tribus Punctis principalibus, consistit etiam totum fundamentum Magicæ & Cabalisticæ artis, ut videre est apud Paracelsum de signatura rerum libro 3.*

Ideo

Ideò etiam soli Creatori, omnia in omnibus operanti, debetur Honor, Laus, & Gloria ob desideratum Medicamenti seu VERBI *sui exhibiti consecutum finem. Medico autem* DEI *& Naturæ obtemperanti ministro, manu seu instrumento, ne sibi quæ solius* DEI *sunt, usurpet, fidelis saltem Laboris ac Charitatis debetur præmium, quod miseris & egentibus mortalibus potestatem à Deo acceptam legitimè administrarit. Nihil enim suum ibi est præter artem & legitimam administrationem, cujus gratiam refert non auxilii: Deus enim solus super omnia laudandus, & benedicendus in omnibus, Honorẽ suum alteri nõ dat, & quia totum dedit, totum etiam rehabere & retrahere vult. Nihilominus tamen jubente Sacra scriptura, Honorari debet Medicus verax & syncerus, qui inter omnes artes & facultates Deo acceptissimus est, Primò quia Deus per ipsum utpote suum ministrum etiam nescientem & dormientem operatur, ac suam voluntatem exequitur, suppeditando Medicinam de Terra &* VERBUM *suum supernè, sine quo nulla Efficacia in medendo præstari potest, Sine me enim, ait Salvator, nihil potestis facere: Secundò, quia juxta infirmorum curationem (siquidem Sanitas maximũ Hominibus Bonum) omnes etiam mortales in Naturæ ejusq; Luminis investigatione ac cognitione (quem Homerus non sine causa jubet esse ἐπιςάμενον πϖεὶ πάντων, omni scilicet cognitione refertissimum) meritò anteire debebat: Tertiò, quia ipse solus, mirabilia* DEI *opera tam in magno quàm in parvo mundo omnibus manifestat, ita ut non tantum per detecta arcana & mysteria, verum etiam per sanationem infirmorum* DEI *laus & gloria mediante Medico summoperè evehatur & extollatur: Ideò etiam inter omnes scientias & facultates præstantissima meritò judicatur Medicina, in qua magnalia* DEI *summa miraculosè conspiciuntur, quæ ex Theologia seu Lumine Gratiæ, sumit initium, & in Lumine Naturæ perficitur.*

Corporis sanitas Deo debetur, nõ medicis.

Notate medici qui more Ethnicorum, posthabito & inconsulto Deo, qui solus sanat languores, neglecto item Termino prędestinato iuxta volũtatem Divinã, temerariâ arrogantiâ certum spondetis & definitum, soli Divino beneplacito cõmittendum convalescentiæ Tempus.

Es.48.sect.11.
Sir.38.sect.4.
Sir.cap 30. sect.15.16.17.

III. QUOMODO ILLA CORTICIBUS TECTA, BENEFICIO VULCANI ERUENDA ET debitè præparanda sit.

PErfectè omnia creata sunt, quo ad primam materiam, sed Chymicus per Vulcanum ultimam materiam perficit, quia nulla res in hoc inferiori mundo generationi & corruptioni obnoxio adeò nobilis est, quæ non in se & respectu alterius Venenum habeat, juxta Essentiam seu Medicinam: In omnibus maximis

Medicus per Vulcanum Creaturã DEI perficit.

DEI

DEI *operibus, ubi Malum ibi etiam Remedium, ubi Virus, ibi Virtus, Ideò ni*
Sir.39 sect.26. *frustra creatum, sed omnia in aliquem usum: Nam & Natura comparatum est, ut semper bonum & Malum in assiduam Timoris* DEI *recordationem conjuncta sint in omnibus rebus, quæ producunt Elementa sublunaria. Quamprimum, ait Firmianus, Homini Virtutem Omnipotens indidit, confestim & Hostem adjecit, ne Virtus ocio torpens Naturam suam amitteret. Adeò nil ex omni parte beatum dixit Poeta, ut Homo divinæ Naturæ particeps, omnium animantium dominus, suos patiatur manes, & quibus exagitetur furias habeat. Rogerius Bacchon Philosophus Anglus dicit Deum Tenebras & Lucem facientem, ubi pro sua* MISERICORDIA *magnam Medicinam posuit ibidem etiam potestate* JUSTITIÆ *suæ incomprehensibilis* VENENUM *pro custode, Tribulos videlicet & Rosarum spinas, prævaricationum comites individuos ac vindices adjunxisse. Bonum sine malo cognosci non potest, & cognito hoste vitari potest damnum: Sic etiam sacer Hermes antiquissimus Theologus, una cum Ecclesiastico scribit in clave, Ex contrapositione & cõtrarietate omnia sublunaria oportere constare, & hoc propter generationem & corruptionem rerum aliter fieri esse τῶν ἀδυνάτων. Omnia enim cum non habeant quæ timeant, contra leges agunt: neque aliter homo potest ad summum fastigium venire, nisi manu semper agitata se ad salutem suam dimicandi tenore fundaverit. Deus enim per suam sapientiam ita ordinavit ut æquè benè sit ἀντιπάθεια sicuti est συμπάθεια, quo spectaculo Natura mortales ad eius secreta contemplanda & eruenda voluit promovere, ut si alter alterũ perhorreat, Invisus Invidentis defectus resarcire vel mederi possit: Quapropter Heraclitus Naturam è Bello genitam, & Homerus Contentionem vocat: Homo est sui ipsius hostis, Causa dissolutionis & mortis est Regnum hoc nostrum in se ipso divisum, intestinum videlicet duellum, siquidem in corpore microcosmico propter conjunctionem rerum adversarum perpetua lucta, ac conservator & destructor sanitatis latet, quo nomine sancti mortale corpus vocarunt Infernum ac Purgatorium, in quo semper belligerandum est. Ideò cum in vitæ Republica, Mortis Anatomia Hospitium invenit, Natura medicos ministros esse præcepit, ac separatores, non magistros vel compositores. Remedia enim præparationes, separationes, & exaltationes requirunt, antequam latentes & ligatas virtutes explicare possint. Quemadmodum autem omnia Igne probantur, ita etiam Examen scientiæ medicinæ in igne debet fieri. Medicina &*

Chymia

Rigida DEI Justitia est morb⁹ & venenum in omnibus rebus: E contra Misericordia DEI in Natura & in omnib. reb⁹ est medicina, Sap.18. sect.35. 16.
Sir.39. sect.36.
Eccles.33. sect. 15.16.
Eccles.3. sect. 14.
7. sect.15.
Sir.42. sect.25.
Causa sympathiæ & antipathiæ.

Chymia non possunt separari: Manifestat enim Chymia, (non illa, qua impostores ad suas dealbationes & rubefactiones utuntur, (non solum vera simplicia, Magnalia, Arcana, Mysteria, Virtutes, vires sanationem concernentes, verum etiam ad imitationem Archæi Ventriculi seu Chymici naturalis innati docet segregare quodlibet mysterium in suum reservaculum, & medicamenta infelicibus vestimentis obducta debita separatione ab impuritatibus & corruptibili & fœda superficialium, & externorum Elementorum cõmixtione expedire, ut pura illa Crystallinaq; materia, seu natura simplex exhibeatur corporibus: Sed hanc à carceribus & captivitate expedire, Hoc opus hîc labor est. Digna provincia, in qua omnes medici senescant, & plena exercitationis, sine siquidẽ Philosophia Chymica omnis medicina mortua est: Absq; Alchymiæ cognitione neque Theorica, neque Practica Medicina esse potest. Qui illam difficultate perterritus recusaverit, frustrà morborum loca inquirit. Non ergo imitandi sunt hac in parte vulgares nostri Medici, qui ex aliorum vigiliis, & laborum inventis suæ ignaviæ patrocinia quærunt, & præparationem medicamentorum Pharmacopæis maxima ex parte negligentibus & avaris (de conscientiosis, & sua fideli diligentia Reipubl. tanquam Alchymiæ Vulcani inservientibus hîc non loquor) maximo ægrotantium incommodo committere solent. Per hanc enim artificiosam corporum resolutionem in conspectum venient proprietates, quæ antea compositionis virtute occultabantur. Per illam insuper tanquam artificialem quandam cynosuram, Chymiatri vela, non modo ad omnes naturæ oras, sed etiam ad ipsius totius Creaturæ, singularum etiam eiusdem abstrusissimarũ virtutum, admirationem, contemplationem, perceptionemq; fecerunt, & insignem in plurimis sunt assecuti scientiam, nec immeritò. In hac ergo vera corporum Analysi, & vitali Anatomia, oportet medicum esse exercitatum (ut suprà dictum) quia nulla est constans proprietas ullius corporis, quæ non vel in Sale, vel Mercurio, vel Sulphure eiusdem corporis deprehendatur. Primo autem Corpora omnia composita inferioris globi in tres ordines vel choros distribuenda sunt, in Animalia vegetabilia & mineralia: Individua deinde horum omnium diligenter examinanda, Individuorum partes: Ita inveniemus in singulis ordinibus illustres trium primarum differentias. Est enim in officina rerum Sal animale, vegetabile, minerale: animale, vegetabile, minerale Sulphur: Mercurius itẽ vegetabilis, animalis, mineralis. Prima rerum facies fuit pura, integra,

Vegetabilia cõprehendũt plantas, arbores, zoophyta: Animalia, bruta per ordinẽ Reptilia, Natantia, Volatilia, Quadrupedia.

 perfe-

perfecta sine corruptione & morte. Summus enim & omnium opifex Deus, sua voluntate propter infinitam gloriam suam creavit omnia bona, ut omnia eum glorificarent, & sanctè incorrupteq; secundum præscriptum ordinem viverent. Homo primò sanus creatus est, (morbi enim primam originem non ex viro, sed ex muliere ducunt) verùm ingressus in mundum, peperit aditum ad mortem, quia apparuerunt duo contraria, externum corruptibile, & internũ integrum, sine corruptione subsequente diu non potuerunt in uno stare. Post prævaricationem igitur & defectionem ab unitate ad alteritatem, maledictione divina novæ supervenerunt tincturæ (ἰλιὰς τῶν κακῶν) *quarum mixtione in calamitosam sortem, unâ cum calamitoso mundi socio, transplantata est totius Creaturæ pulchritudo: Impuritas puris radicibus adiuncta, eaq; fuit morborum prædestinatio. Morborum enim radices in certis individuis vel speciebus seorsim nõ consistunt, sed implantatæ & permixtæ puris primisq; rerum seminibus: Nutrimenta verò rerum naturalium, fructus sunt seminum, in quatuor matricibus vel Elementis vigentium. Natura igitur ut iam est, nil in hoc ambitu sublunari nobis puri dedit, sed omnia permultis miscuit impuritatibus, ut istã nobis Chymicam scientiam ab infantia noscendam esse, ceu quodã necessitatis stimulo inculcaret, ut dum è Paradiso in huius mundi suburbiũ expulsi, in utriusque Limi visibibilis & invisibilis admiratione, investigatione & cognitione* TERRAM, *id est, totam mundi machinam coleremus, & in parando victu, aliisq; ad sustentandam hanc præsentem vitam necessariis, tanquã Naturæ operarii non in umbra, sed in sudore vultus occuparemur, hoc pacto industriã nostrã in hac* TERRA Laboris *per impositionem Crucis patienter ferendæ, ad consequendos terrenæ & cælestis Sapientiæ fructus excitaret, ne socordes inerti ac turpissimo tabesceremus otio, aut nil agendo (ad omnia vitia & peccata procliviores) malè agere disceremus. Et hic est verus Creationis Hominis finis, ut in Dei timore & amore proximi, amissa recuperando Terram laboret, non ut otietur, sed ut in Lumine Naturæ, non secundum suam, sed secundum Creatoris voluntatem ambulando, Instrumentum, Habitatio, ac Tabernaculum Dei maneat, & ad evitandas malas & otiosas cogitationes, in Viis Domini ambulet, hoc est, in suis operibus per observationem Temporalium & Cælestium considerationem, miracula Dei per Naturam investiget, Invisibilia Dei opera manifestet, celebrans admirando infinitam Creatoris Sapientiam, Potentiam, & indesinentem erga genus*

Sirac. cap. 38. sect. 15.

Morborum calamitate & superventu. Transplantatio creaturæ facta, post defectionẽ tam ratione creationis, quàm propagationis hostem in sinu suo gerũt mortales, morbos ac mortẽ sua innata cõtrarietate ac corruptione causantem.

Qui discit Deum & se ipsum cognoscere, ille bene terram coluit.

Nimia licentia homines deteriores fiunt, aut brutis similes: Labore aũt pellitur otium satanæ pulvinar.

nus

nus Humanum, in operum suorum mirabilium magnalium & mysteriorũ indagandorũ patefactione, Bonitatem. Sed relictis jam alimentis ad medicamenta veniendum est, in quib. nemo tàm stolidæ cervicis (nisi frugibus inventis malit adhuc ad modum prioris hirsutioris ævi glandibus seu put aminibus cum nucleis vesci) qui hanc artem improbabit Separatoriam, quæ Bonum à Malo, Vtile ab Inutili, Narcoticum ab Igne, Spiritum mineralem ab Anthos, Homogenea ab Heterogeneis, Venena à Medicinis & Balsamis salutaribus, Lumen à Tenebris, Vitam à Morte, Diem à Nocte, Visibile ab Invisibili, Cæleste Purum, Nucleum, Medullam, à Terrestri Impuro, Corticibus, Membranis, Involucris, Testis, Siliquis & Fæcibus, Vestimenta & Domicilia medicamentorum corporibus humanis aduersa, ab Incolâ Animâ, mysterio Superelementali, Quintâ Essentiâ planè corporum nostrorum Balsamo Interno, conveniente, amica & correspondente ritè secernere & separare docet, ut colligatur essentia illa vivifica saltem, cujus facultas solutis vinculis exurgens altius & promptius se promit, & vires multò quàm antea majores profert, & corporibus sanandis efficaciores. Venenata enim omnia Balsamum habent Humanæ Naturæ consentaneum, & nullum Venenatum est Animal quod Veneni sui Antipharmacum in se non contineat & in suo genere bonum sit, & dum Homini est Venenum, alteri animali sæpè est familiare alimentum: Ita araneæ gallinis ac passeribus prosunt, bufones serpentibus, serpentes cervis & ciconeis: Formæ autem hæ medicamentorum extractæ plus operantur, quã cum sunt in materiam immersæ, quæ potentiam & operationem Arcani impedire & infringere solet: Imò Anima seu Forma uniuscuiusq; Rei specifica, multò & plures & præstantiores virtutes operationesq; habet, quàm vel ipsum corpus, vel ejusdem Rei materia: siquidem omnes Res habet esse à Forma, quantò ergo magis de Forma tantò magis de Entitate: Id quod Chymiæ osores propriâ conscientiâ coacti & oculari demonstratione convicti, inficias ire nequeunt. Et hinc commoda plura sequuntur: Primò, quod ratione minoris quantitatis medicamẽti facilius & liberius multo magis ægri ipsum capiant, cum plurimi sæpè ita sint difficiles, ut vitam potius cum morte cõmutare velint, quã illarum crassarum & turbidarum potionum complexionem humani corporis corrumpentium, plenos haurire calices, quas etiam ipse Medicus præscribens, & Apothecarius miscens in casu simili bibere exhorrescendo recusarent. Secundo, quod horum usu etiam reiterando non lædatur ventriculus, cum nil obstet, quo

Solæ purificationes sunt vera correctiva omnium remediorũ.

Sicut mors separat æterna & caduca, ita Vulcanus bonum à malo, Quintam essentiam à corpore.

Sir. 39. sect. 39. 40.

Rationes cur Spagyrica medicamenta debitè præparata multis officinarum mixturis Heteroclitis sint præferenda.

 minus

minus actionem suam præstent (separata enim in ventriculo naturali impetu ad notoria feruntur sine impedimento diuersoria) & citißimè corpus afficiant, & ab ipso afficiantur: ac ita asperæ ac terrestres ipsorum partes interioribus adhærentes ulcerare, nec sæpius utentes (sicuti per frequentem vulgarium usum) valetudinarios facere poßint. Tertiò, quod ex iis essentiis omnis nociva qualitas (si tota prima præparatione auferri non possit) aliarũ tamen exquisitissimarum permixtione omnino adimatur, aut saltem facilius obtundatur: Et quod diffiteri non possumus, Ars hæc spagyrica adeò necessaria est, ut sine magno discrimine illâ carere medici non poßint: Nam in re una simplicique sæpè substantiæ sunt dißimiles, sæpè contrariis proprietatibus insignitæ, quarum una noxia, reliquæ salutares, ut in opio, melle apparet, quæ sine substantiarũ separatione hujus artis adminiculo perficienda dignosci neutiquam possunt. Galenistæ etiam solò hujus artis beneficio tueri possunt suas Maximas, affirmantes omnia amara calida esse, cum tamẽ Opium, quamvis summè amarum stupefaciendi virtute excellat: Rosa item & Cichorea licet amaræ, nihilominus ad refrigerandum adhiberi solent. Responsi hujus nodus Cultri Anatomici Ignis videlicet beneficio dissecandus est, & sic substantiarum factâ separatione dignoscemus Simplicium Temperaturam, & reperiemus in Opio Sulphur dulce Narcoticum, Salamarũ calidum, subtili resolutione penetrando sudores mouens, sine ulla vi stupefactiva. Et quod meritò admirandum (prout solertes medici norunt qui ex incommodis sciunt elisere commoda & utilitates) Venena metallica licet pernitiosißima, hujus artis ministerio & Ignis judicio, eatenus posse corrigi & emendari, ut sine noxa tuto poßint corpori ingeri, sicuti Arsenici, effrenatæ malignitatis exemplum per salem petræ artificiosè Vulcani beneficio fixati, manifestam fidem facit. Mineralia enim, quorum spiritus subtilitate nostros vincunt, & lapides pretiosi à medicamentorum numero excludi non debent: Ritè præparata Vegetabilibus longè præstant in curandis morbis. Primò, quod molliori materiæ, qualis est Plantarum & Animantium, tanta virtus, fortesque operationes imprimi nõ potuerint, quandoquidem difficulter eas retinere posse videntur: Fieri etiam nõ posset, ut Vegetabilia corruptioni obnoxia corpus humanum à corruptione vindicarent, sicuti perfectorum metallorum spiritus, nullis corruptionibus obnoxii, faciunt.

Venenum redactum in Arcanum nõ est Venenum, sed præstans medicina: sic Planetæ Terrestres liberantur à sua Lepra: & ingratissimi fœtores per digestionẽ in suavem vertuntur odorem.

Secundò, manifestum est, mineralia & imperfectu metalla, magnis virtutibus medicinalibus donata esse, ut in Chirurgicis medicamentis apparet, ubi vix ullum

lum

lum unguentum præparatur, in quo non imperfectum metallum vel minerale admiſceatur: Ergò abſq; dubio perfecto longè majores vires ab Omnipotente acceperunt. Tertiò, quod naturæ Animantia & Plantas non uni alicui actioni ſed multis virtutibus functionibusq; aptas gignere cupienti, minime licuerit ita cõtemperare mixtionem illorum corporum, ut vires illas admirabiles conſequerentur & ſolidam ſtabilemq; Balſami Naturam admitterent. Quartò quod lapidum generatio temporis intervallo abſolvitur majori, breviori autem abſolutè perfectorũ corporum: Natura igitur longitudine temporis adjuta, majore agendi facultate lapides pretioſos, aliaq; metallaria corpora exornare potuit: Varietate enim officiorum ſenſibilium & mobilium non diſtrahuntur, Adde quod lapides pretioſi meritò ceteris commendabiles ſint, propter ſummam ipſorum temperiem & ſplendorem, qui in Granato Bohemico vix ullo ignis ardore domari aut corrumpi poteſt: idq; propter ſolam ſpirituũ fixationem, quæ in ipſo ſatis percipi poteſt: qua ratione etiam Auri vires in curatione morborum æmulatur, & Rubino Orientali, ſuſtinente Ignis examẽ vix tot horis quot alter menſibus meritò in uſu medico præferri debet. Hoc etiam hîc obiter notandum eſt quod Gemmæ ſuum Colorem, Formam & Tincturam, per Aſtrorum formationem à metallis accipiant, ſecundum intenſionem aut remiſſionem colorum, ſunt enim metalla tranſplantata. Nam Rubini & Granati, auri habent Tincturam, Sapphiri & Turcoides argẽti, Smaragdi & Chryſolithi cupri, Hiacynthi & Topaſii ferri, Adamantes ſtanni. Saturnus glutinamentum cum pondere ſubminiſtrat, ſicuti è factitiis illis & ementitis gemmis è minii & ſilicum alborum pulvere proportionabiliter mixto, additâ formâ metallicâ, per Ignis artificium ad oculum demonſtrari poteſt. Et quamvis Naturalibus ac genuinis colorum pulchritudine non cedant, pondere tamen & mollitie fucus & adulteratio ab intelligentibus Lithotomis facilè deprehenditur. Si fortè qui ſint, qui ex ſimplicitate dicant Metallorũ uſum in medicinâ nullum eſſe, ſaltem in civili vitâ, quamvis ſint Elementorũ fructus æquè benè ut Animalia & Vegetabilia, non ad Hominis nutrimentum, ſed ad medicinã creata in Hominis gratiam, neq; illorum perfectorum præcipuè ullam eſſe cum corpore humano convenientiam ac ſimilitudinem, licet illorum trium primorum etiam Homo particeps ſit, ſciant Animale, Vegetabile, & Minerale ſperma unum habere ortum differre ſaltem Loci & Receptaculi Qualitate. Animalia, Vegetabilia & Mineralia principia, una

Gemmæ ſunt ſtellæ Elementares.

Lege manuale Theophraſti.

Mineralia Hominis ſanitati cõducũt. Dũ enim corpus humanũ accipit ſuam medicinam è mundo, quia mundus eſt, inde ſequitur omnia mineralia homini conducere, quodq; applicatum ad ſuum minerale in corpore phyſico contentum.

na eademq; per omnia sunt, sed varia Receptacula. Aliud enim est Vegetabilium, aliud Mineralium, siquidē omnia hæc descendunt ab uno genere principali principalissimo, & generalissimo (quod est generale semen omnium rerum seu primæ materiæ subjectum, postea in tria principalia genera diuidendum, Animale, Vegetabile & Minerale) à quo Natura recipit Argenti vivi Naturam ad creandum omne aliud compositum. Omnia sunt ab uno principio, & tendunt ad unum: In Nocte Orphei & Hippocratis Orco, omnia sunt unum, attestante etiam πανσπερμίᾳ *Anaxagoricâ, malè ab Aristotele intellecta & iniquè incusata: Sed postquam unica illa Natura Essentia & materia Rerum omnium in hanc mundanam progreditur scenam, secundum* DEI *voluntatem, quæ est specificum Omnis Creaturæ, varia & multiplicis distinctionis mirabilia in itinere induit corpora, juxta Loci & Receptaculi dispositionem & varietatem secundum spiritus etiam universalis agitationem & operationem: hîc crescunt Vegetabilia, illic Mineralia proveniunt, isthic generantur Animalia, & unum cedit semper in Nutrimentum alterius. Hic enim ordo sublunari Oeconomiæ præscriptus est, ut Mineralia Vegetabilibus, hæc brutis, brutaq; hominibus alimentum suppeditent, quod fieri non posset, nisi natura unius esset affinitate participans naturæ alterius, & hoc propinquitate, & vicinitate primi generis, à quo omnia processerunt.*

Sic etiam Spiritus vitę unicus est per totum corpus humanũ, sed quo ad corporis partes, quibus inest, varius.

Rom. 8.

Vide Apocalypsin Hermetis Paracelsi.

Ex uno ergo fonte procedunt omnia, & post absolutum pensum, relictâ Vanitatis statione revertuntur ad loca sua, immutabili quiete beata: Spiritus ille universalis totam agitans molem (Agrippa vocat subjectum omnia miserabilitatis, Ens nullo sensu comprehensibile) qui omnia in omnibus operatur & orbem Terrarum implevit, DEI *Numen, totum mundum in se complectens. Auicenna vocat Animam mundi diffusam in omnibus rebus, fretus autoritate Platonis, Arabum & Chaldæorum, absque omni tamen superstitione & cultu idololatrico audiendum hoc, habito interim uni* DEO *honore & gloriâ suâ quam alteri non dat: Natura inquam media, infima supremis Harmonico quodam concentu coniungens (& nunc Animalis nunc Vegetabilis nunc Mineralis pro subiecti & receptaculi diversitate vocatur) stupēda operari solet in tribus Naturæ Familiis, sicuti inter cætera etiam in puero Silesiaco, nostro sæculo memorabili manifestatum fuit exemplo, in cujus ore produxit non aureum sed auro obductum maxillæ sinistræ inferioris dentem, quē olim Pragæ in aula Illustrissimi & Laudatissimi Prin-*

Anima mundi est vita quædam unica, omnia replens, colligans & cōnectens, ut ex trib⁹ generibus Creaturarũ, Intellectuali, Cœlesti & Corruptibili vnam reddat totius mundi machinam, per virtutem quam habet ab Idæis, omnia tam naturalia, quam artificialia fœcundat infundendo illis proprietates occultas quas Quintas Essentias appellare consuevimus.

Principis D. Petri Vrsini à Rosis, &c & vidi & contrectavi. Hermeticæ Philosophiæ ac mirabilium Dei operum Indagatoribus solertissimis, qui abditarum in ipsa Naturæ maiestate causarum secreta rimantur, nihilq; quod sciri possit, ignorare velint (siquidem ea, quæ naturalem ordinem excedunt, perscrutari non sit vetitum) miraculum hoc ludentis Naturæ minus est mirabile, cum ex occultioris Philosophiæ penetralibus sciant, eundem illum Spiritum, & naturam mineralem, quæ in terræ visceribus producit aurum, etiam in homine esse: Ille Spiritus in auro, idem est cum Spiritu generante omnium Creaturarum, estq; eadem & unica generativa Natura per omnia diffusa: Hic Spiritus nunc Naturale corpus assumpsit Primum movens & Naturæ rector in omnibus rebus naturalibus est, conservat omnia, & ab illo sunt omnes res, omniaq; inferiora Harmonico quodam concentu regit: Scribit Albertus Magnus, suo tempore in corporibus & capitibus suspensorum quorundam fuisse repertum aurum: In libro Mineralium dicit Aurum ubique reperiri. Non est res, inquit, sine quatuor Elemētis elementata, in qua non inveniatur aurum naturaliter in ultima subtiliatione: Et ideo affirmant Philosophi Mysterii sui materiam ubique reperiri, quia in omni re elementata consistit. Item probat Albertus quod maxima virtus mineralis est in quolibet homine, & maximè in capite inter dentes: & suo tempore inventum scribit in sepulchris antiquorum mortuorum inter dentes aurum, in granis minutis, & oblongis, quod esse non posset, nisi in homine esset illa virtus mineralis, quæ virtus mineralis est in Elixire Philosophorum. Sic Morientes præstans ille Philosophus, Chymiologiæ scientissimus, & in ea exercitatissimus, cum Regi Calid interroganti de Elixiris materia respondisset: Ex te est ô Rex, & tu eius minera es: nequicquā de eadem à Raymundo Lullio magisterii scrutatore haud scio, an solertiori, an diligentiori discrepavit, cum materiam suam ex re vili & impreciabili se traxisse dixisset. Riplæus in Portis utriq; suffragatur: Memento hominē esse nobilissimam creaturam, in quo est quatuor elementorū proportionatorum per Naturam neutralis Mercurialitas, quæ omnino nil cōstat producitur per artem ex sua minera Rhasin subiiciamus Riplæo, ut qui ab eo non usquequaque dissentiat, Libro Divinitatis, inquit, scias Res Naturæ subtili artificio ita colligatas esse, quod in qualibet re, est res qualibet potentiâ, quamvis actu non videatur: Sed de his curiosius verba facere supersedebo, alioquin congeriē Philosophorum isthæc confirmantiū, non vulgaribus argumētis & à superficie rerum sumptis,

Natura Dei Imago est Ignis invisibilis seu vigor Igneus, quo cūctę res multiplicantur.

Natura sæpe in suo magisterio ludit & lætatur de suo magistro, & de sua arte & viribus.

In mineralib.

Lullius fuit divinus ac cōsummatissimus Philosophus, immerito à Paracelso culpatus.

Materia lapidis dicitur esse in omnibus rebus ratione primi moventis in reb. naturalibus, quę Spiritus vegetabilis nuncupatur, quo nostra materia lapidis præ cæteris abundat, Spiritus hic tam est in animalibus vegetabilibus, quàm mineralibus.

sumptis, sed rationibus firmissimis, & ex intimis rerum visceribus eductis, adducere huc possem testes videlicet graves, & exceptione quorumvis sophistarum maiores. Sed hæc transeunter sint dicta.

Porrò subtiliandi, extrahendi, & separãdi modus Chymicus Galeni tempore deficiens non admodum in usu erat, (siliquas enim & cortices à nucleo non poterant separare, huic ipsi prorsus incognitus, quem tamen magno desiderio desideravit inscius, ut ipsiusmet verbis intelligere est, quando de simplicium medicamentorum facultatibus de aceti partibus calidis & frigidis secernendis se pericula omnia subiturum ait, si quam machinam invenire queat, partium contrariarum separationis, ut in lacte sic in aceto: Qui si artis distillatoriæ peritus fuisset, voti sui hac in parte facilè compos fieri potuisset. Neque verò Hippocrati aut Galeno pro dedecore aut opprobrio imputandum erit, quod hæc ignoraverint. Deus enim & Natura (quæ divinorum operum ordo & series est, ac Dei potentiæ illiusq; verbis & iussis obsequitur, ab eoq; vires mutuatur) nil facientes frustra, non omnia simul uno & eodem tempore generi humano profundunt, sed dona quibusdam sæculis particularia successivè communicant, nec uni omnia largiuntur, sed unicuiq; particulare donum distribuunt. Hinc apparet, quàm dissimile fuerit multorum veterum iudicium, qui, si quid ipsi ignorabãt, quod ab aliis sciri etiam in longinquis regionibus audissent, illis perdiscendi gratia, nullius non maris terræq; periculum subierunt: Sine dubio, si Galeni sæculum in Paracelsi tempora incidisset, eruditionem eius sine invidia veneratus fuisset, nec puduisset eum Carbonum: & prout erat discendi avidus, ipsi Theophrasto, tàm pro trium primarum separatione in aceto, quàm pro altiorum Magisteriorum & Elixirium præparationibus cõmunicandis, aliquot annis, gratis servitutẽ servire, & Cinisflonis, Argillarii, Vigilisve locum subire non recusasset: nullam deniq; non admisisset conditionẽ, quæ huic tàm præstanti scientiæ perdiscendæ adminiculo fuisset, frustra irascentibus Cholericis & Melancholicis Philerastis medicis, qui cùm in medicina Spagyrica vix fuerint Alphabetarii, neque de Creatione & compositione interni hominis Astralis quicquam sciverint, multo minus de Mechanicis morborum Spiritibus, non erubescunt tamen, temerè & præsumptuosè absq; conscientia pudoris cãcellos data opera transiliendo in nunquam satis laudatum, & adversariis suis millies meliorem Paracelsum, Germaniæ immortale decus (qui supra quàm credi potest, omnium scientiarum divinarum

Lib. I. cap. 19.

Lactis tria prima, serum, butyrum, caseus coagulatus, omnis enim terrestreitas est Sal.

narum & humnarum absolutam habuit cognitionem) magno convitiorum numero insurgere scurram circumforaneum, omnis Philosophiæ inscium appellare non verentur, illumq; non intellectum cum proprio suo dedecore, irrito licet conatu malitiosè opprimere. Vitæ ipsius œconomiam odio prosecuti sunt viperino, vitia exaggerantes humana: atq; ita magna temeritate in semetipsos legem statuunt iniquam: Sine vitiis non vivitur: optimus ille qui minimis urgetur, non vident manticæ, quod à tergo est, quasi ipsi etiam homines non sint, atque iis ipsis vitiis, quæ insectantur, vel maioribus obnoxii sint, vel aliquando fuerint, vel adhuc obnoxii fieri possint, & sic festucis fratrum intenti, nostras obliviscimur trabes.

Vtinam illius temporis ambitiosi medici alios sua laude frustrantes (secundum illum qui omnium humanarum actionum & artis medicæ finis est, videlicet, ut Deum Opt Max. amemus, & proximum quemq; perinde ac nos ipsos) in Theophrasti pectore serpentis oculum gestantes, non animadversis suis defectibus, illum orientem solem potuissent ferre, ac pro dignitate & merito ipsum tractassent mitius: imperfectiones eius humanas à nemine approbatas pari sustinuissent misericordiæ affectu, quo Galenicæ impietati Moisis Christiq; scholam irridenti condonarunt sine dubio posteritati grata Arcana sua divinitus sibi concessa manifestasset clarius, minusq; involutè & truncatè de præparationibus verba fecisset: nec hodierna Respub. Spagyrica impiam quorundam, & maledicam illius temporis ingratitudinem etiamnum ad summum doloris experiretur sensum, constantiam & tractandi æquabilitatē in Theophrasti scriptis requirendo, & in processu mechanico præparationum veritatem desiderando. Inde fit, ut paucissimi hodie reperiantur, qui veras medicinas ex Theophrasti mente præparatas habent, de quibus in suis libris copiosè agit. Requirunt enim verè Philosophicas solutiones, mortificationes, cohabationes, resuscitationes & similia, quæ sine vera Physica, Astronomia & Chymia intelligi non possunt: nec sine tēporis longitudine & tædio Philosophistis moræ impatientibus molestissimo absolvuntur. Et puto hoc seculum impium non dignum esse huiusmodi medicamentis. Sæpe enim Deus propter peccata mundi, eiusque summam ingratitudinem sua μεγαλεῖα Hominibus indignis, iusto suo iudicio subtrahere solet: Qui etiam nunquā permittet manifestationem illorum Secretorum, præcipuè in his periculosis & corruptis temporibus, in quibus Honor & dedecus, Virtus & vitium,

lib. 2. de pulsu um differētiis.

Vide Paracelsum in Paragrano.

Medicus sit Astronomus, alioquin medicinam ejus Seductionem & Imposturam vocat Paracelsus.

Ideo cū Icaro, multi in magno mari submergūtur.

 tium,

*tium, Veritas & mendacium à malitioso mundo æquiparantur. Omnes etiam ferè Chrysopœiæ studio inflammati, medicamentorum debitam præparationem neglig*ũ*t, cuius rei unica causa est, quod veram Philosophiam Paracelsi, eius Metaphysica n*õ *intelligant, librosq; illos magnos à Theophrasto in Labyrintho medicorum indicatos, non prius diligenter evolv*ã*t, antequam ad præparationes, separationes, & Analysin veram rerum Naturalium accedant. Video etiam plerosque Chymicos, qui se aulis committ*ũ*t, splendore aulicorum negotiorum à veritate abduci, & vanis aulicis ædulationibus decipi, ut illa Dei magnalia vel negligant, vel potius ad huiusmodi stupenda Dei miracula reddantur inhabiles, ut iam tot annis animadverto cœpisse plures benè, sed his nugis deceptos finiisse malè. Ex qua causa Spagyria hæc divina admiranda & comprobata Ars (licet de summa incertitudine pessimisq; imposturis à tot sæculis semper suspecta) sine causa à rudi plebe diffamatur (quod plerunq; rebus melioribus contingere solitum est) ac cum altioribus scientiis etiam apud huic negotio intentos contempta iacet, & tanquam non de pane lucrando vilipenditur. Quæ de abusu, impostura, & malis artibus dicuntur, non ea sunt propter quæ res alioquin bona damnari possit aut debeat: Quæ enim res, si ea abutaris, in hominis exitium verti non queat? adeo, ut quò melior, eò exitiabiliores habeat abusus. Et quis audet se Thrasonibus Atheniensibus opponere, qui lucem tenebras, & tenebras lucem esse contendunt? Et habent suarum vanissimarum vanitatem, universum ferè immundum mundum defensorem, siquidem mundus non quærit Veritatem, sed suum proprium honorem: Ideo Deus nos dat in Sem reprobum, ut invicem odio & invidia nos persequamur, & imminentis destructionis Regni nostri ipsimet causa simus. O fons Veritatis & Sapientiæ, aspice res nostras, & corda eorum, qui pio desiderio, ardentibusq; votis adversus imminentem hanc metamorphosin dies & noctes reluctantur. Sed Altissimus dabit his quoque suo tempore finem: Et spero faventibus superis, futurum brevi, ut Deus aliqua excitet Ingenia, quæ Veritatem in scientiis & facultatibus (siquidem Inventio Arti*ũ* *nondum attigit ultimum finem) in lucem proferant, zizaniam scientiarum eradicent, & deceptiones ac errores scholasticorum refutent non verbis, sed factis, non Syllogismis, sed Re ipsa. Quando enim Perfectum venerit, appropinquante Renovationis & Regenerationis tempore, omne Imperfectum necessariò cadet: ubi enim Superbia cum Titulo & Gradu ac claro Nomine, ibi nulla Humilitas, nulla*

4. Columnæ Medicinæ. Philosophia, Alchymia, Astronomia, Physica, Virtus, seu Medicina.

nulla Vita Christi, nullus Spiritus sanctus, sicuti in multis manifestè apparet, qui Veterem Hominem è Spiritu Sydereo dominari permittunt. Deus interea omnes amatores veritatis suo Spiritu Sancto illuminet, & è vinculis profundarum Tenebrarum & contentionibus eruditorum Putaticiorum nunquam cessaturis clementer eripiat.

IV. QUA VIRTUTE, ET QOMODO, IN CORPUS HUMANUM MEDICINA AGAT, & morbos expellat.

QVod medici vulgò digladiãtur, num secundũ Hippocratis oraculum CONTRARIA CONTRARIORVM, an verò secundũ Paracelsum SIMILIA SIMILIUM sint Remedia, observandum est horũ duorum axiomatum locutiones, quamvis specie dissimiles repugnare videãtur, in Anatomiâ Naturæ admitti. Ita Philosophorum mentem multi non assequuntur, quod nõ intelligant, quæ apud illos discordia esse videtur, bellam esse concordiam, si tempestivâ & consonâ interpretatione cõciliatur dissidium. Medicina enim nihil aliud est, quam appositio illorum quæ desiderantur, videlicet virium & Balsami refectio, & ablatio eorum quæ redundant, scilicet impuritatum morbosarum: Ergo non adversatur Paracelsus Hippocrati asseveranti famem cibo, sitim potu, repletionem evacuatione, inanitionem refectione, laborem quiete, quietem labore curari & in universum Contraria Contrariorum esse Remedia: Sed Galeno manifestè adversatur, qui Contrarietatem Hippocraticam ad nudas illas qualitates ab Hippocrate damnatas præcipuè accommodat, primas enim & præcipuas Curationum Ideas ad Refrigerationes, Calefactiones. Humectationes, Exiccationes, harumq; complices errore infelici refert. In libro de flatibus. NB. Principia Paracelsi manifeste adversantur Galeno, non Hippocrati.

» Solæ Remediorum NATURÆ, ut supra dictum, seu δυνάμεις Hippocrati-
» cæ morborum sunt medicatrices, medicus vero minister. Et hæc eadem Natura,
» Vita videlicet nostra, & Balsamus seu Mumia Balsamita, corpus à corruptione
» quavis defendens, per medium Salini liquoris, id est, Balsami inferioris, è supe
» riori in inferioibus enati, hæc inquam eadem Natura nostra (quæ interdum mi
» racula edit medicorum ope frustrâ imploratâ, qui magno Nominis sui opprobrio
» & Artis medicæ dedecore nimis tempestivè conclamando ægrotantem suis Pro-
» gnosticis reliquerant) corporis Humani proprius sibimet est medicus, qui ab ex-

trinſeco medico nil aliud requirit, præter inſtaurationem, aut ut vulgò loquuntur fortificationem, exteriore medicamento repurgatiſſimo, partiq́ peccanti Naturâ ſimili non accidente adhibitam: Atq; ſic Balſamum Medicinale Balſamo Vitæ ſeu Radicali & Naturali propter ſympathiam & ſymbolum commune, inſtar coadjutoris & ſymmiſtæ ſuccurrit. Indè labefactas vires Naturales reaſſumit, quibus recuperatis per ſe potens eſt, tanquam interna & congenita Antidotus, omnes inimicos ſuos à ſua monarchia pellere, virtute ſolâ Vitaliũ facultatum: Ægra enim corpora qualitatibus contrariis curare velle, nihil aliud eſt, præterquam Naturæ bello inteſtino ſatis labefactatæ, bellum intrinſecum in totalem ſui ruinam movere: Adde quod contraria ſe mutuò non recipiant: Et ſi mutuò ſe non recipiunt, nec in ſe mutuò agunt, nec à ſe mutuò patiuntur aliquid, ubi igitur actio & paſſio vera non eſt, ibi etiam effectus Naturalis verus non ſequitur. Ergò medicamenta, non poſſunt eſſe contraria loco affecto, ſed oportet ut illi ſint cognatiſſima, & eandem habeant (ob Harmoniam macro & microcoſmi.) Naturam Externam, quam locus iſte affectus habet Internam, ut Natura Interna iſtius deficiens confortetur & juvetur ſuperabundantiâ Naturæ illius Externæ: Ideò vocatur Microcoſmus, quia totus mundus hominem conſervat, nutrit, & curat: Dum enim fructus Terræ, Aëris, Aquæ, Ignis Microcoſmi ægrotant, oportet ut ſui ſimilibus fructibus Macrocoſmi reſtituantur: Et ſic Natura Naturam ſuam confortat & juvat: Natura autem à Natura ſua confortata & adjuta, expellit fortiter omnem inimicum ſuum, cum Naturaliter omnis Natura conſervativa ſui maximè eſt: Atq; ita Naturam habemus non modo ſociam, ſed amicam & officioſam adjutricem, ſiquidem illa ſola eſt genuina medicatrix omnium morborum, teſte etiam Galeno in lib. ſuo 13. method. Primum movens omnis curationis, quippè abſq; cujus robore vel vigore omnis medicina inutilis eſt, atque fruſtranea. Natura conſervata in ſui Temperatura in ſe ipſa eſt medicina, & ſuis infirmitatibus ipſa medetur, per innatam Mumiam, & ubi ipſa interna Natura recuſat eſſe medicina ibi omnes morbi ſunt lethales. Scitum enim nimis hoc eſt, Rem omnem Naturali quodam inſtinctu cupere perfici & conſervari: Ex adverſo à deſtructione ſui vehementiſſimè abhorrere eamq́ quantum poteſt, averſari: Corporis noſtri partes gladio aut alio quovis modo offenſæ, hoc nobis quotidiano probant experimento: Læſi enim Naturæ veluti accurrentis opem ſentiunt præſentaneam, & adeò indefeſſam, ut non prius quietura ſit, quam profligato

Natura ſimilibus curat.

gato vulnere deformi, læsas partes pristinæ restituerit integritati. Quod autem aliqui dicunt Contraria contrariis curari, benè dicunt, si nō respicientes ad qualitates sed virtutes contrariæ Naturæ hoc dicunt. Tot enim sunt virtutes Naturæ adversæ vel malæ, quot sunt virtutes salubres sive bonæ: Et harum bonitas semper in conservatione Naturæ, sicuti illarum malitia semper in destructione Naturæ occupatur, & consistit. Si ergo illæ volunt destruere, hæ in subsidium datæ sunt Naturæ laboranti, ut bonitate sua duplicem Naturæ bonitatem conservent, expellant autem & vincant malitiam illarum: Sic rectè adversæ vel contrariæ virtutes. Naturæ malæ aduersis & contrariis virtutibus Naturæ bonis expelluntur & vincuntur: Sed qualitates contrariæ, qualitatibus contrariis non tolluntur, verum magis ambæ irritantur, & ad pugnam provocantur: Ex qua pugnâ major sequitur Naturæ Infirmatio, quam Confirmatio, quoniam Natura non Qualitas est sed Virtus, Virtutibus etiam non Qualitatibus juvari vult, si contra inimicum malum suum prævalere & pugnare feliciter debet: Non enim medicus est qui morbum profligat, sed Natura ipsa (quæ est Interna Mumia seu Balsamum Internum) malum sibi ipsi adversum omne expellit si deficientibus propriis viribus ejus Internis, Externis viribus illi subveniatur à medico suo ministro: Quamvis sæpè optimum medicamentum sit, nullum adhibere medicamentum, & operationē soli Archæo seu Arti Naturæ committere, Interni enim corporis Natura plures morbos pellit, quam medicus cum sua medicina. Quare si in pestilentiâ ardente opio frigidissimo cura perficitur aliquando, nō propter opii frigiditatem perficitur illa, sed propter virtutem venenatam specificam opii quæ major est in gradu veneni quam venenata vis pestis illius occulta: Atque sic Natura venenum Veneno interficit, malum minus per malum fortius cogit: Et ita tàm bonis quam nocivis armis contra hostem pugnat, ut sua salva retineat, illumq; quocunq; modo è suo peculio profligat: Sicut enim hyems æstatem nō tollit, & æstas hyemem nō pellit, sed unum alteri succedit tantum, sic qualitas qualitatem nunquam tollit: Sine virtute enim qualitas mortua est, & accidentalis tota, & per cōsequens, vitam & substantiam præstare nullam potest, quod tamen medicinam aliquam facere necesse est, si Naturam juvare debet. Et hîc etiam observatu dignum Radices morborum in corpore Humano neq; calidas esse neq; frigidas, sed cum nihil esse possit sine calore, ita etiam morbus calidus aut frigidus esse dicitur, licet illa accidentia & excrementa sint saltem morbi signa, non mor-

Cessante Naturali medico, incipit Internus medicus.

H 3 bus

bus ipse. Morbi enim pernitiosissimi corporis proditores, non è materia corporis, seu quatuor humoribus oriuntur, sed è Natura seminis seu à Trium Principiorum Astris & Mechanicis Spiritibus Invisibilibus, qui spiritus cochleis & conchyliis suam etiam domum & habitationem externam fabricat. Fabricatores morborum ac Invisibilia hæc Astra veteribus fuerunt incognita: Medicina est spiritus (non corpus) soli magno visibilis: Ideò in simplicibus corpus seu Terra relinquenda, & virtus, Cœlum, seu Astrum accipiendum: Nam in Microcosmo & medicina seposito corpore impuro, necesse est, ut vita pura in vitam agat, spiritus in spiritum, sicuti sol intangibilis nivem liquefaciendo evanescere facit: Ea si quidem omnium Arcanorum Natura, ut sine materia & corpore operationes perficiant, quandoquidem morbi etiam non sunt corpora: Et hæc est vera & viva Anatomia. Hic Mechanicus & Fabricator morborum in sua Radice & Origine debet superari & tolli, sicuti in Semine tota arbor potest destrui, non in Ramo: sic Faber Mechanicus seu principium generationis pyri suam habet in Radice habitationem non in Ramo: Ita injussa gramina dum virescunt, impediuntur quò minus crescant, per Terræ corruptionem non evulsionem: ubi Centrum, Radix, & Semen morborum evelluntur & sanantur, tunc omnia sunt benè peracta: Non fumus ab igne exortus, sed ignis ipse extinguendus: Medicus enim, qui ex complexione medetur, similis est illi, qui ignis flammam innocuam cupit extinguere, relictâ pruna seu carbone ignito: Illud quod ex semine nascitur, non pro morbo judicandum est, sed Radix seminis vires complectens in curatione aggredienda. Paracelsus autem dum similia similibus conseruari & contrariis destrui affirmat, nõ respicit primas nec secundas qualitates, quas semper Relollaceas seu invalidas vocat, sed substantiam saltem CHERIONUM *δυνάμεις Hippocraticas & Virtutum ut videre est 18. cap. Tract. primi secundæ partis Chirurg. magnæ, & aliis in locis. Similia dicuntur morborum Remedia, quia ex eâdem Anatomiâ Naturæ dicuntur, quia Signaturas, Proprietates, & Radices similes continent: Contraria verò, quia defectus & desideria resarciunt, quia amica saturitate spiritus & impuritates consentaneas deliniunt, resolutiones, cõsumptiones & tacitas ablationes moliuntur. Similia autem similibus conservari hoc pacto intelligit, Salem videlicet Sulphur & Mercurium microcosmi per Salem, Sulphur & Mercurium macrocosmi analogicè convenientem: Et sicut in microcosmo varia sunt Sulphura (aliud enim capitis, aliud cordis, &c.) Mercurii*

[Margin notes: Par. in Tinctura physicorũ. — In primo Tractatu secundi libri Chirurgiæ magnæ. — Gradus & Complexiones in morbis non considerantur. — In libello de Antiqua medicina. — Quilibet enim morbus suo propriato proprio curari debet.]

curii item varii, & varii Sales: Sic etiam in magno mundo his correspondens apparebit varietas Sulphuris, Salis & Mercurii in herbis & mineralibus: Ignis ministerium illorum convenientiam, repugnantiam & differentiam manifestare solet: Et quia omnes materiales morbos distribuit, secundum tres illas substantias, è quibus corpora nostra sunt composita, & secundum superfluitates excrementitias à cibo & potu provenientes: Morbos à Sulphure accenso ortos (siquidem Sulphur viis quatuor destruitur & exaltatur, videlicet à quatuor elementis) in corpore humano vocat sulphureos, ut sunt omnes inflammationes & febres: A liquore provenientes vocat Mercuriales: Mercurius enim seu calore digestivæ virtutis accidentalis, vel calore exercitationis, vel calore ex Astris exorto exaltatur supra naturalem gradum tribus viis: Calore namq; digestionis destillatur, & facit Apoplexiam cum suis speciebus: Calore Exercitationis sublimatur, & facit Maniam & Phrenesin: Calore Astrorum præcipitatur, & facit ex esculentis & poculentis Tartaro abundantibus Podagram, Chiragram Artheticam: A Sale excitatos vocat Salinos & Nitrosos (Sal namque per exaltationem via quadruplici lædit sanitatem & graves morbos producit, Resolutione, Calcinatione (per amissionem liquidi & humidi Temperamenti) Reverberatione, Alcalizatione, ut sunt ulcera, Scabies, Serpigines, Impetigines, Pruritus & eiusmodi, qui omnes Salis resoluti morbi sunt Causa destructionis Salis, Crapula digestionem destruens: Luxuria immodica, causa Resolutionis Salis microcosmi: Astra etiam deturbant Salem ex suo gradu: Sal illud in omnia genera Salium transmutari potest, & qualis est transmutatio, talis etiam est morbus. Dicit igitur Sulphur accensum in corpore microcosmico, Sulphure macrocosmi Harmonicè convenienti esse curandum, sed qui finem illius propositum respicit, tale Remedium morbo erit contrarium, ad extinguendum enim tale Sulphur in corpore accensum (febrium puta si Ignis sit universalis, & scaturiginis initium in corde habeat) vult ut sumatur Sulphur appropriatum (non liquor Mercurialis nec Sal) qualia multa in Natura horto, & Familia Herbarum ac Mineralium reperiuntur, ut Sulphur Vitrioli, Nitri, Salis vulgaris & similium Similiter docet ulcera (per Sales excitata) debere curari per Sales: sed si scopus ipsius animadvertatur, tales Sales sunt contrarii illi, qui malum excitavit & ipsi malo adversantur: Sūt enim incarnativi & consolidativi, ut thus, Mastix, Myrrha, Aloës. Inde liquet, quod Salem quandoque etiam nominet omne

mne

> Omnis Terresteitas est Sal.
>
> Paracelſ.
>
> Salis corroſionem ſanat Conſolida.
>
> Sulphuris diſſolutionē reſtaurat Crocus.
>
> Mercurii nimiā ſublimationē ingroſſat aurum.
>
> Natura noſtra morbis medetur remotis impedimētis: Contra hæc impedimēta ægritudinem cauſantia naturā juvamus.
>
> Stupenda & vera hiſtoria.
>
> Hiſtoria cuiusdam Geſticulatoris.

mne id quod liqueſcit, & reſolvitur in humiditatem aqueam, & ſiccando induреſcit caloris beneficio, ut ſunt Arborum & Herbarum ſucci inſpiſſati: Vt ergo tria ſunt, è quibus medicina omnis oritur, Mercurius, Sulphur, Sal: ita etiā tria morborum genera, Mercuriales, Sulphurei, Salini. Quicquid ulceratur, curatur per Mercurium incarnantem: Quicquid in viſco ſtat, per Salem: Quicquid in igne, per Sulphur. Hoc ergo ſubductis rationibus ratum ſit: Medicamenta, utut morbo ſint contraria, oportere tamen neceſſariò illa Naturæ eſſe planè amica: Pacem enim illa quærit ab omni controverſia liberam, idq; ſolum amicorum ope & auxilio, quæ ſi ſuccubuit, Medicorum opere fruſtra implorari ſolet: Econtra, ſalva ipſa incredibilia facit miracula, ſicuti Anno 1560. Pragæ vidimus in Nova urbe in quodam Bohemo ruſtico nomine Matthæo, circiter 36. annos nato, qui dum per biennium mira & inaudita quadam gutturis dexteritate multoties apud bibulos iuſtæ magnitudinis ferreum cultrum, in guttur ſuum ſatis amplum ceu vaginam, corneo manubrio prius intrudēdo, inſtar præſtigiatoris dedita opera occultaret, ſuperbibendo bonū hoc nomine impetratum cereviſiæ hauſtum, & poſtea eundem iterum pro libitu (ſingulari arte) cuſpide retraheret, neſcio qua ſua infelici & demēti temeritate poſtridie Paſchatos eiuſdem anni, eundem eatenus deglutierit, ut planè in ſtomachum deſcēderet, & ab ipſo nullo amplius artificio retrahi poſſet: & poſtquam ex apprehenſione indubitatæ mortis ſubſecuturæ quaſi ſemimortuus dictum cultrum ſeptem integras ſeptimanas & duos dies in ſuo ventriculo hoſpitatus eſſet, uſu & adiumento Emplaſtrorū Attractivorum è Magnete & aliis, cuſpis eiuſdem naturali impulſu, iuxta orificium ſtomachi exitum moliri cœpit, quo deprehenſo inſtanter petitum fuit à patiente (multis tamen propter imminens vitæ periculum factum diſſuadentibus) ut incidendo extraheretur, quod tamen precibus in omnis fortunæ & valetudinis dubiæ tamen eventum à primario Regni & urbis Chirurgo Floriano Matthis Brandeburgenſi die Iovis poſt feſtum Pentecoſtes hora ſeptima matutina impetratum, & feliciter Dei nutu præſtitum fuit. Color exciſi cultri pollices trāſverſos novem longi, tunc inter rariora Cæſaris repoſiti, (compluribus hominibus tàm in aula Imperatoris, quàm in urbe incredibilis miraculi inſtar commonſtrati) ita fuit immutatus in ſtomacho, ac ſi per illud tempus in igne iacuiſſet. Ruſticus autem ſpatio paucarum ſeptimanarum adhibitis legitimis ab experto Chirurgo remediis ſine ulla ulteriori ægritudine & moleſtia ſemper bene comedens,

dens,

dens, bibens, & dormiens, ut mihi aliquotiens referebat, DEI *auxilio, & multorum erga egenum liberalitate, contra determinatam Aphorismorū medicorum: assertionem, pristinam sanitatem integram gratis recuperavit, & paulo post nuptias celebravit. Similiter anno 1606. Quidam Silesius Pragæ accepta pecunia in præsentia multorum hominum deglutiit albos silices ad ripam collectos, numero quadraginta sex pendentes ferè tres libras medicinales, quorum minimus magnitudinem ovi columbini æquabat, ac omnes vix à me quatuor manipuli comprehendi poterant: Hoc temerario ausu per aliquot annos sine valetudinis incommodo quæstum hinc inde in urbe fecit, &c.* Al: Historia.

V. MEDICI NATURÆ MINISTRI OFFICIUM.

SIcuti Philosophiæ vulgaris Terminus non in Aristotelem collocatus est, ut solidè monstravit P. Ramus: sic nec totius Naturæ Lumen, teste Paracelso, in solo Galeno est exhaustum. Libertatē humani ingenii, Naturæ Lumen, discernendi judicandiq; facultatem, homines hominibus eripere non debent, desiit enim Monarchia Græcorum. Ideò qui in arte medica excellere cupit (siquidem nemo potest veraciter doctus evadere, qui in unius duntaxat facultatis rudimenta jurat) ab omni sectæ genere debet esse alienus, nec jurare in alicujus autoris sententiam, sed nudam tantum Veritatem sectari, eiq; subscribere, semper memor illius Horatiani. αὐτὸς ἔφα.

Quo me cunq; rapit tempestas, deferor hospes,
Nullius addictus jurare in verba magistri.

Nec aliorum inventa, uni sectæ adhærendo, in universum reiicienda sunt, sed omnes sectæ, quotquot sunt, familiariter sunt agnoscendæ, cum secundum nobilissimum ac sapientissimum Philosophorū phœnicem Picum Mirandulanum, profundissimi ingenii, & multiplicis eruditionis inimitabile exemplar, in unaquaq; familia sit aliquid insigne, quod non sit ei commune cum cæteris: Nullus liber tàm malus & abjectus qui non aliquid boni sæpè à præstantissimis autoribus neglectum in se contineat: Aetas posterior, ait Fabius, priori amplius erudiendæ laboravit, & dum ipsæ scientiæ cum ingeniis crescunt, multo Ethnicorum turpissimos errores, postea saptentior proles, tanquam secunda spongia abstersit: Neq; dubium, plura adhuc delitescere in Sapientiæ & Naturæ Thesauris occlusa (Tempori- Omnia occulta ex ordinatione divina debent fieri manifesta.

poribus & Nationibus in sæculi consumptionem immutabili lege destinata) sagaciũm hominũ conatibus eruenda, quàm quæ nostris sensibus sunt pervia. Natura siquidem, cum sit circularis, difficulter ab ulla mortalium ob vitæ brevitatem integraliter comprehendi poterit: Hæc cum ita sint, neutrorum sive veterum sive Theophrasti Medicina in totum reiicienda: neq; sic amplectenda, ut si quæ alia invẽta fuerit melior, huic quoq; locum relinquamus, quia dies diem docet, & secunda prioris magister est, ambæ simul sunt conferendæ, & quicquid melius in utraq; fuerit retinendum. Homines cum sint, humana quoq; patiuntur, alicubi errant, alicubi contraria & pugnantia scribunt, nonnunquam à se ipsis dissentiunt, in multis hallucinantur, nec omnes omnia vident. Solus Spiritus sanctus plenarium omnium scientiam habet, qui distribuit omnibus secundum certam mensuram, & spirans ubi vult, multa sibi reservat, ut semper nos habet sui discipulos.

Experientia quotidiana, quæ suum finem nondum assecuta est, multa veterum errata detegit.

Sit autem verus Medicus, *Naturæ minister, non magister, & Hippocratis ac Galeni sententiâ Philosophus medendi peritus: Et quia duo Philosophantium genera, quidam naturas rerum Elementares sub sphæra Lunæ, vulgari modo inquirunt, quidam longè splendidiores & veriori nomine Philosophi Arcana & Naturæ secretiora vestigãt, hi naturæ primitiora adyta & sanctuarium eius ingrediuntur, ac veram habent cognitionem & experientiam Luminis Naturæ, unde veri Medici oriuntur: Nam innata vis Naturalis crescentium Terræ, per Chymiam copulata cum constellatione Firmamenti, mediante dexteritate medici, ab influẽtia cœlesti causatâ, hæc tria demum genuinum pariunt medicum: At secundum Paracelsum primò sit legitimus* NATURÆ INTERPRES, *cujus Oeconomiam solus scrutatur, eiusque universam latitudinem, omnes omnium Creaturarum species & genera per se cognita, tandem in homine etiam intuetur. Philosophia docet vires & proprietates Terræ & Aquæ, sicuti Astronomia Firmamenti & Aëris: Philosophia & Astronomia faciunt perfectum Philosophum, non solum in macrocosmo, verum etiam in microcosmo. Medicus habeat cognitionem Philosophiæ & Astronomiæ: Chiromantia enim, Pyromantia, Geomantia, sunt Elementa Astronomiæ & Philosophiæ: Theophrasti enim & Platonis judicio, illi demum veri Philosophi censendi sunt, qui stupendum hoc Naturæ opificium, per universæ Creaturæ ingentem hanc machinam contemplantur, admirantur: qui Cœlorum corporumq; ardentium qualitates, affectiones,*

P. in Chirurgia magia.

Philosophus verus originẽ habet ex cognitione Cœli & Terræ, & illorum Naturam & proprietatem exactè novit.

Ex admirari cœptum est Philosophari.

nes, motus, cursus, recursus: tum eorum etiam ortus, occasus, antecessiones, consecutiones, progressus, digressus, moras, impetus: qui semina deniq; & principia, dimensiones ac instinctus corporum sublunarium omnium, magnis observationibus nec minori diligentia, cautè examinare, sagaciterq; perquirere student: ex qua quidem solertia, & perpetua meditationis & cognitionis illa, qua laborant siti, votisq; deinde scandunt, ut Naturæ mysteria & secreta maxima, non modo intellectu capere, sed & re ipsa imitari, & quod summum est etiam præstare norunt Philosophus ubi desinit in naturali Lumine Macrocosmi, ibi incipit Medicus in naturalis Luminis Microcosmi Analogica Concordantia cum priori.

Per hanc meditationẽ, quę frequẽs est cogitatio, modus, causa & ratio uniuscuiusq; rei investigatur.

Secundo sit etiam Spagyrus, *qui rei Medicæ habeat scientiam, purum ab impuro separare, ægrotumq; sanitati per præparationem Alchymicam restituere sapientem: Sicuti enim Aurum septies in igne probatur, ita etiam Medicus per Vulcanum bonum à malo separantem probari debet: insuper etiam è sua experientia naturalium operum diligenti inspectione confirmata aliquid habeat: Nam Philosophia est Medicina Practica, porrigens medicis in manus omnem medicinam, & verus ille demum Medicus è Lumine naturæ natus, cui Natura suam experientiam communicat. Nullus autem mortalium (adsit veriverbio venia) in universa Philosophia & Medicina, indubitato cæli favore tam ardua & abdita arcana scivit, ac in publicũ protulit, sicuti* Theophrastus *ille* Paracelsus, *vir & Philosophus omni æternitatis memoria & honore dignissimus, cuius peritiam nemo adhuc inventus, qui attingere, nedum superare potuerit, verus medicinæ Monarcha, & primus Microcosmi medicus, qui de interno Astrali homine, eiusq; officio à Deo creato, item de magnorum morborum incurabilium origine tam naturali, quàm Metaphysica à temporibus Noë solus scripsit, quòd è superiorum ætatum medicis ne per somnium ulli in mentem venit: multò minus nostris Philosophiæ Ethnicæ sectatoribus, à qua Gẽtili Philosophia, omnis error promanavit, quod ut supradictum duplex Creaturarum corpus incognitum silentio præterierit, Corporeum videlicet Mortale, elementatum, Physicum & Visibile ex Elementis: Astrale Sydereum & Invisibile à Firmamento & stellis. Intellectualis Anima Hominis: Lux divina è spiraculo Dei & divinis fontibus emanans ad Invisibilem pertinet Philosophiam, cuius Fundamentum Christus est. Christianè ergo debebamus philosophari, non Ethnicè in linguis & artibus caducis & temporaneis, mortale & caducum æterno præ-*

Philosophus à medico, & medicus à Philosopho oritur, uterq; alterius radix, uterq; unum, omnium cocus Spagyrus.

Philosophia est mater medicorum & explicatrix morborum & remediorum.

E fundamento fidei & nova Regeneratione seu cœlesti trãsplantatione perfectè addiscuntur omnes scientiæ,

no præferendo Neq; solum: Natura tota externè & internè nobis cognoscenda est, verùm etiam danda unica opera, ut iuxta fundamentalem eiusmodi cognitionem superno Luminis Gratiæ *beneficio, unà cum Christo & omnibus Electis possideamus Vitam æternam, ad quam à Deo creati sumus, quæ vera Philosophia Theologica est: Ideo Renascentis primùm quærenda, sic reliqua Naturalia nobis nullo negotio adiicientur. Sed ad Theophrastum revertamur. Artis* Chymicæ *fuit insigniter peritus, illius tamen autor non est: Magnus Philosophorum ingenio & memoria pro libris utentium numerus est, qui ante natũ Theophrastum per illam claruerũt, & à quibus Paracelsus multa tacitè mutuatus est: Fuit enim inclyta Ars illa Pyronomica antiquissima, ab ignorantibus immeritò diffamata, solis potissimum Regibus, Principibus, & paucis quibusdam Philosophiæ naturalis indagatoribus solertissimis quondam cognitissima, nõ minimum tamen per ipsum Paracelsum Arcanorum Monarcham cepit incrementum: Et quia Antiquitatis doctrinam, fatali quadam temporum hominumq; depravatione & negligentia, multis annis deperditam, & obliteratam, veram videlicet & Philosophicam Medicinam suo tempore à nemine hactenus restituere tentatam, singulari Dei providentia & impulsu è tenebris in lucem eruere, restaurare, ampliare, eiusq; obscuritatem magnam evolvere & illustrare, & à fucato dolo imposturæq; larva repurgare, imò divina quadam copulatione ex totius circuli ambitu ad unicum centrum revocare universam scientiarum ac musarum consonantiam conatus est. Ecce Diabolus generis humani & Veritatis emergentis perpetuus hostis ac individuus malitiosusq; comes, excitavit etiam suos emissarios & satellites, illosq; adhuc hodie concitat, qui canina quadam invidia alios à pabulo, quo ipsis frui non licet, arcere student, & singulare illud* BONUM *humanis invident necessitatibus: Et nescio, utrum maiori impietate, quàm blasphemia factum sit, ut quæ singularia* THEOPHRASTI *peculiari influentia nati medici dona, in curandis morbis deploratissimis, solius medicinæ Authori (à quo ceu à Luminum Patre omne bonum & perfectum donum) cum humili gratiarum actione debitaq; reverentia ascribere debebãt, hæc pro animi sui in veritatem virulentia, more Pharisæorum ipsi diabolo maligno quasi effectori (quem Omnipotentis fune ligatum lumine Gratiæ & Naturæ privati Deo benigno & glorioso potentiorem faciunt) non solum impio & sacrilego ausu, verùm etiam nefario & inexpiabili scelere attribuerent: Deo soli illa sunt*

Homo non potest habere maiorẽ Philosophiã, quàm è Deo in nova generatione.

Apud nullas non gentes effloruit hæc Philosophia.

Medicus à Deo creatus omnia potest. Iacob. c. 1. sect. 17.

Omnis potestas à Domino Deo est, sine quo nihil potest omnis creatura: sic omnia magnalia, mysteria, Arcana, soli Deo, non diabolo, creaturæ, aut Astris imputanda.

sunt ascribenda, ut universitatis auctori & Naturæ, legiq; eius, quæ illi diabolo affingere non verentur, cui tamen in voluntatē aut intellectum hominis nulla est concessa potentia. Et sic dæmones pro Deo colunt, Gloriam, Bonitatem Omnipotentiamq; Dei blasphemantes, eiusq; Sapientiam seu Imaginem in homine latentem malitiosa ignorantia obscurantes. Germani nostri medici patriæ suæ Germaniæ, non ita debebant esse iniurii, & contemnere Naturæ suæ concessa divinitus Arcana: solum quæ sua non sunt, sed aliena potius expetunt, laudant, suaque vili quodam animo supprimunt, sicut etiam cum deplorando iuventutis in studiorum progressu impedimento P. Ramo ab invidis suis popularibus in Philosophia simplici, communi & corruptibili contigit. Quemadmodum enim Aristotelici in hunc immeritò insurrexerunt, sic etiam medici promiscui in Theophrastum Paracelsum, cuius eruditionem meritò admirantur & obstupescunt * *nationes Exteræ. Nec hac sua medica cōtenti provincia, falcem suam in alienam messem mittentes, ipsius Theologica, nec visa, nec lecta, nec ob ingenii sui paupertatem intellecta (cum tamen solus Intellectus divinæ Sapientiæ afflatu correptus veritatem iudicet) cavillari nō sunt veriti, in quibus coniunctum* Theologicæ & Philosophica *veritatis pietatisq; perfectæ è* Libro Gratiæ & Naturæ *desumptum invictissimum Fundamentum ingrato & indigno mundo frustrà manifestare conatus est, videlicet ut mens nostra ad Deum elevetur, & oculi nostri ad veritatem erigantur requirendam, ac per regenerationem ad Beatitudinis futuræ desiderium. Sine Philosophia enim summè pium esse planè ἀδύνατον: nec etiam summè & Christianè in utroque Lumine philosophari quis poterit unquam, qui non verè pius sit: Nota enim sunt duo Lumina, intra quæ Omnia, extra quæ Nihil, & nulla perfecta rerum cognitio.* Lumen Gratiæ *verum Theologum gignit, non tamen sine Philosophia*: Lumen Naturæ (*quæ est Gazophylacium Sapientiæ Dei sacris literis confirmatum*) *verum Philosophum efficit, non tamen sine Theologia, quæ Fundamentum est veræ Sapientiæ. Opera Dei bipartita sunt: Naturæ opera, seu viam complectitur Philosophia: opera seu viam Christi ipsa Theologia: In his duabus viis Tempus nostrum caducum impendendum est, ut in pace & gaudio moriamur. Hinc patet omnem verum Theologum Philosophum esse, & omnem verum Philosophum Theologum. Tentarunt post Paracelsum eodem hoc recto & compendioso tramite incedentes, beatæ & honoratæ memoriæ pientissimi & cum innocen-*

* Sic enim scripsit, ut nobis spē omnē imitationis abstulerit. Vide librū Paracelsi de fundamento Sapientiæ. Item Sursum corda. Percipiet qui scripta ejus nō oscitanter degustaverit, sed illa medullitus examinarit.

Theologia & Medicina semota divulsione cōjungenda sunt, siquidem Corpus Animæ domicilium est.

Numen & lumen hæc sola duo hominem perfectū reddunt, & lumine Naturæ bene cognito, cognoscitur Deus, seu Numen Gratiæ.

 tia,

Meditando sed contemplando videmus, videndo cognoscimus, cognoscendo delectamur, delectãdo adhæremus, adhærẽdo possidemus, possidẽtes fruimur Veritate, quæ est pabulum animæ nostræ lege Div. Dionys. & Picum Mirandulanũ. Cant. Cantic. cap. sect. 8.

Dum aliena avidius scrutamur, nos ipsos discimus ignorare, & quãdo omnia pcurristi quid te neglecto profecisti?

Epist. 1. Ioh. 2. sect. 20. 27.
Psal. 98.
Aba. 2. sect. 19.
Ps 58. 84. 85. ad Philip 3.
Zach. 2 se. 12.
1. Cor. 3 sect. 9.

Sopitis sensibus tranquilla mente Deus expectandus, qui suam dat benedictionẽ ubi vasa vacua reperit.

Christus in templo cordis inveniendus.

tia tum doctrina integerrimi viri Paulus Braun Norimbergensis, Valentinus Weigelius, & Petrus Winzius (*instituti & illuminati non in sensuali Incipientium, nec in rationali Proficientium, sed in Perfectorum tertia* Mentali *seu* Intellectuali *Pentecostes schola, in qua Prophetæ, Apostoli, & omnes fere docti in vita & vestigiis Christi ambulantes sine labore & tædio didicerunt*) *qui testibus divinis planè & nullo unquam ævo intermorituris manuscriptis ingenii sui & depictis monumentis post se relictis* (*suo tempore in lucem Altissimi nutu prodituris ni indignitate & ingratitudine mundi deterreantur*) *toti in eo fuerunt, ut secundum divinæ voluntatis beneplacitum lectorum Animi divina cooperante gratia, adhuc in hoc corporis inferno ac miseriarum iugo hospitati, post seriam lapsus nostri cognitionem & deplorationem, per frequentem & assiduam divinorum contemplationem, & sui ipsius (per Christum) annihilationem, abnegationem, immolationem & mortificationem, relictis post tergum umbris, ad se ipsos in templum Cordis introversi, Talentum & Thesaurum ingentem intra semet absconditum & occlusum, assiduo pietatis exercitio eruerent: ne cum miseris mortalibus, se ipsos & per consequens omnia ignorantibus, Deumq; in semetipsis oscitanter negligentibus: frustra ex cæcitate & ignorantia* (*abeuntes retrò post vestigia gregum suorum*) *quærerẽt extra se, per multos libros, per mortales præceptores, per longinqua itinera proficiscentes, summo & diuturno labore, studio & defatigatione, illa, quæ tamen intus apud se possiderent abundanter, si videlicet planè sibi ipsis mortui, & per Sabbathũ ac temporalium oblivionem toto Animali suppresso homine, qui nil nisi* Terra *est, ingressi in se ipsos cum Davide Psalm. 40. Expectando expectantes Deum magistrum in sancto suo Templo, in cordis Abysso seu in intimis Animæ nostræ, Psal. 5. habitantem, suo spiritu in nobis loquentem, & omnia in nobis operari, mentemq; illuminare cupientem non impedirent, quæ est hominis salus summa & beatitudo, atq; ipse destinatus Cabalæ finis. Sed proh dolor malunt in se ipsis maximo suo damno & exitio sui iuris manere, infelices, insipientes & miseri homines, quàm in Deo, cum Deo, & apud Deum felices & sapientes esse. Cor Hominis renati est Dei inhabitantis Eden seu Voluptatis hortus: Deus enim creavit mundum & hominem, ut habitaret in eis tanquam in propria domo seu Templo, quamvis ob tenebricosum Quaternarii punctum nunc non conspiciatur: at post consummationem huius renovandi sæculi ex Hominis Ternario, secundum*

Ani-

Animam, Spiritum, & Corpus Regenerato (Nova Hierusalem quam unitrina Essentia DEI *& sacrosanctissima Triunitas inseparabiliter inhabitabit) non aliter corruscabit, quàm radians color igneus per Rubini vel Carbunculi pellucidum, immaculatum ac formosum corpus relucere ac scintillare consuevit. O Terque Quaterq; Beatum, in quo ceu Corporali Angelo ipse Deus homo est, cujus animus incontaminatus* DEI *Hospitis Templum est, ubi Sinistra Hominis nō scit quid faciat* DEI *Dextra. In hunc unicum scopum Deum, omnium oculi, rejectis impedimentis in viâ occurrentibus, tendere debent (siquidem in hoc mundo Vanitas Vanitatum & omnia Vanitas præter amare Deum, illiq; soli inserviendo adhærere) & sic per humilem subjectionem uniri cum vero esse, ne per inobedientiam, arrogatam voluntatem ac propriam complacentiam, Imaginis Natura & Proprietate neglecta, relicto* DEO, *devio errore tanquam Proprietarii in nos ipsos aut Creaturas prolabamur in Vanū, & in Malum seu nostrum* NIHILUM *recidamus necessario: Anima enim si recurrit intra se ipsam & convertitur in* MENTEM, *appropinquat* DEO, *omnia videt, nec opus habet externa disciplina, Angelorum more, qui omnia ab intra discunt, audiunt, vident: Conversa in sensus elongatur à Deo, & discedit à Deo ut impurum à puro. Mysterium hoc spiritus Academicus capere non potest: Sola enim Pia ac Religiosa Humilitas, virtutum nobilissima, Illuminationis capax. Sed cum veritas hæc non possit comprehēdi, nisi intellectus noster per* VERBUM *Domini incendatur & Ratio per* MENTEM *Lumen Divinum accipiat nec de his mysteriis hoc loco incommodo plura in publicum profari fas sit, à diverticulo in quod justa ratio me abduxerat ad Paracelsum medicum regredior.*

Apocalypf. 21. sect. 2. 3.

Creatura jure obligata est Creatori ad obedientiam, ut una maneat cum Deo nostra voluntas.

Gen. 6. sect. 3. Lapsus Hominis & Malum nostrum est defectus ab unitate ad alteritatem.

Seneca: Quoties inter Homines fui, semper minor Homo domū redii.

O quàm difficulter stultescunt ii, qui se in sapientiam humanam semel immerserunt.

Debeant autem nostri Medici tanta DEI *Dona in eo exosculari, & hominem, (quem μωμεῖσθαι facilius, quàm μιμεῖσθαι) ob artem ingenisissimam potius amare, quam ob mores & verba non omnibus obvia odisse. Barbariem scriptorum ejus excuset sæculum, deplorandam commētariorum obscuritatem malitiosa hominum ingratitudo, inauditam nominum novitatem mira Philosophorum consuetudo, qui ignavum pecus alienæ industriæ arrodendæ natum, à sanctissimarum scientiarum penetralibus semper arcuerunt, juxta illud Platonis,*

Artes ut lateant, sua perq; Aenigmata crescant.

Dominii jura & libertates ubiq; concessæ sunt. Quilibet in se descendat, si illa quæ Theophrastus novit tenuisset, nunquid vellet omnibus hominibus hoc dicere:

Facc-

Faceret contra Juramentum Hippocratis, qui etiam medicinam nõ omnes docere voluit. Imò occultandum est secretum, quod Deo soli conceditur revelandum, & quod propalatum aut mortẽ vel carceres vel ignominiam, aut ad minimum continuum metum & spontaneum exilium (nisi mentiendo & defraudando maculam perpetuã tegendi sui causa, nomini suo inurere velint) procul à patria & suis securitatis gratia adferre solet, sicuti præter recentiorum exempla, testantur ipsius Lullii, Arnoldi, Zachariæ Parisiensis & aliorum. Veri Philosophi Hermetici sacramentum posuerunt, se patrum & præceptorũ vestigia imitaturos, nec ulla temeritae servatam à seculorum exordiis Naturæ virginitatem prophanaturos: Juratis tamen ac perpetua gratitudine & fide obligatis disciplinis à Natura aut Institutione dignificatis præcepta dederunt, multo adhuc sudore enucleanda. Arbitrantur, qui judicio parum valent, si quid Paracelsus in Methodicos Experientiæ, si quid in Empiricos Scientiæ expertes invehatur, nulli medicorum generi cum parcere, se solum atq; unicum orbis terrarum medicum profiteri: Damnat ille saltem medicorum vulgus tàm Theoriæ quàm Practicæ imperitum: Nec sanè illi pro medicis sunt habendi, qui cum nil medendo præstent, Verbosè tantũ & Syllogisticè, de rebus medicis digladiantur, quod est stultæ ambitionis signum, sibiq; medicinæ Methodum vendicant, genus hominum fastu superbiaq; tumidum, & ad opprimendam Artis Medicæ veritatem natum. E quibus nonnulli (quandoquidem superbis & inexpertis pœnitentia Revocationis summoperè adversatur) erga ipsum Theophrastum ita sunt animati, vt vel perire ægrum malint, quam medicamenta ab ipso præscripta usurpare: plurimi etiam eam ob causam medicamenta ejus contemnunt, ne si ista palàm vsurpentur, eorumq; mirabilis cõspiciatur effectus, de sua autoritate aliquid ipsis decedat atq; ita, quò meliora, eo cõtemptibiliora apud ipsos sunt. Et quamvis Theophrasti censores, Methodici fallaces (qui comperendinando remedia, & ægritudinem producunt suum ad compendium) genuinos Chymicos insimulent, quod Veram reliquerint Methodum, nihil est, cum illa, quam Paracelsus sequitur & Rationi & Experientiæ cõsentanea sit, sicuti Intelligentiæ Lumine præditis manifestum est: Neq; nos ullius autoritati ita debemus esse addicti ut Veritatem ipsam nõ anteferamus, cum sine hâc Autoritas omnis pernitiosa sit, nulliusq; momenti à prudẽtibus æstimari debeat: Non à quo, sed quid dicatur attendendum, & nemo tàm aliorum judicio addictus sit, ut prorsus omni spolietur proprio.

Sine labore nemo debet artem possidere.

Vera

Vera Methodus consistit in cognitione Morbi eiusque curatione, videlicet quæ victus ratione Medicamentisq; convenientibus morbum pellit, sanitatemq; introducit: Ideo Wimpenæus eruditè disserit, gravissimos morbos hodie à Paracelsistis tres ob causas sanari.

Primo, *quod morbi perfectius cognoscantur, olim enim, cum omnes ad quatuor humores referrentur, ii non potuerunt curari, quorum causa fuit Tartarus alicui membro inhærẽs, qui ad nullum ex illis quatuor potest referri. Dum autem in Tartarum hîc incidimus, eius uberior mentio hoc commodo loco facienda est.*

Ex ultima cibi materia per Archæum stomachi digestionem videlicet, separationem & generationem separationis, emergit primum Ens ad vitam, unde corpori suum nutrimentum & cibus: Reducitur in Sulphur, Mercurium, & Sal, ut apparet in tribus præcipuis emunctoriis: Salis siquidem superfluum per urinam separatur, Sulphuris per intestina secernendo excernitur, Mercurius seu liquor Nutrimẽti locum occupat, si fortè in eo quid superfluum occurrat, per poros pellitur.

Omne quod comedimus & bibimus habet in se mucilaginosum, luteum, & arenosum Tartarum sanitati humanæ nocivum Natura nõ accipit, nisi quod purum est: Stomachus qui est instrumentum Archæi Hominis, seu internus Chymicus innatus, ac à Deo implantatus, statim ubi ad se recepit comesta ac ingesta, separat impurum fæculentum Tartareum à puro Nutrimento: si stomachus validus, & maxime vi sua separativa, purum transit ad membra nutrimenti causa, impurũ per secessum exit: si stomachus debilis, mittitur impurum etiam per venas mesaraicas ad hepar, ibi secunda fit digestio & separatio: Hepar ergo ex duobus illis separat vicissim purum ab impuro, videlicet Rubinum à Crystallo: Rubinus est nutrimentum omnium membrorum, cordis, cerebri, &c. Crystallum seu quod non est nutrimentum, expellit ad renes, & est urina, quæ nil aliud est, quàm Sal expressum à Mercurialibus per violentiam separationis in resolutionem coactum, quod resolvitur per hepar in aquam & expellitur: Si hepar ex debilitate non rectè separat, mittit mucilaginosum & calculosum ad renes, ibi in defectu bonæ separationis, ex potentia prædestinationis mediante spiritu Salis coagulatur in arenam seu Tartarum, aut Bolarem, aut mucilaginosum. Tartarus est excrementum cibi & potus, qui in homine per spiritum Salis coagulatur,*

Omne membrum suã digestionem, separationẽ in se propriã habet, suũ item emunctoriũ, excrementũ.

Digestio prima stomachi non est digestio, sed præparatio, pro digestionib. particularium membrorum.

* quando videlicet spiritus Salis, carnis scil. & urinæ uniuntur.

Prima separatio Tartari usneã dat, quę hepatis est, secũda grandinem, quæ stomachi: tertia Lapillum qui renum & vesicæ est. Quilibet homo habet usneam & grandinẽ, lapidem verò non.

1 2 3 Tartarus quid!

tur, nisi vi propria expulsiva immisceatur excrementis, & simul egeratur, unde alioquin quatuor species Tartari, Calculus seu Lapillus vesicæ, Arena renum, Bolus ut & Viscus seu Lutosum stomachi, item varii morbi veteribus incogniti oriuntur. Paracelsus insuper Tartarum distinguit in Peregrinum scilicet ex cibo ac potu ac innatum (ex sanguinis hereditate) cruore scilicet, quæ Tartarea innata dispositio medico Naturam cogere nescienti manet incurabilis, nisi beneficio Quintæ Essentiæ auri, quæ totum corpus renovat.

Tartarus ergo seu Naturalis superfluitas (quæ mucilago Salis est) omnium coagulatorum corporum ferè mater est omnium morborum. Omnia enim alimenta habent iuxta medicinam etiam Venenum seu Tartaream mucilaginosam impuritatem, ex ordinatione divina. Sunt autē quatuor genera Tartari, è quadruplicibus Elementorum fructibus nos nutrientibus originem ducentia.

Quatuor Tartari genera.

Paracelsus dicit materiā morborū Tartarum videlicet, duplicem esse, Bolarem, qualē habent lacticinia, carnes, pisces, & viscosum, bituminosū, mucilaginosum, cuiusmodi excrementū in se habēt legumina, caules, radices, frumēta.

Primum genus oritur ex usu crescentium Terræ, *Leguminum, Herbarum, quibus vescimur. Secundum provenit ex illo nostro nutrimēto, quod ex Aqua sumimus, ut sunt Pisces, Conchilia. Tertium est in* Carne *quadrupedum & volatilium: Quartum è Firmamento, cui spiritus vini sua subtilitate est simillimus, quod est validissimæ impressionis, dum videlicet Aer è vaporibus Terræ & Aquæ ac Firmamenti infectus, nos postea etiam inficit, ut videamus in acutis illis & pernitiosis morbis Astralibus, Pleuresi, Peste, Prunella, quos morbos ex stellarum impressionibus ortos universalis medicina potenter expellit.*

Resolutio Tartari microcosmici Tartarum à Nutrimento separans est maximum arcanum, sine qua claudicat morborū Tartareorum curatio vera.

Quatuor illa Tartari genera, in urina se manifestant, & dijudicant per artē separationis: Inde liquet, ex quo genere Tartari morbus sit. Qui ergo cognovit, quibus alimentis quis usus fuerit, morbum quoque cognoscet, aut qui morbum cognoverit, alimenta non ignorabit. Ex quo Elemento morbus, ex eodem quoq; curatio. Si Galenus cum suis asseclis horum excrementorum cibi & potus, maximam morborum partem in nobis parientium (quæ Paracelsus sub nomine Veneni & Tartari comprehendit) habuisset legitimam cognitionem. Cholera & Melancholia ex Agro medico, iam dudum radicitus evanuissent. Qui nescit hanc Tartaream morborum materiam è cibi & potus superfluitatibus excrementitiis procedentem, fieri non potest, ut sciat, quo medio fabricator morborum nos affligat, machinam minoris mundi destruendo, & vitam expellendo: & ignorato Tartaro nescitur quid sit id, quod spiritum coagulationis inspingat & Tartarum à Nutrimento separet, videlicet Calor noster Naturalis, seu Calor Solis &

lis & Lunæ microcosmicus in nobis existens, quo instar Ignis lignum consumentis, digeritur Nutrimentum, & ex illo bonus sanguis generatur, nisi per ægritudinem & debilitationem separativæ virtutis stomachi, hepatis, renum impediatur, & tunc cõfortandus est suo simili, id est, Calore Solis & Lunæ macrocosmico si haberi possit, videlicet materiâ simplicissimâ generatâ à Deo opt. Max. ex spiritu mundi (cum spiritu corporis nostri uno & eôdem) ad restaurationem & conservationem Humanæ Naturæ, vel cum iis rebus, in quibus Sol & Luna potentiâ est, per artificium in actũ deducta, videlicet conversa in talem simplicem spiritum, qualis est spiritus vitæ nostræ quod fit per resolutionem & conjunctionem cum Nutrimento: Si vero Archæus nostri purum ab impuro separantis stomachi, hepatis, vel renum inficiatur, aut per externa accidentia vis eorum separativa impediatur, tunc cum chylo manent Excrementa, & fiunt præter morbos renum, & intestinorum Morbi Stomachici in stomacho. Jecorales in jecore, Arthritici in glutine, nervis, artubus & juncturis: unde Podagra, Chiragra, Genugra, ex congelatione videlicet glutinis per spiritum Salis. Ideò Tartarus Elementorum ab Archæo stomachi debet destrui, ne fiat Tartarus Hominis, siquidem spiritus Salis, qui est heros & Dominus coagulationis in variis subjectis, offendens materiam resolutam seu separatam à nutrimento & excremento, generat Calculum. Tantum de Tartaro.

Spiritus vitalis in Homine & Elementalis est unus spiritus.

Tartarus differt secundũ loca meatuũ, oris, stomachi, fundi stomachi, intestinorum, hepatis, renum, vesicæ, carnis, sanguinis, medullæ.

SECUNDO, *quod perfectiora medicamẽta nunc, quàm olim habemus, utpote ex Mineralibus, eorumq; præparationes & debitæ administrationes Nigellis Cadmi filiis exercitatis innotuerint: Malo nodo malus cuneus applicandus: Ideò ad morbum ferreum Paracelsus adhibere jubet medicamentum conveniens chalybeum, siquidem extremi morbi extrema poscant remedia.*

TERTIO, *quia hoc tempore Harmonia majoris Mundi cum minori patefacta est cognitaq; ita ut sciatur, quodnam medicamentum ex præstantissimis huic vel illi membro familiare sit & amicum, ut Cerebro Argentum, Sapphyrus, Vitriolum, Smaragdus. Cordi aurum, Margaritæ, Crocus. Pulmoni Sulphur, & sic consequenter.*

Porrò quod Paracelsus Galenum offendit, fecit Galenus idem alius: Hippocrates etiam multa scripsit, quæ hodiè à plerisque Galenicis rejiciuntur: Imò nec vulgaris medicinæ antistites inter se conveniunt. Quam multa sunt de morbis particularibus inter ipsos suis pugnacissimis opinionibus discrepantes, morbo-

Plures opinionum pugnas invenies apud Agrippam, de vanitate scientiarum cap. de medicina.

rumq́; mechanicos & fabros ingnorantes cõtroversa & indecisa discordiâ digladiata? Sicuti inter Scheckium & Fuchsium de Causa morborum continente: inter Argenterium & Fernelium de Febribus: inter Gal & Rondeletium de Paralysi, Epilepsia, & Calculo: inter Francancianũ, Rondeletium & Fallopium de morbo Gallico: inter Altomarum & Fernelium de Podagra. Quot millia secundum horum discrepantem methodum morientur adhuc, antequam in comitiis medicis de Causa genuina dictorum morborum post rixosas disputationes decernatur & medicorum Familia in unum conveniat. Botanicos sæpè numero de Lanâ plantarum in deciso negotio rixantes, quæstionibus, nominibusq́; otiosis, se ambitiosa contentione fatigantes, nunc brevitatis causa libenter omitto. Otiosum enim esset, istas infinitas & nunquam cessaturas contentiones ac digladiationes hîc recensere. Ideò hortor & suadeo, omnibus medicinæ Hippocrat. & Galen. studiosis (in quibus Philosophica vena calet, quiq́; erga medicamentorum præparationem non sunt protervè animati, & sciunt majorum inventa industriæ nostræ non debere præcludere viam, quasi in nobis effœta sit vis naturæ) ut omissis veterum delictis, & aliorũ erratis, de mutando suo male instituto consilio commonefacti, vel prudentiâ eruditi, pedem errore cognito in tempore reducant, & in hujus quoq́; novi Philosophi ac Medici operibus, nõ quidem superficialiter & perfunctoriè, sed summâ mentis attentione legendis occupentur: Nam in hoc studiorum genere apum experientia & industria sequenda, quæ sua defragrantissimo florum succo mella stipant & colligunt, optima quæq́; à pravis segregantes ac utilia tantum tractantes: Idq́; non eò me eis persuadere velim, quod omnia quæ sunt Paracelsi (sicuti è suis scriptis præcocibus quædam ipsemet retractat) tanquam Euangelica oracula venerari debeant, sicuti alios in Ethnicorum placitis adorandis facere videmus, sed quia ad Hippocratis scripta intimius & rectius intelligenda non parvum nobis præstare beneficium, & lucem majorem adferre potest diligens & accurata ejus lectio. Illi enim laudandi non sunt, qui sine judicio omnia damnant, quæ Paracelsus habet, cum tamen ne paragraphum legerunt, vel si aliquid eorum perlegissent, tamen ne tertium quidem totaliter intellexissent. Audite Philosophastri, qui spreto nucleo, cortici Philosophorum saltem insistitis, & à Deo non è Chartaceis libris Spiritum Intelligendi literam mortuam Theophrasti & Philosophorum petite. Scripta ejus promotione ac impensis Serenissimi ac Reverendissimi ERNESTI *Principis Electoris Coloniensis bono*

bono publico communicata, aduersariis ansam pronunciandi porrexerunt quod dissensu implicentur evidentissimo, quia expertis stylo scripsit magico, non vulgo, sed sibi & intelligentibus in schola magicâ educatis, Sapientiæ filiis, non Sophisticis & auri famæ fascinatis Alchymistis, justâ motus invidiâ erga quosdam sui temporis iniquissimos ac inhumanos Medicos & Pharmacopæos, ipsi veneno multoties cum abbreviatione vitæ insidiantes: Si manifestius scripsisset, tunc circumforanei & vulgares illi Alchymistæ medicos omnes superassent, ac artem prostituissent magna Naturæ injuriâ. Mysteria sua sub vulgaribus & variis nominibus occultavit: ideò similitudines pro ipsa veritate non sunt sumendæ: Medicinæ enim Arcana, id est, Vim DEI latentem, seu VERBA Magica in Paracelso pauci intelligunt: Ideò natatore Delio & ingenio acerrimo opus habent & magicũ etiam requirunt Intellectum, Mentis videlicet oculum purificatum, qui eorum sententias, & latitantia perscrutetur mysteria. Magiam ubiq; intelligo Veram ac licitam (non infamem & profanam γοητείαν Vulcano dignam, quam deplorati ingenii & nefariæ curiositatis studiosi Homines sectantur) totius nobilissimæ Philosophiæ absolutã consummationem, maximam operum DEI Sapientiam, plenariamq; occultæ Naturæ notitiam, quæ observato rerum consensu & dissensu conueniente applicatione agentium & patientium incredibilia, communemq; Naturæ ordinem excedentia perficere solet. Animaduertent autem intelligentes Lectores Paracelsum ad Magni Hippocratis imitationem & exemplar, utriusq; Medicinæ tàm Physicæ quàm Chirurgicæ exercitationem conjunxisse: Medicinã enim duplicem statuit, Physicam, videlicet omnium morborum cognitionem, & Chirurgicam, quæ est eorundem sanatio, quæ, instar carpentarii opera, sine manibus præstari non potest: Neutra enim nisi frequentissimo ægrorum damno & periculo sine altera tutò consistere & exerceri potest: Ideoq; omnem Chirurgum necessariò Physicum esse debere, & vice versa, ut nimirum Integræ sponsæ, sit sponsus Integer: Consuluisse insuper constanter Remediorum delectus eorumq; præparationes & cõpositiones ipsis medicis faciendas, non aliis temerè committendas. Is enim verè genuinus est medicus, qui medicamenta debitè cognita non Ratione ut Rationales Medici faciunt, sed propriâ suâ manu præparare, & à veneno & fæculentiis suis separare, repurgare, & ad purã simplicitatem reducere didicit, eaq; imperito non committere coco: Sunt enim bona mixta malis, neq; saccharũ fæculentâ impuritate, nec mel venenatâ amaritu-

ritudine destituitur: præparata postea fide debitâ acri Iudicio humanis necessitatibus legitimè accommodat, ut semen morbi evellatur, & hoc pacto omnium ægrotorum querelis fideli celeritate occurratur. Ergo Theoria & Practica, scire & præparare in medio debent concurrere, quia Iudicium sine practica omnino sterile: Laboribus manuum & Practicâ operatrice discitur medicina, ubi Vulcanus indies nova ostendit & suavissima Remedia, quæ quotidiè Natura melius meliusq. superfluitatibus purgat, operatori suo Oeconomo tradit: Sed nostri temporis Magni Doctores, qui in vulgari arte medica consenuerunt, nolunt esse discipuli & tyrones, fodere erubescunt: Et quia annosa arbor difficulter transplantatur, ac veteres canes loris & venationi assuescere difficile est, malunt apertè veritati contradicere, eamq. obstinatè canina voce allatrare & mordere, quam errores suos laborando emendare, ne non satis sapuisse, aut ab aliis aliquid melius didicisse videantur: Quamvis autem clament, Chymicum non esse medicum etiamsi peritissimus fuerit, sed qui Iudicio Rationeq. (postposita Chymiâ) singula morbis Remedia usurpare didicerit, tamen illi Rationales medici ad lectum ægrotantis stantes, quo se vertant nesciunt, obstupescunt sæpe & magnorum morborum, quia non curatores, saltem adulatores fiunt, siquidem Ratione non Manu medicamenta præparare didicerunt. Nolo tamen hîc ullo modo patrocinium eorum suscipere qui Hippocratis & veterum scripta sine Iudicio & intellectu reiicientes, Paracelsi quidē discipulos se gloriantur, sed neq. in illius Theoriâ mentem autoris agnoscunt, neq. in artis operibus quippiam laude dignum exequuntur. Sunt etiam quidam Pseudo Theophrastæi, avaritiâ & temeritate suâ, Divinam prophanantes medicinam (quæ hodiè multorum se sine honore sustentare conantium cogitur esse aratrum) ad fallendum efficacissima frontis impudentiâ, qui fucatis nominibus Theophrasti Remedia se usurpare jactitant, tàm Philosophicæ quam Vulgaris medicinæ prorsus ignari, quiq. cōtemptis veterum scriptis illotis manibus medicinam arripiunt, nescio quibus Arcanis & Experientiis confisi, stultâ confidentiâ quoslibet sine Ratione & Iudicio morbos statim curandos suscipiunt: Imò cum vix Ignem fornaci rectè subiicere didicerunt, gravissimorum morborum curationes aggredi non dubitant: Et dum avaro oculo & Thrasonicâ jactantia, omnes morbos persanare se posse ostentant, & gloriantur, magnâq. audaciâ mentiri non erubescunt, ægrotantes, blandissimis desideratissimisq. promissis & pretio amplissimo accepto, grato quidem, sed falsissimo valetudinis præsagio,

His receptis fortunâ amissis, tota ab illis evanescit sapientia: Experientia (absque matre Experientiæ Philosophia) incerta est. Tales discunt periculis hominum, & experimenta per mortes agūt, suaque imperitia pecuniam lucrantur.

ſagio foventes decipiunt, ægrisq; deſertis ſæpè aufugiunt, aut morbũ ſimul cum ægro è medio tollunt. Quamvis autem videamus in magnis & difficilimis morbis, ubi omnes ſenſuum ſubtilitates obſtupeſcunt, deſperata eſſe omnia Remedia tàm Arabum quàm Græcorum, adeoq; morborum ludibria. vanas item Indicationes & Analogiſmos omnes, ita ut Vetularum & Empiricorum abſurdis remediis non ſine magna Medicorum ignominia & dedecore frequenter cedant: & multos Galenicos in multis magnis & periculoſis morbis ab his circumforaneis & adulterinis Theophraſtæis ſuis etiam illegitimè præparatis remediis ſuperatos eſſe conſtet: Tamen incertam illorum, audacem, temerariam, periculoſam, impiam medicandi operam, quaq; dubio experimento ægrotantes mortis periculo exponunt, nullus vir conſcientioſus approbavit unquam. Huic malo, ut deinceps obviam eatur, & inuſta medicorũ macula ob proclamatam artis ſuæ incertitudinem deleatur, conſultum operæq; pretium facient Medicinæ ſtudioſi, qui Muſarum ſacerdotes & miniſtri facti ſunt, & Muſam ſuam pio coniugio ſibi copularunt, in quibus ſuperbia & invidia nondum radices egerunt, quiq; laborem & ſudorem (quibus Dii omnia vendere perhibentur) optatiſſimos cuiq; otio anteferunt, quia perplexitate & obſcuritatibus quibuſdam non omnibus obviis NB Chymicæ medicinæ Theoria Paracelſica, adhuc eſt obvoluta, ut neglecta manuũ denigratione, ipſa Remedia, eorumq; præparandi modum à Paracelſo & Chymiatris, Curandi vero methodũ Indicationibus & Inventionibus ſuis conſtantem ab Hippocrate & recentioribus mutuentur: Hac enim via duæ hæ, Veteris & novæ medicinæ ſcholæ, ſine contradictione combinari, & in medico ſine errore ſcandaloq; notabili rectè conſiſtere poterunt, antiquata prius damnabili noſtri tẽporis conſuetudine inoleta, qua bonũ cum malo indifferenter repudiari ac reiici ſolet. Hoc inſuper animadvertendum, ſi ſepoſita ſuperbia & avaritia probus & eruditus medicus (in quo præter fiducialem Dei timorem & proximi ægrotantis Amorem Conſcientia & Experientia inſignis requiritur) medicamentum exhibet, illud Dei manum eſſe, ſin vero improbus & indoctus, venenum. Licet vero bona medicorum pars vitam noſtram alienis bonis fraudans, pro ſua inhumana invidia indignanter ferre ſoleat Medicinam cum ſuis præparationibus deſcriptam promiſcuè cum hominum vulgo communicari, metuens, ne ex illa manifeſtatione publica, ſeu, ut loquuntur, profanatione, de ſuo lucro aliquid decedat, quia ſecundum ſtolidam veſani per omnia vulgi opinionem, publicata

Nulla medicorum turba in civitate numeroſior.

Otium pulvinar ſatanæ fugiendũ eſt, cum ſit mater nugarum, & noverca virtutũ, ac ſemper pro cõmodo proximi negotiandum, paulatim à minorib. incipientes, & ad maiora proficientes.

In hoc ſcientiarũ contemptu Bonum amittitur & malum eligitur.

Summũ medicinæ fundamentũ eſt Fides in Deum firma, & amor proximi, quo deficiente deficit omnis Ars.

Paracelſus nõ vult medicinã obſcurandam eſſe.

blicata secreta vires suas amittere creduntur: murmurare tamen, & pro gratia mihi Oedipi imprecationes reddere desinent illi lucripetæ, ubi perpenderint non quemvis, nec à Deo nec à Natura ad medicinam vocatum, illam licet notam secundum artem requisitam, & methodicum ac ordinatum DOSEOS *applicandi modum, siquidem unum ephippium omnibus equis non quadret, nec infirmus ensem instar exercitati pugilis tractare valeat (ut taceam reliquas in piè docto medico requisitas circumstantias) ægrotanti legitimè administrare posse: Quod solius synceri, veracis & experti medici officium est proprium, qui religiosius, sanctiusq; eruditus in exhibitione medicamentorum piæ ac venerãdæ Antiquitatis vestigia & Medicorum Hermeticorum Benedictionis verba semper adhibere solitorum morem sequentur maximè laudabilem & religiosum, neq; se in pietate ab illis ne modicum quodvis opus absq; divina Invocatione aggredi solitis patientur superari: Quicunq; omissa Benedictione aliqua creaturarũ fungitur, hanc veluti furto & rapina à Deo creditur usurpasse. Nos* Christum *professi in mirifico nomine* Ishuh *offerre debemus: sic enim ad Colos.* præcipit Doctor Gentium, inquiens: Quæcunq; feceritis in verbo aut opere, omnia in nomine Domini Ishuh Christi facite, gratias illi agentes & Deo per ipsum. Benedictio igitur Dei per preces impetranda, Invoca me in die tribulationis tuæ & eripiam te, & glorificabis me, ait Creator noster: Ante omnem igitur medicinam Deus Opt. Max. exorandus, ut medicina ab ipso ordinata tanquam mediũ divinos ac salutares effectus producat, ut glorificetur Nomen eius Secundò post omnẽ » meliorationem ac sanationem nunquam omittatur gratiarum actio devota, ra- » tione gratitudinis per se, & postea ad evitandam iram Dei contra ingratos. Hæc » duo puncta ab omnibus ferè medicis prætermissa sunt, unde ipsorum infortunia » potissimum acciderunt, ac postea culpa in artem est translata.*

Nonquilibet ad medicinã aptus, nec cui dis donũ Medicinæ datum. Et quamvis omnia experimenta sint arcana, imperiti tamen dosin & sufficientiã veram, in qua vis medicinæ consistit, nesciunt. Crocus enim & Theriaca si in maiore justo copia exhibeantur, in venenũ abeunt, minore vero inertes ignavæ jacẽt. Et sic experiẽtia solius medici erit.

* Cap 3. sect 17.

1. Cor 10. sect. 31.

Notandum etiam, quod quamvis catharticum exempli gratia medicamentum æquè efficaciter operetur in improbo sicut in probo (quod Deus propter suam laudem & gloriam ac demonstrãdæ suæ misericordiæ ergo promittit) finis tamen in utroq; longè diversus sit & dispar, huic salutaris, illi nocivus: Cedit enim in maiorem certò subsecuturi gravioris morbi incommodum infideli, impœnitenti, medicamentum qualecunq; sine imploratione gratiæ divinæ exhibitum & assumptum.

Syracid. c. 39. sect. 30.

Hoc loco etiam observetur, quandoq; ægrum optimis & convenientissimis medi-

medicamentis adhibitis non sanari propter has octo causas, quarum

PRIMA *est, Quod Terminus vitæ instet, qui nullo ingenio humano, vel quocunque ejus subsidio pertransiri potest. Nullum enim Remedium corpus corruptibile, à morte, peccatorum pœnâ & stipendio, vindicare potest: sed est res una, quæ corruptionem aufert, juventutem renovat, & brevem vitam ut in Patriarchis prolongat. Quamvis autem, ut infra referemus, abbreviari & prolongari possit vita, tamen ob peccatorum pœnam, æternæ legis immutabili decreto, necessario tandem moriendum est (conjunctio enim rerum diversarum adfert necessariam secum dissolutionem) ne regressum in ætatibus (ut est apud Platonem) constituamus: Et in hoc casu etiam universalis ac summæ medicinæ usus irritus esset, quia conjugium vitæ & mortis, separationi necessitate immutabili destinatum, nulla artificum vel Naturæ industria perpetuum efficere potest: Leges enim Naturæ inviolabiles sunt: Non ergò petendum, multò minus inveniendum auxilium, ultra Terminum illum ultimum à Deo nobis impositum.*

Par. lib. de resuscitatione naturalium fol. 2.5.

I.

Causa mortis est domestic⁹ inimic⁹, quē nobiscum gerimus.

Morte tollitur maledictio in Creaturis.

SECUNDA, *Quod imperitorum medicorum ignorantia, medicamentisque perniciosis eò deductus sit æger, ut bonorum medicamentorum usu, quod corruptum, pernitiosum & immedicabile malum est, resarciri & sanari nequeat: Et hîc plerunque vocari solent Chymici, qui semper Trophili medici apud Plutarchū recordabuntur, affirmantis hunc perfectum esse medicum ὁ τὰ δυνατὰ, ἔφη, καὶ τὰ μὴ δυνατὰ, δυνάμενος ἀναγινώσκειν: nec generosis & immeritis Remediis gloriosâ ostentatione unquam utentur apud Apio indigentes ad infamiam: οὐ γὰρ μετανοεῖν, ἀλλὰ προνοεῖν χρὴ τὸν ἄνδρα τὸν σοφόν: Caveant etiam sua medicamina aliorum venenis admiscere, ne aut pernities bonis, aut salus nocentibus adscribatur,*
» *quia dolendum est tàm execrabilem esse quorundam medicorum invidiam,*
» *ut antequam honorem & laudem alteri expertiori permittant, ad tuendam ex-*
» *istimationem vacillantem potius decumbentem aliorum arte sanabilem in ex-*
» *tremum exitium præcipitent, ideò etiam à plebe tales meritò Honesti Carnifices*
» *vocantur.*

Sir. c 10. sect. 11. c. 14. sect. 18. c. 41. sect. 5.

II.

TERTIA, *Quia medicus serò vocatur, quando videlicet Natura succubuit, & morbus vicit: alioquin si in ægrotum agrum, medicinæ conveniens semen à seminatore medico tempestivè seritur, principiis obstando, procul omni dubio juxta* DEI *benedictionem expectatus resultabit sanitatis fructus.*

III.

QUARTA, *Quia æger non obtemperat: fit enim sæpenumero, ut ægrotus*

IIII.

in medicamenta vel in medicum ea transferat errata, quæ ipse contra Auream apud Aelianum Locrensium legem mala vivendi ratione commisit.

V.

QVINTA, *Quia quædam Naturæ seu Proprietates hominum peculiares ad sanationem inidoneæ nec pronæ sunt, sicuti videmus etiam nonnulla ligna propter nodorum abundantiam ita ex naturali defectu & corruptelá degenerare, ut nullo modo findi possint: Et multoties Tempus cum Astrorum mala inclinatione sanationi est contrarium: Quicquid enim sanatur ante Tempus, recidivæ obnoxium est. Sola siquidem Temporis hora seu meßis dat firmam & fixam sanitatem: Pyrum maturum spontè cadit: imitaturum frustranea arboris succussione ad casum sollicitatur, Ideò his neglectis, præsertim in cura morborum Astralium, omnia sunt irrita, & frustra instituitur sanatio: Medici etiam dent operam, ne plus periculi sit à medico & medicina, quam ab ipso morbo, ideò nunquam consulant, quæ in pernitiem vergant animarum & corporis, & præcipuum illorum sit studium, ne noceant ubi prodesse non possunt: Ita bona conservatur conscientia, quæ perpetuo est cordis lætitia.*

In Cura ratio Temporis observãda, nam aliam hyems, aliam æstas, atq; autumn⁹ exigit.

VI.

SEXTA, *Quia morbi prædestinationis Terminum attigerunt, ubi Naturæ legibus non conceditur regressus, ut in perfectis, absolutis & consummatis, bituminosis, bolaribus, lapideis & arenosis coagulationibus: In ejusmodi enim consummatis morbis frustra est omnis cura, sicuti etiam in cæcitate & surditate innata videre est. Quod enim natura semel ademit, reparare medicus nullo pacto potest, sicuti corporis substantia malè conformata & partes ex genitura transpositæ, mutari nequeunt.*

Quod natura peccavit, nemo potest emendare.

VII.

SEPTIMA, *Quemadmodum medicos sordida ægrotantium Tenacitas (siquidem nulla pecunia honestius acquiritur, & egregius numeratur) in officio indiligentes facit: ita sæpè etiam Aegrotantis Hæsitatio, Diffidentia, Incredulitas, erga diligentißimum medicum, effectum medicamenti remoratur, aut planè operam medentis impedit, ut taceam illos, qui contempto Ordine* DEI, *nullis medicamentis exigent neceßitate uti, sed à Deo sine* Medicorum *per quæ operatur (quamvus sit ipsemet* Medicus) *adminiculo sanari cupiunt. Ordinationi Divinæ non repugnandum: Habemus Medicinam duplicem Visibilem videlicet Creatam & Invisibilem* VERBUM DEI, *qui ergò Medicinâ sanantur,* VERBO DEI *sanantur, qui* VERBUM *suum contemnit, contemnit etiam Medicinam, & è contra: Dicens enim, Medicina nihil est, idem affirmat nullum esse Deum.*

Pauperum, gratuita semper à vero medico habenda est ratio, inter cujus virtutes Charitas erga infirmos primò elucere debet. Sir. cap. 38. sect. 16.

Medicus & Medicina sũt vera misericordia DEI.

se Deum. Porrò, ut dictum, Animus patientis excitatus, confidendo avidius recipit medicinam: Ideo cum Vitæ Venenum sit Tristitia, non sine causa Hippocrates in suis Aphorismis loquitur de Fiducia ægrotantis ergo medicum, & ea quæ offeruntur. Firma credulitas, spes indubia, amor & confidentia erga medicum, & medicinam ad sanitatem plurimum conferunt, etiā aliquando vel plus, quàm ipsa cum medico medicina. Fides Naturalis (non loquor de Fide Gratiæ ex Christo) ingenita à Deo Patre in prima Creatione, Imaginatio *videlicet nostra, ita potens est, ut morbos sanare & excitare valeat, sicuti manifestè apparet tempore Pestis, quando ex sua propria imaginatione, ex metu & terrore generat Basiliscum cœli, intoxicantem Firmamentum microcosmicum, è sua superstitione, prout fides patientis adiuvat. Pestis naturalis fit firmamentalis ac supernaturalis, dum videlicet Iliaster seu Evestrum Solis per peccata hominum ad iram & pœnam irritatum propter singularem participationem cum Evestro hominis, mortāles ob sua delicta per influxum stellarum (Mumiam & Sulphur hominis microcsmoi, omnia macrocosmica venena innata latenter possidentis, sua venenata malignitate & sinistro aspectu incedentiū) inficit ac punit, & nulla quàm potens etiam medicina sit, resistere ac iuvare possit. Tanta est vis syderei spiritus in corpus, ut quorsum ille imaginatur & somniat, ipsum corpus simul attollat atque traducat, ut videmus in Noctambulonibus. Fideli omnia possibilia, quia Fides omnia incerta certificat: Deus nullo modo potest vinci, nisi per Fidem, qui ergo in Deum credit, ille operatur per Deum, & Deo omnia sunt possibilia, quomodo autem id fiat, perscrutari non potest. Fides est saltem opus, opus videlicet illius in quem creditur: Cogitationes superant Astrorum & Elementorum operationes: Dum enim cogitamus, & cogitationibus fidem habemus, tunc fides perficit opus, & sine fide nil fit. Fides dat imaginationem, imaginatio dat sydus, sydus (ratione matrimonii cum imaginatione) dat effectum vel opus. Fidem adhibere medicinæ dat spiritum medicinæ, spiritus dat cognitionem medicinæ, medicina dat sanitatem: Inde sequitur medicum fide oriri, prout credidit, promovet & adiuvat ipsum spiritus, spiritus videlicet Naturæ, seu sydus medicinæ. Homo per fidem imaginationis sæpe facit, quod optimi medici cum suis medicamentis idoneis nil possunt efficere: multoties etiam fides seu persuasio illa plures sanat, quàm ulla efficacia seu virtus medicamēti à medico exhibiti, ut superioribus annis in decantata illa Panacæa Anvvaldina vidimus, &*

Animus hilaris, juge est convivium. Sirac. cap. 58. sect. 19. 20. Cap. 30. sect. 30.

Ille medicus plures sanat de quo plures confidunt.

Imaginatio picis instar se habet, facilè adhærescit, & ignem leviter concipit.

Stellæ sunt virgæ Astrorū Par. tract. 1. de pestilitate.

Voluntas & Imaginatio hominis est mater pestis: Ideo imaginando potest homo peste inficere totā regionem.

Lege Paracels. de morb. invisibilib. & de efficacia fidei naturæ, q̄ ex Deo omnia potest naturaliter.

*nunc in novo illo medicinali Fonte in finibus Misniæ & Bohemiæ hoc anno emerso, ad quem incredibilis infirmorum copia ferè indies confluit: Causa non potest reddi alia, quàm constans & excessivus affectus ipsius sumentis, quæ potestas est in ipsa Anima sumentis Pharmacum, quando excusso omni metu, aut sinistra imaginatione fertur in aliquem magnum sui desiderii excessum. Anima enim rationalis excitata, & vehementi imaginatione accensa, ipsam etiam naturam superat, & per suas affectiones fortes, multa renovat in corpore proprio, & sanitatem vel ægritudinem immittit, neque solum in corpore proprio, sed etiam in corporibus alienis: Qui morsus à cane rabido in rabiem incidit, apparent in urina eius, figuræ canum: Sic prægnantis mulieris cupiditas in corpus alienum agit, quãdo per sui oblivionem instar croci aquam tingentis inficit fœtum in utero, rei desideratæ nota: Sua enim imaginatione format infantẽ, non aliter ut figulus argillam. Timor, tremor, & appetitus sunt præcipua causa unde phantasia, æstimatio, & imaginatio gravidarum oritur: Dum igitur incipit imaginari, tunc Astra Firmamenti microcosmici, seu Astra humani Animi, cum phantasia, æstimatione & imaginatione non aliter moventur, quàm externa Astra Firmamenti macrocosmici, ubi singulis momentis Astra ascendunt & descendunt, donec fiat impressio, in qua impressione Astra imaginationis gravidæ mulieris, influentiam & impressionem fœtui imprimunt, quemadmodum cælatores pistillo sculpto, notam subiectæ materiæ. † Sic manifestum est affectus animi, quando vehementissimi sunt, posse mortem inferre, ut legimus in historiis: Et hoc apud vulgus palam est, gaudio exuperantiore aut profusiore tristitia, nimio ardore vel odio interdum mori homines, sæpè etiam morbis diuturnis ex eiusmodi passionibus levari, quia teste † Avicenna natura obedit cogitationibus & vehementibus desideriis Animæ, & affecto spiritu afficitur corpus, in quo spiritus delitescit. Porrò efficacia supradictæ Fidei naturalis manifestavit se in * muliere illa hæmorrhoidica & Centurione. * Homo ad Dei similitudinem & imaginem cœlestem quodammodo maiestatem redolentem creatus, habet, magna in suis manibus & potestate. Quanta enim possit constans credulitas in Animo imaginando fortiter elevato seu exaltato apud vulgus palam notum est, tãta siquidem potest, ut & miracula operetur in opinionibus & intensis operationibus falsis. Hæsitatio autem Credulitatis & diffidentiæ, non solum virtutem animi operantis, quæ inter utrumque extremum medium est, dissipant atque*

Ideo Damascenus: Oportet infirmo salutem imprimere & promittere, nec velis unquam à spe deponere, etiamsi ipse desperet.

Sunt impressiones inferiorum Astrorũ: † Ergo βέλτιον ἐστι σῶμα ἢ ψυχὴν νοσεῖν. Ψυχῆς νοσούσης εἰσὶν ἰατροὶ λόγοι.

† in l. de anima.

Animæ passionibus corpus corrumpitur, & anima corporis motibus non sunt impassibiles.

Fides hæc naturalis seu sapientia Creatoris, Creaturæ ad similitunem suã creatæ impertita, licet possit omnia, servare tamen debet Imaginis proprietatem.

Omnia sunt possibilia credenti, & volenti: omnia impossibilia incredulo & nolenti, prout rem cogitat, & per fidem imaginatur, ita oportet illam fieri. * Matth. 19. sect. 21. * Gen. cap. 32. sect. 25, 26. &c.

atq; frangunt, sed etiam omne opus tàm in superstitione, quàm in vera Religione infirmant, & effectum quæsitum licet fortissimorum experimentorũ enervant: Et quod hoc loco diligenter notetur, Salvator noster, ut Pagina sacra docet, in Capernaum οὐκ ἐδύνατο miracula edere, quia non credebant, & sua incredulitate ac falsa fide ei resistebant Sicuti enim Homo nihil potest sine Deo, sic Deus vicissim non vult sine homine, tanquam suo organo, Deus & Creatura uterque simul, neuter sine alio. Nemo igitur debet velle sine Deo, quia nemo potest esse sine Deo, in quo sumus, vivimus, & movemur.

Fides summũ & potentissimũ habet inimicum Incredulitatẽ: nam imaginatio fide coniuncta omnia potest. Matth.21.

VIII.

Octaua, *Ne peccata maiora convalescens ægrotus in Deum, proximum, & se ipsum, cum animæ suæ iactura committat, siquidem omnis morbus est piaculum, vel hac divina innata pœna, vindicta & flagello ad vitæ emendationem in posterum à iusto iudice vocatur: Vel hac visitatione paterna, & imposita cruce patienter ferenda sibi & proximo exemplum sit, ad ardentiorem Dei timorem & cultum, quia permittit Deus sæpius, multas quosdam homines & magnas incidere ægritudines, quibus læta sanitas carnis, cum continuatione peccatorum, maximam, non sine æternæ salutis iactura intulisset ægritudinem mentis: Sanitas enim sine remissione peccatorum nil conducit, cum potius sit condemnatio. Insuper peccata debilitant vires Animæ, ita quod impotens est ad corporis Regimen naturale: Ideo debilitantur vires corporis & festinant ad mortem. Vel hoc infirmitatis iugo & fræno ceu purgatorio salutari in officio saltem pietatis contineri solet (quamvis pauci ex infirmitate emendantur) dum amputatur ei peccandi licentia, quæ fuerat abusurus, diutius infirma sanitate aut vita constitutus.*

Fata etiam faciunt morbos incurabiles, quod deprehendimus ex denegatione auxilii à convenientibus remediis exhibitis expectati. Matt.9.sect.2.

Hiob.33.sect.19.

Et in his morbis Astrali impressione resistente & superum ira genitis, nulla medicina corporalis (propter fores Naturæ divino obice clausas) prodest, sed cælestis & spiritualis, videlicet pœnitentia seria peccata commissa cordialiter deflere, iram Dei concitatam emendatione vitæ & reconciliatione cum proximo placare, Deo per cælestem Animarum medicum Salvatorem nostrum reconciliari, suamq; voluntatem iustissimo voluntatis divinæ beneplacito, patienter in omnibus devotè & humiliter, cum firmissima divinæ misericordiæ participatione subiicere. Paracelsus vocat morbos Deales ex Ente Dei, qui eiusmodi morbos omnes infligit, & solus per bonos & malos operatur, Sanationem ait Fide fieri, vel finito purgatorio, curationem demum per medicamenta tentandam.

In sedatione iræ Dei, incipit medicus. Hiob.33.sect.26.

Cauſæ morborum Entis Dei ſunt imperſcrutabiles, hîc curatio debet in Fide quæri, non in Natura: ſicuti etiam in cura morborum Dealium, Entis Dei, vel in cura Deiſica ſeu fideli obſervandus eſt terminus prædeſtinatus iuxta voluntatem divinam.

VI. DE UNICA ET SUMMA ANTIQVISSIMORUM PHILOSOPHORUM MEDICINA.

Hæc Philoſophiæ occulta Minerva, & hæc margarita unica pretioſiſſima oēm çſtimationem excedit.

Porrò, quod ad ſummam illam ac univerſalem Medicinam attinet Philoſophicam, ut auctarii vice etiam hoc addam, non legitur à divina Munificentia maius emanaſſe Donum Sapientiæ. Nec Anima Rationali excepta, qua poſt Deum in Cœlo & Terra nil admirabilius penſiculari poteſt, ſublimius, nobilius ac præſtantius ſub Cœlo datum hominibus, quàm hoc ſecretiſſimum ſecretorum arcanorum arcanum, in quo cum ad Planetas inferioris Aſtronomiæ, quorũ imperfectiones & ſordes fortiſſima ſua impreſſione penetrando evaneſcere facit (omnem enim Sulphureitatem extraneam & immundam Terreſtreitatem à metallicis & humanis corporibus ſegregat) tum etiam ad ſanitatem laborantem & deperditam humani corporis, igneo ſuo vigore reſtituendam ac conſervandam, mira imo omnia fiant, ut nunc præter infinita alia uſum taceam Magicum & ſupercœleſtem, poſtquam finita Radiorum Solis & Lunæ influentia Genetica & quarta ſupra ſuam nativam Terram revolutione, omni creata poteſtate influentiali tam in elementali mundo, quàm cœleſti aut ſupercœleſti abſolutiſſimè dotatum eſt: Mirabilium omnium mirabiliſſimum, ſiquidem Deus in ſuis operibus mirabilis, etiam ſua Dona mirabilia, in mirabilibus hominibus occultare conſuevit. Omnis Antiquitas, omnis etiam omnium Gentium & Linguarum in doctrinæ huius traditione Veritas, conſenſus doctiſſimorum omnium illorum, qui in omni ſæculo ſumma cum admiratione multorũ & laude vixerunt, hoc ita ſe habere teſtatur: Hoc inſuper præter ocularem multorum ſæculi noſtri inſpectationem ac certificationem ex ſcriptis illorum, tot Hieroglyphicis, Magicis & Mathematicis Velamentis, tanta & tàm certa Philoſophicæ Veritatis ſerie contextis ſtatuere haud difficile eſt. Quis igitur nõ admiretur & amplectatur tantum Dei ſummi Donum, pretium ſtudii, operæ & virtutis immortale, quod depulſo ſenio reiuveneſcentiam, perpetuam ſanitatem, ac ſine proximi detrimento victum & amictum honeſtum, non per uſuram & fraudem, nec falſis mercimoniis,

Vide Monadem Ioannis De Londinẽſis, & Rogeriũ Bacchonem.

niis, nec per oppreſsionem pauperum (ut jam divites mundi ditantur) ſed per induſtriam operis & manuum laborem, Piis à Natura & Inſtitutione dignificatis pollicetur Philoſophis? Abſit itaq; ut Priſcorum exemplo neglecto, talia DEI *magnificienda Magnalia & ſtupendas Naturæ vires offuſcare, aut negare velim (qui enim ſpernit ſcientiam, ſpernit illum juxta hanc artem veriſsimam Deus glorioſus & ſublimis) aut quod pejus, ſicuti plurimi faciunt, tanquā otioſorum hominum ſpeculationes, aut inani inſanæ delirantisq; mentis ſomnia ac cōmenta calumniari, qui tamē apud ſapientes ſaltem judicii ſui imbecillitatē produnt, & inſcitiæ ſuæ teſtes publicos advocant: Calumniantes ergò & ignorantes, quos & Fatuos Philoſophi vocant, ab hiſce tàm divinis Epulis arcendi, ut & delirantes ſuis Phantaſticis ſomniis penitus relinquendi. Nonnulli hìc arrigent aures, num proprio ingenio fretus auſim etiam de hujus quoque præparatione hoc loco gloriari, aut oſtentationis ergò (ut Theatrici Philopluti & Philochremati Philoſophiſtæ faciunt) abſolutam hujus artis cognitionem ambitioſè mihi arrogare. Verùm cum paulo ante lectori benevolo promiſerim, me experta ſaltem traditurum, nollem hoc loco (quod viri prudentis non eſt, ſed impoſtorum proprium) de hujus rei explorata certitudine vulgo ſceleratiſſimè ementiri. Sacra namque ac Diuina hæc non Sophiſtarum ſed Philoſophorum Ars atq; Scientia, malè & perperam ab ignaris falſi dānata (ſiquidem inter omnes artes tàm Liberales quam Mechanicas nulla tot impoſtoribus ſcateat ut hæc) meritò ob admiranda quæ complectitur arcana venerāda eſt, & omnibus aliis ſcientiis terrenis anteferenda, à veris medicis, qui ſpiritu Divinæ Sapientiæ illuſtrati honeſto victu & amictu contenti & inſtructi (impoſsibile enim eſt indigentem aut non liberum Philoſophari) Deum ad Salomonis exemplum non pro opibus largiendis, ſed pro ſapientiâ impetrandâ (ut aperiatur illis Divinæ cognitionis armarium) veneratione religioſâ precantur: & qui felicitatem ſuam Cælo &* DEI *omnium bonorum largitoris ſaltem amore metiuntur: quos inſuper amor ſecretorum & Naturæ juxta Divinam gratiam promovet & ſtimulat ad perſcrutandum: & qui deſiderio ſcientiæ cōſequendæ, abſq; vana ſpe lucri vaut inanis gloriæ affectatione, nullum ſubire manuum laborem, honeſtum, diuturnum & poſſibilem in* DEI *Timore recuſint & tantis denique donis abſq; malignitatis intentione neglecto aridæ ſitis humanæ fonte, humilimè cum metu & tremore uti ad Finem Magiſtro Naturæ debitum, Laudem ſc. & Honorem* DEI, *& ſuam proximiq; egenti*

Cotis vice fungens accipi me hic volo veluti Indicē, qui præ forib. ſtās aliis (quibus prodeſſe magis quam mihi ipſi valeam) iter quod ingrediēdum ſit oſtendit.

Sapientiæ Cor in Conſtantia eſt.

Qui enim Thesaurum publicè portant, & utuntur, illi deprędari cupiunt. Hiob. 22. sect. 25.

egeni utilitatem constanti Taciturnitate, sine superbia omnium hominum invidiam irritante, cupiunt: His inquam deauratæ doctrinæ Filiis (quorum aurum est Omnipotens Deus) maximum illud & omnibus divitiis anteponendum Bonum, propter hominum sanitatem meritò & jure investigādum est, relictâ provinciâ metallicâ illis, qui fame impiâ, & sitibundo insaturabiliq; ditescendi desiderio, æqui & iniqui neglecto discrimine, dies noctesq; horrende & corporis & animæ suæ periculo divexantur. Nullius enim Rei avarum esse oportet Philosophum præterquam Sapientiæ, quæ est circa Res Divinas Ideò Verus Philosophus nunquam divitias quæsivit, nec appetiit, sed potius in Naturæ mysteriis delectatus est siquidem Adeptus, non unius Regni tantum, sed totius ferè mundi valorem in crumenâ sua circumferre, & in DEO & cum DEO legitimè ceu totius mundi Dominus omnia possidere possit, totiq; Creaturæ DEI Timore & servitio imperare. At donum istud, neq; per iram, nec per vim intentatam, sed per Altissimi inspirationem vel immediatam, vel per Expertam præceptoris sapientis in hac arte demonstrationem acquiritur ocularem. Hoc ita se habere extra omnem controversiam, nemo non fatetur rectè Philosophantium. Sed quotus „
quisq; est, qui dum certo subactoq; judicio, mediisq; debitis cognitionem hanc „
ipsam quærit, Astra ita habeat benigna, ut per Cælorū vestibulum & portam ad „
Apollinis sacraria intrare possit, & alienâ operâ montem Chymiæ ascendere? „
* Quis enim alteri manum porrigere auderet: nisi Timore DEI, Sanctimoniâ „
vitæ, Fide intemerata ac Harpocraticâ jam dudum multis factis periculis eum „
cognoverit conspicuum? Qui desiderat hanc artem, mancipium aliorum arbi- „
trii & pecuniæ non existat, & solus sit.

* Sed ubi reperitur Ægyptius ille ales, & laudabimus ejusmodi Phœnicem. Vide Paracels. in frag. medicis ad Tomum quartum referendis fol. 311. Non datur alicui aditus nisi per revelationem Divinam aut per vocē viventis seu ostensibilem doctrinam.

Præbet amicorum nil nisi copia damnum.

Nulla est rerum perfectio absq; Divinitatis auxilio & ejus demōstratione.

Siquidem ipsa etiam socii morosa inhabilitas, arrogans loquacitas, pertinax incredulitas, invida & detestanda infidelitas, Epicuræa tandem indignitas in omni operatione effectum impedit, atq; disturbat. Veneranda Antiquitas uno ore fatetur, à primo homine usq; ad ultimum neminem potuisse secretum istius artis Divinum adinvenire suo ingenio Naturali, secundum Rationem Naturalem solam, nec secundum Experientiam, cum ipsum supra Rationem existat, ut quid Divinum & occultum, attestantibus hoc ipsum perpetuis molestis laboribus illorum præsertim qui hanc Scientiam assidua lectione & collatione autorum addiscere insudarunt: Sed Deum gloriosum, gratiarum largitorem optimum,

suis

suis fidelibus sapientibus, & ipsum timentibus ac honorantibus id aperuisse & propalasse, ut suam omnipotentem bonitatem intelligant, recolant & ament, eumq; in suis mirabilibus glorificando omnibusq; viribus, ei sine aliqua sorditie, vitio aut peccato in sanctitate & iustitia requisita inserviendo videant, quantum ipse fecit pro hominibus bonæ voluntatis: Et sic finaliter qui misericordia infinitus est, gratiis infinitis, ferventissimo pietatis & gratitudinis amore accensi, dignum inveniant, cuius sanctissimum & tremendum nomen sit benedictum in sæcula. Sir. cap 38.

His collecta mente perpensis, nemini videatur mirum, si inter tot millia quærentium (postposito præpostero ordine Regni Dei & Lapidis cœlestis studio præcipuo) ne uni Naturæ fores ablato retro portam divino obice reserētur, Voluntate proculdubio omnipotentis Dei resistente, qui hominum scrutatur Corda & Renes, suaq; munera & dat & subtrahit cui vult. Opus enim hoc non in posse volentis, sed in Velle miserentis Dei consistit qui novit non expedire omnibus ad salutem, habere cum Sanitate habere Honores & Divitias. Et quamvis alicui horti Philosophici clavis fortè contingat (sicuti scio quibusdam evenisse) attamen propter pessulatam ianuam, Gratiæ videlicet & Benedictionis divinæ denegationem & resistentiam, nunquam potuerunt aperire, multò minus intrare, & desideratos Hermeticæ arboris decerpere fructus, mysteriiq; huius suavissimis potiri nucleis. Sic nostro sæculo impostores quidam verissimū Fermentum Philosophicum (ab aliis tamen præparatum) illicitis mediis per fas & nefas acquisitū, propter principii ignorationem ulterius multiplicare nō potuerūt, siquidem sanctissima hæc scientia tales imperitos Thrasones, nunquam in sua penetralia intromittit. Hoc est illud opus, sub Virginis Philosophicæ vestimēto reconditum, quod nec frater fratrem docere voluit. (Ideo vanus conatus Adeptum Philosophum promeritis beneficiis, benevolentia, seu quocunq; excogitando officiorū genere ad cōmunicationem velle incitare) Hoc est illud in mentis memoriæq; Thesauris secretissimis repositum & sepultum Secretum, super quo iuraverunt occultiores sagaci ingenii subtilitate genuini Philosophi (qui maledictionem Dei Sophorumq; posteris relictam execrationem veriti, de industria sunt scabri & salebrosi, ne quibuslibet abstrusiores suos sensus proderent, & nobilissimam huius Scientiæ gemmam porcis & suibus proiicerent) quod non indicarent in aliquo libro: neq; aliquis eorū in sinu cordis hanc cognitionem servantium

Hæc unica & vera via ad omnia secreta est, ut secundū Salvatoris p̄ceptū ad Deū omnis boni autorē recurramus.

Deus nō vult omnib. scientiam manifestare, propter evitationem scandalorum.

tium patefecit illam, niſi intellectum habentibus allegoricè: Ea ſiquidem facultas Philoſophis conceſſa, ut quia rerum Domini facti ſunt, etiam Nomina ad arbitrium diſpenſare poſſint, & ſuos partus pro libitu veſtire: Licet egregiè & ſumma cum ingenuitate veri Philoſophi ſeſe mutuo, unum eundemq́; molientes, colentes agrum, perceperunt ſemper, ſicuti in præceptis illorum, tanquam in ſpeculo, ſagacis ingenii viris, à Deo ad eiuſmodi myſteria electis, dignis & in arte iuratis innotuit ſatis: attribuerunt aũt illud Deo glorioſo, ut pro ſuo beneplacito inſpiraret cui vellet, & prohiberet à quo vellet: affirmantes nihilominus ſanctè, neminem ad optatum finem (poſthabitis omnibus particularibus virtute tingendi naturaliter prorſus deſtitutis, niſi è primo fonte progrediantur) poſſe pervenire, antequam per circularem elementorum rotam Artis & naturæ beneficio ad Hexagoni formam Solis Pinguedo ſeu Sanguis & Lunariæ Ros in unum coniungantur corpus, quod niſi Deus Altiſſimus voluerit, nunquam fiet, qui unus ſingulare hoc Spiritus ſancti donum, & impretiabile pretium, & cui & quando viſum eſt ex ſpeciali miſericordia benignè impertitur. Et cui non vult aliquid de ſuis Theſauris largiri, is technis quibuſcunq́; adhibitis, invito Deo nil abſtulerit unquam: Spiritus enim ex gratia procedit, qui quos vult inſpirat. Cum igitur omnis conatus mortalium ſit irritus, quem Deus non promoverit (niſi quis indubitatiſſimæ huius Veritatis iactura, velit negare Deum eſſe univerſi moderatorem, & Creatoris ſui contradicenti voluntati, ſe temerario, giganteo & ſacrilego opponere auſu, Numinisq́; indignationem cum manifeſto incurrere periculo) mirari ſatis non poſſum, quod noſtro ſæculo, multi magni inutiliter tẽpus & pecuniam conſumentes viri, cum mũdo decipi cupienti, ſibi ab aureis circumforaneorum, & contra conſcientiam vitioſorum & mendaciſſimorum impoſtorum pollicitationibus patiantur imponi, non reputantes ſecum, ſine artibus liberalibus & præclaris (quibus illi Philoſophiſtæ impoſtores, qui de fontibus Naturæ ne guttulam guſtaverunt, prorſus deſtituuntur) nullam myſteriorum perfectam unquam perceptionem eſſe acquirendam: Suis phantaſticis & Phreneticis inventionibus, Gymnoſophiſtæ illi, credulorum hominum aures ditant, pecunia inanes ut reddant loculos, pollicentur magna, & mẽtiuntur omnia, & nihil præſtãt credentibus incautis aliud, quàm terq́; quaterq́; deceptos ſemper novis præſtigiis, dolis & fraudib. ſubtiliſſimis denuo fallere à quorũ conſortio non aliter eſt fugiendum, quam à ſæviſſimis inferni cruciatibus. Et quod potiſſimum Sapientiam

Hoc non creditur, ſed tentatũ, cum laboris, tædii & damni lucro circa finẽ acta probantem certificatur.

In hoc ſe totius negotii cardo vertit, ut aurum ſale Naturæ animatum præcipuũ fiat ſubjectum medicinæ Philoſophorum metallicæ.

Lege 1. c. Gen. ſect. 27. & 28. Tabulã Hermetis. Morienem Alanum Rodargirum Monadem Treviſanum Lullum.

Levit. cap. 26. ſect. 20.

Magni viri committunt magnos errores.

Pſ. 25. ſect. 14. res. Sir 42. ſect. 37. Prov. 3. ſect 32 Sap. 1. ſect. 4.

tiam Domini, cujus mysterium saltem apud Timentes eum, in ejusmodi animas malignas & indignas non ingredi, quæ totum vitæ decursum in Vanitatum & Fraudium inquisitionibus transegere, & universum ferè mundum frustratoriis suis Dealbationum, Rubefactionum, Incrustationumq; operibus, deditâ operâ malitiosè deceperunt. Atq; ita illis Pandoræ fabulam ludentibus, nihil aliud tandem contingit, quàm quod eventurum ipsis Alphidius prædixerat, ut consumpto per circulationem cerebro, pro Tinctura colorem, pro Lapide Hermetico saxum vel vitrum, & pro Thesauro carbones ac cineres reperirent. Et quis non admiretur efficacem hanc Impostorum vim trãsmutatoriam: quæ sapientes in stultos, robustos in infirmos, divites in pauperes, & pauperes obæratos in desperatos ac fugitivos tandem transplantat mendicos? Quemadmodum autem Philosophorũ Invidia, erga Artis & Scientiæ filios, non suæ sed DEI *gloriæ studiosos, & qui vitam ad* DEI *laudem ac honorem, proximi commodum, animæque suæ salutem duxerunt, non extenditur: sic Adeptus seu consummatus Philosophus, Arcanorum* DEI *custos, operisq; dignificationem imitatus, postquam Hermetis plusquam viginti annorum labores Nutu* DEI *feliciter exegit, metuens crimen Divinæ Majestatis læsæ, centies atrocissimam mortem, omniaq; supplicia subire formidabit minus, quam maximum & locupletissimum hunc Thesaurum Terrenum, Beneficium* DEI *Perfectum descendens à Patre Luminum (non aliter ac Regnum aliquod societatis impatiens) à Rege Regum, ac Domino Dominantium, omnisque injusti Vindice tremendo & horrendo, sibi soli custodiendum concreditum, per iram aut vim qualemcunq; intentatam, impiis, Filiorum Artis & Scientiæ inimicis aut indignis cum totius mundi pernitie abutendum in sempiternæ maledictionis judicium, ullo modo publicare, quia scit certissimè à Sancta Trinitate & Christo cunctorum vivorum & mortuorum justo ac severo Judice se gravissimè puniendum, cum animæ suæ damnatione æternaque salutis jactura, nisi villicationis & Talenti concrediti rationem sufficientem reddere possit ad formidandum, ante quod omnes stabimus, & expavescendum Tribunal illius Maximi & Aeterni Judicis (cujus Terribilis & Ineffabilis Majestas jure omnibus mortalibus metuenda) qui tempore magni Judicii meritorum facturus examen, nullius malefactoris opus justificabit, & nullum benefactorem præmiis privabit: Quando videlicet in die Terroris axes polorum inhibebit, & motus Elementorum cessabunt, tunc omnia corruent, ac calor Centri, cum calore* M 2 *Solis*

Hæc in lucro perfecto opere sophistico, quia talium fumi vendulorum finis est pulvis & Cinis.

Pietas est clavis ad omniũ Arcanorum notitiam pernecessaria.

Vide Rodargiri BRITTO SARMATI Carmẽ in Zodiaco Piscium contra sacrilegos milites in sacrarium Philosophię protervè & minaciter irruẽtes.

Nulli hominum carnali revelare expedit, quia maledictus eris per tanti secreti manifestationem.

Lullius: Qui publicat Artem mala morietur morte, quia à Deo solo donandum & revelandum secretum est, qui Naturam creavit, & non ab altero: Ipse enim cui vult, & quibus interest revelari, illis revelabit, & non aliis quia est donum DEI & nullius mortalis Hominis.

Hiob 34. sect. 11. Proverb. 24. sect. 12. Apocal. 2. sect. 23. Item cap. 22. sect. 12. Esa. 3. sect. 10. 11. Jer. 17. sect. 10. Item cap. 32. sect. 19. Ezech. 33. sect. 20.

Consummatio sæculi per Ignem.

Apocal.20. sect.10. Mare vitreum Igni permixtum.

Proprietas Ignis est impuritatem Elementorum separare.

Solis conjunctus omnem corruptionem Elementarem conflagrabit, ubi omne malum & impurum instar plumbi proiicietur cum damnatis in Abyssum, ibi omnia sulphure inextinguibili instar vitri inconsumptibilis liquidi indesinenter ardentis in æternum sine consumptione torquebuntur: Et omne quod est de virtutibus & pura Veritate ac Naturâ Elementorum Ignem Cœli non extimescentium, instar essentiæ puræ, claræ, incorruptibilis, & fixæ in Terra serena resplendente Crystallina remanebit, & cum salvatis felicibus (instar Aquilæ vel Fumi ab igne excitati sursum sublatis) in æternum requiescit: Quando enim Deus voluntate sua omnia innovando mutabit, ac Crystallina reddet, tunc motus Supernæ Naturæ morabitur in illis sine corruptione, Rom.8. sect.19. usque ad 23. Lege Isacum Holandum in opere minerali. U*tinam magnates nostri temporis auro & argento è subditorum suorum reditibus sufficienter ditati, partem aliquam sumptuum in piè & contentiosè doctos rerumq; Chymicarum expertos viros erogarent, ac è tribus illis Naturæ familiis, Animalium, Vegetabilium & Mineralium, unicuiq; idoneo & expetenti unam saltem indagandam distribuerent, ut ex iisdem, in quibus universa Medicina fundata est, Ignis separatione in sua Tria Prima selectissima eruerent mysteria medica. Conclave Philosophicum cujusdam Principis tali Thesauro pretiosissimo & saluberrimo refertum, etiam cum Pactoli divitiis contenderet siquidem instar Magnetis spectantium oculos ad patefactam occultæ Naturæ opulentiam contemplandam provocaret & pasceret: E cujus jucundæ & insatiabilis pulchritudinis intuitu, quæ obsecro & oculorum recreatio & admirabilis animi ad ipsum Creatorem elevatio? Hîc videre selectissimam Vegetabilium copiam Anatomiâ Harmonicâ corporis nostri correspondentem membris, vestimentis detractis mirâ & gratissimâ varietate in sua Tria manifestatam, & visibilem factam: illic Animalium: isthic Mineralium & Metallorum:* DIANAM *videlicet* TRIUNAM *nudam, tot varietatis coloribus & Formâ in unaquaque classe semper Triplici* MERCURIALI *Limpidissima* SULPHUREA *seu Oleosa Coloratissima, &* SALINA *Candidissima resplendentem quæ se alioquin ab inquinato mortalium intuitu vestire solet & hominũ cœtus in hâc mundana scena, nõ nisi tecta ingredi cupit: Opus certè magno Rege & principe dignum:* FRANCISCI *Primi Galliarum Regis, Philosophorum & literatorum virorum maximi Fautoris, laudabile unum è Tribus, sed morte præventum propositum. Et hoc Talento (reservato*

Pulchritudo omnis sive corporea sive incorporea nihil aliud est quam Divini vultus atque Luminis splẽdor, reb. creatis insitus, per formosa corpora relucens ac refulgens, & amantes omnes instar DEI imaginis stupescere cõpellens. Quãtum enim Res in se habet Luminis tantum etiam habet Numinis.

sibi

sibi ad suos usus fonte solo, rivulos vero superfluos derivãdo foras) Deo in proximo egeno & suis mẽbris benefacere, an nõ Humanitatis & Liberalitatis opus, ac Eleemosynarii in hoc magno Hospitali Pietatis officium omni laude ac sempiterna memoria dignissimum? Et hac via in Timore DEI *& Amore proximi progredientib. sine ullo dubio Luminum Pater (à quo solo tanquã efficiente Principali & Finali omnium creaturarum & operationum causa, omne bonum Donum post vitæ emendationẽ petendo, quærendo, & pulsando impetrandũ est) pium & laudabile propositum (Timentium enim eum facit voluntatem) longè maioribus & fortè insperatis cumulatè coacervaret beneficiis: Hæ enim sola semita nõ tantum ad omnia Naturæ optata Arcana perveniendi est Regia sed quod omnium potissimum ad ipsum universi opificem, quo* UNO *omnis* BONITATIS *Divinæ* OCEANO *Infinito per Regenerationem (alteritate per unitatem absorptâ, in Sabbatho Sabbathorum seu Jubilæo Aeterno cujus gratia creati sumus cõprehenso, attigimus suffragante Divina Clementia scopum & metam veram, cujus fruitione plenaria olim nõ aliter delectabimur, quam ærumnosus exul & peregrinus (per varios vitæ casus, per saxa, per ignes, per sentes & vepres agitatus) legitimæ tandem patriæ restitutus: siquidem Dulcia nõ meminit, qui nõ gustavit amara: Sine Cruce & morte ad amissa bona reditus fieri nullo modo potest: nec Deus vult Hominem mortalem à se nunc peregrinantem ad immortalem beatitudinem & gloriam delicato pervenire itinere, sed per Ignem Tentationis & Tribulationis, cũ tristi & amara morte, quia Coronatio & lachrymarũ abstersio demũ superatorum hostiũ victoriam subsequitur: digna enim est & maiorib. præliis Vita æterna.*

Quamvis autem, ut ad supremam medicinam revertar, adversa fortuna me honestæ syncerissimæq; Veritatis semper studiosissimum multoties ad supremi illius Philosophici sacrarii penetralia (non auri argentiq; faciendi gratia, siquidẽ postposita habendi satagentiâ pauca contenti sat divites sunt, sed ardore quodam medicinæ Veræ consequendæ & justo admirandorum DEI *operum desiderio) frustra licet aspirantem & anhelantem non solum non deduxerit, sed nescio quo meo sinistro & infelicissimo fato etiam factum fuerit, ut quo ferventiore conatu animi, secretissima illa studia sectatus fuerim avidius, eò obtrectante malevolorum Invidia & Fortunæ fluctibus hactenus jactatus fuerim acerbius, æquitatis necessitas exigit, quandiu ulterius non datur, ipsa me tantæ Rei cogitatione sola & recordatione saltem consoler. Quid, cui, quando, & quãtum, novit ipse Deus,*

Ex DEI Lumine revelantur secreta & abscondita patefiunt.

Sine eo enim nihil boni & perfecti attingi potest. Ps.145. sect. 19. Prov. 10. sect. 24.

Divina fiducia neminem ad bene agendum destituit

Qui novit Unum, nouit Omnia, qui discit Multa, discit Nihil. Sir. c.34. sect.12.13. 14.

Beatitudo cõsistit in apprehensione summi boni.

Deus est immutabilis.

Quies, ad quã omnes Creaturę anhelant & gemnut. Levit. cap.25. sect.23. (13. Tob.12. sect. Sir.2. sect.5. Sap.3. sect.6. Prov.17. sect.3

Sine certamine & Pugna non pervenitur ad Patientię Victoriam & Corona, per Angusta itur ad Augusta.

cujus Nomen glorificetur & in Aeternũ sit benedictum: qui sæpè bonus avertit poterant quæ forte nocere: nec vitam illorum miserã expetendam esse reor, quibus felicitas damno cessit & nocumentum indè susceperunt, unde beneficium debebant reportare: & qui summâ in fortunâ, ubi jam felicitatẽ illis Fatorum indulgentia majorẽ tribuere vix ullam potuisset, propter cõpedes injectas fortunã desiderant: & quibus Deus quædã largitur ad pœnam iratus, quæ beneficii loco negare solet propitius. Attamen cum opera DEI sint annuncianda, & celebranda, & ut hoc monumento relicto cõstet olim, nostri quoq; sæculi hominib. felicitatem suam posteris non invidentib. Beneficentiam illam Divinam nõ fuisse negatam, in Veritatis attestationem & subsidium, non possum hoc loco nõ meminisse singularis illius Divinæ erga me Clementiæ, quod mihi nõ sine manifesto superũ favore ceu occulato testi, in peregrinationib. meis isthæc fortuna complurib. expetentibus denegata cõtigerit, ut illam intueri & gustare licuerit, apud Magnũ aliquem, cui in æternũ benè sIt, & Cumprimis egregium HelicAntharum borEaLem, nũc in Christo quiescentem: cujusmodi ENTIS DenIq; consueVerunt latitare tempOrum currIcUlis. Unde diu maximo Naturæ per artẽ miraculo cum stupore attonitus, inter varias & multiplices Inferioris Astronomiæ metamorphoses (viâ Antiquorum Humidâ nondum tamen intensè ad Basilisci oculum Exaltatâ) in frigido factas, mihi hoc unũ prodigium, omnium mirabilium superans admirationem cumprimis stupendũ & spectatu dignissimum fuit, quod unica illius Laticis exhibita gutta (in quâ tanquam penuario omnium corporum Cœlestium & Terrestrium dispersæ virtutes admirando artificio invisibiliter coacervatæ, imò in qua totus mundus Astralicè concentratus erat) hominẽ deploratæ valetudinis & morti vicinũ sua Ignea, Astrali & Cœlesti Natura Invisibili, influendo Cordi radium Vitæ Naturalis: Vitæq; organa renovando, & defunctã Naturam (per accidentium ægritudinẽ causantium remotionem) reparãdo una nocte ad firmã & perfectã revocarit incolumitatẽ: Corpora enim Humana subitò & quasi miraculose à quibuscunq; infirmitatibus desperatis (secundum Deum videlicet, nam multi morbi sunt innata pœna Divina, quorum curatio in Natura non quærenda) Regalis hæc, & omnium aliarum medicinarum Imperatrix resurgere facit: siquidem totus hic novus mundus regeneratus, parvum veterem corruptibilem mundum, hoc est, Hominem virtute Regenerationis suæ renovare, quicquid in Humano corpore læsum restaurare, superfluum cõsumere, defectum resarcire, & totum

Num. cap. 11. sect. 13. Ps. 76. sect. 31. Ps. 104. 105. Tob. 12. sect. 7.

Basiliscus Philosophic[9] instar Fulguris repentè & ex improviso cõburit quodcunq; metallum imperfectum, & subitò aliam formam novam producit. Meritò igitur Indagatio illius omnibus Veritatis studiosis deberet esse commendatissima.

totum microcosmum in verum Temperamentum reducere, & in illo conservare potis est, usque ad præfinitum mortis terminum, ob peccata mortalibus impositum.

Contra mortẽ nullus medicus nisi Christus

Eodem Spiritu mundi, eodem Calore Solis & Lunæ, quo humana corpora, ab infirmitatibus & accidentibus mundantur etiam metalla imperfecta & impura absque novo generationis & corruptionis motu, per solum alterationis modum, & accidentium, eorum ægritudinem causantium remotionem (cum metalla nõ specie, sed accidentibus saltem differant) Veræ Sanitati, quæ est aureitas, restituuntur.

Vulgaribus nostris, emũctæ licet naris Atheniensibus, has Vulcanicas metamorphoses, & hanc Dei Virtutem Naturæ coniunctam nescientibus, ac medicinæ Ethnicæ admiratoribus, qui excusandæ inscitiæ suæ causa ineptè satis Prudentum dicta pro fabulis & figmentis habent, non mirum, cum intellectus intelligentium, nullis præceptis aut traditionibus fatuorum hominum obfuscatus, vix apprehendere valeat, si hoc propter tantorum mysteriorum proclamatam incertitudinem videbitur ut ignorantibus & meritò non notificandum secretum incredibile (quamvis vero verius sit) quia de Calore Solis & Lunæ *in sua vita nil audiverunt unquam: multò minus quod Magiæ Mechanicæ beneficio elementum* Terræ *supra aquam natare possit. Hoc scire verè Philosophicum est, medico astrali cumprimis necessarium, quorum nulius ad ullam mirabilium effectuum operationem vel cognitionem pertingere, nec nisi huic Scientiæ adhæreat de sua arte certus esse potest, præsertim in desperatarũ infirmitatum nostri corporis cura, quatuor videlicet omnium morborũ monarchis, Epilepsia, Podagra, Hydrope, Lepra. Hæc quatuor summa morborum genera Paracelsus operibus demonstrans se à Deo medicinam edoctum, cum Christi, non dæmonis adiutorio mirifica arte sustulit, non obviis & tritis nostris medicinis purgantibus, sed paucissimis concessis Restaurantibus seu regenerantibus, quibus Natura renovata postea omnia noxia sua sponte expellit, sicuti Epitaphium ipsius, Salisburgi, posteritati veraciter satis superq; testatur. Omnes infirmitates provenientes ex humorũ corruptione quantumcunq; graves & desperatæ curæ hac medicina universali (instar dolabri dedolantis omnis generis ligna) sanantur, nisi infirmus fuerit in ultimo termino sibi à supremo ente cõstituto, vel morbus præter naturam à Deo pœnæ loco, & afflictionis singularis, immissus. Nemo autem*

Hæc dubitatio incredula, quia pauci reperiuntur, qui firma cõscientia credunt artẽ esse veram, lucro potius, quàm damno, ut antea maioribus sic deinceps posteris omnibus cedet. Ea enim ratione, prospicit Deus verè philosophãtiũ securitati. Exod. 32. sect. 20. Hiob. 14. sect. 19.

Non est Christianũ, diabolo majorẽ possibilitatem & vim ascribere velle, quàm infinitæ divinæ Sapientiæ & Omnipotentiæ.

hoc

Verorum medicorum præcipuum fundamentum & scopus, quia non prima, sed secunda nativitas conducit.

hoc peculiare ac cæleste Donum, ut supra dictum, usurpare potest, nisi is, cui Deus ipse contulerit, qui solus & obscuritatem horum mysteriorum illuminat & claritatẽ effuscat, ut neq; planissima quis intelligat, nisi ab ipso illuminatus fuerit, neq; obscurissima quæq; non consequatur, si ab ipso illustrata fuerint: Tanta enim facultas summi Creatoris affluenti & peculiari Gratia, venit Ideo Lullus divinus ille & perfectissimus Philosophus merito concludit, oportere inter Artistam & Deum causam primam, absque contrarietate concordantiam esse, ut primus motor, tanquam Forma principalis moveat intelligentiam, id est, Artista Animam, ad veram intelligentiam, ut patefiat sibi id, quod est occultum in magisterio huius artis. Benedictus erit ille, cui Dominus Deus inspirare volet dona gratiæ suæ: Nam Dominus est Cœli, qui scit Cor illius, in quibus forma & modo vellet uti. Videmus nihilominus peccari interdũ non solum ingratitudine erga Deum, verum etiam miris & Adepto Philosopho indignis erga immeritum proximum technis: quibus olim aliquot clarissimi viri, & nostro sæculo duo diversarum nationum manifestati Philosophi, dono Dei contra horrendissima Philosophorum Anathemata abutentes, sibi postea (siquidem quilibet secundum dexteritatem suam à spiritu sydereo causatam ac excitatam suæ fortunæ faber est) cum perenni Nominis sui dedecore iuxta immeritam verissimæ artis Philosophicæ proclamationem, dolendum & cõmiserandum attraxerunt exitium, Dei iusti Vindicis ira (tam ob arrogantem superbiam, loquacitatem pœna & pœnitentia cõcomitantibus provocantem, quam ob imposturarum fraudes ad primi silentii Harpocratici rupturam, securitatis suæ gratia vicissim tegendam commissas) miserè consumpti & refrænati.

Origo magisterii Philosophici.

Secus faciunt plurimi, qui de perfectione quamvis imaginaria saltẽ apud alios gloriantur, & ita sua credulitate ac psuasione se impediunt, quominus discendo ulterius proficere possint.

Deus primo sæculo se per lumen Naturæ manifestavit.

Antiquiores illi peritioresq; felici sydere nati Philosophi, Hermetis scientiæ inventoris filii, apud quos nil Veritate antiquius, nil turpius falsitate atq; deceptione, & quibus semper sine teste multitudinis imperitæ tutius operæpretium fuit in Recepto Esse, *quàm in* Fronte *videri aut haberi: quiq; sui memoriam nulla labe contaminatam ad posteros transmittere conati sunt, non ut multi nimium creduli opinantur quod in imaginibus suis frivolis decepti, alios vicissim voluerint decipere, quod non cadit in virum probum: Hi inquam Naturæ non publici, sed occulti Secretarii, in naturali Lumine in ipsis vigente, pro viribus sibi divinitus concessis Rationem ducem optimum secuti, omnes summa tum animi tum corporis intentione ad Virtutis unum eundemq; potius tendentes*

dentes scopum, nil majoris esse gloriæ sunt arbitrati quam prudenter & Quieto Silentio iuxta DEI *Timorem & Amorem proximi* MENTE *rectè* SANA *in* CORPORE SANO *tranquillè gaudere posse: Hæc est Philosophia Adepta, quam Paracelsus in Tinctura Physicorum explicat Vitam diuturnam & sanam absq; omni infirmitate, usque ad mortem Naturalem, ejusque vitæ longæ honestam sustentationem in hac scilicet miseriarum valle, ut scilicet* DEO *absque indigentia & proximi detrimento inservire possimus: Hanc quidem felicitatem, multa licet sint animi & diuturna quadam aviditate venati plurimi: eandem tamen nec alio in medio, nec artibus ullis se adepturos unquam, nisi per admirandam abstrusissimamq; complexionem quandam omnium totius Creaturæ in unica quadam massa confluentium & concurrentium virtutnm (Viâ saltem Regiâ illa ac Ratione Philosophicâ præstandam) existimarunt: Omnibus his virtutibus spiritualibus, activisq; qualitatibus, magno ingenii Artisq; beneficio instar mundi minoris in unam Massam (quam Lapidem seu Pulverem suum vocare consuevère) coacervatis & concentratis (unita siquidem vis fortior dispersa præter* MENTIS *suavissimam quandam & mirabilem illustrationem (est enim Lex Naturæ in Tenebris mundi corruscans) omnium item rerum Naturalium & Cœlestium secretorum scientiam, operationemq; perfectam, imo iuxta omnium Rerum affluentem Abundantiam, Sanitatis beneficium legitimo hujus summi & admirandi Magisterii usu ad miraculum usque consecuti sunt Cujus in suis monumentis scriptis nostri prædecessores Philosophi, in schola Hermetis enutriti, licet in reticendo artis secreto, constanti Taciturnitate planè elingues (scientes videlicet quibus periculis artium arduarum Indagatores & Secretarii Naturæ publici sint obnoxii, ut semper de salute vel quiete desperabundi pervagari cogantur) hanc tamen rationem tradere solent: quod summa illa Medicina per artificium Naturâ sagaci Scientiæ Magistrâ cooperante, ut jam dictum, præparat, sit Vita & Lux illuminans & vivificans Balsamum nostrum, hoc est vitæ spiritum seu vaporem cœlestem non visibilem: sit Vita nostræ Essentia: Quinta Essentia ex 4. Elementis composita, in qua sunt actualiter omnia Elementa cum omnibus suis actibus, cum concordantia maxima, æquatione vera, secundum omnem Naturæ possibilitatem æquata & Catena aurea ligata, absq; aliqua contrarietate: sed omnia aggregata in tàm subtili Materia & Forma tàm subtili, [illegible] tam simplicitati propinque respectivo modo, sicuti in Fulgure*

Artis industriâ Naturæ defect⁹ ut suppleatur necesse est, cum Natura ad sui perfectionē semper tendat, laboret & anhelet, ipsa suâ in dole.

Prov.3. sect.16.

Sub Anathematis pœna, non sunt ausi loqui nisi in pictura verborum Ænigmaticorum, quia nō habebant licentiam à Magistro Naturæ, ne sibi ipsis periculū accerserent aliisq; malefi cii ansam præberent.

Prov.10. sect. 14.

Excitat motum in corporibus, & vivificat Elementa, vivificātur autem Elementa cum in actum suum excitantur; nam Vita Naturalis nil aliud est, quam actus Elementorum.

N gure

gure & in Basilisci oculo: ut per Experientiam patet, in curatione morborum & metallorū metamorphosi: Hæc res ita se habet respectu quatuor qualitatum corporis, sicut se habet Cœlum incorruptibile respectu 4. Elementorum. Hanc Quintam Essentiam vitæ radicem creavit Altissimus in Natura, ad conservationem quatuor qualitatum corporis Humani, sicuti Cœlum ad conservationē universi. Est ignis cœlestis non urens, anima & vita Creaturarum omnium subjectum in quo præter Elementorum vires & operationes omnes Firmamenti, etiam cœlestes virtutes tàm stellarum Fixarum, quam Planetarum, invisibili modo infunduntur & imprimuntur, siquidem omnium corporum cœlestium Influxus, qui sublunaribus unicuiq; particulatim communicantur, hi in hoc uno concentrantur: Theatrum secretorū Luminis Naturæ totius: Speculum mysteriorum DEI, *& Miraculum uniuersæ Naturæ: Totius mundi machinæ Quinta Essentia, & totus mundus Regeneratus, in quo totius Naturæ Thesaurus jacet: Subjectum & Instrumentum omnium Virtutum Naturalium & Transnaturalium: Filius* SOLIS *&* LVNÆ, *qui suo ascensu in Cœlum & descensu in Terram omnes vires superiorum & inferiorum adeptus est. Habitaculum omnium Formarum metallicarum, mineralium & vegetabilium, à* DEO *sub* LUNÆ *globo creatarum: Imò quod sit vere spiritus vitæ penetrans omnes alios spiritus, cum spiritu corporis nostri planè unus & idem: Vinculum inter Corpus & Animam, quo delectatur illud supercœleste, retineturque ne fugiat à corporeo carcere, ut enim pax fiat inter istos inimicos Animam & Corpus, Balsamo Vitæ medio pus est ab Externis petito quo Internum instauretur, ad retinendum vel sustentandum Ignem Vitæ longæ, sine quo fomite recedit à corpore non secus atq; à lychno flamma, deficiente oleo: Materia simplicissima generata à Domino Opt. Max. ex spiritu Mundi, ad restaurationem & conservationem Humanæ Naturæ, cunctis nostri temporis Medicis prorsus incognita: Non enim in Scholis illorum provenit, qui Templum Apollinis non per debitum Ostium, sed per Tectum devium irruentes, sedem illius occuparunt, veluti Scribæ olim & Pharisæi sedem Moisis: Et dum scientiarum claves in captivitate iniquâ detinent, suis placitis nihil efficiunt aliud, quam ut sinistrè docentes, ipsi non ingrediantur Naturæ Academiam, & alios rectè discendo ingredi cupientes, suis dehortationibus pernitiosis in laudabili remorentur cursu, ita ut nunquam ad Veritatis cognitionem perveniant, & ubinam ea lateat n[illegible]e cogantur. Quia vero*

Vita Rerum Naturalium est Lucis Idæalis unio, cum Cœlo Terraq; pariter Idæalibus.

Hæc ex arte omniū plena rerū notitia, & hoc in Lapide universa rerum natura elucet.

Tinctura est Q. Essentia de microcosmo, ad primū perfectissimum esse, & varium numerum Cabalisticū, qui proximè accedit.

P. vocat Balsamum perfectum, perpetuum, Catholicon Physicorum; Defensivūm senectutis, medicamētum vniuersale, quod instar Ignis inuisibilis omnes morbos consumat.

Hanc Q. Essentiam Animarum mediam Naturam, Veteres illi Rerū consultissimi vocauerunt.

verò omnium morborum corporalium origo vera secundũ saniores medicos est naturalis proportionis Primorum Trium enormitas (seu ut cum medicorum vulgo loquar Immoderatio & intemperies quatuor Elementorum seu Humorum) ex quibus corpus humanum compositum ægrotat & bene habet: hæc autem supradicta medicina, quæ in se est creationis nostræ materia, sit congenea & uniformis substantia in æqualitate consistens, Anima subtilissima secreta à fæcibus, & veluti simplex Elementorum substantia, Quintum esse seu Virtus Quinta de puriori Essentia quatuor Elementorum resultans, purificata, incorruptibilis, comparatur cœlo, nec admittit ullum malignum spiritum, sed fugiunt ab illa: Et quia temperata corruptioni seu putrefactioni minimum obnoxia est, ideo quantum per naturam possibile est omnem corruptibilitatem accidentalem, è qua infirmitas provenire potest, expellit, ac per omnia membra interiorem instaurat vigorem, morbosq; Trium Principiorum exaltatione factos, reconciliatione iterum curat: Sanitas Hominis in concordantia & unione Trium substantiarum Primarum consistit ubi verò exaltantur, & per Astra incenduntur, sequuntur bella intestina: Et quia Tres Primæ substantiæ morborũ volatiles sunt, Ignis Essentiæ morbum consumentis, & purum ab impuro separantis cædunt. Insuper illa Virtus Quinta corporis humani Elementa seu Humores in pace & fœdere Harmonico colligat, & inæquales æquando ad verum Temperamentum reducit, caloremq; insitum ac humidum substantificum corroborat, Vitæ oleum & igniculum cœlesti suo vigore in æqualitate conservat (quandiu enim Radicalis Humor, Balsamus Vitalis, & Vitæ nostræ Nectar pretiosissimum, siquidem confortativa vis corporis Humani & Animalium ex spiritu Vitæ procedit, manet in sua quantitate, non sentitur morbus) ægrumq; sanitati ac temperiei restituit. Naturam ipsam suo in esse retinet, & Nectar Vitæ nostræ in bono & laudabili conservat tẽperamento, sicq; ad mortem usq; naturalem (id est, ad eum vitæ terminum, quem omnipotẽs Deus homini propter inobedientiam tàm primi parentis, quam cuiusq; propriam instituit) à morbo tutum atq; integrum cum iuventutis nitore & tẽpore cõsistendi (quæ est ætas Pulchritudinis & Fortitudinis humanæ) conservabit prædispositũ hominem, qui illa prudẽter & convenienter cum pia Nominis divini invocatione usus fuerit, modo corporis cõstitutio & cõplexio eius supra modũ non sit læsa. In hac ergo Q. Essentia & spirituali medicina, quæ est de Natura & Calore Cœli, & non in nostra mortali & corruptibili,

Quando Elementa purificata reducuntur ad purã & æqualem simplicitatẽ, tunc habetur medicina prolõgandi vitam, quia sic Elementa sunt æqualia: nã inæqualitas & dominium unius in alterum generat morbos.

Sanitas consistit in Tẽperato corpore.

Nemini videatur mirũ, quod ad Solis cœlestis Lutũ desiccantis & Ceram liquefaciẽtis exemplũ, actus solus unius rei, non quo ad se, sed secundum recipientis naturã variè diversificatur.

possibile est, Verum medicinæ fontem, Conservationem vitæ, Restitutionem sanitatis, Renovationem iuventutis deperditæ, & serenæ valetudinis optatum invenire: ac naturaliter loquendo, nulla est in toto mundo hac vera Philosophorum Theriaca melior Medicina Balsamica, quæ instar Elixiris vitæ superlativa & ultima corporis humani consolatio est, omnes activitates conservans in natura humana & vires ex naturæ defectu diminutas restaurãs. In omni enim genere unum quid est, quod primum in eo genere gradum tenet, quia ergo hæc Medicina genita est ex incorruptibiliori & efficaciori materia, quæ sub cœlo sit, Anima vel Spiritu mundi, nimirum omnium cœlestium, & terrestrium vires in se continente, ideo primum teneat gradum in ordine medicinarum, & hæc utens homo, cum aliorum ciborum moderatione, poterit ad Veterum Patrum ætates accedere. Ex duobus Solis & Lunæ *fontibus, ut doctè disserit* Scheltenius *oritur Spiritus mundanus Naturalis & Vitalis cuncta permeans Entia, omnibus vitam & consistentiam præbens, per quem ut mediatorem omnis occulta proprietas, omnis virtus, omnis vita propagatur in inferiora corpora, in herbas, in metalla, in lapides, in animalia: ita ut nihil sit in toto mundo, quod huius spiritus scintilla careat, vel carere possit. Hic spiritus cœlestis cum naturali nostro spiritu unus & idem, cum in nostro corpore fuerit in debito statu non diminutus, aut per res extraneas impeditus, est Calor iste noster naturalis, quo omnis res ad sustentationem & multiplicationem individuorum digeritur: Digerit enim Nutrimentum ab Homine assumptum, & generat bonum sanguinem in omnibus membris. Sanguine existente puro, existit & spiritus Cordis vitalis fortis, purus & sanus, sicq; totum corpus rectè & sanè vivit. Si verò impeditus per ægritudinem fuerit quo minus hoc suum officium faciat, sequitur mala decoctio nutrimenti: Inde generatio impuri sanguinis, ex hoc spiritu Cordis vitalis debilitatur. Unde oritur Senectus Oblivionis domus, tandem sequitur plenaria exstinctio, consumptio & dissipatio spiritus illius, quæ Mors est naturalis: Ut ergo consumptio & dissipatio dicti spiritus (quatenus per naturam licet) vitetur, augendus & confortandus erit spiritus ac calor iste in corporibus humanis existens Naturalis sic diminutus vel impeditus, quo fortius & melius suo officio fungatur.*

Calor naturalis, quod geritur omnis res ad sustẽtationem, & multiplicationẽ individuorũ est calor Solis & Lunæ.

Spiritus est vita & Balsamus omniũ rerum naturalium.

Vita hominis est astralis Balsamus, impressio Balsamica, cœlestis & Invisibilis ignis, aer inclusus, & tingens spiritus Salis.

Cum aũt omne agens cum agere cœperit, non ad inferius seipso movet, sed ad sui par, simile & consentaneũ: Confortatio etiã hæc fieri debebit per suum simile,

nempe

nempe per calorem illũ cœlestem Solis & Lunæ, aliorumq; Planetarum, vel cum rebus iis, in quibus Virtus Solis & Lunæ *potentissima est, plurimumq; abundat, minusve cohibetur à materia. Hæ enim res citius & perfectius agũt, promptiusq; generant sibi simile: Imò quod facilius etiam ex istis spiritus vel Ignis iste supernus per artificium elicitur: cuius propria sunt Calor, non urens ut elementalis, sed omnia fœcundans, & Lux omnibus vitam tribuens. Ignis autem elementalis & Inferioris propria sunt Calor ardens, omnia consumens, & obscuritas sterilitate cuncta replens.*

Spiritus mũdi seu cœlestis & Naturalis spiritus nostri corporis est unus & idẽ spiritus: Ergo calor Solis & Lunæ generatus ex ipso ictu spiritus, est res magis decocta & per consequens magis perfecta.

Excluditur ergo hic iste, simul etiam cum eo omnia diversa vel contraria, qualia sunt omnia Elementata inferiora. Hæc enim & alia omnia, quæ in se naturalem compositionem includunt (quatenus adhuc crassiori materiæ immersa nondũ ab ea separata sunt) corruptioni & transmutationi sunt subiecta. Conservantia vero medicamina & admodum durabilia esse debent, & à corruptione remota: Nam cum humanum corpus à corruptione servare debeant, ea in primis durabilia sint, oportet: secus magis corrumperent, quàm servarent. Adde, quod vanum esset per rem putridam & corruptibilem, corpus corruptibile velle conservare, infirmum sanare per rem infirmam, Rem formare per rem deformitati subiectam. Omne enim corruptibile: infirmum & debile additum suo simili, coaugmentat illud, & sic corruptibitas illa augetur, & non diminuitur, uti videmus multos, & quidem plurimos nostræ ætatis medicos crassis & corporalibus suis medicamentorũ compositionibus hominem sanum, & à morbis immunem reddere frustrà conari: Altior namq; hic speculatio requiritur: Morbi enim cum sint non corporales sed spirituales utpote in spiritibus delitescẽtes, medicamina etiam poscunt spiritualia. Volentibus igitur in iuvenibus spiritum istum vitalem (qui est humidum & calidum Radicale, Mumia innata, & sedem in medio hominis cor de habet, tanquam sustentaculum omnis vitæ nostræ) conservare, in senibus vero languentem restaurare, & eos velut ad iuventutem reducere, quoad vires, sicq; vitam hominis in summam sanitatem adducere, opus erit quærere non elementalem, sed Calorem illum cœlestem Solis & Lunæ habitantem in incorruptibiliori substantia sub Lunæ globo reperibili, hũc calori vel spiritui nostro similem reddere, quod fit, cum in medicinam & cibũ suavissimũ præparatus fuerit, ita ut per os assumptus, statim per humanum corpus penetret, omnem rem, maximè carnem sibi unitam teneat incorruptam, virtutem & spi-

Unum simile additũ suo simili facit illud magis simile.

Spiritus vitalis in homine & elementalis est unus spiritus.

Calidum innatum & humidum primigeniũ microcosmicũ à calore & humore Solis & Lunæ macrocosmico sustentantur tanquã uno eodemq; cœlesti illo & naturali nostro spiritu.

ritum vitæ nutriat, augeat & restauret, omne crudum digerat, omnem excessum cuiuscunque qualitatis amputet, humidum naturale faciat abundare, & calorem vel ignem naturalem debilem confortari, inflammari & augmentari procuret. Hoc veri medici & sanioris Philosophi erit officium. Sic enim corpus nostrum sine corruptione servare, senectutem retardare, floridam iuventutem in vigore vsque ad extremum vitæ finem retinere, & nisi peccati stipendium obstaret, in æterna sanitate conservare, & ab interitu tueri posset. Paracelsus vocat Elementum Ignis, *quod instar Solis terreni seu inferioris Firmamenti in omnibus morbis tollendis, & frigidis demortuis membris refocillandis sit summum Arcanum, operatur enim ille Ignis essentialis in corpore ut Flamma & urtica extra corpus. Cuius etiam (ut hoc loco ab inusta ac iniusta calumnia meritò vindicetur) hæc fuit mens, ubi de perfecti huius Ignis vitæ viribus agit, ut Balsamus Naturæ, Mumia Balsamita, Vitale Corpus, Liquor vitæ, Humor nativus seu Radicalis quem spiritus Vitæ agit, restauretur, confortetur, ac conservetur quasi incorruptus usque ad extremam eius consumptionem, id est, ad ultimum Vitæ spiritum absque ulla ægritudine, dolore & molestia, quod ipsum tamen in aliorum deploratis & desperatis morbis sanandis ab illo ad miraculum præstitum, ob* Venenum *toties sibi ab invidis & inhumanis adversariis oblatum in suo corpore diutius præstare impeditus fuit, (immatura siquidem & violenta hausti veneni morte sublatus naturalem Terminum vitæ vix assecutus est) non autem ut multi suo alienissimo commento malitiosè cavillantur, quod præsumptuosè sibi sua hac medicina aditum & viam ad immortalem corporis sanitatem cum suis Antecessoribus demortuis Philosophis in hoc impio mundo & vera miseriarum valle sternere voluerit, quod ipsis ut peregrinis & advenis huius mundi, ne per somnium in mentem venit. Deus omnium Creaturarum Centrum est, cui quo quis propinquior, eò beatior & minus variabilis & mutabilis est: Quò verò quid magis ab isto Centro seu uno, voluntate scilicet Dei immutabili, recedit ad Creaturarum circumferentiam, varietatem & pluralitatem, eò infelicius, imperfectius & mutabilius est: In unitate est Beatitudo, non in circumferentia, in Christo est pax, quies animarum, non in mundo. Qui ergo per immensam Bonitatem Dei, nos sine intermissione præcurrentem, oblitus omnium rerum, & relictis sensibilibus & temporalibus in transitu saltem utendis, unitus fuerit isti uni Centro, iuvenescit*

Par. Tinctura Balsamum ita mundificat, ut etiam proles hereditaria in decima progenie sentiat effectum sanitatis.

Humores vitę spiritum vitæ nutriunt.

Vide apud Par. in tom. 5. inter Fragmẽta medica folio 162.

Desinite ergo in posterũ culpare Paracelsum, quod lõgitudinem vitæ aliis pollicitus sit, & ipse vix justã attigerit ætatem.

Ejusmodi plura comminiscuntur & redarguunt è malitiosa ignorãtia, quæ nusquam somniavit Paracelsus.

Ultra murum Paradisi seu Æternitatis Horizontem videndus est Deus, qui est proprius locus cõtemplantium. Qui unitus cum Deo in Centro, manet instar Dei & Angelorum, non senescit.

scit magis, quam senescit: Et hæc est Vera Cabalistarum, & Paracelsi Vita Longa, toties votis & sanctâ spe in suis hymnis & soliloquiis expetita, Vita Enoch diana: sicuti è contra, qui huic unitissimæ Fontali & unicæ unitati per adhæsionem non unitur, necesse est perire in æternum, ac per mortem secundam separari à Luce & Vita, conjicíq; in Exteriores Caliginosi mundi Tenebras, quæ carentia conspectus DEI, *omnium pœnarum acerbissima est.*

Invanum exurgant Paracelsi cortices exurgere consueti qui hanc interpretationem clamabunt esse coactiorē & longius petitam.

Omnium rerum cognoscere opificem ipsum Deum, & in illum tota similitudinis imagine ceu essentiali quodam contactu sine vinculo transire, quo ipse transformeris, efficiarisq; Deus, ea demum Vera solidaq; Philosophia. Igitur Adeptorum Philosophorum, quorum ex saturitate Vitæ Terrenæ πολίτευμα *in cœlo est, quibus unum est in omnibus Omnia, & Omnia sunt in uno unum: quiq; hæc transitoria semper sinistro, & cœlum dextro intuentur oculo: horum inquam* MENS *à superiori cavillo longè semper remota & aliena fuit. Dum enim relicto post tergum Mundo in maligna posito, meditatione tranquilla & religiosa, è corporis sui sepulchro è mortuis Tenebrarum operibus Divina cooperante gratia excitati, potuerunt Lumina Cordis aperire & per separationem Mentis à Terrenis obstaculis in se ipso, in Sabatho Cordis ad Deum diverti, & Beatissimo Spectaculo uno videlicet ac simplici ab intra intuitu, Essentiali quodam Divinitatis contactu, Omnia videre in* uno *& in* DEI *Lumine tanquam æternitatis speculo contemplari pulchritudinem Summi Boni, Creaturæ Veteri incomprehensibilem,* INFORTUNIUM *putarunt, quæ in hac miseriarum & ignorantiæ valle est moram: Inquietum enim est Cor nostrum, donec relicto post tergum Nihili pulcherrimo (Tenebrarum scilicet &* umbra *mortis regione) redeamus ad* FONS ENTIUM *(à quo peregrinamur) tanquam ad præfixum scopum omnis desiderii & voluntatis, ad quem omnis Creatura anhelat & suspirat. Ideò denudati ab omni Creatura & relicti, relinquunt se, & à se totaliter exeunt, spretis omnibus & corporeis & incorporeis, ab imperfecto ad unum & perfectum suspirando festinant, cujus cognitio & contemplatio (id quod venerandæ canitiei Hermes sapientissimus ille ac pientissimus Philosophorum Naturalium Antesignanus & Primus Propheta in sua Monade etiam agnovit) est sacrum Cœleste & occultum silentium, sensuum rerumq; omnium quies, ubi tandem absoluto miseriarum, laborum, & peregrinationem penso, unanimi amicitia, omnes animi in una* MENTE, *quæ est super omnem* MENTEM *ineffa*

Rom. 6. ad Col 23.

Mysterium Matrimonii Divini cum Homine.

Hujus radii seu veri lapidis cœlestis accessu omnes sordes purificantur, & mundātur, tenebræ ignorātię depelluntur.

Sir. c. 18. sect. 8

Ps. 90. sect. 10.

Rom. 8.

Quicquid Deus non est nihil est, & pro nihilo cō putari debet.

Lactantius Hermetē non tām inter Philosophos, quam inter Sybillas & Prophetas. ut verū Orphea cōmemorat.

Unico Ictu præsentiali intuetur omnia.

ineffabili quodam modo unum penitus evadunt. Intima DEI *visio & Cognitio* DEI *Intuitiva, quæ etiam in hunc mundo Animæ separatæ per Lumen Gratiæ contingit, si quis modo se expedire velit, ac Deo subditum reddere. Ita multi sancti viri virtute Deifici Spiritus in hac vita primitias Resurrectionis degustarunt, & Patriæ Cœlestis prægustum senserunt. Mors videlicet illa Sanctorum spiritualis (quam Hebræi Mortis osculum vocant) in conspectu* DEI *pretiosa, si dici mors debeat Vitæ plenitudo: Mori oportet Mundo, Carni, Sanguini & toti Homini Animali, qui per excessum* MENTIS *velit ad hæc secretorum Penetralia ingredi, & in Paradisum intrare: Homo sola Mente vivens, ut Angelus evadit, ac toto (ut sic dixerim) pectore Deum quodammodo concipit. Scopus ad quem omnes dilectissimi, sancti & intimi Amici* DEI *juxta Altissimi Imaginem seu inspirationem, & non secundum Terræ Limum viventes tendunt qui se ex Amore Divino in fontem Abyssi, seu Nihilitudinis Pelagus libenter præcipitant, & per Vitam Christi Sancta Sanctorum ingrediuntur, ut in Sabbatho vivant in Requie & Beatitudine cùm Deo, & sic Aeternitatis Ambrosiano Nectare perenni potentur. Per Animam stantem, suam Divinitatis Imaginem complexam seu* MENTEM DEO *per Christum unitam actuali potimur Beatudine.*

Exod.33. Es.6. 2.Cor.11. Ps.115. sect. 15.

Ulterior longæ vitæ extensio possibilis est: Ideò Porta Genethliacorũ vitę metam præfigẽtium opinionem reiicit, affirmando eum, qui infirmitates cavet, & noxia vitat, longiorem vitam ducere posse. Par.cap 7. Labyrinthi medicorum.

Etsi vero verba producendæ vitæ Vanorum hominum esse dicantur, nec Naturæ tamen nec Rationi repugnat Hominẽ sibi posse suam prolongare vitam, ultra communem hominum ætatem, usq; in magnum tempus, duas ob causas: quarum PRIMA *est, quod nullus certus terminus in* NATURALIBUS *appateat constitutus, quo die nobis moriendum sit, sed hoc in nostra manu & potestate positum ac situm est, abrumpendi vitam si volumus, & sine* DEI *offensâ prolongandi si modo possumus, & sapientiã habemus: Loquor hîc de Naturali morte Philosophicê, quæ est tantum consumptio Naturalis Humidi & Caloris, ut demonstrabile in lychno accenso, non Theologicè de morte illa Fatali, & ultimo Termino cuilibet à* DEO *præfixo, quo non solum Naturæ debitum exolvere, sed pro peccatis pœnam reddere cogimur. Mors est terminus, qui præteriri non potest, non autem dies vel hora, quia vivimus è Gratia* DEI *Terminum sine hora. Sic uti enim Deus nostros capillos numeravit, ita etiam annos supputat, relinquendo videlicet illos in nostra potestate: Et quia Dei beneplacitum fuit, ut Homo in sempiternum viveret, indè facilè percipi potest, ipsi quoque propter Legitimam*

generis.

generis humani matrimonialem propagationem & augmentationem non displicere Hominis etiam in hoc mundo vitam diuturnam ac longævam, præcipuè in Timore & Servitio Creatoris transactam, semper tamen citra ultimum ac Fixum DIVINÆ *mortalibus incognitũ* PRÆDESTINATIONIS *Terminum vel punctum deputatum, primis parentibus & hæredibus impositum, propter Lapsum ab Originali Iustitia, qui præteriri non potest Quemadmodum Homo multis modis constitutum vitæ Terminum morbis circumventum non attingere, & sic vitæ spatium abbreviare potest: eodem modo poterit impedimenta hæc removendo vitam prorogare, ut tandem Naturæ suæ constitutum vitæ Terminum attingat.* ALTERA *Causa est, quod Deus supra nominatã Medicinam, ad vitæ conservationẽ creavit, quæ possit corpus nostrũ tàm à corruptione parentũ quam à defectu proprii regiminis conservare, infirmum curare, & deperditum restaurare: imò omnes morbos naturalem mortem causantes à nobis abigere, donec veniat Terribilium omnium Terribilissimum ultimata mors (quæ est Mumiæ Interitus) ab altissimo Creatore Deo in peccatorum stipendium ordinata. Ideò Paracelsus dicit, mortem ex Iliadi resolutione, per industriam medici impediri posse, at illam quæ ex Ente minimè: Sicuti autem Ignis aliquis potest à nobis conservari adjectis lignis: ita quoq; vita nostra prolongari potest adhibitis Remediis & arcanis, ex fonte donorum* DEI *derivatis, quibus Radicalis Humidi & Innati Caloris debilitatio ceu Ignis Ligno alitur atq; fovetur: Hoc saltem in nobis desideratur, quod exortes sapientiæ ligna non cognoscamus, quibus vita nostra esset fovenda atq; prolonganda. Adam plenus scientiæ, perfectæq; cognitionis rerum omnium Naturalium aliiq; plures coætanei eius, nostrâ lõge frugaliorem vitam viventes, tot sæcula attigerunt non Naturâ aut Proprietate Temporis, alioquin omnibus Longævitas contigisset, sed auxilio Arcanorum & Sapientiâ paucis revelatâ specialiq; à Deo hac in parte cognitione acceptâ, quâ produxerunt vitam in tot annos, ultra cõmunem vivendi statum. Multi sancti viri, ante Diluvium Medicina universali usi sunt, quam Adam etiam habuit in sua Familia, teste Lactantio, quæ confortat Balsamum Internum & instar Ignis Homogenea congregat, & his contraria Heterogenea segregat. Neq; eorũ standum judiciis, qui mysteriorum Elementi Aquæ ignari, efficaciam crescentium atq; frugum eluisse Diluvium somniant, seu corpora humana viribus suis per Aquã spoliata esse: Nam omnia crescentia Aquæ beneficio germinantia adhuc in eodẽ sunt vigore, & eâ-*

Vide Par. de vita longa.

Vide Par. in lib. 8 Archid. de elixiriis.

Est cõservatio corporis Humani ab omni accidentali corruptioe.

Mors minister DEI expectat bella nostra intestina.

Mors duplex ex Iliado & Ente.

Anima perpetuitatis seu spiritus Lucis perpetuus cũ Luce Naturæ coniunctus, eiusmodi coniunctionem & vitam nõ finit esse breuem.

dem efficaciâ, sicuti tempore Adami. Ideoque nihil amplius nobis deest, præter Arcanorum cognitionem, & usum illorum. Et ita non crescentibus sed nobis ea cognoscendi Sapientiam Diluvium eluit. Hæc secretorum secretissima semper fuerunt occultata à vulgo Philosophantium, & maximè postquam Homines cœperunt abuti Sapientiâ, disponentes ad malum, quam Deus in salutem & utilitatem eorundem concesserat. At sicuti pauci Naturalem Terminum attingunt, ita quoque pauci rationem prolongandi vitam norunt: Et hujus rei sunt Causæ perplures. Nam abrumpitur vita bifariam, vel per MENTEM, *unde Mentales morbi qui sunt invisibiles, & afficiunt nos in nostra Menteorti, ut sunt Incantatio, Imaginatio, Aestimatio, Influentia, Superstitio, qui omnes è spirituali affectione procedunt: Contra ejusmodi inflictus nulla corporalis custodia, aut tegumentum prodest, sed Fides resistens, vel alium medium Magicum requiritur in his fascinis amolendis, & licet cura sit difficilis, est tamen possibilis. Et hi morbi solis medicis Adeptis cogniti, citra medicinæ Naturalis adminiculum sanantur. Inest enim Hominum animis Virtus quædam delitescens, immutandi, attrahendi, ligandi, potissimum si maximo Imaginationis Mentis, Voluntatisque excessu, in id, quod vel attrahere, vel immutare, vel ligare, vel impedire cupiat: Hoc illis non videtur mirum, qui sciunt operationes Magnetis Naturæ Antipathici, spiritualiter ac invisibiliter fascinantis, vires mirificas. Ne autem spiritus noster, his quinque læsionibus supernaturalibus inflictis, suffocetur, neve vita penitus abrumpatur, tunc curâ supernaturali & præsidio magico, citra omnem Divini Nominis profanationem, horum Astra maligna avertuntur in aliud quid: Et sic qui ex Mente processerunt morbi, mentalem requirunt medicationem, de quibus plura apud Paracelsum in Philosophia Sagaci: Pietas est summa medela, custodia atque conservatio contra ejusmodi mala, sicuti* DEI *auxiliares manus in omnibus morbis sunt summum præservativum. Vel abbreviatur per* ENTEM, *ut per morbos Entales seu Corporales: Multi enim viventes ut edant voluptuosamque abundantiam Naturali necessitati paucis contentæ præponentes, crapula sibi abbreviant vitam, & reperiunt mortem in olla:* Jejuniis *sanitas conservatur, ac optimum Regimen ad prolongandam vitam est moderata Diæta. Et hæc cura Naturalium læsionum membrorum videlicet ex Ente è Naturalibus causis & mediis (Elementis scilicet & Arca-*

Par. Hominibus in mundo se multiplicantibus, sapientibus, sapientes reservata secum Sapientia manserunt in Centro, alios ipsa destitutos ablegarũt in circumferentiam.

MENS & ENS abrumpunt nobis vitam.

Non obstante quod dicatur actum Imaginationis esse immanẽtem, & Imaginatione unius, corpus alterius non posse alterari.

2. Reg. 4. Sir. 37 sect. 34. cap. 31. sect. 22 23 24.

Arcanis) petenda. Nam quilibet morbi suam postulant propriam sanationem, respuunt alienam: Medicationes corporales non prosunt mentalibus seu supernaturalibus nec medicationes mentales utiles esse possunt corporalibus morbis. Hoc etiam non prætereundum, quod in utero matris sæpè corrumpamur, sæpe in partu & educatione impedimur, & multis variis accidentibus possumus detineri, quò minus ad vitæ Naturalem Terminum pertingamus, sicuti abundè in suis libris à Theophrasto notatum est. Sed ne instituti nostri immemores latius quàm Præfationis ratio admiserit, vagemur, hic scribendi vela complicabo. Quicquid ergo laboribus, vigiliis, studiis & peregrinationibus lucrifeci, quòd tàm Medicinam & Philosophiam illustrare, quàm Lumen GRATIÆ *&* NATURÆ *manifestare possit (licet longè maiora sint divina mysteria, quàm ut Humanorum verborum splendore queant illustrari) quantum divina permisit Minerva, in hac prolixa & Admonitoria Præfatione opportunis inserui locis, & quoad licuit, quantumq; fas fuit, Doctrinæ Filiis & Sapientiæ heredibus (qui secundis meditationibus prudentioribus, lotis & Animæ & linguæ manibus, relegendo hæc sine ulla superfluitate aut diminutione in Dei Lumine in medium allata sæpius per reiterationis speculationes, enucleatè ac considerato iudicio percurrent) ex intimo & penitissimo Cordis Armario candidè communicavi. siquidem non satis est scire quod scias, sed ad publicam quoque utilitatem pertinet publico scripto, quod publicè intersit, palam facere, non fastum aut inanem captando gloriam, sed iuvandi studio incitatus, ut posteritati consulatur, & summa Dei benignitas colatur, veneturq;: tum quod videam in scholis publicis maxima ex parte hodie potius eruditionis ostentandæ, quàm auditorum profectus gratia doceri: tum quod non cuilibet discendi & proficiendi cupido (sive lauta sive res angusta sit domi) ea contingat felicitas, quæ mihi peculiari Numinis beneficio accidit, quòd videlicet, in duabus laudatissimis & honoratissimis Familiis,* ESNÆA *in Gallia apud Bojos, &* BAPPENHEIMIA *Mareschallorum Imperii plusquam decennium magno studiorum meorum commodo liberaliter transegerim: Et dum generosam meæ fidei & diligentiæ commissam Prosapiam instituerem, factum est, ut variis medico cumprimis* LIBRUM Naturæ *(cuius quælibet regio folium est) non manibus, sed pedibus fructuosè evolvere cupiēti, utilissimis peregrinationibus (maximè dum cum illustri & ge-*

Lege, perlege, relege ac reitera lectionem, nec te laboris, ut spero, pœnitebit.

Propria utilitas Reipub. cōmodo proponenda.

Schola medica nō tecta est lateribus, sed firmamēto: ideo Codex Naturæ pedibus est evolvendus à perambulano ex Paracelsi mēte medico.

neroso MAXIMILIANO *Mareschallo infelici tunc sua sorte detenti parentis ipsius* CONRADI *Antiquæ Fidei & Virtutis nunc in Christo quiescentis Herois liberationem sollicito) cùm non promiscuè literatis optatissimus contigerit congressus, quorum aditum sine his adminiculis alioquin difficilem expertus essem. Accessit insuper & hoc præcipuum ac potissimum adjumentum, quod illustrissimus omniumq́ literatorum observantia perpetua dignissimus & Heroicus Princeps* CHRISTIANUS ANHALTINUS, *&c. suo plusquam singulari in Musas secretiores favore & laudabili patrocinio, me ferendo & deponendo huic oneri planè imparem (videlicet in omnibus his præparandis, & Ignis beneficio examinandis medicamentis) sumtibus sublevarit necessariis. Quo egregio in totam Rempub. Spagyricam studio, promerito & exemplo (aliis magnatibus hoc loco à me ad imitationem proposito) Celsitudo ipsius illustrissima, iuxta beata sumptuum præmia non solum æternam Nominis Famam & gloriam meritò sibi ac iure conciliabit, verùm etiam ab exteris nationibus, omnium temporum posteritate immortalis memoriæ gratiam referet. Porrò quod ad ordinem & Dispositionem medicamentorum attinet, hanc mihi (dum suo quilibet fruitur sensu) pro genii & ingenii mei modulo ac arbitrio ita placuit instituere: Cuilibet erit integrum suas adiungere ulteriores Experientias, sibiq́ pro animi sui sententia ad suos privatos usus amplificatam disponere aliter: Et ita non dubitabo, hanc Chymicæ Segetis messem, frugumque mearum primitias, & hoc difficilis & laboriosæ diligentiæ Spagyricum munus, quo non puto me potuisse præstantius Patriæ & Reipubl. relinquere, pia doctrina præditis. Canes & porcos ab omni virtute & gratia alienos, Scarabæos etiã in suis sterquiliniis relinquendos nõ moror futurum gratissimum, iisq́ omnium maxime, qui cõsumpserunt suam iuventutem cum infinitis laboribus ad prosequendam Scientiam, quiq́ intelligentiæ Lumine non orbati, in Vulcani schola Spagyrica & Hermetica enutriti, iam antè observatis medicorum consuetis canonibus, tàm de morborum caussis, quàm de eorundem methodica curandi ratione instituenda, è probatis authoribus sufficienter edocti sunt. Non enim ad vitandam prolixitatem, hoc loco tractari potuerunt omnia: Scimus non paucas relictas esse dubitationes inexplicatas: nec mirum, Multa nescientes de multis dubitare necesse est: Et lege Philosophica cautum est, ut ipsis initiatis discipulis & investigationi Intelligentium, quædam sunt relinquenda occultata tædia: Ita enim probantur ingenia*

Nõ tam multa diximus, quin plura adhuc digẽda reliquerimus.

ingenia, & idonea redduntur Philosophorum scholis. Qui potest capere capiat: Et qui non intelligit, aut discat aut os premat & taceat: Nihilominus Indagator solers Antiquæ Primæ & Sacræ Philosophiæ alumnus, qui in Timore Dei, pias inclinavit aures, & Rationem seposita Phantasia benè dispositam cum subtili ingenio & profundo intellectu habuerit, oculorum non vulgari acie deprehendet & conniciet, in hoc aperto Naturæ Foro (Omnipotente concedente) ex PAUCIS *significationem* MULTORUM: *Et qui Veritatis patiens, posito livore, cãdido animo ad hæc legenda accesserit, & diligenti ac considerato* MENTIS *iudicio affectibus non depravato omnia examinaverit penitius, fores & intima utriusque Luminis penetralia reserata, favente supremi Opificis virtute magna tandem fatebitur gratitudine, & ex omnibus probè intellectis* ORANDO & LABORANDO *fructus sua expectatione proferet longe uberiores. Si fortè qui sint obliquæ opinionis, Veritatis nescii & morosi palati Homines, qui temeraria sua ignorantia in ingenium nostrum ingrati beneficium pro iniuria reputant, & promerito hoc publico ad Dei gloriam ac proximi commodum promovendum Reipub. egenti syncerè de manu Dei communicato opus non habeant, illi suis superbis & temerariis censuris cum corniculæ Aesopicæ, aut farraginum consarcinationis Exprobratione (quandoquidem è palea granum eruere, verum à falso secernere non minoris artis & felicitatis quam tædiosissimi laboris) indubitatæ Experientiæ sedulitates laboriosas, alienosq; sudores (iudicent hi, quibus in re simili sudatum est) iniustè non exagitent, neq; cum* Timone *μισανθρώπῳ torvum vidente animum amarulentum posteritati ratificent, aut crudelem suam ac detestandam inhumanitatem seu iniquissimum Veritatis assumptum odium insurgendo toti mundo publicẽt, nisi responsi loco è literatorum cœtu planè exclusi generis humani perduelles & publicæ salutis adversarii eliminandi iurè iam antè vocari velint: Illos etiam Veritatis studiosos, qui gratanter hos nostros labores, & fidelem diligentiam excipient, non deterreant: aut si possunt dum ipsis hac vice suarum quoq; Observationum publicandarum porrigitur ansa fontes suos derivent foras, ac ne ipsis ficulneæ maledictio contingat, lucem accensam sub modio depromãt, & omissis otiosis logomachiis, scholasticisq; quæstionib ac disputationib inutilib. (versatilium & litigioso Philosopho Sceptico, cuius nõ veri inveniendi, sed altercandi propositũ, cuiq; vocis contentione quidvis probare ac defendere, & quidvis diluere proclive est) meo exẽplo incitati & provocati, prout*

Iis hæc scripta sunt, qui ingenio perspicaci & fœlici à Deo mentem illustratam & Animam sale sapientiæ cõditam possident.

Sufficiunt intelligẽti pauca.

Matt. 21. sect. 19.

Quis enim Medicinæ finem perscrutari potis est.

bonos ac synceros Reipubl. Medicæ & Spagyricæ cives decet (siquidem Medicina perfectionis Terminum nondum assecuta est, sed multa futuris sæculis manifestanda restant) propria sua experientia proferant his meliora & Lazaro *egeno non* VERBIS *syllogisticis aut Leviticis, sed* Opera *succurrant Samaritana. Hoc si fecerint, depositisq; maledicentis Ignaviæ signaturis ex Fucis inani clamore & strepitu saltem terribilibus in Apes transplantentur, & nobiscum deinceps grata concordia, pio amore mutuisq; officiis repudiata multitudine & fornicatione in unionem & mellificium conspirent Spagyricum, præstantiamq; Chymiæ adversus Calumniantium linguas* Reipsa *propugnent, & bonam hanc nostram operam suo ingenio doctrinaq; sine invidia & maledicentia ipso opere meliorem reddere nitantur: nullum planè erit dubium, quin iuxta alias arcanas adhuc in occulto delitescentes scientias, Antiqua illa, Vera & Philosophica Medicina, vetustate & iniuria temporis, nostri etiam corruptissimi sæculi indignitate (hominum peccatis haud dubiè ita concurrentibus) nondum planè manifestata, brevi faventibus superis nitori pristino ac deperdito splendori restituatur cum saluberrimo totius generis humani commodo & debito Spagyricorum Medicorum honore, quorum opera immensum illud Misericordiæ divinæ pelagus Instrumenti & Calami loco ad tam salutare negotium perficiendum uti voluerit. Id faxit illa sancta Triunitas, cuius Nomen ineffabile in sæculum sæculi sit benedictum,*

AMEN.

SANA-

SANATIONES omnium Morborum (ut hîc etiam convenientissimè significantibus P. SEVERINI verbis utar) sunt duplices.

I. UNIVERSALIS, quæ est ablatio Radicum seu Impuritatum morbidarum, vel ab ortu hæreditario ve parẽtum semine, vel postea alimentorũ usu & culpâ, sive externarum Impressionum Injuriâ in Humanam Anatomiam insitarum: perficitur BALSAMO Naturali Remediorum Humanæ Naturæ consentaneo, resolvente, consumente & dissipante Impuritatum seminarias Tincturas: corroborante vero, consolidante & custodiente Innatum Balsamum (quandiu enim secundum Paracelsum Humidũ radicale manet in sua quantitate, non sentitur morbus) Et quia hîc Indicationum pluralitates, particularitates, ordines locum non habent, uno eodemq; Remedio absolvitur. Ideò non sine causa dicit Lullius posse hanc unicam supremã & universalem medicinam, ad quam omnes medicinæ particulares reductæ sunt, corpori Humano administrari, sine Infirmitatis cognitione, quia sapiens Natura per suum instinctũ dedit ei Virtutes curandi omnes infirmitates naturales & rectificandi se ipsam. Quatuor summa Morborum genera exaltata & consummata, universali solummodo curationi subjiciuntur (Epilépsia videlicet, Podagra, Hydrops, Lepra) ad quorum familiam omnes reliqui Inferiores morbi tanquam ad fontes & principia deducuntur. Optanda quidem esset Universalis hæc Curatio, sed pauci

Una est communis omnium hominum Mumia Spiritus Vitæ: ergo & una potest esse Medicina, quia morbus in homine nihil aliud est, quam affectio qua Mumia seu Spiritus Vitæ functio in homine impeditur: probatur Exemplis, videlicet solis, salis, panis, veneni, aëris, ignis, omnes homines indifferenter afficientibus.

Horum si summus sanatur, sanantur inferiores.

pauci hoc divûm munere digni habentur. Raymundus Lullius ſedulò & fideliter Medicos ad perfectionem aſpirantes jubet quærere Univerſalem illam medicinam, quæ vna eſt ſanativa omnis Infirmitatis, & confortativa Spiritualiũ Virtutum, ſiquidem in ea tanquã in unum proprium ſubjectũ facta eſt omnium Operativarum Virtutum totius Medicinę (per tres Naturæ Familias alioquin particulariter & confusè diſtributarum) Naturæ curſu Realis & Univerſalis conjunctio, congregatio & colligatio: Et qui tale habet omnium morborum Antidotum in hoc mundo, DEI habet Donum, quia Theſaurus eſt perennis, incomparabilis & innumerabilis. Quæcunq; infirmitas hoc competenti adminiculo Naturali adminiſtrato non ſanatur (ſiquidem ex denegatione auxilii, Digitum Domini Naturæ animadvertere nõ obſcurè poterimus) tolerabilius tamen facit malum, donec Infirmum liberet ipſe Deus Omnipotens.

II. PARTICULARIS, in qua non ſemper Radices ipſæ, vel Seminales Tincturæ morborum tolluntur, ſed ſæpius fructus, ſymptomata, paroxyſmi, dolores mitigantur, prohibentur, ad exaltationes venire non permittuntur, excrementorum evacuationes inſtituuntur, & debilitatæ Naturæ corroborationes adjunguntur, Remediorum conſentaneis Spiritibus, qui morborum diverſoria ſoli ſciunt. Nihilominus hæc Particularis Curatio, nõ eſt contẽnenda: Sæpè enim in morbis graviſſimis Univerſalis officio fungitur, quia Deus è miſericordia ſua quædã Secreta Naturalia Univerſalia manifeſtavit, quæ in ſe continent Naturã totius Cœli, alia totius Aëris,

quædam

„ quædam totius Terrę, per quæ morbi facilè dignoſcuntur & „ curantur: Specifica enim & appropriata Remedia facta Spi- „ ritualia Univerſalem Curationem ſæpè æmulantur, Impuri- „ tarum Radicibus conſumptis, & Balſami Virtute confirma- „ ta. Utiq; beati eſſemus in defectu Univerſalis, ſi ſaltem Parti- „ culares, ſubalternas, ſpecificas, individuas Curationum ſpe- „ cies attingere liceret. Hactenus Severinus.

Viâ PARTICULARI Morbi materiales expelluntur PRIMÒ per univerſalia emunctoria, per quæ Natura Remediis adjuta materiam morbidam excernere & compeſcere conſvevit, ſequentibus viis ſeptem, ſcilicet

per VOMITIVA.
CATHARTICA.
DIURETICA.
DIAPHORETICA.
CONFORTANTIA.
ANODYNA.
ODORIFERA.

SECUNDÒ Morbi fugantur Via Particulari, per Remedia appropriata & ſpecifica, ſicuti eſt

SEPTEM PRINCIPALIUM MEMBRORUM Corporis Humani.
CAPITALE, ſcilicet EPILEPTICUM. APOPLECTICUM.
OPHTHALMICUM.
ODONTALGICUM.
PECTORALE.

P Speci

Specificum
- CORDIALE.
- STOMACHICUM.
- UTERINUM.
- FEBRILE.
- PESTILENTIALE.
- PODAGRICUM.
- NEPHRITICUM.
- HYDROPICUM.
- DYSENTERICUM.
- VENEREUM.
- VENENATUM.
- VULNERARIUM, ulcerosum, pustulosum.

I.

UNIVERSALE DIGESTIVUM SEU MATURATIVUM.

IN morbis qui constant ex Impuritatibns mobilibus superficiariis, qui non egerunt fixas radices, neq; ad difficiles coagulationes destinati, quod ex dolorum signaturis & symptomatum inconstantibus & turgidis effervescentiis deprehenditur, quales sunt Febres plurimę, Catharri, Tusses, Raucedines & similes affectus, in illis non opus est Digestivo, tutò & subitò tolluntur Purgantium & Mundificantium ope. Impuritates verò Febriculosæ & Inflāmmatoriæ, quæ Tincturas habent difficiliores, quoniā resolutiones & Vaporum coagu-

coagulationes admittunt fixas: difficulter resolubiles (talesq; in suspectis partibus & consentaneis mineris perpetuò recipiuntur) per CONCOCTIONEM Hippocratis, vel MITIGATIONEM Paracelsi, seu EPICRASIN Galeni, (æquipollentes videlicet indicationes curativas) tutissimè & convenienter curantur: non obtemperant enim facultatibus crudis Purgantium medicamentorum communium, quæ corporeis & crudis spiritibus agunt, quæ spirituum morbosorum effervescentias exasperant: Posteaquam verò spirituum fervores cessaverint, resolutaq; materia, coagulationē consentaneam acceperit, quia vinculis spirituum destituitur, faciles admittit Purgationes. *Præparatio ad levem eductionem sine læsione Naturæ.*

In morbis Chronicis, ut Epilepsiis, Quartanis, Colicis, Nephritide, Podagricis, & omnib. affectibus Tartareis, Hydrope & Leprosis affectibus Impuritates Radicales RESOLUTIONE non Concoctione propriè & primò curantur. Frustra enim Concoctionum signa in eis expectantur: Resolutione cōfestim instituenda est cura, Consumptione, Destructione, Ablatione: si Mitigatio confluxerit felicius propositum assequemur. Fructus vero, Paroxysmi, & fructuum effervescentiæ in nonnullis speciebus prædictorum morborum Concoctionum & Contemperationum Indicationes requirunt: Et ibi locum habet Hippocratis decretum asserentis Concocta solum medicanda nisi turgeant. *Aphor. 22. sect. 1.*

TARTARUS VITRIOLATUS.

℞ Salis Tartari albissimi, aliquot vicibus secundū artem

Chymicam dissoluti, filtrati & coagulati cum aqua agrimoniæ, exempli gratia uncias quatuor, resolve in cella supra marmor, aut beneficio manicæ in oleum. Habito hoc oleo puro accipe olei Vitrioli optimè rectificati uncias duas, illudq; guttatim supra Tartari oleum in vitro capaci instilla: tunc fiet coagulum albissimum, humiditas supernatans evocetur lento calore ad siccitatem Salis, ita habetur Tartarum album Vitriolatum fixum.

Observationes.

I. Servetur modus in affundendo vitrioli oleo ne sapor Salis repercussi sit nimium acidus, sed quasi nauseabundus: si enim nimium de oleo Vitrioli affundatur, tunc non purgat, alioquin per quatuor emunctoria, vomitum, secessum (si purgantibus immisceatur) item per urinam & sudorem operatur.

Si olei Vitrioli nimis parva quantitas affundatur, facit saltè vomitum.

II. Si possit fieri per infundibulum angustissimi orificii, ita ut certo artificio olei Vitrioli guttæ paulatim saltem & successivè stillent in oleum Tartari, consultius erit, nam sic boni spiritus, qui ex mutuâ subitæ mixtionis effervescentiâ se vaporando elevant & evanescunt, retinebuntur.

III. Vitrum supra modum incalescit ex conjunctione duorum illorum Ignium. In hâc mutuâ effervescentiâ ob-
" servetur Epilepsię generatio, quando videlicet Spiritus Vitæ
" in Microcosmo à Heterogeneis concitatus, simili modo e-
" bullit.

IV. Qui ad duas partes olei Tartari unam partem Salis vel

vel liquoris Corallorum velit addere, antequam oleum Vitrioli guttatim affundat, ei integrum esto.

DIGESTIVUM ex illo Tartaro Vitriolato parari potest, quod necessitate exigente purgantibus medicamentis præmittendum est, in hunc modum:

℞ Tartari Vitriolati unciam j. solve in duabus vini mensuris, addatur ad libitum aqua decoctionis Passularum & Cinamomi.

De hac mixtura exhibeto duos vel tres dies ubi opus est,
1. manè post sumptum sorbile ovum haustum unum, ad pran-
2. 3. dium alterum, tertium circa vesperam. Postea exhibeatur Catharticum è Panchymagogo. In omnibus febribus & quartã mirandam præstat, resolvit enim Tartarũ in corpore humano efficacissimè.

Vires Tartari Vitriolati.

1. In Hæmicraniâ, morbo regio, & omnium viscerum obstructionibus, in liquore idoneo, seu vino albo exhibetur ægrotantibus per aliquot dies in aurora, & si opus fuerit, dosis augeatur.

2. In Calculo exhibetur in Aqua Petroselini vel Parietariæ, vel vino albo.

3. Efficacissimum Renum de oppilativum & detersivum, si scrup. semis cum Julepi Rosacei unciis duabus, & aquæ Cinamomi uncia semis misceatur & exhibeatur.

4. In Contracturis & venarum obstructionibus è Tarro ortum habentibus utere per vicem sex vel octo granis in aquâ decoctionis uvarum Passularum & Cinamomi.

5. Sudorem provocat in aqua Cardui benedicti vel vino albo.

6. In Hydrope ut crassi & serosi humores expurgentur.

℞ Scrupulum unum & misce cum uncia semis mellis Rosati solutivi, vini Enulati unciis duabus, & exhibe.

7. In Mensium suppressionibus.

℞ Scrupulum j. & exhibe in syrupo Artemisiæ vel Betonicæ, vel misce cum melle Rosato in aqua Pulegii soluto.

8. Utiliter etiam in febribus exhibetur.

9. Purgat per inferiora, & omnes obstructiones tollit, si misceatur Cathartico, vel offeratur in syrupo Rosarum vel Violarum solutivo, vel melle Rosato solutivo.

10. In Melancholiâ & Splenis duritie, in aquis appropriatis offertur.

Dos à scrupulo semis ad integrum.

In Hydromelite propter saporis emendationem commodissimè offertur.

II.
VOMITIVUM.

IN quo ciendo, Antimoniales, Vitriolatæ & Helleborinæ facultates vigent, quæ nil pravi in ventriculo relinquunt, sed

ſed omnem impuritatem radicitus evellunt.

Hellebori Vomitivum reperitur apud Conradinum expertiſſimum medicum in libello de febri Ungarica: Hoc loco de Vitriolo agemus: Antimonii præparationes ſequentur paulò poſt.

GILLA THEOPHRASTI SEU SAL VITRIOLI.

Cryſtalli Vitrioli, è Venere ſeu Marte præparati (ut paulò poſt dicetur in Specifico ſtomachico) reſolvantur in phlegmate acido, quod primò egreditur è deſtillatione Vitrioli vulgaris, & ſimul per octo dies circulentur. De hoc circulato liquore detur à ſcrupulo j. ad drachmam ſemis, ſeu ſcrupulos duos.

Longè efficacius & commodius operabitur hic liquor, quàm Sal è capite mortuo vulgaris Vitrioli, ſeu Albi Goslarienſis quomodo extractum.

VITRIOLUM ALBUM VOMITIVUM.

Vel ſolve Vitriolum album in aqua pluviali & evapora, donec quaſi cruſta appareat, poſtea per quatuor dies in loco frigido ponas, & concreſcent Cryſtalli, quos eximes, & aquã iterum evaporabis ut antea: Hic labor penitus tertiò reiteretur coagulando & diſſolvendo: ultimò ter eodẽ modo procedatur cum aqua Roſarum. Cryſtalli tandem ſupra calorem levem ſiccentur, & ſponte redigentur in pulverem album.

bum. Hoc lene eſt Vomitivum, & cerebrum benignè expurgat.

Uſus & Doſis Gillæ & Salis Vitrioli.

Gillæ ſi ſcrupulus unus è vino bibatur, è veſtigio Vomitum movet, quo ventriculus tum onere levatur, tum robur acquirit, nec quicquam inferunt nocumenti.

In Febribus

Lumbricis

Omnis generis infirmitatibus ventriculi

Defluxionibus ſalſis.

Synovia: Hîc drachma una in cereviſiæ hauſtu exhibetur.

Peſte

Doloribus Dorſi, drachma ſemis in vino calido.

Vulnerum recentium curam promovet, ſi quaternis auroris continuis drachma ſemis in cereviſia calida aſſumatur.

Doſis utriuſq; à ſcrupulo ad duos, habita ratione complexionis & ſexus.

Sal poteſt miſceri cum ſaccharo Candi, demum in aqua Fœniculi diſſolutum calidè exhiberi.

Offertur etiam in jure carnium, hauſtu cereviſiæ vel vini, in aqua cum melle mixta, vel in Conſerva Roſarum.

Puerulis contra Lumbricos, quatuor, quinq;, octo grana in cochleari vini Malvatici exhibentur.

Ope-

Operatur hoc medicamentum variè, per vomitum ſedes, interdum etiam ſudores & ſomnum facit.

III.

CATHARTICUM, RESOLUTIVUM, MUNDIFICATIVUM, ABLVENS.

Pollet Scammoneatis & Colocynthiacis viribus.

Obſervationes.

1. Omne laxativum conſtet tribus Energiis, ſecundum Paracelſum, ut laxet, Naturam ab Evacuatione feſſam & debilitatam confortet & mitiget.

2. Purgationes, quæ ſymptomata venenatarum proprietatum etiamnum relictarum teſtimonia & virium dejectionem adducunt, ſunt perpetuò fugiendæ.

3. In verâ Purgandi ratione (in quâ non dejectionum numero, vel copia, facultatum poteſtatem & præſtantiam æſtimamus, ſed ubi morborum Radices, Impuritatesq; ablatas ex ſymptomatum remiſſione, & virium reſtitutione animadvertimus) officium tunc abſolviſſe Remedia judicamus, ſive abſoluta conſumptione, ſive ſenſibili excretione Impuritates tollant, ſive urinas, ſive ſudores, ſivè dejectiones moveant. Vera purgandi ratio. Quando Remedium suo officio functum iudicare debemus.

4. Cathartica, non qualitatis vi, hoc eſt, caliditatis, frigi-

ditatis, humiditatis, ſiccitatis ratione operantur, ſed occultâ proprietate, formaque ſpecificâ, videlicet totius ſubſtantiæ proprietate, quæ caloris impulſu, ac cœleſti vi incitante, humorem ſibi familiarem & affinem ad excretionem expellit.

5. In morbis Chronicis, Criticis, & Longis non purgationibus ſed Arcanis utendum, non enim ſanantur ſine Spagyricis gradibus.

6. Si in morbis Chronicis Purgationes inſtituantur, debent fieri tardè, paulatim, & cum tempore.

7. Quamvis fortibus & violentis medicamentis non temerè utendum eſſe, nec corpus inconſultè movendum præcipiat Plato in Timæo, & longè ante eum Hippocrates, qui Democritum amicum & familiarem Helleboro & ſimilibus curare noluit, affirmans nullum eſſe medicamentum ſolutivum, quod non deprædetur aliquam partem de viribus & ſubſtantiâ noſtri corporis: hancq; ob cauſam Avicēna rectè dicat Medicinas etiamſi non ſint venenoſæ, eas tamen bibere Naturæ laborioſum eſſe: attamen morborum fixæ Radices Purgationes Antimoniales, Vitriolatas & Mercuriales requirunt, à quibus merito abſtinere poſſemus niſi melior eaq; innocua præparandi via innotuiſſet, & hujus ſæculi medicorum Nutrix Intemperantia, ſpretâ avorum frugalitate, ad eorum uſum nos etiam invitos adigeret.

Hinc fortè Agrippa aſſerit nullum pro conſervanda vita ſanitateq; utilius conſilium eſſe quàm abſtinere à medicis indoctis: nullam ad ſanitatem & ſenectutem viam certiorem quam medicis inexpertus caruiſſe.

TURPETUM MINERALE.

Quia inter varia præſtantiſſima, quæ hoc loco trademus Pur-

Purgantia, primò in Mercurium incidimus, quāvis ejus impuritates profundius admixtæ ſunt, attamen ingenioſa adaptione poſſunt tolli.

Philoſophi Hermetici hunc Mercurium vulgi non niſi pro famulo & ſervo fugitivo quodam habuerunt hactenus: neque arbitrandum illos in ſuis ſcriptis Philoſophicis quemlibet accipere, & ſine ullo diſcrimine propinare voluiſſe Mercurium. Vera illa Philoſophica & nobiliſſima Lympha haud ſeſe multis offert, & non niſi Philoſophis ancillari libuit. Hanc licet venantur plurimi, repererunt tamen pauci: In Philoſophia Cabaliſtica per Virginem Mariam, ſicuti Salvator noſter per Fermentum medicinæ denotatur, quia affirmant illam Ante, In, & Poſt partum ſemper manere Virginem: Sed ad inſtitutum medicum.

Aqua hæc Sapientiæ paucis innoteſcit.

Vulgaris hic Mercurius certa præparatione, doſi & mixtura divinum evadit Pharmacum, & in plurimis morbis longè efficacius operatur, modo eadem illi adhibeatur fides, quàm decantata illa ſuperiorum temporum Panacæa, è pulvere cinnabaris nativi tenuiſſimè triti, admixto croco & conchis confecta, in cujus examine minimo adhibito igne Mercurium adhuc crudum per fumum aſcendere, & nummum aureum dealbare olim multoties deprehendi.

Ad præparandum Mercurium, varie rationes fuerunt à Chymiatris excogitatæ: quorum aliqui (nec malè) per ſpiri-

Q 2 tum

tum Salis nitri aliquoties cohobando, nonnulli per ſpiritum Salis communis, Aquas Fortes, oleum Vitrioli, alii per ſe aut cum ſilicibus longitudine temporis perficere conati ſunt.

Via præcipitandi Mercurium commodior & ſecurior vix dabitur quam ſequens MERCURIUS PRÆCIPITATUS.

Mercurius Præcipitat9. ℞ Mercurii benè purificati libram ſemis, cui affundatur lib. j. olei Sulphuris per campanam facti & rectificati (Hoc enim oleum præ omnibus aliis corroſivis eum optimè, & oleo Vitrioli longè potentius præcipitat, & coagulat, ita ut majorem etiam patiatur ignitionem) compoſitum per duos dies in arena digeratur, poſtea per retortam vitream luto munitam paulatim deſtilla, liquorem egreſſum iterum affunde, & hoc tertiò reitera. Quarta vice poteſt adhuc ſemel aliquid de recenti Sulphuris oleo affundi, & circa finem aucto Igne inter deſtillandum ita abſtrahi, ut retorta candeſcat, ſic in ipſâ deſtillatione præcipitatur Mercurius in maſſam albam: Poſtea facta retorta exime illam, ac ſupra marmor tere, & aqua calida pluviali deſtillata ſalſedinem diligenter ablue in vitro oris ampli: agitetur probè, & per horas quatuor ſemper aqua prius ſubſideat, antequam effundatur: edulcorationem toties reiterabis, quouſque nullam ſalſedinem in affuſâ aqua amplius deprehendes, & Mercurium remanentem videas verſum in pulverem flaviſſimum, quem poſtea prius exiccatum phialæ oblongo collo bombyce claudendæ impones, & in ignem arenæ ve-

næ vehementiſſimum per octo dies digerendum collocabis, ſi fortè adhuc aliquid de Mercurio non ſatis præcipitato mixtum eſſet, illud ſpontè ſublimabit ſe in vitri collũ, quod poſtea ferreo circulo candente franges, & ſuperiorẽ partem, in qua crudus Mercurius affixus hæret, cautè & leniter auferes, maſſam verò in fundo reſtantem eximas, & ter Spiritum vini deſuper incendas, & poſtea ad ſuos uſus reponas: Ita ſecurè datur intra corpus.

Præcipitavi aliquando amalgamata Auri & Argenti ſeorſim, per duos annos, & quamvis pulverem rubicundum nanciſcerer, tamen nondum erat debitè fixus, nec in uſum medicum commodè adhiberi poterat, ſine ulteriori præparatione.

Qui volet ejuſmodi præcipitatum per amalgamationes intra tres vel quatuor menſes bono igne adhibito conficere, videbat pulchras cupreſſi inſtar in ipſo vitro excreſcẽtias, & ſæpius maſſam eximendo ac terẽdo habebit ignis violentia materiam terream, poſtea per oleum Sulphuris, ut jam dictum, in pulverem flavum præcipitandam & figendam.

Obſervationes.

1. Signum veri præcipitati eſt, ſi cum auro fortiter teratur, nec aurum inde dealbetur, ſicuti ex contractu Mercurii fieri conſuevit.

2. Non eſt neceſſe ut ſit omninò fixus; ea enim ratione amitteret vim ſuam purgandi.

3. Nullus eſt præcipitatus, qui non poſſit reduci, ſi fixus

 planè

planè eſſet, non poſſet in corpus humanum operari, ratione cruditatis ſuas operationes perficit.

Vires.

Mercurius eſt Balſamum Naturę, in quo eſt virtus Incarnativa, quæ mirabiliter renovat, & clarificat ab omnibus Impuritatibus corpus microcoſmicum Lue Venerea infectum ubi enim tota maſſa ſanguinea in univerſo venarum ambitu corrupta eſt, & referta multorum morborũ ſeminariis, tunc hæc metallica vi ignis attenuata eam penetrandi vim acquirunt, ut habitum totius corporis permeent.

1. Remedium eſt contra infirmitates cauſatas ex humorum putredine, & in morbis deploratis vix experimur aliquid præſentius.

2. Educit omnes vitioſos humores, & cerebri defluxiones.

3. Purificat ſanguinem in venis, & medullam in oſſibus.

4. In Hydrope eſt Remedium appropriatum, habet enim vim expellendi.

5. In Podagra exhibetur cum Pilulis Ruffi & oleo mellis.

6. In Pleuriſi cum ſpecifico vehiculo.

7. Contra venena & ſcabiem.

8. In omnibus febribus continuis & intermittentibus addendo ſemper quatuor vel quinq; guttas olei Vitrioli cum Pilulis Ruffi.

9. Catholicon eſt in expurganda Lue Venerea, hujus enim horrẽdæ Luis ſolus ῥιζοτόμος dici meretur: radicitus enim

tollit

tollit omnia ulcera Venerea, & ſimiles fluxiones reiteratâ Doſi.

10. In Ictero nil præſtantius.

11. Datur etiam in Peſte, cum Pilulis peſtilentialibus Ruffi.

12. In ulceribus malignis & fœtidis expurgandis commiſcetur unguentis.

Paracelſus in Luis curatione exhibuit cum electuario de ſucco Roſarum, & Phædro cum ſpiritu Tartari ſucceſſu feliciſſimo puſtulas Venereas expulit.

Huſerus p.m. affirmavit mihi ſe ex ejus frequentiſſimâ exhibitione, nullam vnquam deprehendiſſe noxam, niſi quod interdū propter bilioſas vomitiones, ægrotantes de dolore, aliquando etiam de ardore quodam gutturis ac oris conqueſti ſint, qui ſtatim adhibito levi gargariſmo vel uſu Terrę ſigillatæ, ſi ardor in gutture fuit, ſopiebatur.

Doſis & Uſus.

A gr.3.4.5. ad 6. in corporibus præſertim robuſtis.

Offertur cum Pilulis appropriatis.

In doloribus capitis cum Pilulis Cocchiis.

In doloribus brachiorum cum Pilul. de Hermodactyl.

Vel miſcetur Extractis purgantibus.

In ſucco Liquiritię melius operatur quàm in Theriaca: offertur etiam in Conſerva Roſarum aut in ſaccharo Roſaceo, vel deglutiatur in pane hoſtiario, ſuperbibendo tantillum vini.

AR-

ARCANUM CORALLINUM PARACELSI, seu MERCURIUS SUBLIMATUS *rubeus, non corrosivus.*

℞ Mercurii lib.j. purgetur per lixivium è calce viva & cineribus clavellatis sexies, vel septies, postea cum sale & aceto tamdiu lavetur, donec in colorem cœlestem abierit, & sic erit paratus ad sublimationem.

℞ Istius purgati libram j. Salis Petræ (quod tamen diligenter purificatum & separatum sit ab omni Sale vulgari, alioquin sublimatus pulvis fieret supra modum corrosivus: Examen ritè separati Salis potest fieri in hunc modum, si Sal Petræ supra laminam ignitam totus incensus avolet, nullo Salis vestigio remanente) & Vitrioli ad rubedinem calcinati ana lib. ij. pulverisentur omnia & misceantur, irrorentur salitem aceto destillato acerrimo, & cum pistillo ligneo benè simul incorporentur, donec mortificat⁹ videatur Mercurius: Massam postea totam impone lutatæ Cucurbitæ mediocris capacitatis, verùm parietibus Cucurbitæ non maculatis aut prius probè abstersis destillatio in arena instituatur, per noctem adhibeatur ignis, ut phlegma aceti egrediatur, postea successivè augendo & continuando ignem ad 24. horas sublimatio continuetur: in capitellum subnigro colore ascendet Mercurius vivus, in medio alembici pulvis erit flavi coloris, paulo supra materiam rubicundi: Effracto vitro collige sublimatum pulverem omnem, scilicet tàm rubeum quam flavum, & accipe libram j. Salis Petræ & Aluminis calcinati tan-

Examen Salis nitri.

tantundem (calcinatio Aluminis in tigillo fiat modo vulgari, non ita vehementi igni, ne ſpiritus evaneſcant,) terantur omnia & impaſtentur ut antea ſaltē humectando cum prioris deſtillati aceti phlegmate, ſublima denuò in novo alembico ut prius: In continuo igne ſpatio 12. horarū abſolvitur operatio, & pulvis aſcendit, infra rubicūdiſſimo colore, paulo ſupra flavo, & in capitello nigricante: Poſtquam omnia refrixerunt, vitro rupto ſingula cautè eximantur: quod rubrum eſt, ac inferiori loco parietibus vitri adhæſit ſupra caput mortuum, purum eſt & maturū, hoc ſeorſim colligatur, & edulcoretur aquis Cordialibus, ultimò incendendo deſuper aliquoties Spiritum vini: Flavum ſeorſim collectum poteſt etiam in tigillo mediocri ſaltem igne calcinari ut rubeſcat, & poſtea dicto modo edulcorari: Fæces nigræ in capitello cum capite mortuo in fundo abiiciantur.

Magnum Paracelſi ſecretum & inventum.

Huſerus prætulit hunc Sublimatum Turpeto, illoque in multis deſperatis morbis feliciſſimè uſus eſt.

Uſus & Doſis.

In Hydrope.
Morbo Gallico.
Podagra.

Doſis à tribus granis ad quinque, in Theriaca, ſucco Roſarum, Pilulis Catholicis.

Inſuper ſunt duo ſecretiſſimi modi tractandi Mercurium p o medicina corporis.

R In

In primo modo Mercurius ſine ulla additione certis inſtrumētis per ſe redigitur in Cinnabarim rubicundiſſimam.

In ſecundo modo mortificantur corroſivi ſpiritus Vitrioli & Salis in Mercurio ſublimato, è quo miro & ſimplici artificio homogeneo fit pulvis Cryſtallinus planè inſipidus: Unum è præſtantiſſimis Catharticis, per ſe vel cum aliis Catapotiis in uſu medico radicaliter omnia noxia è corpore humano pellens. Hoc illis non videbitur mirum, qui ſciunt Mercurium eſſe Balſamum Naturæ, in quo eſt virtus Incarnativa & Regenerativa, mirabiliter renovans & clarificans ab omnibus Impuritatibus.

Sublimatus dulcis.

FLORES BUTYRI ANTIMONII.

℞ Antimonii Ungarici, Mercurii ſublimati ana lib. j. terantur ac miſceantur diligenter, & in retorta vitrea luto obducta in arena mediocri igni deſtillentur, tunc liquor inſtar Butyri ſeu glaciei egreditur, ſi concreſcit in collo retortæ, ut ſæpè fieri ſolet, tunc admota pruna forcipe comprehenſa liqueſcat, ne obſtructione impediatur deſtillatio.

Hunc liquorem vulgò vocant Mercurium Vitæ, cum tamen ſit ſummè corroſivus: Et fuerunt quidam ita temerarii, qui cum illo impunè luſerunt de corio humano.

Si aqua calida illi affundatur, tunc Salia corroſiva reſolvuntur, & flores albi petunt fundum, qui diligentiſſimè ab omni ſalſedine multoties aqua calida edulcorandi: Ille pulvis

vis ſiccus ſervetur ad uſum medicum, & in complexionibus fortibus exhibetur majori cum ſucceſſu intra corpus, quàm vulgares Antimonii flores albi per ſublimationẽ præparati.

Qui Butyrum illud Antimoniale prius volet rectificare, antequam aquam affundat, ei liberum eſto: Ita enim habebit flores candidiores. Num in Chymia aliquid præſtare poſſit hoc oleum, judicent ij, qui illud cum auro radicaliter ſoluto fermentare, & per totam Philoſophicam, ſecundum artem requiſitam deducere norunt.

Uſus & Vires.

In Peſte.

Capitis morbis.

Febribus, ſi fortè moveant vomitum, non formidari debet.

Lue Venerea.

Lepra.

Hydrope, ubi plerunq; ſine vomitu per inferiora ſuas operationes perficit.

Ulceribus malignis.

Doſis.

Duo, tria vel quatuor grana cum Panchymagogo, vel Conſerva Roſarum, Violarum, Vitello ovi, ſyrupo Cidoniorum.

Obſerva diligenter, ut ſemper poſt omnem purgantis Antimonii exhibitionem te in lecto cõtineas, & paulo poſt ſumptionem jus ſorbile ſumas, ita minori moleſtia evomes,

quam si ventriculum habeas vacuum. Reiteretur haustus jusculi aut Cerevisiæ calidæ, bis, ter, quater, si opus.

FLORES ANTIMONII
CORRECTI.

Primo habeantur flores Antimonii albi vulgari Chymicorum more præparati, sublimatione scilicet, mediantibus ollis artificiosè sibi mutuo incumbentibus: Vel sumantur illi qui beneficio retortæ parantur, dum pulverisatū Antimonium arenæ puræ admixtum sin: omni capite mortuo ignis violentia in flores redigitur.

Postea ℞ Salis Tartari frequenti solutione & coagulatione summè depurati quantum vis, & affunde tantum de aceto destillato quantum pro solutione Salis sufficit, abstrahe acetum lento igne in Balneo, vel fac ut evaporet, affunde vicissim acetum destillatum, ut dictum, & abstrahe eodē modo reiterando laborem, donec acetum ejusdem saporis destillando egrediatur, quod octava vel nona imbibitione & destillatione fiet. Hujus igitur Salis aceti spiritu imprægnati & exiccati accipe exempli gratiâ unciam j. & semis, Florum Antimonii alborum unciam unam, misce & in cruciculo ad ignem liquescant, massam liquefactam ferè instar sanguinis rubeam effunde supra marmor, ubi refrixit erit coloris cineritii: Postea tere materiam, & affunde illi in vitro sequentem aquam Vitæ aromatisatam.

℞ Galangæ
Galliæ Moschatæ

Caryo-

Caryophyllorum
Cinamomi
Maceris ana unciam ſemis.
Croci drachmas tres.

Terantur mediocriter, & effundatur Alcohol vini, in lento cinerum calore Tincturam extrahe, poſtea per declinationem aufer tinctum Spiritum vini, & affunde recentem, donec amplius non tingatur: demum omnem Spiritum vini tinctum & aromatiſatum affunde Tartaro & Antimonio ſimul ut dictum eſt liquefacto, addendo Salis Perlarum & Corallorum ana drachmas duas: Omnia vitro clauſo digerantur in calore cinerum per duos dies: Poſtea adoptato capitello deſtilletur lento igne Spiritus vini, & remanebit in fundo Tinctura Aromatum cum pulvere Antimonii & Tartari, abſtrahantur omnia ad ſiccitatem, color erit inſtar Caryophillorum: Ita habebis Antimonium optimè præparatum. Servetur in vitro clauſo pulvis, quia in aëre reſolvitur: Sine ulla formidine tutò intra corpus exhiberi poteſt.

Uſus, Vires, & Doſis.

Mirabilia operantur hi Flores.

In Peſte.
Febribus acutis.
Mania.
Philtro.
Dementiis.
Faſcinationibus.

Morbis omnibus in universum opitulantur, quos atra bilis excitat.

Epilepsiis & aliis plurimis morbis succurrunt.

Per alvum, per superiora, per poros, per insensibilem trāspirationem noxia copiosè expurgant.

Dosis à gr. 7. ad 8. & 10. præsertim in robustioribus.

ELECTUARIUM ANTIMONII.

℞. Vitrum Antimonii fusum Sole & Luna in Aquario seu Piscibus existentibus: teratur subtiliter aliquoties affundendo acetum destillatum, & iterum exiccando in cineribus: Sic habebis massam albam, quam in pulverem teres,

Hujus pulveris sume uncias duas.

Theriacæ Andromachi tantundem.

Nucis muscatæ drachmas duas.

Masticis tantundem.

Corticum Arantiorum.

Corallorum rub. præparatorum ana drachmas duas.

Caryophyllorum.

Sem. Fœniculi.

Coriandri præparati ana uncias duas.

Pulverisentur optimè & commisceantnr, fiatq; cum myva Cidoniorum q. s. est massa, de qua formentur pilulæ in forma pisorum.

Vi-

Vires.

Mirabiliter operantur
In Peſte.
Quartana.
Hydrope.
Longis & obfirmatis morbis.
Diuturnis putridis febribus.
Cachexia.
Melancholia.
Inſania.
Delirio.
Venenorum hauſtorum ſymptomatibus.

Doſis.

Debiliori datur pilula una.
Fortiori duæ, habita ratione ægrotantis virium.

Cautiones in exhibitione Antinomii & Turpeti.

1. In exhibitione horum duorum Catharticorum cavendum, ne ſint cõſtipationes, dolores Colici, aut unum membrorum principalium læſum, pulmonem puta, jecur, alioquin à gravi vomitu & commotione periculum.

2. Quibus Antimonium offertur, iis nec ante ejus aſſumptionem, nec poſt vena eſt incidenda.

3. Ubi

Ubi ſeſe vomitus movet, ſolet exhiberi offa aut jus Piſorum leviter coctorum, vel gallinarum non pingue, aut calidæ Cereviſiæ hauſtus, reiterando ſi opus aliquoties, ut quis facilius vomat, & medicamenti acceleretur actio.

4. Offerantur ſemper duabus vel tribus horis ante & poſt paſtum.

5. Picrocholis & iis qui difficulter vomunt, ac qui viribus imbecillibus ſunt præditi, non temerè offerri debet, ne ſtomachus ex ejus uſu gravius vellicetur, diſtendaturq;, & vires ægri in totum deiiciantur.

6. Iis rectè datur, qui ad vomitum ſunt proclives, ſtomachum fortem habent, thoracem amplum & latum, quique vomere aliâs ſunt aſſueti, & quibus humorum materia ſurſum fertur.

7. Si morbus occurrit contumax, hic maturandus cum uſu Turpeti per duos dies, poſtea Antimonium exhibeatur.

8. In peſte ſi offeratur Antimonium, obſervandum, ut una opera ſupra bubonem maturativum Attractivum, ſupra Anthracem Attractivum ponatur, alioquin inſtar ſcyrri indureſcit, & ad aliquot menſes durities illa non remittit.

Ad compeſcendum Vomitum nimium in hypercatharſi.

Offertur Theriaca recens vel Rob in Cidoniis: Emplaſtrum de cruſta panis ventriculo imponitur: Et plantis pedum panis toſtus aceto madefactus.

Si ſum-

Si ſummus adſit dolor capitis.

Apponitur capiti & fronti linteum madefactum aqua Lactucæ & Roſarum cum aceto & oleo Roſarum.

PANCHYMAGOGON.

Inter omnia medicamenta Cathartica, licet nec labori nec ſumptui pepercerim, nullum tamen multiplici experimẽto facto potui adhuc inveſtigare, quod minori moleſtia aſſumptum operationes deſideratas felicius exequeretur quam Panchymagogon.

Si Antimonium, quod apud vulgus propter vomitionum vehementiam infame & abominabile evaſit, ita præparari poſſet, vt ſaltem per inferiora ſuam obiret functionem ſine illa vulgari vehementiâ, quæ tamen in aſſignatis meis præparationibus antecedentibus ipſi maxima ex parte adempta eſt, vix daretur in rerum natura Catharticum jucundius: Sed præparationem ejuſmodi ſæpiſſimè attentatam, nondum licuit Pyrotechniȩ beneficio impetrare, multò minus illam apud ullum Chymicum videre, quamvis oſtentationis gratia multi de illa, ut & de Auro potabili falſo glorientur.

℞ Specierum Diarrhod. Abbat.
Diambræ ana unciam unam.

Ex his Tinctura in digeſtione per quatuordecim dies, ut decet, quotidiè aliquoties movendo, per Spiritum vini extrahitur & ſeorſim cuſtoditur.

Deinde ℞ Pulpæ Colocynt. drachmas ſeptem.
Turpeti gummoſi drachmas quinq;.
Agarici optimi unciam unam.
Rad. Hellebori nigri veri unciam unam.
Scammonii ſelecti drachmas ſex.
Foliorum Senæ uncias quatuor.
Rhab. ſelecti drachmas tres.
Elaterii drachmas duas.
Seminis Ebuli triti uncias tres.
Hermodactyl. drachmas tres.

Incidenda incidantur, & terenda terantur, ac Spiritus vini ſpecierum tinctus, his purgantibus medicamentis ſuperfundatur, ſicq; in lẽto B. M. calore per dies octo vel quatuordecim macerentur (cave ne Spiritus vini vitrũ rumpat) Tinctum poſtea Spiritum aufer per inclinationem, & recentem affunde, tamdiu, donec omnis Tinctura & vis purgatrix extracta ſit: ultimò Spiritum vini Tinctum ſimul mixtum abſtrahe in lento Balnei calore, donec craſſamentũ inſtar mellis in fundo relinquatur: circa finem adde olei Cinamomi, Caryophyllorum, Nuciſtę ana guttas decem, Salis Perlarum & Corallorum ana drachmas duas. Salem è fæcibus calcinatis arte extractum cum raſuræ Cranei lotone uno majoris efficaciæ ergò admiſcere poteris. Non datur melius Catharticum, quod minori moleſtia purget.

Uſus & Doſis.

Ex hac compoſitione ſumitur à ſcrupulo uno ad duos ex vino

vino Malvatico vel alio generoso, è jusculo vel aliis Catapotiis aggregativis admixtis.

Sunt qui in usu aliquot guttas olei Vitrioli addere solent.

In pulvere Liquiritiæ sine molestia omnes noxios humores e purgat.

Possunt inde efformari pilulæ, & per se deglutiri, vel quod optimum dissolvatur in haustu vini Malvatici.

ALIA DESCRIPTIO.

℞ Pulpæ Colocynth. drachmas sex.
Agarici.
Scam. select. ana unciam semisj
Hellebori nigri.
Specierum Diarrhod. Abb.
Aloës succo citrini ana unciam j.

Extrahatur ex omnibus per Spiritum vini Essentia, à qua postea in Balneo Spiritus vini separandus. Et quia in Extractione Purgantium sæpè solet vis purgatrix debilitari, ideò quidam solent ad unam partem Extractorum addere crudorum Purgantium partem alteram: adde ergò superioribus, antequam Extractum in fundo remanens planè inspissetur,

Trochiscorum Alhandal. drachmas sex.
Diacryd præparati.
Agarici Trochiscati ana unciam semis.
Aloës Epatici unciam unam.

Omnia ſunt pulveriſata, & redigantur in maſſam juſtæ conſiſtentiæ.

Doſis à gr. 10. ad 15. & 20. in forma pilulari.

SCAMMONII VERA PRÆPARATIO.

℞ Scammonii ſelecti non adulterati libram ſemis, teratur & cribretur, poſtea affundatur parum ſucci Roſarum pallidarum, vel quod melius ſylveſtrium, expreſſi & colati (addita una atque altera guttula ſpiritus Vitrioli. in frigido ſervatur ille ſuccus ad uſum, ne aceſcat) ac in Sole ſeu retrò fornacem exiccatio inſtituatur. Hæc inhibitio & exiccatio vigeſies ſeu trigeſies renovetur, ſic enim lenta, viſcoſa ac tenax malignitas Scammonii diſſipatur, quæ alioquin adhæſione ſua in ventriculi tunicis tormina & cruciatus excitare conſuevit. Qui volet, poterit priori ſucco ad libitum ſucci Cidoniorum expreſſi & depurati dimidiam partem adjungere: ſic efficacius & minori moleſtia purgabit: Et cum hoc Scammonio præparato poteris omnium Catharticorum vim purgantem excitare & acuere.

Uſus.

In multis morbis Evacuatione egentibus.

Doſis.

Grana quinque: Robuſtiori à gr. 12. ad 15. & 20. offerri poſſunt.

Formentur inde pilulæ, vel in pulverẽ poſt exiccationem teri-

teritur, & grana 15. vel 20. illius pulveris in syrupo Rosaceo offeruntur.

OPTIMA SCAMMONII PRÆPARATIO.

Scammonium selectum præparetur per imbibitiones & exsiccationes reiteratas cum succo Rosarum, ut jam dictum est, deinde ad manus sit bonum Alcohol vini (in quo per 24. horas prius in Balneo maduerit tantillum sem. Anisi, Fœniculi, Cinamomi & Spicæ nardi) quantitate tanta, quæ sufficiat pro extrahenda Tinctura seu Scammonii Essentia, affundatur ad eminentiam trium vel quatuor digitorũ Scammonio mediocriter trito, & in Balneo Mariæ per tres vel quatuor dies stent, quotidie aliquoties movendo, sic Spiritus vini Tincturam extrahet: Tinctum Spiritum purum per inclinationem aufer, & affunde novum Spiritum reiterando laborem, donec nullum Alcohol amplius tingatur. Postea omnis Spiritus Tinctus mixtus abstrahatur in Balneo Mariæ, remanebit Scammonium instar mellis in fundo, quod ulterius exsiccetur calore leni in vase cõvenienti. De hoc Extracto adhuc molli instar panis recens cocti sumatur uncia una, & succi Cidoniorum depurati unciæ quatuor, succi depurati Rosarum rubearum uncia una, misce omnia in vase convenienti vitreo, & lento calore effundatur Extractum in succum, movendo paulatim spatula argentea, ut succi exhalent, & Extractum priorem acquirat cõsistentiam pro efformandis pilulis. Antequam planè omnis humor exhalet, ad

unciam unam Scammonii adde Salis seu magisterii Perlarum & Corallorum ana drachmam unam. Efformentur pilulæ 1.2. vel tres. Ita habebis præstantissimum Catharticum quod sine molestia & nausea purgabit.

Dosis.

A granis 10. ad 12. & 20.

Nota in Extractione Scammonii, quod proprium habeat, ut subsidat, antequam humore privetur: Itaq; si duas partes Spiritus vini vel liquoris per alembicum à Tinctura traduxeris, poteris desinere, & cum Balneum refrixit, vitrum eximes, in quo ad fundum videbis dejectum Scammonium, vel etiam pendere in residuo liquore instar liquidæ picis colore pellucido.

Hoc loco industrii obiter admoniti sint, posse debita quantitate Essentiam Cathartici (unius vel plurium) Spiritu vini extractam & eidem adhuc immixtam, Electuario Cidoniorum vel Citriorum opaco seu pellucido circa finem decoctionis supra lentum calorem misceri, & postea ad justam cõsistentiam secundum artem denuò incoqui, ita remanebit vis purgans Electuariis immixta post Spiritus vini evaporationem.

Hæc Cathartica debita dosi in minima quantitate, necessitate exigente delicatulis & nauseabundis, cũ magno emolumento & nulla ægrotantiũ molestia aut animadversione,

fraude,

fraude honeſta, fuco ingenioſo, & officioſo Medicis à Platone permiſſo mendacio poſſunt exhiberi, cum nullum ingratum præ ſe ferant ſaporem.

SPECIFICUM PURGANS PARACELSI.

Primò Purificatio Vitrioli à ſuo Sulphure fiat ſequenti modo:

℞ Vitriolum Ungaricum, & ſolve in aqua communi in aheno cupreo, ſoluto inſperge oleum Tartari commune, ad tres libras Vitrioli unciæ quatuor olei Tartari circiter requiruntur, refrigeſcant una, poſtea quod clarum eſt aufer, Sulphur enim fœtidum huic operationi ineidoneum, inſtar argillę fundum petiit: claram ſolutionem fac paulatim evaporare, donec ferè cruſtam incipiat obducere, poſtea in frigido in lapillos concreſcet Vitriolum, quod ſervetur.

Secundò Deſtillatio Spiritus Tartari inſtituitur in hunc modum:

℞ lib. duas Tartari albi crudi, affunde menſuram Spiritus vini, clauſo vaſis orificio in calido hypocauſto, per quatuordecim dies unâ digerantur: poſtea deſtilla in lento cinerum igne, donec incipiāt guttę flavæ oleoſæ egredi, ubi ceſſandū. Egreſſum Spiritum ſeorſim ſerva, caput mortuum permitte, ut igne forti tam diu evaporet, donec Tartarus mediocriter calcinatus ſit, non tamen ad albedinem, ſed in colore nigro deſinendum: ſupra hunc Tartarum affunde priorem Spiritum egreſſum, ſtet per tres dies in Balnei putrefactione, poſt ea de-

ea destilletur primo in arena, deinde in aperto igne fortissimo, per alembicum lutatum non nimis altum, sic requisitus Tartari spiritus elicitur.

Tertiò, accipe remanentis prioris Tartari calcinati (è quo Spiritus extractus est) lib. j. Vitrioli præparati, ut supra dictũ est, libram quoq; unam, trita misce in vitro magno, affunde jam antè destillatum Tartari Spiritum, addita mensura vini albi generosi & antiqui: Vitrum claudatur alembico cæco, stet quatuordecim dies in lento calore: postea destillare incipe, primò lentissimo igne in arena, ut saltem subtilis Spiritus vini, Tartari & Vitrioli ascendet, quem seorsim diligenter collectum asservato: ubi jam phlegma dulce egreditur, illud seorsim colligito: postea materiam iterũ tere, concrescit enim, & destilla vehemẽti igne aperto in retorta luto obducta, primò tamen paulatim incipiendo ne materia liquescat: ultimò fortissimo igne pelle (ut in præparatione olei Vitrioli fieri solet) donec spiritus omnes egressi sunt. Hos ultimos spiritus fortes, misce cum primis subtilibus spiritibus, medium enim phlegma dulce nullius usus abiiciendum.

Quartò, jam extrahe è capite mortuo Salem secundum artem notam, beneficio Aquæ communis, si opus sit, reverberetur materia, & iterum extrahatur. Hanc reverberationem & extractionem toties reitera, donec omnis salsedo extracta sit. Extractiones Salium misce, & aquam evaporando abstrahe. Salem supra marmor tritum pone in alembico oblongo, affunde ad eminẽtiam trium vel quatuor digitorum proprios spiritus, primos videlicet subtiles & ultimos fortes (etsi

(etsi aliquid phlegmatis adhuc immixtũ sit, nil inde incommodi) collocetur in B.M. per aliquot dies, tunc extrahit spiritus è salibus suam propriam essentiam, quicquid solutum & extractum est leniter per inclinationem effunde, ac affunde plus de remanẽte spiritu, denuo extrahat reiterando tandiu, donec spiritus extrahendo non amplius coleretur.

Quintò, has spiritus Extractiones misce & cohoba in B.M. ad quatuordecim dies, semper quod egressum est reaffundendo: ultimò in arena fortiter destilla quicquid vult egredi: quod residuum est pelle igne aperto, tunc salia una cum spiritu egrediuntur.

Sextò, egressos sales cum spiritibus cohoba in B.M. ad placitum, sic salia spontè incipient se repercutere, crasso modo & visibili in fundum (fit inde liquor albus instar calcis Lunæ in aqua valenti solutæ) ac tum in B.M. subtili calore spiritus proprius potest abstrahi, ut materia in fundo ad pulticulæ consistentiam remaneat.

Et sic Purgans specificum non sine magno labore & tempore paratum est.

Modus parandi facilior in secunda operationis reiteratione.

Residuus spiritus, post primam absolutam operationẽ ultimò abstractus, pro secunda præparatione potest asservari, ita labor erit facilior, videlicet ut saltem vulgaris Vitrioli salem & salem Tartari accipias in æquali pondere, & hoc spi-

T ritu

citu ex illis Essentiam seu Sales extrahas, & modo prædicto in omnibus procedas.

Quia autem Purgativum in magna copia citò fieri non potest, neque solum Realgaria mineralia, sed etiam Terrestres Impuritates à corpore microcosmi expurgari debeant, abbreviationis ergò quædam herbarum Salia extracta fieri possunt per alembicum volatilia, & in æquali pondere cum specifico Purgante misceri & exhiberi simul in Dosi priori, tunc efficacius solet operari.

Salia Herbarum ita præparantur.

℞ Hellebori nigri
Cardui benedicti } herbas & radices.
Imperatoriæ
Rad. Petroselini — Angelicæ
Centaureæ — Pimpinellæ,
Tormentillæ — Chelidoniæ mai.
Herbarum & florum Cichorii
Herbarum Hyperici, — Aronis
Vincetoxici, — Verbasci
Pentaphylli ana omnium pro libitu.

Siccentur in umbra, non in Sole: incidãtur & ponantur in doliolo affusa aqua incoctionis tantilli Lupuli & Fermenti, fermentẽtur in hypocausto, sæpius movendo per tres septimanas, postea destilla in vesica cuprea, ut moris est, cũ refrigerio

Colligentur supradicta mense Septembri, circa crescente intra festum b. Virg. Mariae.
Ex quodam manuscripto.

gerio ſpirituum, ſicuti in deſtillatione Spiritus vini fieri ſolet: Hunc ſpiritū mediocriter rectifica, non tamen ad ſummum. Fęces remanentes (poteris illis ſiccas ſimiles herbas addere ut habeas majorē copiam) in cineres redige, & ſalem extrahe: Sali exſiccato affunde ſpiritum proprium, ut in B. M. ſpatio aliquot dierū eſſentiam eliciat, effunde hunc & affunde novum, reiterando donec non amplius extrahat. Extractiones miſce & cohoba aliquot dies in B. M. (ſi fortè fæces fundum peterent, has per tritorium chartæ Emporeticæ ſeparare poteris) poſtea in bulliente Balneo deſtilla, tunc Sal ſimul aſcendit: ſi fortè aliquid remaneret, plus ſpiritus affunde, ac iterū cohoba, & tum in arena deſtilla: quicquid egreſſum eſt accipiatur, & affundatur bona quantitas ſui phlegmatis, ſtent in loco frigido, tunc ſubtile deſtillatum Sal fundum petit, ſpiritum per inclinationem aufer & ſerva pro ſecundo Extractionis uſu, quod fundum petiit parum edulcorari poteſt, & exſiccari in hypocauſto, tunc reſtabit Sal Herbarum efficaciſſimum in uſu medico, cujus

Uſus ſecundum Theophraſtum talis eſt: Vide Archidoxa Parac.

℞ partem unam Specifici purgantis, partem alteram Eſſentiæ Croci Orientalis cum S v. extractæ, à qua Spiritus vini non ſeparatus eſt, circula duas vel tres ſeptimanas & ad uſum ſerva. Datur etiam ſine Eſſentia Croci, ſed præſtat cum illa propter Cordis confortationem.

Vires, Modus exhibendi, Doſis.

In omnib. morbis evacuatione egentibus ſine diſcrimine.

In omnibus putrefactionibus & ſuperfluis humiditatibus corporis undecunq; proveniant.

Datur in vino vel Abſinthite, Malvatico, juſculo, ſucco Roſarum, ventriculo jejuno.

Provectioris ætatis hominibus, utpote 20. 30. 40. & 50. annorum grana quatuor dantur: adoleſcentibus quindecim annorum grana tria, pueris & infantibus duo grana. Incaleſcant per horam poſt ſumptionem in lecto deinde ſurgat patiens, ambulet, vel ſedeat, ſi in duabus horis non operatur, eandem Doſin denuo exhibe, jejunet tres horas cum cuſtodia integri diei ab aëre. Quacunque viâ operetur, ne ſis ſollicitus, ſive per vomitum, ſedes, ſudorem, vrinam. Sequenti die quieſcat patiens. Tertia die auge Doſin dimidia parte (ut ſi ante grana quatuor exhibueris, jam ſex offeras) ſervet Diætam primi diei: ſequenti iterũ quieſcat. Si neceſſitas flagitat, offer tertia, quarta, quinta, ſexta vice, prout morbus eſt longus. Sufficientiæ hoc ſignum eſt: Dum ſupereſt in corpore Impuritas, purgat & diſcurrit in membris hinc inde, & præcipuè in Centro morbi dolorem excitat. In defectu Impuritatis non facit dolorem, & vix amplius purgat, quia humorem radicalem non aggreditur more vulgarium Catharticorum.

Signum sufficientis purgationis.

IV.

DIURETICUM.

QVia non per alvum excerni volunt omnium morborum Im-

Impuritates, igitur Diureticis & Diaphoreticis opus.

1. SAL SUCCINI.

Hujus præparandi modum paulò poſt olei Succini deſcriptionem indicabo.

Doſis & Uſus.

A granis tribus ad 4 6.8. & 10. in aqua Petroſelini ſeu Ononidis.

Mirabiliter pellit remoratam vrinam.

2. SPIRITUS SALIS.

℞ Salis Cracovienſis nativi, vel Salis marini exiccati vel calcinati lib. 4. affundendo aquam pluvialem, impaſta vel malaxa cum albæ argillæ figulinæ recentis & per ſetaceum cribratæ libris duabus (vel quod melius, argillæ loco ſumatur matrix ſi haberi poſſit, ſeu cortex Terram ſigillatam involvens & proximè ambiens, & è qua Terra ſigillata tãquam nucleus eruitur, ſic enim efficaciorem liquorem ad uſus medicos habebis) inde facias orbiculos rotundos ſeu oblongos, quos retro fornacem ad duritiem exiccatos impones retortæ terreæ luto obductæ, vix ad dimidietatem impletæ: jungatur Recipiens ſatis capax, & ſervatis Ignis gradibus, donec phlegma egreſſum eſt, ultimò pelle forti & indeſinenti igne aperto continuando, donec ſpiritus albi omnes egreſſi ſunt. Deſtillatio eadem quæ in paranda aqua Forti adhiberi ſolet.

Usus & Dosis.

Duæ vel tres guttæ in aqua Cardui benedicti & Parietariæ subitò remoratam pellunt urinam, sicuti etiam Aqua Vitæ per se optimè à phlegmate rectificata facit.

Observationes de Spiritu seu Oleo Salis.

Mirum quod hic Spiritus cum Sale communi singularem antipathiam & naturam contrariam habet.

Primò, ratione Sitis: Sal commune excitat sitim: Spiritus hic pellit eandem, quod manifestè apparet in hydropicis.

Secundò, ratione Putrefactionis: Sal commune omnia à putrefactione præservat, & mordax est: Spiritus hic absumit, corrodendo spatio unius diei, at sine dolore, quicquid in vulneribus aut affectibus aliis putredini obnoxium.

Tertiò, ratione Gustus: Sal cõmune est acre & mordax: Spiritus habet saporem γλυκύπικρον, & odorem succi expressi è pomis agrestibus.

Sequuntur vires & virtutes Olei, secundum Paracelsum.

Sal simplex, omnium condimentorum condimentum, omne stomacho insuave insuetumq; suave & nutritioni aptum facit, & cum putredinem nesciat, maximè omnia à putredine vindicat, & naturali corpori salutaris, humanę naturæ adeo cõducibilis, ut sine eo vivere nesciamus, corporibus inditus quicquid adest humidi absumit, & quod reliquũ est

solidæ

solidæ substantię adstrictione contrahit, unde corpora condita siccat, & à putredine vindicat. Hæc igitur virtutes, cum crudo insint Sali, quanto potiores Spiritui ejus cõvenienter præparato?

1. Paracelsus illo usus est in omnibus morbis bis in mẽse semper tres guttas exhibendo: Renovat Hominẽ, præsertim si aliquot folia auri in illo solvantur, Sal enim omnia præservat. Alioquin etiam spiritũ Salis feliciter cum oleo Vitrioli miscuit, & postea ad varios morbos intra corpus cũ maximo successu exhibuit, p̃sertim in hydropicis cũ aqua Absynthii.

2. Leprosos, & alios tam virorum quam mulierum morbos in vino sumptum sanat, & sanguinem purificat.

3. In Hydrope miscetur Sali Absynthii, vel aliquot guttæ offeruntur in aqua Absynthii quotidiè, donec Hydrops in paucis diebus evanescat.

4. Ad cõfortationem capitis in aqua Lavendulæ, Majoranæ, Salviæ.

5. Ad Cor in aquis Cordialibus frigidis, Violarum, Rosarum, item Borraginis, Melissæ.

6. Ad Stomachum, cum aqua Menthæ, ita appetentiam cibi auget.

7. Ad Hepar cum Cichorio, Lactuca, Carduo benedicto.

8. Ad Splenem, cum Endivia, Portulaca.

9. In Peste, cum aqua appropriata Cordiali: Infecta etiam regio illo ungatur, apostema retrocedit, & venenum sine noxa expellitur per aliud emunctorium.

Si guttæ quatuor cum uncia semis Electuarii Juniperini offe-

offerantur, expectato ſudore, ut ſingulare commendat Theophraſtus in Peſte & Venenis, quia Cor confortat & ſanguinem purificat.

10. In aceto ſi offeratur, pellit Sudorem Anglicum.

11. Renes & Veſicam expurgat, & Calculum rumpit. Uſus ejus cum Balneo certò juvat.

12. Lumbricos pellunt aliquot guttæ in Aqua Artemiſiæ.

13. Hernioſos Paracelſus in loco affecto hoc liquore unxit, adhibito Balneo Hernioſo: aliquot etiam guttæ intra corpus dentur, ita intra paucos dies patiens ſanabitur.

14. In Colica duæ vel quinque guttæ in forti vino præſentaneum remedium.

15. Pellunt febres etiam diuturnas guttæ quatuor in aqua Vitæ.

16. In Ictero tres vel quatuor guttæ proſunt, continuetur, donec patiens ſit reſtitutus, quod fit in tribus ſeptimanis.

17. In Iliaca, Dyſenteria, Paralyſi, Apoplexia, Podagra, in aquis appropriatis.

18. Ulcera interna etiam ſanat.

Doſis.

4 6.7. guttæ in cochl. vini Malvatici, vel aqua Cinamomi, vel alia appropriata.

Uſus

Usus ejus ab extra.

1. Cum aquis appropriatis mixta, utiliter parti dolenti Podagricæ inungitur.

2. Penetrat omnes venas, carnem, ossa, & promovet omnium ulcerum curam.

3. Ubi membra contracta, & de sede mota sunt, sive sit Contractura, sive Apostemata, inunctio instituatur, cum appropriatis unguentis.

4. Omnia ulcera cacoethea, insanabilia, fœtida, ut Fistulam, Cancrum, Lupum & similia Phagedænica cum inunctione continuata in parvo tempore sanabis.

SPIRITUS SALIS NITRI.

Eodem planè modo & simili Ignis regimine Spiritus Salis Nitri destillatur, qui per fumum rubicundum egreditur.

Hoc saltem notandum quod ad j. partem Salis petræ purificati, tres partes argillæ figulinæ admisceri solent, pro efformandis globis oblongis, post exiccationem demum ad opus adhibendis.

Usus & Dosis.

In Colica: Et hoc nemini videatur mirum, siquidem in simili affectu crudum Nitrum nonnulli offerunt: nam spiritus Salis microcosmici effervescentia & malignitas ex hujus debito usu mirè inhibetur & reprimitur.

In Pleuresi.

Prunella.

Miscetur cum ana Spiritus vini, & de illâ mixturâ dantur scrupuli duo vel drachma integra in haustu aquæ Fontanæ tepidæ. Si in Colicâ utimur, tunc ab extra umbilicus oleo Nucistæ expresso cum tantillo Zibeti admixto inungitur: Intolerabiles cruciatus & dolores confestim non solum sedat, sed & discutit & resolvit malignos, crudos, nitrosos atq; vitrioses humores, qui nisi impediantur, ne ad partes nervosas & articulos repant, quod non rarò fit propter certam sympathiam, qua cum talibus membris habent illi humores aliquid mixti, condolenda sequitur articulorum impotentia, laxatio & resolutio: Circa finem curæ Enulæ Campanæ usus Salem resolutum efficaciter expellit. Porro Nitri seu Salis Fusilis vires reconditæ à Filiis Hermetis semper in magno pretio fuerunt habitæ.

V.

DIAPHORETICUM.

Multi sunt morbi qui saltem per sudorẽ & pororum emunctoria curari volunt, ut Pestes & Pleureses.

SUdor in Peste & Morbo Ungarico est universalis evacuatio Veneni totius corporis, non in sanguine modo, sed etiam in habitu corporis, adeoq; in omnibus partibus hærentis: Hujus sudoris beneficio Venenum quod circumstans frigus ad cor propulerat excluditur: Nam ut attractione spiritus, simul etiam venenatam auram attrahimus, ita sudore oportet illud ipsum ex omnibus membris extermina-

minari: Nulla enim corporis pars licet parva, aëris est expers: proinde sudare omnes possunt: Ideo sudor est universalis evacuatio, siquidem fere tertia pars omnium morborum, qui corpus humanum infestant, per sudorem curari possunt.

ANTIMONIVM DIAPHORETICVM.

℞ lib. j. Mercurii sublimati per Vitriolum & Salem, adde tres libras Antimonii Vngarici, terantur invicem & misceantur, ac retortæ vitreæ luto munitæ omnia indantur, adjuncto receptaculo clauso, destillatio fiat in arena cum Ignis regimine, ne guttæ in collo instar Butyri congelentur, eo apparente mox carbo ignitus cum forcipe admovendus erit tam propè, ut vitro non noceat, & tamen resolvat, idque toties iterandum, quoties necesse fuerit: Liquorem egressum semel rectifica: postea calore liquefactum effunde in vitrum capax, quod collum longum habeat, & affunde aquam Regis (alii solo Spiritu nitri utuntur) guttatim saltem fiat, propter strepitum & effervescentiæ periculum; ubi videris totam materiam solutam esse plane, affunde exempli gratia si libra semis olei fuit, etiam lotonem unum auri in aqua Regis seorsim prius soluti, ita mixtio manebit clara, non turbida, & rubicundissimi coloris, alioquin nisi ita processeris, turbida fiet solutio, & aurum non vere se incorporabit, ac post abstractionem apparebunt adhuc auri scintillæ mi-

V 2 cantes.

cantes. Totam hanc claram & rubicundissimam solutionem pone in alembico benè lutato, addito capitello & receptaculo, juncturis benè munitis, servatis postea gradibus Ignis incipe phlegma abstrahere (spatio duorum dierum operatio absolvitur) ultimò fortificando Ignem ita, ut fundus Cucurbitæ candescat: Parum se sublimat, quod absoluto opere, vase refrigerato & fracto abiiciendum: reliquum in fundo, etiam in parietibus hærebit, colore subflavo, instar Terræ siccissimæ & hiantis, nullius ferè saporis: adhæret linguæ sine corrosione instar cornu adusti & calcinati. A libra j. olei habebis post exiccationem libram Terræ dimidiam.

„ Calx illa fixa non est edulcoranda, nisi velis, sed in crucibu-
„ lo per dimidiam horam ignienda: Mirum quod examen Ignis in crucibulo sustineat, & omnia corrosiva in ipsa, mortua sint.

In usu Chymico, quamvis hæc terra sitiens fixa sit, & beneficio vulgaris Sulphuris arte admixti, auro in fluxu peculiari industria maneat admixta, non tamen in cineritio optatæ & expectatæ fixioni solet respondere.

In usu medico unum est è Spagyricis medicamentis maximè πολύχρηστον.

Constitit mihi ferè ducentis Daleris, ego candido lectori cum reliquis gratis communico.

Vires & Usus.

Arcanum summum in variis & ferè omnibus morbis, per sudorē & urinam operans efficacissimè, non purgat, nec debilitat

bilitat ægrotantes, ſed plurimùm ſudorem & urinam moderatè ciendo, ratione auri additi Naturam confortat.

In Lue Venerea.
Peſte.
Podagra.
Hydrope.
Febribus.
Obſtructionibus & doloribus Lienis.
Calculo.

Doſis 3.5.7.8. grana in aquis convenientibus.

Circumferuntur deſcriptiones Mercurii Vitæ, quibus nonnulli hoc corroſivum oleum per cornu Cervi cum Saturni Eſſentia eſſentificatum in pulverem Diaphoreticum redigere conantur. Operoſus eſt labor, nec propria experientia optatum & deſideratum videre licuit eventum. Nam adhuc acredinem retinet ille pulvis, nec ita fixus eſt, ut hic noſter, per dicta corroſiva fixatus, quæ in hac operatione omnia moriuntur & evaneſcunt, quod ſummè mirandum eſt. Ergo hac deſcriptione contentus ſis lector benevole, qua tibi vix offeretur alia melior.

SPIRITUS TARTARI.

℞ Tartari vini albi optimi (quod frangendo videlicet niteſcit) libras ſex, lava ex aqua pluviali tepida, donec nulla

pulverulenta conspiciatur spurcities, tandem è vino tepido optimè eluatur, exsiccetur ad Solem, vel in hypocausto, & redigatur in pulverẽ: Vel pulverisatus Tartarus in aqua pluviali calida abluatur & solvatur, quod nõ solutum remansit in fũdo, in aqua pluviali coquatur, ut solvatur, postea filtretur, aqua paulatim evaporet, & ultima medietas in loco frigido ponatur, ut Tartarus iterũ lapillescat, & hic est Tartarus purificatus (per se etiã Catharticus, si drachma una è juscuLo carnis sumatur) & ad destillandum aptissimus: Indatur Cucurbitæ luto oblitæ, & aperto igne destilletur instar Aquæ Fortis, ita tamen adhibenda est multa cautio, ut commissuræ Receptaculi capacissimi probè adaptati sint diligenter propter spirituum penetrantiam luto munitæ, ne hujus aquæ spiritualis evanida virtus in auras evolet. Ignis primò sit lentus, postea fortificetur, donec omnes spiritus exierint, & Recipiens nubibus repletus iterum factus sit transparens & pellucidus. Da operam, ne ignis nimium invalescat, propter summam spirituum penetrationem. Aqua primum emanat, deinde fœtidum oleum: separentur per tritorium: Aqua seu spiritus primùm corrigitur & rectificatur in cellario, collocando octiduum in gelidam aut madidam arenam: Oleum corrigitur ex aceto destillato per retortam in igne aperto, tunc eliciatur cum aceto, atq; emanat nunc rubrum, nunc citrinũ, atq; ita acetum recipit Empyreuma in oleum, & oleum aureo colore sine fœtore succedit. Spiritus seu Aqua postea in cineribus per alembicum destillatur, & rectificatur bis vel ter, ut sit purus, nec ita odore gravis, qui tamen planè

Correctio Aquæ: Olei.

planè tolli ſine virium amiſſione non poteſt. Si Salem è capite ſuo mortuo arte extrahas, & ſpiritum hunc deſuper in Balneo rectifices, tūc fœtor magna ex parte perit: Eodem enim modo omnia olea à fœtore per abſtractionē à ſuo Sale proprio rectificari poſſunt.

Vel circula illum ſpiritum cum Spiritu vini ana in digeſtione, ita odor gratior erit: Vel ſupra Caryophyllos poteris illum rectificare.

» Vel aliquot guttæ olei Vitrioli cum duobus vel tribus » cochlearibus Spiritus vini digerantur, & poſtea miſceantur » cum Tartari ſpiritu, ſic etiam fœtor perit.

Sunt qui aquæ Roſarum aliquid propter odoris emendationem miſcent.

Obſervatio.

Fœtor ille ſpiritus Tartari in totum non eſt auferendus, nec formidandus, cum habeat ſignaturam Fœtorū, quando videlicet in Peſte, vel in aliis morbis venenatis exhibitus, magno juvamine profluentes fœtidos ſudores è corpore copioſè expellit.

Vires & Uſus.

1. Præ omnibus ferè aliis medicamentis & Arcanis hoc ſolum excellit in tollendis omnibus obſtructionibus & putrefactionibus.

2. Si ter quotidiè exhibeatur, multum facit in Paralyſi, totum enim corpus penetrat & roborat, quod in hoc morbo maximè requiritur.

3. In

3. In Hydrope etiam feliciter utimur cum aqua Soldanellæ & Ebuli: Assumitur etiam cum oleo Vitrioli, tunc aquas per urinam pellit, quicquid hac via non perficitur, difficulter tentabitur aliâ.

4. Vitia menstruorum retentorum corrigit.

5. Initia Lepræ profligat.

6. In Erysipelate cum æquali pondere Theriacæ circa finem morbi drachma j. exhibetur, ita tamen, ut venæ sectio in robustioribus præcedat.

7. Icteritiam & omnes indè exortos morbos expellit.

8. In Lue Venerea singulare est medicamentum, si Turbit minerale simul exhibeatur: Expellit enim è Centro Luem internam, postea crustæ oleo Guajacino inunctæ decidunt.

9. A Centro ad circumferentiam & superficiem expellit omnem scabiem latentem, serpiginem, lentiginem.

10. Provocat sudorem.

11. Prodest Pleuritidi & Anginæ.

12. In morbis capitis etiam utimur.

13. In Febribus.

14. In Contracturis. Hujus enim usu Davidem Sydero-cratem Spirensem quondam medicum, olim Generosam Dominam Catharinam Bappenheimiam, nunc in Christo quiescentem, neq; manus, neq; pedes è dolorib. Colicis moventem, ad perfectam sanitatem, adhibitis etiam Balsamis externis restituisse vidi.

15. In puncturis Laterum.

Dosis.

Dosis.

A ſcrupulo uno ad duos in aquis ſpecificis & convenientibus.

Sulphur Tartari verum, ſummè cauſticum, ab Expertis Philoſophis olim in magno ſemper pretio fuit habitum: Extrahitur beneficio ſpiritus Homogenei, & à quibuſdam per ſe vel cum Leone reſoluto rotatur, an avidæ illorum expectationi ſatisfaciat, judicium eſto penes experientiam.

VI.

CONFORTATIVUM.

COnfortans & corroborans Internum & Innatum Balſamum, clarificando & mundificando ſpiritus & Elementa omnia microcoſmi: In quo ſecundum Paracelſum non curandum, calidá ne res ſit an frigida, ſed arcani conſideranda vis.

Ita curationes, quæ corroboratione, ſedatione & mitigatione abſolvuntur, tutiores ſunt, præſtantiores, altiores, utpote ad Balſami Innati Naturam ac proprietates propius accedentes, & quoad fieri poteſt cum prioribus curationum Indicationibus, id eſt, cum Purgantibus, Reſolventibus, Abluentibus, cum Diureticis, Diaphoreticis, & Mundificantibus miſceri & conjungi debent.

Sic Natura confortata per διαπνοὴν, seu insensibilem Transpirationem, sæpè etiam Criticè per hæmorrhagiam spontè concitatam, materiam morbidam deponere, & exonerare, magno ægrotantis levamine & salute insperata consuevit.

SAL MARGARITARUM ORIENTALIUM.

Variæ excogitatæ sunt viæ solvendi Margaritas, per spiritum Vitrioli, per spiritum Guajaci rectificatum: item per aquam Locustarum Quercus novellæ: simplicissima & optima videtur per acetum destillatum.

Post solutionem abstrahitur acetum ad siccitatem, & Sal aqua pluviali destillata, vel quod melius Rore Majali supra Triticum collecto, solutum & filtratum denuò evaporatione siccescat, reiterando quinquies vel sexies hunc laborem, donec Sal candidissimum habeas ab omni acetositate acri liberum.

Vires & Usus Salis Perlarum.

Cordiale est nobilissimum, Auro potabili in temperatura & operatione, quam proximè accedit.

1. In Contracturis, resolutione Nervorum, Convulsione, & Phrenitide.

2. Corpus sanum conservat, læsum pristinæ sanitati restituit, lac muliebre emendat, semen utriusque sexus auget & corrigit.

3. In

3. In confortatione cerebri, memoriæ, & Cordis conducit, in aqua Cinamomi, Borraginis, Buglossæ, Salviæ.

4. Prophylacticum Apoplexiæ & Vertiginis.

5. Exiccat & consumit omnes pravos humores in corporè existentes, è quibus Podagra, Arthritici dolores, & Febres solent existere.

6. Contra Tabem, ariduram, & marcorem senilem.

7. Utimur etiam in Hydrope ad confortationem præmissis generalioribus.

8. Contra Calculum singulare.

9. Renovat, auget & confirmat humidum Radicale, ita etiam à senectute debilitatis summopere conducit.

10. Certissimum præservativum contra Paralysin bis in sept. 10. grana in vino Malvatico.

11. Mitigativum in morbo Venereo quotidie 10. grana sumendo idq; per 10. dies.

12. In Epilepsia singulare est medicamentum: usus eius per 6. septimanas mane & vesperi.

13. Præservativum in Podagra, quotidie 10. granis Salis utendo, & per 12. dies continuando.

14. Fortificat humorem Vitæ & Naturam internam in omnibus membris.

15. Cõtra Tremorem & pulsationem Cordis, item animi deliquia in aqua Cinamomi.

16. Fœtum in utero etiam fortificat.

Dosis.

Doſis Salis à gr. 10. 12. 15. ad ſcrupulum j. ex aquis convenientibus, Cinamomi, Bugloſſæ.

Herbæ & flores inter deſtillandum flavas guttas emittentes.

Offertur etiam in aqua Roris Majalis ſupra triticum, vel frumentum collecti.

Vel ex Aqua Rorellæ vel Roris Solis, quæ deſtillando flava egreditur, quod mirum eſt, ſicuti etiam Crocus facit, & Verbaſci florum ſuccus expreſſus inſolatus & deſtillatus.

„ Notandum ſi Perlæ per acetum Botin reſolvantur, & e-
„ dulcoratum Sal in cella ſuis mẽſibus in liquorem fluat, tunc
„ hujus liquoris aliquot guttæ, miro & jucundo ſpectaculo
„ coagulant optimum vini Alcohol in Butyrum ſciſſile.

SAL CORALLORUM.

Eodem modo Sal Corallorum paratur, Concharum margaritiferarum, oculorum Cancri, & aliorum Cruſtaceorum lapidum.

Reſolvuntur autem omnia hæc Salia menſibus Junio, Julio & Auguſto demum, in cellariis, ſupra porphyrium vel vitream tabulam, in liquorem, tũc enim propter Antiperiſtaſin cellæ ſunt frigidiores: Aliis autem mẽſibus fruſtra reſolutionẽ attentabis, aut ſolitis menſibus indicatis difficiliorem.

Tincturam Corallorum veram & genuinam apud neminem adhuc videre contigit: Optima enim quæ affuſione Aquæ mellis extrahi creditur, potius Tinctura Aquæ mellis eſt quam Corallorum. NB. Multa enim ſunt Menſtrua, ſi ſtant aliquandiu in digeſtione, per ſe ſpontè rubeſcunt (ut in ſpiritu

Tere-

Terebinthinæ multoties licet rectificato videre est) & ita incircumspectos decipiunt, arbitrantes se Tincturam Rei solvendæ habere, cum tamen ipsius sit Menstrui solventis. Nec Spiritus vini Sali Corallorum affusus licet coleretur in digestione Balnei rubedinem veram extrahere videtur. Sunt qui Corallos in Spiritu Salis solvunt, affundendo postea solutioni rectificatissimum vini Spiritum, quem supernatando dicunt Tincturam ad se attrahere, & per tritorii separationem & abstractionem in B. per se postea recuperari posse.

Usus & Vires Salis Corallorum.

Sicuti Coralli mirabiliter crescunt, ita etiam mirabilia sunt illorum Arcana, mysteria, secreta & magnalia: quemadmodum enim rutilantes integri ex commendatione Paracelsi excellentes sunt contra Phantasiam, Phantasmata, Spectra, Evestra, Melancholiam: sic Sal usu medico singulares virtutes etiam de se exhibet.

» 1. Salis Corallorum ea vis est & Natura, sanguinem in u-
» niverso corpore sic mūdificare & renovare, ut omnib. mor-
» bis & affectionibus ex sanguine corrupto ortum ducenti-
» bus breve intra tempus sublatis ac sanatis, corpori veluti re-
» integrato, alacris pristinæ sanitatis vigor restituatur.

2. Sistit omnes fluxus muliebres immodicos in aqua Plantaginis.

3. Omnes fluxus ventris.

4. Omnem sanguinis profluentiam & rejectionem, hæmorrhoidas.

5. Ad mundificationem vel renovationem ſanguinis in aqua Fumariæ vel Cichorii.

6. Siſtit putedines, roborat Cor & ſpiritus vitales, ipſumq; tuetur à labe Veneni.

7. Confortat & corroborat Stomachum & Calidum innatum.

8. Omnes obſtructiones tollit, in præcipuis mẽbris Pulmone, Jecore, Renibus.

9. Concretum ſanguinem dirimit.

10. In vehementiſſima ſuffocatione matricis, ubi omnia irrita, item in menſtruis ſuperfluis cum aqua Artemiſiæ, Meliſſæ, Pulegii.

11. In Hydrope, Spaſmo, Paralyſi, Epilepſia, in aqua Cinamomi continuando.

12. Contra Calculum in aqua Ononidis.

Doſis.

A granis 6. 10. ad ſcrupulum j. vel duos ratione ætatis, & ſecundum morbi vehementiam.

In ovo ſorbili loco Salis communis, juſculo, vino generoſo, aqua Cinamomi; poſſunt etiam tabellæ parari.

Extra.

Sanat ulcera.

LIQVORES GEMMARUM, UT RUBINORUM, GRANATORUM, HYACINTHORUM, TO-*paſiorum, Amethyſtorum, Cryſtallorum, item & Silicum ſic parantur.*

Cum

Cum Sulphure ter vel quater comburuntur earum pulveres in Igne Rotæ, in crucibulo cum cooperculo, ultimò Carbonibus tegitur totum crucibulum: abluitur Sulphur, & fæces tritæ cum ana Salis nitri purificati miſcentur & calcinantur in tigillo clauſo in Igne Rotæ ut fluant, Sal à pulvere propter corroſionem aqua calida abluitur, poſtea pulveri edulcorato Menſtruum Terebinthinatum affunditur, diligenter primis horis movẽdo omnia, ne materia lapideſcat, ſic reſolvẽtur: Menſtruum poſtea abſtrahatur in alembico, & Sal in fundo remanens dulcificetur aliquoties, ſemper filtrando aqua deſtillata & evaporando. Poſtea illum Salem ſupra nominatis menſibus ponito ſupra marmor in cella vinaria, ut in liquorem reſolvatur. Fæces in fundo remanentes poſt ſufficientem Menſtrui affuſi extractionem iterum poſſunt comburi novo Sulphure, & pro ulteriori Extractione Salis denuo modo priori in uſum adhiberi.

ACETUM RADICATUM, QVOD HUSERUS ACETUM TEREBINTHINA-*tum vocabat, Verum Menſtruum omnium duriorum Lapidum.*

℞ Exempli gratia lib. 2. vel tres Terebinthinæ, affunde ultimæ medietatis aceti deſtillati libras duas, & deſtilla ſecundum artem in arena primo lento igne, donec acetum cum ſpiritu Terebinthinæ egreſſum ſit, poſtea auge ignem, & exibit oleum flavum, & aqua rubicunda acerrima, quando oleum rubrum vult ſtillare, ceſſandum eſt à labore.

Sepa-

Separa postea spiritum Terebinthinæ, & oleum ab aceto per tritorium, & solum acetum supra Zinziber rectifica.

Hujus aceti parata copia in promptu habenda, cum illo enim dicto modo una opera solventur omnes Lapides Paracelsi contra calculum, ut paulo post suo loco dicetur.

OLEUM CINAMOMI.

Oleum Cinamomi legitimè præparatum, inter efficacissima confortantia Spagyrica referri potest.

Et licet ejus præparandi modus cuivis in Chymicis exercitato sit obvius: hic tamen obiter admoneo, aromata destillanda in pulverem non esse redigenda, ut quidam præpostere facere solent, sed tantum in frusta cõfringenda, modicumq; contundenda, alioquin dimidio minus tibi olei suppeditabunt, ut periculo facto aliquoties sum expertus.

Hac via major Olei copia haberi potest, quàm vulgaribus destillationibus:

Confractum selectissimum Cinamomum in retortam vitream immittas, & in Balneo vaporoso destilles, tunc exit Aqua & Oleum simul: Illam Aquam recenti ligno affunde & perge in destillatione, quam si continuaveris aliquoties dicto modo, habebis magnam copiam Aquæ & Olei, fæces in fundo omnino aridas subnigras & insipidas.

Vires & Usus.

1. Omnia principalia membra corporis confortat, inprimis Ventriculum frigidum, Cor, & Cerebrum, anhelitusq;

tusq; fœtorem abigit, ejusq; suavitatem inducit.

2. In uniuersum Balsamo Naturali (sicuti etiam oleum Caryophyllorum) respondet, intus putrefactionem arcet: Extrinsecus omnia recentia Vulnera seu ulcera consolidat.

3. Tollit Tussim frigidam, & Capitis dolorem.

4. Cor exhilarat & omnia membra confortat si illo inungantur.

5. Provocat menses.

6. Partum promovet.

„ 7. In deliquiis animi singulare est medicamentum: sicu-
„ ti etiam Croci Essentia, per aquam Vitis extracta, summa est
„ medicina ubi aliquis quasi ad desperationem è nimia tri-
„ stitia venit.

Dosis.

2. vel 3. guttæ è vino, aqua melissæ, vel alia specifica.

Hâc viâ ferè ex omnibus aromatibus Olea elicere poteris longè efficaciora & subtiliori quam vulgari viâ præparata: è Caryophyllis scilicet, Nuce muscata, Macere &c.

Hæc Olea si in usum medicum adhibere volueris, fiat hoc alvo aperta, & gravidis ultra guttam non offerenda: Usus Olei Cinamomi convenientior hyeme quam æstate.

Fuerunt qui mediãtibus hisce Oleis aromaticis Calci au-

ri peculiariter præparato extraxerũt essentiam coloratã magno ægrotantium juvamine in usum medicum adhibitam.

ELIXIR PROPRIETATIS PARACELSI.

℞ Myrrhæ Alexand.
Aloës Epat.
Croci Orientalis ana unc. 4.

Pulverisentur omnia diligenter, & in vitrum indantur, humectando optimo Spiritu vini Alcoholisato, postea affunditur rectificatum oleum Sulphuris per campanam factum (præparetur illud oleum è Sulphure flavo vel subgriseo, tempore pluvio, sic majorem copiam habebis) ad eminentiam 4. digitorum, ponatur in digestione & circulatione per duos menses, tandem quod tinctum & extractum fuit per inclinationem separa, materiæ in fundo restanti bonum S. vini affunde, & circulando per menses duos iterum coloratum extrahe, separa, ac priori liquori colorato misce. Fæces in fundo lentè destillentur, quòd primùm egreditur, addatur superiori Tincturæ, & ita per mensem adhuc sine destillatione circulentur. Sapor est suavis, non amarus, multo minus Empyreuma sapiens, ut fieri solet vulgariter destillando.

NB. Diligenter observandum materiam primo irrorandam Spiritu vini, ut fiat quasi pasta, & demum oleum Sulphuris affundendũ, alioquin tota materia in nigredinem combu-

retur,

retur, id quod Paracelsus studiosè occultavit.

Vires & Usus.

Balsamum priscorum est, ut Paracelsus ait, tenuium prorsus partium, calefaciens & siccans, sicq; à putrefactione conservans: Est perfectum Elixir, in eo sunt omnes virtutes Naturalis Balsami, & virtus conservativa maxima, præcipuè in senibus.

1. Miranda in affectionib. Thoracis & Pulmonis præstat.
2. Adversus Pestiferæ Luis contagia populatim grassantia, aëremq; corruptum mirè efficax.
3. Humores Vẽtriculi diversos educit, stomachum cum intestinis confortat, & à doloribus præservat.
4. Hecticis, Catharrosis & Tussientibus in genere subvenit, & pectus mundificat.
5. Capitis & Stomachi refrigerationi prodest.
6. Hæmicraniam & Vertiginem curat.
7. Oculorum caliginem depellit.
8. Cor & memoriam confortat.
9. Paulatim Pruritum, dolorem item Iliorum & Costarum levat.
10. Calculos Renum rumpit.
11. Quartanam curat.
12. A Paralysi & Podagra præservat.
13. Intellectum & omnes sensus acuit.
14. Melancholiam aufert, & lætitiam adfert.
15. Senectutem fortissima juventutis conservatione arcet, ac canitiem retardat.

16. Vitam ex nimia cibi & potus sumptione abbreviatam prolongat.

17. Vulnera & ulcera interiora brevi conglutinat tempore.

18. Omnes demum tàm calidas, quàm frigidas Infirmitates occulta quadam proprietate curat.

Dosis.

à 6. ad 10. & 12 guttas in vino vel aqua convenienti & specifica.

BALSAMA CONFORTANTIA BENEFICIO CERÆ INSPISSATA.

Quia Olea Aromatica forma liquida propter effusionis periculum, aut vitri rupturam satis aptè & cōmodè circumferri nō possunt, cœperunt Chymiatri cogitare de modo inspissandi, ita ut illorum varia pixidibus stanneis aut argenteis, sed probè inauratis, eò commodius circumferri, & urgente necessitate ad manus esse possint.

Ad illa autem conficienda satis sit hac vice solertibus saltem innuisse, requiri ad cujusq; præparationē tàm Oleum destillatione prolectum, quàm Tincturam per S. v. Alcoholisatum extractam & inspissatam per separationem ab eodem Spiritu: Item Salem post incinerationem ministerio Aquæ è suo capite mortuo prolectum: Medium, quod justam consistentiam dat, rasuram esse Ceræ albæ sæpius in aqua Rosarū coctæ, ut acredo tollatur, nec ullam saporis alienam qualitatem

litatem referat: Hæc omnia ſi debito & Chymico artificio miſceantur, habentur odorifera Balſama aromatum & vegetabilium, tàm pro externo illitu, & inunctione Narium & Temporum, quàm pro interno uſu efficaciſſima, ſecundum ſimplicium uſum & proprietatem.

VII.

ANODYNUM, MITIGATIVUM, SOMNIFERUM, SEDANS.

MUlti ſunt morbi, qui abſq; Anodynis ſanari non poſſunt. Ergò in omnium morborum curationibus, ubi dolorum comites vigiliæ, viriumq; reſolutiones adfuerint, Anodyna intrinſeca appropriata poſsũt adminiſtrari, ut ablatis ſymptomatum ipſis radicibus pernitioſorum cruciatibus, amica quies Naturæ reddatur.

Somnus enim eſt Arcanum in medicina, ſupra omnes gemmas & lapides pretioſos: Et qui in arcanum ſomniferum à vera Eſſentia ſumptum (quando videlicet morbi inimici quieſcentes intempeſtivè à ſomno excitati ſunt) poteſt Naturæ egenti commodè applicare, magnifaciendus eſt apud ægrotum medicus.

LAUDANUM PARACELSI LAUDATISSIMUM.

℞. Opii Thebaici uncias tres.

Succi Hyoscyami debito tempore collecti, & in Sole prius inspissati unciam j. & semis.

Specierum Diambræ & Diamoschi fideliter dispensatorum ana uncias duas cum dimidia.

Mumiæ Transmarinæ selectæ unciam semis.

Salis Perlarum

Corallorum ana drachm. iij.

Liquoris Succini albi per Alcohol vini extracti

Ossis de Corde Cervi ana drachmam j.

Lapidis Bezoartici

Unicornu animalis vel mineralis ana drachmam j.

Moschi

Ambræ ana scrupulum j.

In defectu genuini auri potabilis nullis corrosivis inquinati addantur

Oleorum Anisi

Carui

Arantiorum

Citriorum

Nucistæ

Caryophyllorum

Cinamomi

Succini ana guttæ 12.

Fiat ex his secundum artem Chymicam massa seu Extractum, è quo ad necessarios usus possint pilulæ efformari.

OBSER-

OBSERVATIONES in præparatione Laudani.

1. Radices & cortices Hyoſcyami juniores, recentes, ſucculentæ, exteriores, (abjecto interno trunco lignoſo) colligantur Sole & Luna exiſtentib. vel id Ariete vel in Libra ante plenilunium, alii colligũt, ſi fieri poſſit in ipſa hora, quando Luna in dictis Signis renovatur. Expreſſus ſuccus deſpumatus, & filtro trajectus in loco calido coagulatur ad ſpiſſitudinem mellis, & poſtea in Sole indureſcit, ab hoc, Spiritu vini Tinctura extrahitur.

Tunc enim ſumma vis ſpiritus, ſeu primũ Ens herbæ in radice eſt adhuc concentratum.

2. Opium purgetur prius in liquore Hyſſopi, vel aqua deſtillata, ut cum Aloë fieri ſolet, poſtea extrahatur etiam Spiritu vini.

3. Succus Hyoſcyami & Opium (antequam miſceantur reliquis) prius in digeſtione reiiciant ſua ſulphura & venena noxia (quod ſpumæ inſtar ſuperficiem petit) inde enim tàm varia & calamitoſa proveniunt ſymptomata illis ægrotantibus, qui Opio & Hyoſcyamo non debitè defæcato utuntur, quod à pauciſſimis hactenus animadverſum, hîc quoque Rempubl. Chymicam cælare nolui.

4. Extrahenda extrahantur Spiritu vini rectificato, quò diutius poſteâ invicem digerantur, eò potentior etiam erit operatio.

5. Pro mulieribus & hyſtericis propter ſuffocationẽ matricis Ambra & Moſchus omittantur in compoſitione; vel ad ſupprimendum odorem, aliquot grana Caſtorei addantur ad

ad dosin unam, antequam mulieribus exhibeatur.

6. Fæces Opii, Hyoſciami, ſpecierum Diambræ &c. poſt Tincturæ extractionem calcinantur, & Sal ſecundum artem extractum miſcetur circa finem integræ compoſitioni.

7. Ab omnibus illis, quæ Spiritu vini extracta ſunt, tandem poſt digeſtionem duorum mẽſium, Spiritus vini in Balneo iterum abſtrahatur ferè ad mellis conſiſtentiam, & tum demum Sal Perlarum, Corallorum, Mumia trita, Lapis Bezoar, Unicornu, Os de Corde cervi, Moſchus, Ambra pulveriſata miſcentur: Et quia Olea deſtillata difficulter Extracto miſcentur & ſemper ſupernatare ſolent, omnibus Oleis nominatis in vitro prius invicem mixtis aliquot guttę Spiritus vini affundi ſolent, & diligenter commiſceri, ita invicem uniuntur, & poſtea facilè permiſcentur toti compoſitioni, quæ tandem in lentiſſima cinerum digeſtione in alembico cæco per menſem majoris efficaciæ & operationis ergò fermentari poterit.

ELECTVARIVM LAVDANI.

℞ Opij

Succi è Rad. Hyoſcyami Eſſentificatorum ana unciam unam.

Eſſentiæ radicis Mandragoræ cum S. v. extractæ drachmas ſex.

Specierum Diambrę ſine Moſcho & Ambra præparat. uncias quatuor.

Salis

Salis Perlarum.
Corallorum ana drachmas duas.
Carabe.
Mumiæ ana ſcrupulos quatuor.
Croci Orientalis ſcrupulos duos.
Unicornu ſcrupulum unum.
Terræ Strigenſis drachmam j.
Mellis deſpumati uncias duodecim.

Diſſolvatur Eſſentia Opii & Hyoſcyami (ſi ſit nimis liquida, fac ut Spiritus vini prius ſufficienter lento calore ab illis evaporet) in melle ſupra ignem, poſtquam probè mixta fuerint, adde Salia Perlarum & Corallorum, poſtea reliquos pulveres tenuiſſimè tritos, Carabe ſcilicet, Mumiam, Crocum, Unicornu, Terram ſigillatam, cum ſpeciebus Diambræ, paulatim inſperge tepidè diligenter miſcendo in formam Electuarii.

Vires & Uſus.

Laudabile medicamentum, quod planè ſuo Nomini reſponderit, ſi Laudanum dicas.

Mirum atq; iterum mirum, cur à quibuſdam ſciolis Opii uſus intra corpus formidetur, cum Laudanum Opiatum ab omnibus Venenis & Impuritatibus liberum ſit, ut taceam præſtantiſſima corrigentia admixta. Id de Officinarum & Veterum Cõpoſitionibus, quas Opium & Hyoſcyami ſemen ingrediuntur, affirmari nõ poteſt, ut de Philonio Romano, Perſico, Tarſenſi, Athanaſia magna, Aurea Alexandrina,

Nicolai, Triphera, Theriaca, Mithridat Andromachi, Trochiſcis de Alkekengi, Pilulis de Cynogloſſa, &c.

Anodynum hoc ſpecificum εὕρημα πρὸς πάσας παθῶν ὀδύνας. Extremum eſt refugium.

1. In omnibus doloribus acutis, frigidis & calidis, tàm externis quam internis, ubi præ vehementiâ homines ferè exanimantur, maximè in dolore Colico cum aqua Menthæ (alvus ſit libera & aperta) Nephritico, Pleuritico, Arthritico.

2. In ſiſtendis omnibus defluxionib. omnium humorum & Catarrhorum tenuium, præſertim in principio.

Item in omnibus profluvijs Inteſtinorum ſive ratione humorum peccantium & mordentium, ſive ratione humorum purgantium, cum Maſtice tunc & Terra ſigillata datur.

3. In Vigilijs & Inquietudinibus immodicis intra & extra: ſi ab extra vis adhibere, tunc è granis 4. vel 6. cum tribus guttis olei Nucis Muſcatæ, vel tantillo expreſſo oleo fac turundam lineam, & naribus indendo mirificè ſomnum inducet: ubi altius dormiunt, poteſt turunda eximi: Ita Hæmorrhagia Narium deſperata ſanata fuit, è gr. 16. duas pilulas formando & utramq; Narem pilulâ unâ occludendo.

4. In omni Febrium genere ex aqua Abſinthij & Rutæ (quæ ſunt ſpecificæ Febrifugæ) ſi calor diu durat, poſt quartam horam reiteretur una Doſis. In ardentiſſimis Febribus ſitim reſtinguit & ſomnum conciliat, præcipue quando Febres ſomnum inducant laborioſa vigiliâ permixtum.

» 5. Aſthmatici & Phthiſici, ſi in aqua Hyſſopi utantur, diu
» illo poſſunt foveri. In Tuſſi cautione opus eſt ne ſcilicet viri-
» bus valdè infirmis exhibeatur, & cum recrementorum copia

in Thorace continetur: Etenim quamvis Tussim leniat, ac somnũ accersat, Thoracis tamen angustiam adauget. Quare præstat in Tussi ex eo semper minus dari, & præterea extenuantia ac abstergentia ei misceri, ut Oxymel, aut quod ex Marrubio conficiur: Tunc potissimùm datur, ubi id, quod influit, tenue est & acre: si enim tale quid sit, nil inde nocumenti, si antidotum dederis: Nam ea quæ tenuia sunt, mediocriter crassa reddit, & contemperat, doloremq; hinc provenientem finit: In maxima Tussi additur Tragacanthum.

6. Conservat Calorem nativum, corroborat spiritus, & reparat vires, præsertim illud in quo est Moschus.

7. Efficax est cõtra affectus Melancholicos præter rationem mœstos, Cardiacos.

8. Feliciter utimur etiam in Vomitu, Singultu, in exoluto & debilitato Ventriculo.

9. In Sanguinis excretione, & Menstruorum nimia evacuatione, cum Croco Martis & Corallis rubeis.

10. In Phrenesi, Mania, intra & extra illinitur Temporibus cum Aqua Vitæ.

11. In Epilepsia cum spiritu Vitrioli & essentia Camphoræ cum oleo Amygdalarum extracta, solet offerri.

Dosis.

A granis 2 ad 3.4. Si alvus est libera tunc efficaciter operatur: Offertur etiam in Aquis specificis & appropriatis ill sq; remiscetur, secundum 7. membra & morbos: Si morbus est vehemens, potest circa noctem longè à cœna pilul. j. dari,

mediâ nocte altera, mane tertia.

ELECTVARII idem Usus, nisi quod Dosis augeatur. Datur à drachma una ad drachmam j. & semis, in appropriato liquore, vino, vel aqua Cinamomi: Puerperis & infantibus etiam tutò potest exhiberi.

VIII.

ODORIFERUM.

IUvatur Humana Natura odoribus, juvanturque spiritus: ideo Philagrius apud Aëtium non inscite dicit Naturam odore grata lubenter amplecti, & inde recreatam ac quasi reviviscētem vires suas à morbi ferociâ pressas revocare: Odor enim naribus haustus ad Cor & cerebrum trahitur, spiritum compressum suffocatumq; excitat, halantem & fugacē retinet: Imo sunt etiam regiones calidæ, ubi Astomos solis odoribus viuere Plinius innuit. Aër ratione sanitatis habet plurimum momenti, qui enim à fœtore ægrotat difficulter sanatur, quia ingratus odor cum spiritu permeat ad omnes corporis partes, maximè ad cerebrum & pectus. Odore Elixiris Vitæ ex varijs aromatibus cōpositi, dicit Baptista Porta, se multiplici Experientia multorum exhalantē retinuisse animam: In multis igitur morbis rectificandi & corrigendi sunt spiritus vitæ: Principalia enim membra & vitales spiritus (quæ utraq; à quovis Veneno omnium primo molestantur & inficiuntur) mirabiliter odoratis reficiuntur, ac venenati

nati excluduntur fumi: Oportet enim ſpiritum ſpiritu & odore recreari ac inſtaurari: Sunt enim odores ſuaves noſtris ſpiritibus ſolis vitæ noſtræ autoribus analogi & cōmunicabiles. Videmus, ut ad ingratos odores nares obturemus, & ſpiritum cohibeamus, ne percipiamus fœtorem, à quo dum ſentitur facilè debilitamur. Adhæc ubi ſpiritus noſtri, deliquiis animi vel convulſionibus concluſi, premũtur ac deiiciuntur, ſtatim atque odorifera nobis admota percipimus, erigimur, animumq́; ac vires recuperamus. Videmus matricis os deorſum ſurſumq́; verti, ubi ſuavis odor ſpirat: Ad eundem modum non ſolum in Peſte, ſed etiam in Ungarica febre & ſimilibus Venenatis morbis, ſpiritus, qui attractione contagii inficiuntur & contaminantur, ſuffitibus emendari & reſtitui tùm poſſunt tùm debent, ut videre eſt apud Cōradinum in libello ſuo de Febre Ungarica, in qua Candelas & Aquas odoriferas varias deſcribit.

In Conficiendo Specifico odorifero, odoris fragrantiâ deficientem animum mirè revocante, qui volet ſequi Paracelſi proceſſum in Archidoxis, operam & ſumptus in illo per digeſtionem præparãdo mecum perdet. Zibetta, Gummata, Tragacanthum in digeſtione ingratum nanciſcuntur odorem.

℞ Macis
Caryophyllorum
Cinamomi electi ana drach. duas.
Ambari grideі drach. j.
Muſci drach. ſemis.

Zibettæ drachmas duas.

Gummi Arabici drach. 1.

Tragacanthi prius ſupra fornacem ſiccati drachm. duas.

Hæc duo gummata cum Moſcho terantur.

Omnibus diligenter tritis miſce Zibettam, & affunde Aquæ Namphæ optimæ ſeu Damaſcenæ odoriferæ pro libitu ex odoratis ſpecificis & aqua Roſarum præparatæ, in qua prius per octo dies in digeſtione modicum de Paracelſi Carbon vel Zibetta occidentali admixtum ſit: Huius aquę prius bombycem vel ſetaceum colandæ affunde diligēter agitando quantum pro incorporatione maſſæ ſufficit, ex qua poſtea vel poma, ſeu ſcuta & pentacula Cordis formam habentia effingito, & in vitro ſine digeſtione indurari permitto.

Vel hoc modo parari poteſt:

℞ Aquarum Roriſmarini
Liliorum alborum
Baſiliconis
Roſarum
Majoranæ
Spicæ
Lavendulæ ana q. ſ.

Pro humectatione Macis, Cariophyllorum, Cinamomi ana drachmas duas, prius tamen aromata mediante ſetaceo in tenuiſſimum pulverem redigātur, adde Ambræ pulv. unciam ſemis, Moſchi Alexandr. drachmas duas, Zibettæ unciam j. Omnibus diligenter mixtis, adde pulveriſati gummi Arabici

Arabici drachmas ij. Tragacanthi pulvenſari drachmas quatuor, diligenter agita, & relinque per noctem, donec omnia bene incorperentur, ſequenti die efforma placentulas ſeu ſcuta intra duo folia in calido conſeſtim ſiccanda, & ad uſus ſeponenda.

Vires & Vſus.

Quemadmodum Zibetta ſuo odore ſtercora expellit: ita Specificum odoriferũ morbos ab ægrotis eiicit: Et quemadmodum Tirus immiſcetur cõpoſitioni Theriacæ, ut penetrare faciat vim aliorum Ingredientium ad membra prin-cipaliora: ita etiam propter majorem penetrationem Carbon additur, cujus prævalens odor ingratus (qui tamen in digeſtione ſicuti Experientia me docuit in ſuaviſſimum & gratiſſimum tranſmutatur) citius penetrat, quam operationes omnes Liliorum, ut verè Theophraſtus innuit.

Uſus hujus Specifici odoriferi, quando medicamenta nõ poſſunt intra corpus ſumi, ut in Apoplexia, Epilepſia. Multi enim talibus odoribus excitantur, non quod plane morbus inde tollatur ſeu curetur, ſed quod via præparetur: Per virtutem enim odoris corpori communicatam ſanguis movetur, & Cor ſupra modum refocillatur.

In Apoplexia.
Epilepſia.
Colica.
Suffocatione Matricis.

In

In aura peſtilentiali maligna.

In confortanda Venere, mariti illo etiam ad uſus ſuos utuntur.

Miſcetur tantillum cum oleo Nuciſtæ expreſſo, ut fiat quaſi Linimentum, & in ſupradictis morbis debito modo adhibetur.

MEDICAMENTUM SPECIFICUM OMNIUM SEPTEM MEMBRORUM PRINCIPALIUM.

CONſerva membra principalia, ait Paracelſus, & non facilè mors eveniet, nam abſq; membri principalis cõſervatione non poteſt curari morbus. Si enim vitam velis conſervare, non ſolum Cor in ſuo eſſe conſerves, ſed etiam Cerebrum, Hepar, Pulmonem, Lienem, Renes & Fel. Nã quamvis Cor ſit Centrum ipſius corporis atq; radix, tamen quodlibet membrum principale deſtructum adfert mortem.

℞ Olei Succini ter vel quater per aquam Majoranæ rectificati drachm.ij.
Spiritus Vitrioli veri
Salis Cranii microcoſmici ana unciam ſemis.
Tincturæ Croci Orientalis
Granorum Alkermes ana drach.ij.
Salis Margaritarum
Corallorum ana unc.j.
Olei Cinamomi & Maceris ana drach. ſemis.

Lactis

Lactis Sulphuris unciam j.
Extracti Spodii unciam j. ſemis.
Magiſterii Tartari unciam j.
Antimonii Diaphoretici unciam ſemis.
Tincturæ Croci Martis
Chelidoniæ
Rhabarb. ana unc. ſemis.
Liquoris Cryſtalli
Calculi microcoſmi ana unci. j.

Cum extracta & inſpiſſata Theriacæ Eſſentia, melle Juniperino. Conſerva Roſarũ, addendo pro libitu ſaccharo Roſaceo, redigantur omnia ſupradicta diligẽter mixta in juſtam Electuarii conſiſtentiã addita Moſchi & Ambræ an. drach. j.

Propter Ventriculi ſympathiam cum reliquis membris addantur drachmæ duæ olei Vitrioli Veneris, cum drachma ſemis olei Nuciſtæ deſtillati.

Uſus & Doſis.

Uſus huius medicamenti in deploratis morbis, ubi nec ægroto, nec ipſi medico conſtat de genere ſeu morbi ſpecie.

Et quia in omnibus morbis internis neceſſariò unum (ſi non plura) ex illis ſeptem membris afficitur, poterit etiam in omnibus ægritudinibus tutiſſimè exhiberi. Abſque membri enim principalis conſervatione non poteſt curari morbus.

Doſis à gr. 5. 6. 7. uſque ad 10. in vino vel aqua Cardui benedicti,

nedicti, vel appropriata, ſecundum ſeptem membra.

SPECIFICUM CA-PITALE.

MUltas Paracelſus virtutes tribuit in curanda Epilepſia Volatilitati ſpiritus Vitrioli; At illius apud nullum adhuc Chymicum data mihi fuit videndi facultas, nec ullus mihi affirmare potuit, quod confirmatam Epilepſiam ſolo vulgari & ſimpliciter præparato Vitrioli ſpiritu tollere potuerit. Hunc ſequentem Spiritum efficaciſſimum uſu medico deprehendi.

VITRIOLI SPIRITUS.

℞ Vitriolum Hungaricum, ſeu Cyprium, vel Romanum perinde eſt (quamvis illud in Sileſia in mineris **auff dem Zigmantell** Huſerus ſemper plurimi fecerit, conficitur enim è Minera Auri, Argenti, Ferri & Veneris) ſolve in aqua deſtillata vel rore Majali, & ſolutum cola, poſtea collocetur in digeſtionem cinerum ſeu arenæ vel fimi, in alembico negligenter ſaltem obturato, quia nil evaporat: ſtet per menſem, tunc ad ſuperficiem eiicit fæces ſeparandas: Iterum ponatur in digeſtione tamdiu, donec nullas fæces amplius reiiciat, poſtea coletur, & quod clarum eſt, in lento igne Balnei vel arenæ deſtilletur, ſpatio aliquot horarum duarum vel trium phlegma egreditur, quod auferendum eſt, poſtea ſequuntur ſpiritus (ubi hi incipiunt aſcendere, quod

quod gustando poteris deprehendere, senties enim aciditatem, & videbis, ut in destillatione aquæ Vitæ fieri solet, striarum instar in alembicum ascendere) qui mutato vase Recipiente seorsim colligendi sunt. Hic Spiritus Vitrioli ad odoris suavitatem, & dulcis aciditatis gratiam reductus, in quo nec sensibilis corrosio in lingua apparet, nec tarda austeritas, sed spiritualis aciditas, utile est medicamentum & curationibus necessarium. Qui volet ulterius persequi destillationem, auctiore igne oleum profluens, ad suos usus seorsim colliget, & huius rectificati olei partem unam cum quatuor vel sex partibus Spiritus vini alcoholizati in Balneo Rorido, per aliquot menses digeret, & postea destillabit, habebit Oleum Vitrioli, supernatans aquæ suavissimi odoris & jucundi saporis, separetur per tritorium: In usu medico maximæ est efficaciæ.

Oleum Vitrioli subdulce.

Alia descriptio Spiritus Vitrioli.

℞ Vitrioli crudi, ac ut paulo antè dictum depurati, duas saltem libras, destilla & pelle fortissimo igne, ut Spiritus & Oleum egrediantur: Liquori egresso adde duas partes aquæ pluvialis destillatæ, & in B. M. nova destillatio instituatur, tunc subtilissimus Spiritus Vitrioli cum aqua pluviali elevatur in hac rectificatione & egreditur, relicto acidissimo Oleo in fundo. Ille egressus Spiritus aqua pluviali immixtus summè penetrans est, & in Febri Ungarica, & aliis febribus ardentibus efficacissimè operari solet.

EPILEPTICUM MEDICAMENTUM.

Mirum ad Lunæ vices Cerebrum cõmoveri, augeſcente humectari, & minuente ſiccari, ut in Epilepticis videre eſt, qui creſcentis Lunæ dãna ſentiunt.

Primò Vitriolum ad flavedinem calcinatum imbibere convenit Spiritu vini, ut fiat maſſa.

Hujus accipe libram j. & ſemis.

Raſuræ Cranii Hominis juſtificati
Viſci querni.
Ungulæ Alcis
Granorum Pæoniæ ana unciam j.

Omnia ſcindantur & tundantur, poſtea mixta deſtillentur per retortam ſervatis gradibus, ultimò violento Igne pellantur.

Hujus egreſſi liquoris libra j. rectificetur in Balneo Maris ſupra
Caſtorei
Specierum Diamoſchi dulcis ana unc. ſemis.
Anacardi drach. ſex.

Poſtea adde Spiritus vini lib. 4.
Salis Pæoniæ drach j.
Liquoris Perlarum & Corallorum ana drach. j
Olei Aniſi.
Succini ana ſcrupulos duos.

Miſce & digere in Balneo per menſem.

Uſus & Doſis.

In aqua Pæoniæ datur de liquore dicto cochleare ſemis vel

vel integrum novem dies cõtinuando, post exhibitum medicamentum per tres horas maneat jejunus.

APOPLECTICUM.

AQVA VITÆ APOPLECTICA EXIMIA.

℞ Exempli gratia, Florum Lilii Convallii
Tiliæ
Pæoniæ
Primulæ veris
Majoranæ
Lavendulæ
Salviæ
Betonicæ
Rorismarini.

Cerasorum sylvestrium nigrorum & dulcium, Luna decrescente decerptorum ana q.s.

Tritis omnibus & mixtis (vel seorsim flores, seorsim Cerasa destillentur) adde Sinapi seminis triti libram j. vel duas, pone ad putrefactionem affusa convenienti aquæ communis quantitate, in qua tantillũ Lupuli & Fermenti incoctum sit; ut omnia possint fermẽtare, postea secundum artem destilla, & inde elicies spiritum inflammabilem, quem circula cum ana spiritus Vitrioli præcedentis, & in Apoplexia, pro morbi & ægri ratione cochleare semis exhibe, addita una atque altera gutta olei Succini.

Ab extra etiam tempora & vertex Capitis utiliter illo liquore inunguntur.

OLEUM SUCCINI.

In hoc parando diligentia non vulgari opus est, requirit enim convenientem & debitum ignem. Albo Succino è purissimo & mero Bitumine in mari generato, in medicina utimur, non flavo.

℞ ergò Fragmentorum Succini albi (exempli gratia duas vel 3. libras) & crasso modo tundas, nõ in pulverem tenuem teras: Eluantur prius si opus sit aqua communi sordes, deinde ponatur in Cucurbita vel alembico non nimis alto, & effundatur bona quantitas aquæ Rosaceæ & Betonicæ (quod fit ne Oleum cõburatur, & ut harum aquarum vehiculo facilius stillare incipiat) imponatur capitellum capax cum rostro satis amplo, & vas recipiens adaptetur, & in arena clausis utrobiq; pro more vitrorum juncturis, servato Ignis gradu convenienti & continuo ne refrigescat, (alioquin instar picis nigrescit & vitrum frangit) destillatio absolvatur. Cave etiam ne Ignis nimium invalescat, alioquin recipiens periclitatur.

Primò egreditur aqua & oleum album cum spiritibus nubium instar, deinde non amplius spiritus egreditur visibilis, sed in capitello striæ apparent, ut in destillatione Spiritus vini videre est: tandem venit oleum flavum, hîc cessandum à destillatione, vel mutato recipiente excipe seorsim oleũ rubeonigrum subsecuturũ: ultimo ascendit Sal sublimatione:

Caput

Caput mortuum in fundo manet, friabile, nigrum & leve.

Antequam Oleum Succini albi rectificetur, bene abluatur prius in aqua communi, volvendo sæpius, postea rectificetur lentè in B. M. per aquam Rosarum vel Majoranæ. Post rectificationem potest etiam ulterius cum nova Rosarum vel Majoranæ aqua aliquoties misceri, semper post residentiam & separationem olei ab aqua, renovando aquam. Sic fœtor perire solet.

A libra una Succini post rectificationem vix tres vel quatuor lotones veri Olei albi haberi possunt.

SAL SUCCINI.

Salem sublimatione vi ignis elevatum collige & solve in aqua Majoranæ & filtra, aquam in B. paulatim abstrahe: Iterum solve, filtra & coagula: hoc aliquoties reiteretur: tunc habetur SAL DIURETICUM efficacissimum, cuius superius facta est mentio. Huius dosin & usum vid. supra p. 349.

Vires Olei Succini.

Efficacissimum Opobalsamum Europæum meritò vocari potest, quia sua facultate omnia alia Remedia superat in Apoplexia & Epilepsia curanda: olim Sacrum appellabatur, propter vires eius nimirum admirandas & arcanas.

1. In PESTE una gutta mane & vesperi naribus affricatur, sic nullum venenum conficere potest: Correpto datur à scrupulo j. ad duos in aqua Cardui benedicti.

2. Vehementer prodest illis, qui periculosos capitis morbos

bo:: timent, qualis est Apoplexia, Par .lysis, Epilepsia. Nam si quis in aqu s appropriatis, puta Betonicæ, Tiliæ, Lavendulæ, Cerasorum nigrorum, &c. unam atq; alteram guttulam Olei illius jejuno stomacho assumat, nil periculi erit ab illis morbis: Idem præstant placentulæ seu Rotulæ ex saccharo confectæ, quibus aliquot guttæ Olei immixtæ sunt. Et si Apoplexia, Ep lepsia, Paralysi quis corripiatur, vix est præstantius Remedium, quàm Olei è Succino albo destillati guttæ aliquot in spiritum Epilepticum infusæ & exhibitæ. Prodest etiam cervicem & nares ungere dicto Oleo, & certò pellitur morbus, & recipientes se, sensum & motum recuperant correpti, non aliter ac suffitus eiusdem Succini albi supra carbones naribus Epileptici admotus paroxysmum ipsi sedat.

3. Nervi, venæ aut partes nervosæ Spasmo aut similibus Cõtracturis infestatæ, ungantur hoc Oleo: ita utere, ut pauxillum immisceatur unguẽtis, quibus nervi refocillari solẽt.

4. Una atque altera guttula aquæ Petroselini immixta & assumpta calculos & alias superfluitates meatuum urinalium pellit.

5. Scrupulus semis vel integer si aquæ Verbenæ vel Artemisiæ, vel Malvatico infundatur, & mulieri parturienti propinetur, partum promovet.

6. Prodest frigidis defluxionibus capitis, qui huius usu consumuntur, & cerebrum reficitur.

7. Guttulæ aliquot naribus & Cordis fossulis seu pectoris si illinãtur, illis mulieribus, quæ suffocationes, præcipitationes & strangulationes vteri habent, sedat matricis motum.

Simi-

Similis efficaciæ ſunt Rotulæ ex oleo Succini cum ſaccharo confectæ, ſi una atque altera aſſumatur.

8. Confert quoque in deliquiis animi, languore & palpitatione Cordis.

9. Confortat nõ ſolũ facultatem virtutis Vitalis Cordis, verum etiam Animalis Cerebri ac Naturalis Hepatis: ideoq; in concoctione & digeſtione magnas utilitates ciere ſolet.

10. In Febribus tres guttæ in aqua Cardui benedicti ante paroxyſmũ expectato ſudore aſſumũtur, ſic Febres pellũtur.

11. In Retentione urinæ tres vel quatuor guttæ in aqua Fragariæ vel vino ſumantur, mirabiliter promovet illam.

12. In Exiccatione Catharrhi conducit.

13. Dolores dentiũ è defluxionibus exortos curat, ſi cum aqua Plantaginis miſceatur, & inde gargariſmus fiat.

14. In Icteritia datur cum aqua Endiviæ, Cuſcutæ, Cichor. Chelidon.

15. In Colica ſcrupulus unus vel drachma ſemis exhibetur in Cereviſia.

16. In Suffocatione matricis ſeptem vel octo guttæ in aqua Pulegii.

17. In Expulſione fœtus & ſecundinæ ſeptẽ vel octo guttæ in aqua Savinæ, Artemiſiæ.

18. In menſiũ retentione 7. vel 8. guttæ in aqua Meliſſæ.

19. In Contractura, quidam cõtractus in manibus & pedibus fuit reſtitutus illitu Olei Succini.

20. In Vomitu ſanguinis tres guttæ in aqua Tuſſilaginis, Tormentillæ, Prunorum ſylveſtrium.

21. Vertiginem & Scotomiam curat.
22. Cerebri ſtuporem miraculosè removet.
23. Viſum cum aqua Fœniculi confortat.
24. In Punctura lateris efficaciter adhibetur.

Doſis.

A guttis 4. 6. 7. 10. uſque ad ſcrupulum unum, ratione morbi & complexionis.

BALSAMUM APOPLECTICUM.

℞ Olei Nuciſtæ expreſſi uncias duas.
Ambræ griſeæ drachm. unam.
nigræ drach j. & ſemis.
Moſchi drach. j. & ſemis
Zibettæ drach. duas & ſemis.
Oleorum ſtillatitiorum Lavendulæ, in quo Lilii convallii flores maduerint drach. ſemis.
Cinamomi ſcrupulum ſemis.
Majoranæ drach. ſemis.
Caryophyllorum gutt. 6.
Succini drach. j.
Rutæ drachmam ſemis.

Ex his omnibus ſecundum artem mixtis fiat in juſta conſiſtentia Balſamum: qui volet aliquid de Balſamo Peruviano odorifero addere, ei erit integrum.

Vires.

Vires & Usus.

1. Apoplecticis, Epilepticis, & Vertiginosis mirè confert, si extremitates narium, tempora, vertex, interius etiam palatum, exigente necessitate inungantur, noctu & die per intervalla.

Pro præservatione singulis septimanis tantillo, alæ Narium mixta hac pulpa pollice modicè inuncto, una cum vertice semel atque iterum inungantur.

2. Contra malignam & pestiferam auram.

3. Omnes Animales & Vitales spiritus recreat.

4. Arcanum in Colica, si umbilicus eo inungatur.

5. Matricis ægritudinibus mirè cõfert, si inungatur ventriculus & umbilicus, etiam Naturalia mulieris suffocationem patientis, tunc confestim recreatur: ad nares autem illarum eo tempore fœtida adhibeantur, qualia sunt Castoreum, Assa fœtida.

Vsus ab extra saltem est: tantillum extremitatibus narium admovetur pro libitu: per unum aut alterum diem suavis ille odor vix evanescit.

OPHTHALMICUM.

℞ Vini Malvatici lib. j.
Aquæ stillatitiæ albuminum ovorum coctione induratorum lib. j.
Aquæ sanguinis humani unciam j.

Aquæ Rosarum alb rum
rubearum una unc. tres.
Aquæ Chelidoniæ, Rutæ
Euphrasiæ, Fœniculi
Valerianæ, Fumiterræ
Pulegii ana uncias ij.
Mellis virginei cochl. j. & sem.
Aluminis Roch.
Sacchari candi
Vitrioli albi ana unciam semis.
Camphoræ drach. tres.
Salis Euphrasiæ
Fœniculi
Saturni ana drach. j.
Salis Margaritarum
Corallorum ana scrup. ij.
Caryophyllorum
Zinziberis
Mastichis ana drach. j.
Tutiæ præparatæ (id est, in aqua Rosarũ & vino Cretico ana sexies extinguatur ac tenuissimè teratur) unciam j. & semis.
Aloes unciam semis.

Terenda terantur & misceãtur, stent in vitro clauso aut in caloris digestione per mẽsem, vel quod melius sub dio Soli & Rori exponatur p 40. dies quotidie movẽdo aliquoties, sic demũ insolata promẽda usui. Qui in vase Aurichalcino

cino vult parare & exponere, faciat pro libitu.

Nota Aloen in mortario cum aquis dictis prius remiſcendam movendo quatenus in aquam abeat, & ſtrigmenti modo coeat, idque donec Aquæ remiſceatur, poſtea reliquis addatur.

Uſus.

1. Ad omnes Oculorum affectiones.
inflammationes,
lippitudines,
nebulas,
fiſtulas, & ejuſmodi.

Modus applicandi.

Jaceat in lecto æger ſupinus, & injecta intra apertos oculos aquæ lachryma, vel gutta cum pluma gallinæ nigræ indatur, claudat reſerètque oculos infirmus, ut per oculorum cavitates intruſa aqua per oculum diffundatur, id bis terve in die, & curabitur.

Si nebulæ fuerint ſupra vel infra corneam, conficito pulverem è Saccharo candido, Alumine combuſto, & Sepiæ oſſe, ſed tenuiſſimè contuſum & ſuccretum incerniculo, ut tactū effugiat, ut quum cubitum pergit ex canaliculo pennæ, parum de hoc pulvere inſuffletur, moxq; aquę guttam inſtillabis, oculos claudat ac dormiat, nam citiſſimè diluetur.

Vel ſi ſint maculæ, miſceantur cum uncia ſemis illius liquoris Ophthalmici, olei Laterini quater rectificati, & olei

Fœniculi ſemel rectificati, ana guttæ 4. item duæ guttæ olei Succini rectificati, ac in die de hoc liquore benè mixto bis, manè & veſperi, ſemper una atque altera gutta oculo indantur.

Opſthalmicu efficacis. Mirum & ſtupendum Ophthalmicum fit è Cancris & Chelidonia, quod ſi debito artificio & tempore præparetur, oculos ad deſperationem læſos virtuoſiſſimè reſtituit, & omnia vulnera ſpatio 24. horarum conglutinat.

ODONTALGICUM.

OLEUM ANODYNUM.

℞ Olei Caryophyllorum rectificati unciam ſemis, ſolve in illo drachmam ſemis Camphoræ, adde poſtea ſpiritus Terebinthinæ quater rectificati unciam ſemis, & mixtum hunc liquorem ad neceſſarios uſus ſerva.

Uſus.

Gutta j. vel altera denti dolenti eroſo cum goſſypio indatur ad ſopiendos dolores.

AQVA EJUSDEM EFFICACIÆ.

℞ Serpilli
Origani
Salviæ
Mentaſtri
Hydropiperis ſeu Perſicariæ
Raſuræ Guajaci

Ra-

Rasuræ Tamarisci
Buxi ana m. j.

affunde S. v. Opiaticum, videlicet à Laudani confectione residuum, ad eminentiam trium vel quatuor digitorum, stent in calore, vitro clauso, donec tingatur spiritus: De hoc spiritu Tincto tantillum in ore cōtineatur, parte illa ubi sunt dolentes dentes, postea iterum expuatur: reiteretur si opus est. Si dens sit concavus, gossypium intinctum imponatur. Efficacissimè omnes dolores dentium sopit.

PECTORALE.

LAC SULPHURIS.

℞ Sulphuris flavi triti vel cribrati, vel florum Sulphuris partem j. & Salis Tartari partes tres, pone in vitro ore capaci, luto obducto colloceturin arenam, affundatur aqua pluvialis destillata ad eminentiam 6. digitorum: Vitri quarta pars sit vacua, quæ extra arenam promineat, subiice ignem successivè, ut bulliat, lignea spatula diligenter agitetur, donec Sulphur ferè omne in illis ebullitionibus solutum fit, quod spatio 5. vel 6. horarum fit, tunc enim liquor rubescit, mediocriter saltē si inspissādo instar lixivii: Si aqua inter bulliendū evanescit, affundatur alia fervida: Ultimò ubi ferè omne Sulphur solutū est, & liquor rubeus ad eminentiam triū digitorū transversorū restat, tunc ita calidè filtratur, per chartā Emporeticā, & defiltrata calida solutione parū in alio vitro ponitur, & cōfestim dum adhuc calet, affunditur vinum (sunt qui

aceto

aceto destillato utuntur, sed vinum præstat) lentè, celeri tamen & alto lapsu, tamdiu, donec colorẽ spissi lactis acquirat. Hoc postea in peculiari vitro servatur, & proceditur eodem modo cum restante solutione calida & vino: ultimò omnem lacteum liquorem misce, & pone in loco tepido, donec albedo Sulphuris à vino cœrulei & rubei coloris in fundum descendendo se separaverit, abstrahe tunc vinum per inclinationem, & affunde aquam pluvialem destillatam miscendo: stet diem & noctem ac iterum effundatur affundendo novã: Hoc toties reiteretur, donec nulla nigredo seu impuritas in aqua amplius appareat, nec sensibilis fœtor, postea post debitam residentiam & effusionem aquæ siccatur per se in hypocausto, & servatur instar pollinis, vel antequam planè siccetur, misceatur aqua Cinamomi, vel alia appropriata, ut fiat pultis instar vel lactis, & priusquam ad usum medicum adhibeatur, diligenter moveatur.

Vires, Usus, & Dosis Lactis Sulphuris.

1. Balsamum est humidi radicalis.
2. Confortat vires Naturales.
3. Purificat sanguinem ab omnibus impuritatibus, unde varii morbi oriri solent.
4. Præservativum Apoplexiæ.
   Convulsionis nervorum.
   Lepræ.
   Luis venereæ.
5. Specificum Pulmonum, præservat & sanat Asthma.

6. Tollit

6. Tollit antiquam & recentem Tuſſim.

7. Conſumit & exiccat fluxus Capitis.

8. Confortat Cerebrum.

9. Ventoſitates Ventriculi & Colicam impedit.

10. Hecticis & aridis peculiariter ſua confortatione prodeſt, cum aqua Cinamomi ſi miſceatur, ut fiat inſtar lactis liquidi.

11. Phthiſicos ocalariter iuvat, agendo in humidum radicale, teſtimonio ægrotantium.

12. In Arthritide, Podagra, Schiatica, & ſimilibus morbis, ſummoperè etiam conducit.

13. Inſtar Ignis occulti conſumit morbum non aliter ac Ignis vulgaris lignum abſumit.

Doſis.

Tantum pulveris miſcetur, ut vehiculum quaſi albicante colore tingatur: manè & veſperi j.cochl. Ante exhibitionem diligenter liquori immiſceatur.

Offertur in aquis ſtillatiis Cinamomi, Meliſſæ, Lavendulæ, aqua Epilepticâ: vel in Spiritu vini.

CORDIALE.

Præcipuum in medico, qui ægrotum curat, ut Cor benè defendat, & poſtea morbum aggrediatur. Quibus Harmonica Analogia Superiorum & Inferiorum innotuit, & qui ex Aſtrologorum ſuffragiis, duobus Maxi-

mis Cœli Luminibus duo maxima hominis viſcera, COR videlicet & CEREBRVM, dicata eſſe didicere, diffiteri nequeunt, maximum Confortativum Cordis in Natura Rerum latenter quieſcere in Auro ſeptem ſigillis munito, ſicuti in præfatione utrâque ſatis annotatū eſt. Fatentur vulgares medici Aurum Cor confortare, quod non de Communi Auro mortuo, aſpectu ſaltem Cor exhilarante, ſed de Philoſophico Vivo, Regenerato, Plusquamperfecto, & in omni liquore reſolubili audiendum. Et quâvis gemmæ quædam Auro præferantur, non tamē hoc fit, quod Auro ſint meliores, ſed quia rariores & pauciores inveniuntur. Auro enim Natura non contemptibiles indidit virtutes, quas qui ſcit eruere, & arte tractare poterit, cōperiet Aurum quod mortuū & ſterile videbatur, vivū adeò eſſe & prægnans, ut germinet, ac de ſe novum Aurum, novis & iiſdem infinitis progeneret incrementis. Quod autē metallorū generatio non adeo ut in Vegetabilibus & Animalibus ad oculū patet, in cauſa eſt craſſa illa Terreſtris moles, per quā ſpiritus Vegetativus velut carcere incluſus impeditur, quo minus officio ſuo fungi, ſibi ſimilia generare poſſit: Hic ſi per artem à Terreſtri illa domo & ſepulchro liberatus, & ab omnibus inquinamētis exolutus fuerit, ſine dubio æque ut omnes aliæ Creaturæ vis generativæ particeps erit, fructumq; ſuo ſemini correſpondentē proferre poterit, ſicq; metallū producet metallum, Aurū generabit Aurum. Inde Verus Philoſophus mirabilē & omnibus expetendā concinnabit medelam, quæ & metallorū imperfectorum, & humanorū corporū morbis incurabilibus affe-

Aurum potest generare aurum.

In auro eſt omnium magiſteriorum reſervaculum: auri enim Quinta eſſentia reſiſtit Solis & reliquorum Planetarū operationibus in Homine.

affectorũ omnia vitia tollet. Felicẽ illũ & terq; quaterq; felicem Medicũ, qui materiæ universalis debitæ tria prima summoperè purificata ac debita proportione juncta, ita Rotatione Physica per omnes colores requisitos in Phœnicem incõbustibilẽ redigere poterit, cuius beneficio Aurum in fluxu actualiter vegetari & animari, ipseq; Phœnix eadẽ opera inseparabili modo aurificari possit: Fortunatũ inquã illum medicũ, qui favente SOLE Cœlesti, ex Anatomiæ Magicę & Philosophicæ Pyronomiæ legibus SOLEM METALLICUM, per illã plurimorum nominum Hylealem Aquã solutum & regeneratum SOLIS VEGETABILIS seu Spiritus vini generosi appropriato vehiculo SOLI ANIMALI seu Cordi microcosmico hominis videlicet Spiritui vitæ tanquã simili ritè ac Harmonicè applicare novit. Cum donorum dator mei hac in parte nondum misertus sit, vt suprà dixi, licet varias tentarim vias, & è centum ferè descriptionib. Auri Potabilis, seu Putabilis potius, multas irrito conatu post tẽporis & sumtuum jacturas in igne examinaverim, nollẽ etiã hoc loco candidum lectorẽ Chymicum naso suspendere, quia promisi me Experta saltẽ in hoc meo libro traditurum: Ut tamen avidæ quorundam expectationi satisfaciã, unam saltẽ descriptionem non ita pridẽ mihi fideliter cõmunicatam paulo post inserã, quæ quamvis à veritate nõ videtur esse aliena, illã tamen mea Experientia nõ cõprobatam, lectori cupido, cui integrum est, examinandam offero. Rationes autem & Viæ Alchymistarum vulgarium in cõficiendo Auro Potabili, ineptæ, humanæ Naturæ inconducibiles, & à proposito Philosophorum lon-

Quatuor Naturæ Principia.
Inter Cœlestia Sol obtinet primas.
Inter Vegetabilia Vinum.
Inter Animalia Homo.
Inter Mineralia Aurum.

longissimæ sunt, quicquid etiam hoc nomine glorientur & mentiantur. Nam quicquid redigitur in corpus, hoc ipsum crudum & indecoctum est: Natura enim bonum in melius, per alterationis modum transfert: Sed hoc Aurum quod ab ipsis tractatur, neq; alterationem passum est, neque solutionem Physicam; In melius ergo non deducitur: Et quamvis multi per Spiritum Salis vulgarem, nonnulli per Spiritum Vini Alcoholisatum, alii per Acetum radicatum, alii prius per Salia corrosiva, postea per Spiritum Terebinthinæ seu Olea Aromatica & similia deliramenta conantur Aurum ut stirpem metallicam, quam ab Animalium & Vegetabilium provincia immeritò excludunt, solvere, in vanum tamen laborare omnes ipsa Experientia testatur. Aqua Sapientiæ Philosophorum una est, quæ omnia metalla & lapides ab impuro Puncti Quaternarii coagulationis vinculo Philosophicè & Naturaliter liberat: nec est sub Cœlo modus alius dissolvendi Physicè Corpus Solis quàm per Universale Menstruũ Mercuriale Philosophorum totius Naturæ secretissimum, quo dum per ignorantiam & difficultatem acquirendi caremus, consueverunt in defectu Perdicum, famem etiam Carnes bubulæ sedare, siquidem coquus in absentia ligni quercini ad coquendos cibos utitur fagino seu betulino. Porrò Aurum in quo est Elementorum adæquatio, est Universale subjectum ad Animalia, Vegetabilia & Mineralia, Vita rerum omnium: Et ut cum Sole Cœlesti singularem concordantiam habet, sic etiam cum Corpore humano sua forma interna magnam possidet affinitatem & Harmoniam. Quemadmo-

Cœlum aureũ nullo impuro mediante reseratur, ideo feculentus & ponderosus Lucifer olim è cœlo spirituali dejectus fuit.

» *Veteres non sine causa dixerunt in Sole & Sale contineri omnia videlicet non illo excrementitio, sed Centrali Balsamo Naturæ universali, quod ab omni ævo Veræ Halchymiæ nomen dedit.*

Lege Rodargirii Zodiacum inferiorem de signis hyemalibus, & Lullii Cœlum Philosophorum, de Sale Centrali: Huic Cœlo Philosophico applicamus stellas suas Terrenas, quæ sunt plãtæ, lapides & metalla.

Vt in animantibus universo Corpori ipsum Cor, sic Cœlo & Mundo præest Sol, gaudium totius Creaturæ, in ipsum universum mundum, & quæ in eo sunt, imperium habens.

admodum autem Sol Cœlestis se habet erga reliquos Planetas, tanquam Rex enim sedet in meditullio aliorum Planetarum, luce, magnitudine, pulchritudine, omnes excellens, omnes illuminans, virtutemq; illis ad inferiora quæq; disponenda distribuens: Ita etiam Sol Philosophicus seu Naturale Aurum erga reliqua metalla: Metallorum enim purissimum est Aurum, in quo splendor Solis Ignisq; Cœlestis radius est, & in cujus corpore perfectissimo quatuor Elementa conveniunt. Rubinus habet in se effectum omnium Lapidum pretiosorum, sic etiam habet Aurum (nobilior lapis omnium pretiosorum) in se virtutem omnium lapidum ductibilium, metalorum scilicet, quia continet in se omne metallum, & ea tingit & vivificat. Et sicuti superiores Cœlestes Planetæ suum Splendorem & Lumen accipiunt à Sole Cœlesti. Eodem planè ac simili modo accipiunt Terrestres Planetæ vel corpora metallica suum Splendorem, Lumen, Vim, & Radios ab Auro, utpote à Philosophico & Terrestri Sole. Hinc videre est, cur antiquissimi Cabalistæ & Sapientes Magiæ Naturalis periti, plenariam totius Naturæ cognitionem in Dei Lumine adepti, Exordia Rerum omnium totius mundi Puncto Lineæ rectæ, & Peripheriæ assimilarunt: Item cur metallis Characteres & Nomina Cœlestium Planetarum impertiti sunt, videlicet propter singularem correspondentiam, & quia se invicem sine magno discrimine interpretantur. Auro metallorum Regi & Capiti secundum HERMETEM, corpori videlicet perfectissimo & purissimo, à nullo Elementorum domabili, & à Deo & à Natura perfe-

Vide Monade Hieroglyphicâ.

ctè secundum materiam & formam elaborato, non solum omnes Cœlestes Vires Planetarum aliorumque corporum metallicorum ac mineralium, sed & Vegetabilium & Animalium infusæ sunt; Ideò hanc Temperatam Elementorum desponsationem & conjunctionem, non potest Ignis violentia separare, nec Terrę fæculentia vitiare, nec Aquæ limositas contaminare, nec cõtractus Aëris obumbrare aut corrumpere. Unde à Sophis tàm propter Cœlestes, quàm Terrestres latentes vires omnis Homo, Microcosmus, & Adam nominabatur: sicuti illud finis & perfectio operis Naturæ: imò Septenarius perfectionis Numerus verè completus est, ultra quem Natura (sine adjutorio Artis) in sua potentia & operatione altius procedere non potis est, sed Sabbatizat & quiescit. Verùm vt intelligatur quomodo Cœlestia corpora Planetarum & stellarum, virtutes etiam Elementorum & Vegetabilium suas vires Auro sub Terra communicent, sequentia syncerê Philosophantium relinquimus cõsideranda & excutienda judiciis. Tota machina Creationis secundum Cabalistas Hebræorum in tres Orbes seu Mũdos dividitur, in Mundum ELEMENTAREM, scilicet hunc sensibilem, infimum, cujus partes sunt Cœlum & Terra: in INTELLECTUALEM seu Angelicum: & in ARCHETYPUM. Hi tres Mundi sunt figurati à Moyse evidentissimè in admirabili illius Tabernaculi sui, secundum Archetypum in Monte demonstrati constructione: in Mundo sensibili est Elementaris Regio & Cœlestis. *Elementaris* conclusa & cincta Cœlo exteriori seu Firmamento, continet in se quatuor Elemen-

Aurum est omnis Natura.

Exod. cap. 26. sect. 30.

men-

menta, generationibus & corruptionibus obnoxia: In Cœlesti Planetæ & reliquæ stellæ, seu corpora Cœlestia suã gubernationem habent & officia exequuntur. SECUNDA Regio, habitatio seu locus Angelorum est, à doctis Rabinis MUNDUS INTELLIGENTIÆ vocatur. TERTIA continet MUNDUM ARCHETYPUM. Jam vero descendit Potentia & Voluntas Divina, antequam se inferioribus communicat, primo ad Intelligentias aut Angelos, ab illis ad Sphæras Firmamenti Planetarum aut stellarum: ultimò venit in mundum Elementarem, vel in Regionem quatuor Elementorum, ubi postrema executio mandatorum & Voluntatis Divinę (ut Hebræi loquuntur) impletur & perficitur. Deus autẽ unicuiq; ex illis tribus Regionibus indidit similitudinem seu Exemplar suæ Divinæ Omnipotẽtiæ, nõ eo fine ut sibi ceu Creatori æquale illud sit, velut per se sua spõte omnia facere potis esset: sed ut illæ effigies sint tanquã simulachra significantia saltem & demonstrantia Essentiam Divinam, per quæ Deus Omnipotẽtem suam vim, & Potentiam sentiendã & oculis cernendã exhibet, attestante Paulo Rom. 1. Deum Ethnicis vel Hominib. Invisibilem suam Essentiam, hoc est, æternã viam & Deitatẽ fecisse manifestissimam per opera sua, videlicet in Creatione mũdi. In ARCHETYPO sunt IDEÆ & Divinæ DIGNITATES DEI: In INTELLECTUALEM mundum collocavit ANGELOS seu INTELLIGENTIAS. In COELESTEM verò Regionem seu mundum hunc SENSUALEM collocavit PRIMUM MOBILE seu ut alij loquuntur Secũdam motionem post Angelos ceu primam Creaturam corporalem & Fontem omnis vitæ & motionis

Supremi ordinis monita medius ordo inferioribus interpretatur.

Movetur tertius à secundo, secundus à primo regitur.

Sect. 20.

Deus in dispositione & ordinatione Rerum per gradus semper nobiliorem in summo gradu collocavit.

In hanc autem Cœleſtem Regionem poſuit SOLEM quaſi Regem & Gubernatorem ſtellarum & fontem omnis Luminis. Anima enim mundi ſeu Natura media in SOLE præcipue habitat, ut quæ globum Solis totum implẽs radios ſuos undiq; quaſi ſpiritum effundit per omnia, vitam, ſenſum & motum ipſi univerſo diſtribuens, & cuncta permeans Entia. In Sole igitur omnes Naturæ vires quaſi in Receptaculo & Fonte perenni reconditæ ſunt: Et ſicut in Humano corpore Cor eſt ſcaturgio vitalis ſpiritus & ſanguinis, omnibus reliquis membris motum & vigorem impertiens: Ita Sol Cor Cœli viciſſim tanquam omnium Virtutum Elementarium Dominus per univerſam Naturam ſuos ſpargit & infundit radios. In Mundum Elementarem AURUM, quaſi Receptaculum & ſubjectum omnium Elementarium Cœleſtium & Supercœleſtium Virium: quæ poſtquam à Supercœleſti & Cœleſti Influentiâ deorſum in Mundum Elementarem delapſę ſunt, ſimul in hoc metallum unicum concentrando ſe confluxerunt, & ſic finaliter in illo colligatæ aſſervantur & concluduntur. Auri enim ſpiritus ſecretiſſimus Cœleſtis, omnibus Creaturis totius mundi Vitam, Subſtantiam, Eſſentiam largiens, & hac Ratione Imaginem DEI gerit proxime: Idem Spiritus in Cœlo liberrimè diffuſus motu & virtute ſua eſt: In Terra autem & maximè in Centro ejus arctiſſimè contractus condenſatur jam & quaſi incorporatur in ſubſtantiam illorũ, quæ in Centro Terræ proveniunt: In metallis totus clauditur & figitur: Et hoc ut clarius explicetur tenendum eſt. Quando Solis Peripheria in Cœlo volvitur

Animæ omnes ad unam Animam mundi & Planetæ omnes ad Solem unicũ ceu Regem omnium referri debent.

S uper O mnia L ucet, & eſt Sapientiæ Humanæ Fermentum.

Solis vis peculiariter micat in lapide, cum enim in qualibet re Naturali eius inſit ſpiritus, eo magis erit in Auro & Lapide, qui Naturam ſuo laborantem defectu iuvat & inſtaurat.

Ideo Paracelſus non ſine ratione in libro Vexationum Aurum conſtituit triplex.

Metalla infimum circuli ſortita ſunt locum, in medio Centri Terræ deliteſcentia.

vitur & permeat vias ſeu plateas itineris Cœleſtis (ubi ad Planetarum aliarumve ſtellarum domos & hoſpitia divertit, ſiquidem ejus ductu Planetæ omnes agitantur, præſentiâ non dum conjuncti torquentur, & conjunctione corporali lætantur) confortando illarum vim, & operationem, quam in Aëre habent, excitat (cum Marte videlicet Calorem, cum Saturno Frigus) & unicuiq; infundit Lumen, vitam, & motum uſque ad infima & profundiſſima loca Terræ. Unde ab Heraclito Fons Luminis Cœleſtis, ab Orpheo Lux Vitæ & Oculus Mundi, ſeu vivificus Cœli Oculus, qui omnibus rebus calorem, lucem, vitamq; inſpirat dicitur. Ignis externi natura eſt omnes Ignes in occulto latentes vivificare: Ita Sol à Deo ordinatus in eum finem in hunc mundum, ut omnes occultos & quieſcentes Ignes incendat, nimirum Sphæras Planetarum qui nobis non apparent, per ſe enim ſunt mortui, ſi vero incenduntur, ſunt vivi & operantur ſuas proprietates: A Paracelſo Sol vocatur Spiraculum Vitæ Elementorum: à Platone & Zoroaſtro Cœleſtis & Invincibilis Ignis vocatus eſt: Pater Luminum ſplendorem Ignis ſui emittens & communicans primò Soli & ceteris Cœleſtibus corporibus, indè tanquam per media inſtrumenta in hunc Ignē noſtrum influit: Et hoc modo omnium Planetarū vires & virtutes in Sole reperiūtur: Et Jamblichus verè dixit: Quicquid habemus doni, habemus à Sole, vel ab ipſo ſolo, vel ab ipſo per alia, quamvis enim aliquid ab aliis habeamus, illud tamē à Sole deſumptum eſt. Ideo in Sole Cœli Corde, ut in potēti ſcaturigine vel fonte reperiuntur Cœleſtes occultæ operationes

Sol à nemine accipit, ſed ardet & lucet ſemper de ſe, & à ſolo Deo regitur.

Nil sine Lunæ beneficio unquã perfeceris, quia Luna virtute Solis Domina generationis augmenti & decrementi.

Luna quasi luce lucens aliena, quia ipsa nõ lucet de se, sed omnem splendorem suum à Sole mutuatur.

Absque Luna intermedia, vim superiorũ attrahere omnino nequimus.

Luna licet ab omnibus stellis vires suscipiat, potissimũ tamẽ in Sole quoties illi coniungitur vivifica virtute repletur ac pro illius intuitu complexionẽ mutuatur.

tiones corporum Cœlestium: sed Cœlestis Regina & Uxor Solis Luna, videlicet omnium Cœlestium influxuum virtutumq; ultimum receptaculum, Solis cęterorumq; Planetarum atq; stellarũ radios & influxus quasi fœtum suspiciens, inferiori mũdo sibi vicino quasi parturiens edit: Et æstimatur à Deo sapientissimo Sphæram Lunæ in infimo loco corporum Cœlestium, & supremo Elementarium motuũ creatam & collocatam, ut ab illa desuper possint accipi Vires & Influentiæ Cœlestes Astrorum, & ipsa supple Luna easdem à se refundere in omnia Elementaria, vel in ipsa Elementa usq; in Terræ globum distribuere, & cuiusq; rei peculiare ac proprium Innatum Astrum cum superioribus conspirans hoc pacto excitare. Hinc apparet, quomodo Anima mundi per Supercœlestem Invisibilem & Insensibilem Ignem commoveat Lumen & Ignem Solis, qui postea movet Vires Astrorum & tandem demittit per Lunam in Terræ globum, usq; in intima Abyssi profunda distribuẽdo, quemadmodum semen virile in globum vel vas matricis ejaculatur. Quia igitur hanc singularem conformitatem, concordantiam, similitudinem mutuo inter se habent Sol Cœlestis & Terrestre Aurum, veteres Sophi & Cabalistæ etiam utrumq; tam Cœlestẽ quam Terrestem Solem uno charactere Hieroglyphico videlicet integro Circulo & visibili Centro describere & præfigurare voluerunt: siquidem Solis character tũ Cœlum tum Terrã refert, nam Circulus Cœlestes motus & Influentias, Centrum Terrenam & Fixam Naturam promittit. Quicunque Veri Puncti & Centri Rationem cognoscit, nihil in

Rerum

Rerum natura vnquam ipſum latere poteſt, cujus non perfectam habet notitiam: In eo ſiquidem Rerum abditarum Fundamentum & Radix cum cõſiſtat, non immeritò etiam omnium artium & ſcientiarum Fundamenta naturalia hinc primum elicienda & depromenda ſunt: Sed ad communicatum Aurum Potabile veniamus.

Primò requiritur Calx Solis ſubtiliſſima, quam olim pro aliis tamen uſibus ita præparavi.

℞ libram ſemis Aquæ Fortis communis, ſolve in illa unciam vnam Salis Armoniaci, vel quantum ſolvere poteſt in parvo calore: Ita habebis Aquam Regis, in qua tantum ſolves Auri quantũ libuerit, poſtea effundatur ſolutio in vitrũ capax, & guttatim ſaltem (propter ebullitionis ſtrepitum & periculum) inſtilla de bono oleo Tartari in cella per ſe reſoluti: in hujus defectu Tartari Sal in aqua communi ſolutum accipiatur: requiritur aũt olei Tartari bona quantitas, tunc Aurum cadit ex repercuſſione in fundũ: Ubi tota Auri Calx ſoluta fundũ petiiſſe videtur (quod animadvertes è colore Aquæ Regis, qui debet eſſe albus, nam ſi adhuc flavus ſit, ſignum eſt totum Aurum nondum repercuſſum, plus igitur olei Tartari guttatim affundatur, hoc meo damno fideliter admonitus ſis) tunc poſt ſubſidentiam aliquot horarum in calido liquorem ſuperiorem effunde, & Calcem (colore ferè Terram ſigillatam pallidam referentem) quater vel quinquies aqua calida edulcoratam, poſtea in B.M. prudenter & paulatim lentiſſimo igne ſicca, vel quod tutius in patina vitrea per ſe ſpontè in hypocauſto ſicceſcat, nullo ignis calore

Aqua Regis.

Dd 2 adhi-

adhibito: Calcem lignea ſpatula non ferrea, poſtea majoris ſecuritatis gratia collectam ad uſus in vitreo vaſculo reconde. Nota magnum eſſe periculum, ſi alio modo exiccetur, quàm prædictis duobus; quamprimum enim calorem ignis ſentit, & fortiorem cõmotionem cum inſtrumento ferreo, concipit ſpontè flammam, & in auras abit purpurei fumi in modum, cum maximo ſonitu & ſtrepitu inſtar pulveris nitrati, adeò ut ne unicam Atomum reperire poſſis. Novi qui cum periculo vitæ hunc ex imprudentia confecerunt. Sunt qui magno juvamine aliquot grana huius Auri Volatilis ad uſus medicos intra corpus loco Diaphoretici exhibent. Si aliquid de Sulphure vulgari trito ipſi immiſceatur, & poſtea in crucibulo admoto igne exuratur; ſubtiliſſima Calx Auri remanet brunni coloris, quæ omnem vim percutiendi amiſit, quod mirum & notatu dignum eſt.

Scrupulus unus iſtius Auri Volatilis fortius & potentius ferè operatur, quàm libra ſemis Pulveris Tormentarii.

Granum unum vel alterum cultro impoſitum ſi ſuppoſita candela accenſa incaleſcat, ſimilem ſonum edit, ac ſi magna aliqua fuiſſet exploſa bombarda, & ſonus ille præacutus audienti & aſtanti quaſi auditum lædit.

Operatio hujus Pulveris contraria eſt operationi Pulveris Pyrii. Ut enim hic vim ſuam per ſuperiora aſcendendo exerit: ita alter è contra per inferiora ſaltem deorſum operatur. Aliquot ſcrupuli ſuper Laminam ferream ſatis craſſam carbone incenſi, illam penetrando perforant.

Sal Armoniacum exiſtimo eſſe percuſſionis illius cauſam.

Ratio

Rationes meas hîc in medium proferam, donec probabiliores aliis adducantur. Quemadmodum enim Sal nitrum & Sulphur ſunt hoſtes, & ſe invicem non compatiuntur, ut vidimus in præparati Pulveris Tormentarii accenſione: Eodem modo Sal Armoniacum & Tartarus ſibi contrariantur: Sal armoniacum & Tartarus inter se contraria.
„ Quando ergo Sal Armoniacum cum oleo Tartari ſuo hoſte
„ conjungitur, faciunt ex illa mutua pugna Aurum cadere, in
„ Aqua Regis prius ſolutum, & oleum Tartari percutit Spiritũ
„ nitri ſummè purificatum, qui ſe in illo conflictu conjungit
„ cum Sulphure Solis ſuo adverſario: Et quia Sulphur illud Solis à natura ſummè depuratum eſt, & vulgari noſtro combuſtibili Sulphure longè ſubtilius, ideò valentius, & in minori quantitate operationes ſuas ſtupendas potenter perficit: Eodem planè modo, quo Sulphur vulgare & Sal petræ in Pyrio Pulvere conjuncta & incenſa, magnum ſtrepitum & fragorem facere animadvertimus.

Hæc Calx in oleo Salis inſtar Butyri liqueſcit, idq; propter remanentiam ſiccorum ſpirituum Salis nitri, Vera tamen & Radicalis non eſt ſolutio, quia iterum in corpus reduci poteſt.

Hucuſque eſt mea Experientia, quam olim etiam Auguſtiſſimo Imperatori noſtro RUDOLPHO expetenti, cum aliis quibuſdam ſecretis medicis communicavi.

Sequitur jam Proceſſus Auri Potabilis ulterior, quem ſingulari munere acceptum Chymiæ ſtudioſis (ut & reliqua) gratis at non expertum libenter & fideliter offero. Processus Auri potabilis.

℞. Urinæ Hominis ſani bibentis vinum circiter 20. men-

ſuras, pone in aliquot alẽbicis vitreis, abſtrahe ab his viginti menſuris tantum phlegmatis in Balneo, ut ſaltem menſura vna maneat reſidua, phlegmata abſtracta abiiciantur, remanentiam in vnum collectam miſceto, & abſtrahe in arena, quantum ſtillare vult, ultimo augendo ignem fortiter, ſublimabit ſe aliquantulum: ſublimatum illum miſce cũ Spiritu deſtillato, reſiduum Sal quod in fundo manſit, aufer, Spiritus deſtillatus fœtebit, cujus ferè menſura erit integra: Hunc Spiritum rectifica in Balneo, ſervata priori quarta parte, quę fortis & melior eſt, ac poſteriori ablata. Poſtea accipe aquã pluvialem vel fontanam recentem, affunde Spiritui reſervato, & ſuperet eundem pondere quadruplo, adapta vas recipiens, dum guttæ acidæ cadunt, partim inſtar glaciei egrediuntur, affunde adhuc ſemel pluvialem vel fontanam aquam vt antea, & iterum deſtilla, ſi nulla aciditas amplius egreditur, tũc ceſſa: Spiritus Urinæ primò venit, aqua pluviali cum fœtore remanente. Hujus Spiritus Urinæ accipe partem j. optimi Spiritus vini partem alteram miſce, ſtent in leni calore per diem & noctem, poſtea vnâ deſtillentur: tunc hi duo Spiritus ſe invicem coagularunt: Et ſic Spiritus Urinæ ad hunc laborem paratus eſt.

Oleum Salis.

Nunc Oleum Salis requiritur, cujus præparatio talis eſt.

℞ Salis fuſi quantum vis, pone in retorta terrea loricata, adjunge capax vas recipiens, juncturis benè clauſis, quando Sal in fluxu ſtat, tunc Spiritus egrediuntur in vas recipiens: aut ſi cum argilla feceris, addi poteſt aqua in Recipentem, vt Spiritus egreſſi eò citius ſe cum illa miſceant: Sed

dictus

dictus spiritus, ante usum, prius supra Salē fusum recentem aliquoties rectificandus est, ut sit fortior, per se enim nimis debilis est, ad hanc operationem.

Postea accipe de Calce Solis supra dicta & affunde Oleum Salis, ac ut eo melius solvatur abstrahe Oleum Salis iterum usque ad oleitatem, & denuo affunde Oleum Salis, aliquoties hunc cohobationis laborem repetendo donec Calx bene soluta sit.

Deinde hujus soluti accipe partem j. & præparati Spiritus Urinæ partem alteram, instilla guttatim saltem Spiritum Urinæ, obstruendo semper vitri capacis orificium, donec strepitus cesset: In lēto calore Balnei per 4 septimanas stet in putrefactione, postea per retortā in arena pellatur, servatis gradib. Ignis primo lento, ultimo fortiori, ut retorta candescat, tunc Aurum maxima ex parte ascendit, quem sublimatum pulverem diligenter serva, Oleum enim Salis per se egressum est quod seponatur. Tandem accipe hunc sublimatū Solis, affunde Spiritum vini, & colorabitur in colore lēto, affunde alium priori per inclinationem ablato, continuando donec affusus recens Spiritus non amplius coloretur. Hic Spiritus vini potest abstrahi ad oleitatis remanentiam, vel ita tinctus cum Auri Essentia ad usum medicū servari. Calx Solis in retorta remanens denuo solvatur Oleo Salis, & digeratur cum Spiritu Urinæ, ut modo dictum, reiterando laborem, donec nil de Auro supersit amplius. Si vero Spiritus vini cum extracta Solis Tinctura aliquot septimanas stet in digestione, tunc totum fit Volatile Aurum & alembicum ascendit.

Hunc

Hunc processum poterit experiri qui volet: si solutio esset rubicunda, arrideret magis siquidem solutiones Auri, quæ per corrosiva flavo fiunt colore, non dicuntur esse radicales solutiones, cum vas stanneum seu argẽteum in quod infunduntur, nigredine afficiant, quod Philosophicæ solutiones facere non creduntur quæ sunt rubicũdissimæ: Insuper Metalla imperfecta tingunt, nec in corpus ullo artificio, nisi per projectionis modum reduci possunt. Lullus dicit præstare Ignem ardentem comedere cum oculis Basilisci, quam loco Auri Potabilis, seu medicinæ per scientiam ignoratæ, Venenum applicare, quia Aurum Sophisticatum est totum impuritate plenum ex Igne cõtra Naturam, cum quo Sophista operatur: nam statim per res acutas Ignis contra Naturã (Humanæ Naturæ contrarias) Color Naturalis mortificatur & dissolvitur, & resolvuntur Cordis spiritus, in quibus Calor Naturalis conservatur. Ideo P. Severinus verè affirmat in sua idæa, Perfectissimorum corporum Balsama & desideratas proprietates illorum, tam duris (propter perfectam combinationẽ Elementorum) corporum carceribus contineri, vt favorem & benevolentiam, quam Humanæ Naturæ debẽt, demõstrare nõ possint: Fiat ergo manifestatio occulti, quia omnes herbæ & mineralia ab intra sunt sanguis & sanguinei coloris, & sic præparata facilè sanguinem nostrum immutare, & ad suam complexionem elevare possunt. Ita Corallorum, Perlarum, Gemmarum, Auri, Argenti, reliquorumq; metallorum virtutes dolent se frustrâ in mũdanam provinciam venisse, & mortalium scelestam temeritatem incontinenter

Nemo periculo semel facto utetur secunda vice.

nenter accusant, quod tantarum prædestinationum immemores, ad quas Naturæ providentia destinabantur, in peregrinos & infames usus, eiusmodi Rerum majestatem commutaverint: Impuritatem pellis, Inscitiam mentis tegere coguntur, & dolosa Avaritiæ, Superbiæ, Luxuriæ, Perfidiæ, Adulterii, Discordiæ, & Mortis ministeria subire: Hoc est, in nõ naturalẽ usum Res transferre, iniquas usuras exercere. Qui verò DEI benignitate Fontem Universalis menstrui attingit, ille ex Philosophorum veridico relatu, poterit nõ solum omnia & singula metalla, tum etiam lapides tam nobiles, quàm ignobiles ac minerales etiam ejusdem beneficio Naturaliter & radicaliter in sua tria resolvere, qui resolutus & potabilis liquor Regeneratus, separatis spontè in fundo fæcibus, postea à piè docto medico usibus humanis pro sua voluntate & arbitrio secundum morbi exigentiam legitimè accommodari, & stupendo successu administrari potest. *Oportet ut Mors præcedat Regenerationẽ.*

Hoc loco syncerum lectorem candidè de quibusdam imposturis præcavendis admonitum velim, posse illo pulvere Auri Volatilis à malitiosis agyrtis litera longa dignis, vario modo simplicibus & incautis hominibus imponi: Cõmunicaram ipsum aliquando cuidam Philosopho corticario, sub synceritate & pietate Pharisaica, hypocriticũ & colubrinum exterrimè decipientẽ animum tegenti, qui hunc pulverem (postquam ei Sulphuris triti admixtione, per admonitionẽ, vim percutiendi ademisset) de facie incognitum suis imposturis miscens, cum damno aliorum, & suo commodo Auri

Ee multi-

multiplicationem apud plurimos attentavit. Idem furcifer, postquam intellexisset à me, Lunam in vulgari Aqua separatoria solutã, & aqua vulgari salita repercussam deiicere pulverem album in fundum, qui ter vel quater edulcoratus postea ad ignem in tigillo liquesceret, & post effusionem Cornu forma referret, hanc Corneam Lunam incognitam, ad candelam & ignem facilè liquescentem, & cultro scissilem, aliis mineralibus & plumbo admiscuit, & hac insigni ac damnabili impostura post cineritii examen, apud improvidos multos Saturni in Lunam transmutationem mentitus est.

STOMACHICUM.

OLEUM VITRIOLI VENERIS ET MARTIS.

Modus faciendi Vitriolum è Venere & Marte sine corrosivo.

Totum Artificium est, ut Metallum benè per Sulphur calcinetur.

℞ Laminati ferri vel Veneris (una enim est utriusque via) quantumvis, scinde in frusta magnitudinis semidaleri, fac stratum super stratum cum Sulphure pulverisato in tigillo lutato, pone in Igne Rotæ: Ignis ab initio tigillum non attingat, sed paulatim admovendo augendus est, quem ultimo fortificabis: Ita accenso Sulphure calcinantur prædictæ Laminæ, quod intra horam absolvitur: Ubi omnia refrixerunt, exime nigrocineritiam materiam instar æris usti, & tritam

tam cribra, eamque in olla non vitreata aperta positam per transversum (ut in præparatione Vitri Antimonii fit) move diligenter, supra Ignem Carbonum, ne liquescat, & Vitriolum in Cupro evanescat, sic Sulphur incenditur vel evaporat, move cum ferreo vel cupreo instrumento prout Vitriolum facere intendis de latere ad latus, ubi ferro vult adhærere, tunc satis est, & ab igne auferatur: Pulverisatam hanc Veneris Calcem pondera, & ad quamque libram accipe Sulphuris tres lotones, misce, & in olla pone ad latus, move supra lentum ignem per quadrantem horæ, ultimò ulla quasi candescat: Cuprum mollescit instar pastæ, & ferro adhæret: Frigescat ac tritum cribretur: adde denuò ad lib. unam tres lotones Sulphuris, calcina ut antea per quadrantem horæ. Hoc quinquies, sexies, vel septies repetitur, tunc calcinatio est absoluta. Nota diligenter, ut Calx semper benè siccetur, & ad libram j. saltem uncia cum dimidia Sulphuris præcisè sumatur. Calcem metalli tritam minutissimè accipe, & affunde in patina lignea aquam calidissimam, solvetur Calx, & aqua è Venere erit cœrulea, cola, colatam evapora, supra ignem incoquēdo mediocriter, donec quasi crustam acquirat, reliquum in frigido concrescat, sic habebis è Cupro pulcherrimum Vitriolum Cœruleum, è Ferro viride. Fæces in aquæ fundo remanentes sicca, & non solutas iterum cum Sulphure calcina ut prius fecisti, servato pondere priori, postea lixivium fac, quod filtratum evaporabis. Hoc repete, donec toto Calx in lixivium abeat: Inde in terreo vase Görlicensi aut Wallenburgēsi, vel in Cucurbita magna vitrea (cave ne

rumpatur) fac evaporet, donec crustam nanciscatur, pone in loco frigido, tunc in fundo Veneris Vitriolum in strias desidet, sapore subdulci, aufer aquam & sicca crystallos concretos: Aquam remanentem iterum incoque parum, & in frigidum locum si collocetur, denuo concrescent lapilli, reiterando, donec totum in Vitriolum abeat: Possunt etiam bacilli imponi, ut Vitriolũ eò melius adhærere possit: Sulphur illorum fundum petens seorsim servetur ad suos usus.

Ex his duobus Vitriolis Ferri & Cupri, Spiritus & Oleum pręparari Chymicè possunt, vulgari ac cognito modò, longè majoris efficaciæ & virtutis, quam è Vitriolo communi.

" Hoc pacto habetur Fons acidus Artificialis: Acetum Esu-
" rinum est in hoc Sulphure Vitriolato sine corrosivo præpa-
" rato, perfectum Arcanum in corroborando languente ven-
" triculo. Vide Theophr. in lib. de Vita Longa, & in lib. de Tartaro circa finem.

Hujus Olei Vitrioli Vires & Vsus.

Paracelsus vocat Partem Pharmacopolii quartam, & cuilibet Pharmacopæo ita commendat, ut sit instar lapidis angularis in sua officina.

1. Utimur 6. 8. guttis in vino, aqua Mẽtæ crispæ, vel quod melius in jure carnis calido: In debilibus ventriculi frigidis, quia digestionem promovet.
2. In Calculo & Arena in aqua Ononidis.
3. In Suffocatione matricis, in aqua Artemisiæ.
4. In Febribus stomachi, caloribus & siti 12. vel 15. guttæ.

In a-

In aqua Centaureæ, Vino, Rosarum, Anthos.

5. In omnibus morbis capitis, in aqua Lilii convallii, Lavendulæ.

6. In Ictero efficax est in aqua Chelidoniæ 15, vel 20 guttæ cum sudore.

7. In Peste miscetur cum saccharo Candi & Electuario Juniperino, & sic etiam loco prophylactici sanitatis utimur.

8. Inuncti hydrargyro, & malè affecti Oleo Vitrioli cum Theriaca mixta sudando restituuntur.

9. Externè Alopeciam, unamquamq; Tineam tribus diebus illinendo per se vel cum aqua Chelidoniæ curat.

10. Tollit omnem serpiginem, scabiem, pruritũ, & quicquid cuti solet adhærere, tentiginem pravam, syrones, &c. Sed sine commiseratione fiat inunctio, & pro defensivo opodeltoch adhibeatur.

NB. *Nemo sine dolore sanitatem recuperat, instar prægnantis quæ sine dolore nõ convalescit.*

11. Post evacuatum corpus cum Theriaca seu aquis appropriatis ferè in omnibus morbis exhiberi potest: aciditate enim sua putredinem omnem arcet, partium verò tenuitate obstructiones pellit.

Dosis.

Modus exhibitionis est saporis in acidũ mutatio: Dantur in aqua Acetosæ vel specifica alia potandæ tot guttæ, quot dentes stupidos non reddant, manifestam tamen gustui aciditatem concilient: per se nullus sit eius usus, sed cum vehiculo, & parcus. Hoc si Chymicorum iniquus quidam convitiator intellexisset, intempestivo & immodico Olei hujus

uſu bonum aliquem aut innominatum Virum, non è medio ſuſtuliſſet: Dum utimur, probè debet agitari cum ſuo vehiculo, quia gravitate ſua fundum petit.

Cautiones.

Cholericis & Picrocholis usus Olei noxius.

1. Propter aciditatem prodeſt Ventriculo languido, in quo tamen nulla Cholera aut Apoſtema, alioquin eſt ebullitio mutua & efferveſcentia (abſtineant ergo Cholerici & Picrocholi à noxio ipſius uſu) ut videmus in oleo Tartari & Aqua forti, quæ ſe invicem non compatiuntur: Similis eſt ratio in Jecore.

NB.

2. Uſurus hoc Oleo, in vehiculo convenienti calido fiat, poſtea contineat ſe in lecto ac ſudet: Videmus enim ejus operationem in majori mundo in frigido non perfici, ſed in calido: talis etiam eſt ipſius operatio in microcoſmo.

Porro Oleum Vitrioli pulcherrimo colore & durabili tingit.

Expreſſos ſuccos Roſarum pallidarum.
Violarum.
Florum Pæoniæ.
Papaveris ſylveſtris.

Item Extractum Alkermes.

Et Oleum Caryophyllorum, ſi ſingulis debitè remiſceatur.

Dulce Oleum Vitrioli, ut & illud Antimonii, de quo multi

multi gloriantur, apud neminem adhuc videre licuit, sicut nec genuinum Vitriolatum Sulphur Fixum, cui Anodyno stupendas vires Paracelsus tribuit.

Oleum Vitrioli subviride smaragdinum magnarum virium in medicina.

Oleum Oi subviride.

Parari potest, si Vitriolum purificatum, vehementissimo igne destilletur, ac post extractionē & purificationem Salis è capite mortuo (quod Sal tamen nullo modo ulterius in igne calcinandum aut igniendum est) denuò cum omni egresso liquore ad suum tempus in Balneo circuletur.

Variè operatur hoc Oleum per vomitum, sedes, urinam, sudorem.

Dosis guttæ 6. 8 12. in liquore convenienti.

UTERINUM.

ARtemisia omnes obstructiones mulierum deoppilat. Ante menstruum & post partū decoctum ejus ad purgandam matricem adhibetur, addita una atque altera gutta olei Succini.

1. ELIXIR UTERINUM.

℞ Castorei lib. semis.
Croci uncias duas.

Extrahe Tincturam cujusque seorsim Spiritu vini, & separa Spiritum ad remanentiam Extractorum, quibus mixtis adde

Extracti Artemisiæ uncias quatuor.

Salis

Salis matris Perlarum unciam j.
Oleorum ſtillatitiorum Angelicæ.
Aniſi
Succini ana drach.ij.
Digerantur mixta omnia per octo dies.

Uſus, & Doſis.

Doſis hujus Elixiris ſcrupulus j.vel duo, ingruente paroxyſmo hyſterico, tunc ilicò ſanantur. Quod ſi ſingulis menſibus appetentibus menſtruis æquali doſi utantur, non revertetur morbus.

2.

℞. Pulvis compoſitus à Paracelſo deſcriptus è Lichenibus ſeu Callis Equarum cruribus innaſcẽtibus, etiam efficaciſſimus eſt, in ſuffocatione matricis. Fumus ejus per tritorium bombyce circumvolutum, ſuper ſedem clauſam manè & veſperi, vel inſtante paroxyſmo ab hyſtericis exceptus, ſufficit ad tollendas omnes matricis ſuffocationes deſperatiſſimas: Interius interim datur Spiritus Vitrioli cum Sale Corallorum in aqua Meliſſæ & Artemiſiæ.

3. EXTRACTUM SPLENIS BOVIS.

Paracelſus in Archidoxis facit in libr. myſteriorum hujus mentionem, quod Lienis obſtructiones expediat, & menſes provocet.

℞ igitur Splenem Bovis caſtrati, ſcinde in laminas tenues,

nues, maceretur per aliquot dies in Spiritu vini cum Myrrha essensificato, postea exicca in aëre: Hoc modo procedendũ est, alioquin si per se velis exiccare, fœtebit, postea cum S.v. essentiam extrahe, & sapidioris efficaciæ ergò adde pro libitu aliquot guttas olei Angelicæ.

Dosis.

Scrupulus unus in aqua appropriata.

Observatio.

In provocandis menstruis tempus observandum, quo menses in ægra fluere consueverunt, tunc enim Renum & Lumborum dolores adesse plerunque solent, & sic adjuvante Natura Remedium operabitur efficacius.

4. SAL JOVIS.

℞ Cinerem Stanni aperto igne sine sophisticatione præparatum, ex illo Salem non aqua, ut habent irriti vulgarium descriptionum labores, sed aceto destillato extrahas, quem postea à suo Sale aqua pluviali, solvendo, filtrando & lenissimè in Balneo evaporando septies edulcora.

Vires, Vsus, & Dosis.

Secretum & efficacissimum in suffocatione calidè umbilico inunctum: matrix ubi sentit calorem, confestim in locum suum redit, nec amplius inde movetur.

Dosis, tria grana, tribus aut quatuor auroris continuis in

aqua Artemisiæ vel aquis cordialibus.

AQVA SINGULARIS, IN QVA HYSTERICIS SUFFOCATIONEM PATIENTIBUS offerri solet Sal prædictum.

℞ Rad. Diptami
Sem. Dauci ana unciam j.
Cinamomi electi
Cassiæ lign.
Melissæ ana scrupulos duos.
Croci Orientalis scrupulum j.
Castorei recentis scrup. j. & semis.

Ex omnibus mixtis fiat pulvis, & affundantur aquæ Rutæ libræ duæ cum dimidia, stent per 4. dies in infusione, destilla in B.M. & serva ad usum.

In huius Aquæ cochleari uno grana tria Salis offeruntur tepidè, tribus vel quatuor diluculis jejuno ventriculo per tres horas.

FEBRILE.

1 Si Febris è Mercurialibus, abstemii sunt.

2 Sulphure, evomunt quæ edunt.

3 Sale proprio, patiuntur orexin.

4 Hepate, sitis est vehementissima, tunc Laudano curatur.

5 Stomacho, sine siti pigerrimi sunt, olfaciunt quæ sentiunt, curatur Corallino.

Primò

Primò purgatio instituatur Turpeto minerali vel Panchymagogo, vel Floribus Antimonii albis: Ablata materia peccante, postea sequens Pulvis exhibeatur:

1. ℞ Cochlearum longas testas, quæ propè piscinas & lacus reperiũtur, affunde acetum de vino paratũ, stet per noctem, tunc extrahit mucorem, quem diligenter abrades cum scopis ferreis, quibus aurifabri utũtur, postea testas illas oblongas totas calcinando incinera ad albedinem & pulverisa.

Usus & Dosis pulveris.

Dosis scrupuli duo instante paroxysmo in haustu Cerevisiæ calidæ, cum tantillo butyro recenti. Raro bis vel tertiò assumitur, quia primus haustus plerunque per sudorem sanat: Ideò in lecto se continentes infirmi sudorem expectent.

Nota medicamenta debere ex Theophrasti mente in Febribus exhiberi instante paroxysmo, vel paulo ante, ut simul cum paroxysmo operentur.

2. ℞ Olei Vitrioli scrupulum j.
Salis Absynthii scrupulum j. & semis.
Aquæ Cichorei unciam j. misce.

Post hunc assumptum haustum patiens sudorem in lecto tectus expectet, abigit omnes febres. Robusto datur hic potus integer: imbecilliori detur in tali dosi:

℞ Olei Vitrioli scrupulum semis.

Salis Absynthii scrupul. mj.
Aquæ Cichorei unciam j. misce.

PESTILENTIALE.

ELIXIR PESTILENTIALE.

CUM Pestis sit Ira & peculiare Dei Flagellum, sequentia post Reconciliationem cum Deo & Proximo, Vitæq; emendationem ex usu esse poterunt.

℞ Florum Sulphuris Spagyricè præparatorum (ut paulò pòst dicetur) uncias tres, affunde olei Juniperini è baccis, in Balneo prius rectificati, ad eminentiam trium vel quatuor digitorum, (eodem modo cum Spiritu Terebinthinæ fieri potest Balsamus Sulphuris, cuius Tinctura postea Spiritu vini extrahitur ad effectus asthmaticos.) olei Succini terna rectificatione in Balneo ab odoris vehementia liberati quarta pars ad oleum Baccarum Juniperi itidem affundatur, stet in Igne cinerum vel arenæ sæpius movendo, ut flores lentè sine adustione solvantur & liquescant: Postea habeas Theriacæ Venetæ libr. j. ex qua optimo Spiritu vini Tincturam extrahes, quam à Spiritu vini separatam seorsim servato extrahe eodem Spiritu, Radicum Elenii, Angelicæ, Baccarum Juniperi contusorum & mixtorum ana uncias tres, & Tincturam à Spiritu vini in Balneo separatam misce cum Tinctura Theriacæ, ac affunde oleum Juniperinum & Succini floribus

Extractū Enulæ Càpanæ fere Sulphur superat in Peste.

floribus Sulphuris essensificatum, ac per papyrum bibulam prius filtratum: omniaque circula lentissimo cinerum calore per quatuordecim dies. Habebis secretum, quod in Peste & morbis Epidemicis ex Dei benignitate ad miraculum operari solet.

Vires, Usus, & Dosis.

In Peste est Præservativum & Curativum.

Dosis una vel duæ guttæ in vino vel aceto quotidiè manè: Vel singulis septimanis semel 8. vel 10. guttæ jejuno ventriculo expectato sudore assumantur. Præservat à putredine & nil impuri relinquit in corpore.

Correptus Peste statim ab initio accipiat à scrupulo j. ad ij. in vino, aceto rutaceo, vel alio liquore appropriato, & sudet, potenter venenum è corpore pellit.

FLORES SULPHURIS.

Crudi Sulphuris in medicina nullus debet esse usus, nisi ad manus sit illud, quod in fodinis reperitur, & Scissile vocatur, à Natura purificatum, quod cum floribus Sulphuris arte paratis, nulla prorsus repugnat: Nam ut hîc artificioso Igne, ita illinc Naturali, pars tenuior Sulphuris attollitur ad sediciora loca, eaq; & ratione plus coquitur: Ergo cum Scissile ad manus est, licet loco Florum uti: Sed quia rarò Natura nobis copiam Scissilis suppeditat, medici Chymici cœperunt de artificio cogitare, quo in illius penuria sublevarentur.

In agro Cracoviensi in Polonia, miro artificio Naturæ

 depu-

Vesuvius Campania mons.

depuratum conſpicitur, & olim in Regno Neapolitano propè Puteolos ubi Mons ſulphureus perpetuò ardet, cum deſiderio vidi. Solet in illo loco Sulphur è ſaxis tanquam Ros exſudare: dulciſſimus eſt ille Flos, qui ſi in copia haberetur, poſſet verus Spagyrus ſingulare ſibi ex illo medicamentũ Chymiſtico magiſterio elicere.

Sulphur autem ibi conficitur, poſtquam vi ignis à lapidibus & Terra defæcatur.

Propè Salisburgum in Mineris cupreis, ubi Vitriolum coquunt è Minera, aſſatione, ut vocant, Sulphur ſolet avolare à Minera, quod deinde pollinis inſtar adhærere conſuevit camino, ad hunc excipiendũ & retinendum fumum ſtudiosè extructo: Hic Flos Sulphuris benè depuratus eſt, & dum à Vitrioli Minera ſublimatur, aliquam ſecum aciditatem retinuit.

Huius ergo in defectu Florum Chymicè præparatorum, cum commodo, ſicuti ſæpius expertus ſum, uti poſſumus.

℞ Sulphuris flaviſſimi (illud enim rubri coloris habet multum Arſenici & Realgaris, & in medicinam non debet adhiberi) lib. j. Salis fuſi libram ſemis, fluat prius Sal in crucibulo, quamprimum vbi fluxit, effundatur & frigeſcat, in mortario vel ſupra lapidem: Vitrioli Ungarici purificati & calcinati libram ſemis. Pulveriſentur & miſceantur invicem, imponantur Cucurbitæ vitreæ (cum collo medioeri non nimium capaci,) argilla benè munitæ, imponatur Alembicus altus & capax cum Recipiente, collocetur in cineres vel arenam, notandum tamen, ne nimia quanti-

quantitate arenæ cooperiatur, ne ſuperior pars incaleſcens faciat Flores liqueſcere, & ſi tunc refrigeſcere ſinis Alembicus difficulter aufertur, niſi admotis prunis iterum liqueſcat: Non opus eſt luto, ſi benè quadret capitellum, niſi velis chartam farina madidam circumducere. His peractis da initio ignem lentum, poſt tres horas phlegma ſtillare incipiet, & durabit per 4. vel 5. horas: Ignis augendus eſt ſenſim magnis carbonibus, vt tandem patina in qua eſt arena, rubeat: Si ignis eſt continuus, ita vt Sulphur in Alembico quaſi fluat, tunc citius ſublimatur, non tamen ſit exceſſivus, alioquin non flavo colore, ſed nigro aſcenderet.

Flores elevati in Alembicum citò eximantur, chartam videlicet rotundam & quadrantem ſemper ſubtus tenendo, ne ſublevando capitellum Flores in arenam cadant, & interea, ſi Cucurbita tunc ſummè calet, ſine mora orificium ejus tegatur, ne Sulphur ab aëre ingrediente, vt ſæpè fieri ſolet, accendatur, & reponatur Alembicus ignisq; continuetur ad decem horas.

Refrigerentur poſt abſolutam ſublimationem omnia, & remoto Alembico Flores accipiantur, ac cum prioribus miſceantur: Caput mortuum in quaq; ſublimatione ſit poroſum & friabile, prunis aſperſum non amplius ardeat: Id enim ſignum eſt privationis omnis bonitatis.

Rurſus hos Flores miſce cum Sale novo & Vitriolo ſervata priori proportione, perge omnino ſicuti prima vice, quod quo

quo sæpius fit, eò plus tenuitatis acquirũt Flores, fiuntq; magis ac magis puriores. Tertiò pariter facito, sed pauciores Flores habebis: A tribus libris ter sublimatis habebis uncias viginti: In hac tertia repetitione consistere debes, eò tum quod plurimum decedit, tum quia tandem utiles partes Sulphuris figuntur.

Horum Florum dimidiam partem cum gummatibus sequentibus selectissimis in tenuissimum pulverem tritis, mixtam servabis ad usum, ut monet Paracelsus in lib. Paragraph. & lib. de Natura, libro & capite de Sulphure.

℞ Florum simplicium Sulphuris ter elevatorum unciam j. & semis.
Myrrhæ select. drachm. j.
Aloe Epatici scrupulum j.
Croci grana quindecim.
Terræ sigillatæ scrupulum j.
Sacchari quantum satis, dissolvatur in aqua Ros. vel Pectorali, & fiat massa, ex qua formentur Rotulæ.

Alteram partem modo sequẽti sublimabis, quamvis sint qui putent gummata inter sublimandum comburi: Elevatio ideò lentè fiat sine adustione.

℞ ergo dictorum Florum lib. j. & semis.
Colchotaris uncias sex.
Salis fusi drachmas quinque.
Myrrhæ Alexandrinæ.
Thuris ana uncias tres.
Aloës succo citrini purificati prius uncias quatuor.

Masticis

Maſtici s uncias tres.

Croci unciam ſemis.

Omnia trita ſimul & benè mixta imponantur priori vaſi, ſi ſit adhuc integrum, vel recenti, additoq; Alembico in furnum reponito, ignem ſubdito, ſicuti prima vice feciſti: Poſt duodecim horas extrahe Flores qui aſcenderunt, rurſus Alembicum repone, & ignem cõtinua per duodecim alias horas. Nota ſi nimium Materiæ una vice imponis, tunc comburitur, eminentia trium vel 4. digitorum ſufficit: Tunc ex libra una uncias vndecim Floru͂ habere poteris, quod ſi pauciores habueris, repoſitò Alembico perge adhuc ignem ſubminiſtrare per duodecim alias horas.

Aquæ ſtillantes ex unaquaq; ſublimatione tàm Florum Sulphuris ſimplicium, quàm compoſitorum in Recipiente adaptato colligantur, ac ſeorſim ſerventur, illæ poſtea rectificatæ in Balneo bullienti miſceantur cum aqua illa, quæ ab ultimis Floribus compoſitis abſtracta eſt, nec rectificatione eget, coloris lactei propter gummata, & ſaporis acidi: Hæc ſeorſim colligenda, ne miſceatur cum oleo ſubnigro, quod ſubſequi ſolet.

Vocant hanc Aquam ENS ſeu LAC BALſami, cuius idem uſus qui Florum.

In Peſte.

Febribus.

Pleureſi.

Colica.

Affectibus Pulmonum.

Obſtructionibus Hepatis. Gg Doſis

Dosis pro natura infirmi & judicio præsentis medici.

Vires, Usus, & Dosis Florum Sulphuris.

1. In Peste summum est Curativum & præservativum: resistunt enim impressioni, & præseverant à putredine: Cum Extracto Enulæ Campanæ ad miraculum operantur tempore infectionis.

Dosis drachma una in aqua Cardui benedicti, vel in Theriaca. Vel in uncia una Syrupi de Citro, & unciis duabus Aquæ Melissæ. Hic haustus præservat, & curat absque omni alia medicina, ut πολύχρηστον Pestem, Pleuritidem, omnes Putrefactiones, Apostemata.

2. Quotidianus usus est προφυλακτικὸν omnium morborum, cum accidentibus, & Naturæ & Sanitatis conservativum.

3. Offertur in omnibus morbis, qui efficaci exiccatione opus habent.

4. Sudorem in Lue Venerea promovent.

5 In omnibus Pulmonum affectibus, asthmate, tussi antiqua & recente: In Catharris pectoralibus, phlegmaticis.

6. In Pleuresi.

7. In Colica.

8. In Apostematibus & putrefactionibus corporis.

9. In omnibus Febribus præservativum: tollunt enim omnes impuritates febriles & peripneumonicas leviores tutò & subitò.

10. Præservativum etiam in Epilepsia.

11. Con-

11. Conservativum vini, si illi misceantur, impedit generationem Calculi.

Dosis drach. j robusto, juveni drach. semis in cura.

Pro præservatione grana 8. 10.

Miscentur etiam Saccharo & cum Dragac. in aqua pectorali soluto formentur tabellæ.

Cautio.

Oleum & Flores Sulphuris sublimati gravidis non temerè offerantur, quia menses promovent.

AQVA THERIACALIS.

℞ Theriacæ Venetæ uncias quinque.
Myrrhæ rub. Alexandrinæ uncias duas & semis.
Cinamomi selecti
Croci Orientalis integri ana unciam dimidiam.
Camphoræ drach. duas.

Affunde optimum vini Spiritum diligenter rectificatum, vel si ad manus sit è semine vel radicibus Angelicæ præparatus, qui efficacior est, ad eminentiam trium vel quatuor digitorum, ac in vitro clauso in leni calore cinerum Tincturam extrahe: Per inclinationem tinctum Spiritum aufer, & affunde recentem Spiritum tamdiu, donec non amplius tingatur: Spiritum vini tinctum postea ad medietatem saltem abstrahe, reliquum maneat cum Essentia extracta, cui addes uncias sex Spiritus Tartari, sicque simul

per octiduum vel quatuordecim dies circulabis & digeres.

Vires, Usus, & Dosis.

1. In Peste maximus eius usus, & talis ut infectus intra 12. horas sumat cochl. j. in tribus cochlearibus vini optimi, sudet horis tribus, & ab hac potione ad cibum ac potum capiendum ad minimum sex horæ interponantur.

2. Purgat caput, pectus, & omnia corporis membra principalia, illaq; confortat, & si quæ labes illis aspersa, delet, & in pristinum naturalemq; statum ea reducit, & præcavet, ne in posterum facilè lædantur.

3. Illis benè confert, qui hydrargyro fuerunt inuncti, sua enim penetratione omnes nervos, musculos; medullam penetrat, & quicquid noxium reperit, corrigit ac expellit.

4. In rectificatione sanguinis.

Lue Venerea.
Putredine.
Vermibus.
Puncturis laterum.
Tremore Cordis.
Febribus.
Ictero.

Potest etiam cum aliis Diaphoreticis misceri.

Dosis à cochlear. semis ad cochl. integrum in aqua appropriata, in haustu vini, aqua Melissæ, Cardui benedicti

ZE-

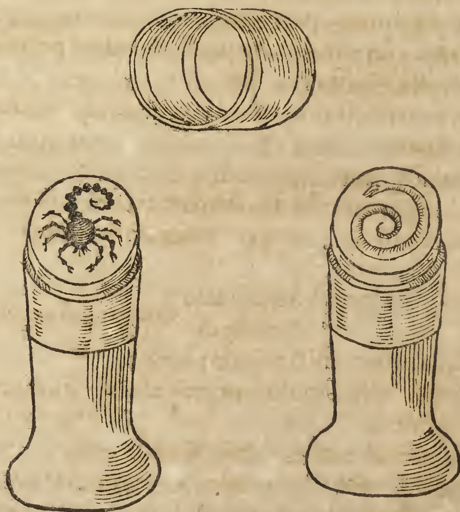
ZENEXTON PARACELSI.

I.

Primo fiat Inſtrumentum chalybeum, in quo efformari poſſint placentulæ ad drachm. j. & ſemis circiter ponderantes: Inſtrumenti ſint partes tres: in ſuperiori, quod eſt inſtar majoris ſigilli, eſt Serpens ſculptus: in inferiori, quæ quaſi parvam incudem repræſentat, eſt Scorpius: Annulus chalybeus cavus ſeſquidigitum tranſverſum circiter altus, continet materiam imponendam, ne elabi poſſit, ſed premendo ſupra & infra efformetur: Sculptura Inſtrumenti fiat certo ſyderum cœleſtiũ poſitu, Sole videlicet & Luna Scorpionis ſignum ingredientibus: Eodem etiam tempore ſigillentur illa Pentacula, aut ad minimum cum Luna Scorpionis ſignum attingit: Sic enim ſuperiora cum inferioribus unione ſympathica indiſſolubili maritantur & copulantur.

Magnetis Naturæ ſpiritualis, Sympatici vel Antipathici, (licet inviſibilis, attamen ex effectu ſufficienter ſenſibilis) vires mirificæ.

Forma instrumenti talis est.

Massa pro efformandis Amuletis seu Pentaculis constellatis.

℞ Bufonum benè in aëre & Solis ardore exiccatorum ac pulverisatorum sub aperto cœlo, naribus obturatis vel aversis, pistillo artificiosè pensili, uncias duas. Nota, nisi benè & citò exiccentur, fœtent, ac difficulter teruntur. Octodecim bufones dans circiter duas uncias pulveris.

Zenith juvencularum quantum haberi potest.

Arsenici Crystallini albi

Arsenici Rubri seu Auripigmenti ana unciam dimidiam.

Rad. Diptami

Tormentillæ ana drachmas tres.

Margaritarum non perforatarum drach. j.

Corallorum

Fragmentorum Hyacynthi / Smaragdi Orientaliũ ana drah. sem.

Croci orientalis scrupulos duos.

Propter odorem aliquot grana Musci seu Ambræ addi possunt.

Pulverisentur omnia subtilissimè & misceantur, postea Tragacanthũ resolvatur in aqua Rosarũ instar mucilaginis, cum quo pulveres impastentur & formentur (Sole & Luna in Scorpione existentibus, aut ad minimum Luna) Pentacula rotunda, & Pistillis illis duobus, sub eadem Influentia cælatis,

tis, ſignentur: aut ſi mavis parentur Scuta formam Cordis habẽtia, poſteà exiccata ſindone obducantur rubro, & Cordis regioni appendantur per intermedium induſium.

Uſus.

Exterius collo appenditur funiculo ſerico, intermedio induſio ad regionem Cordis: non ſolum præſervat à Peſte, ſed impedit, quo minus corpus à Venenis ſeu morbis Aſtralibus inficiatur: attrahit Venenum ab intra, & extra illud conſumit.

ZENEXTON PRO DITIORIBUS MAGNATIBUS.

2.

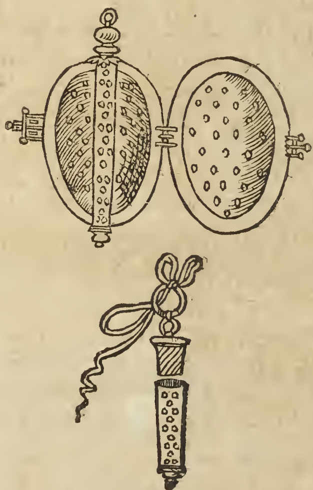
Capſula ex auro conficiatur puriſſimo, cum fiſtula foraminibus plena, in medioq; fixa in uno latere veluti baſis hærebit: In huius anteriori parte exterius Sapphirus Orientalis præſtantiſſimi coloris adaptabitur, & in ejus circuitu Bufonum lapides quatuor vel araneorum, qui formam crucis in dorſo habent: Hoc enim Araneorum genus, Lapides minutos præ ſe fert, qui præſentaneum ſunt in Peſte remedium, ſi de collo ſuſpendantur: In altera verò ſive poſteriori parte Hyacynthus unus juſtæ magnitudinis ſimili modo aptabitur. Hiſce ita abſolutis, ſumatur Bufo vivus, & dextro pede poſteriori ligatus vivus & integer citra ſanguinis emiſſionẽ ſuſpendatur verſus Orientẽ, donec perfectè exaruerit, ac pulveriſari poſſit, cave ne à pluvia tangatur: Et hic cum modico

optimi

optimi præſtantiſſimiq; Aceti cōmiſceatur, donec formam paſtæ habeat, qua tota capſula interius repleri vndiq; debet: Demum fiſtulæ, quæ in medio paſtæ extiterit, particulæ ſeu fruſtula aliquot ex linteo (quod primo virginis menſtruo, quę annum decimumquintum nondum exceſſerit, madefactum fuit) imponantur, adeo vt fiſtula plena prorſus & compacta lintea exiſtant: Foramina ejus magnitudinis eſſe debent, vt per illa Bufonis pulvis tangatur ab hujuſmodi fruſtis: Nam ex mutua operatione oritur Sympathia vtriuſq;, quæ poſtmodum converſis gradibus per Antipathiam Venenis vſque adeò reſiſtit & adverſatur, vt ille qui hoc Amuletum de collo tempore Peſtis ſuſpenſum geſtaverit, liber prorſus poſt Dei Providentiam & habendus & certiſſimè dicendus ſit: Id quod experientia, & viva demonſtratione callent hi, qui veram ejus componendi rationem norunt.

Nota, aurea canna ſeu rimoſa fiſtula ſuperius poſtquam referta eſt, optimè & diligenter ōbſtrui debet, requiritur ergo operculum ad modum cochleæ ſeu terebri, vt paretur cum annulo, ſicuti ex ſequenti Icone apparet.

Forma Instrumenti talis est.

PODA-

PODAGRICUM.

INcipiens & levis Podagra, ſecundum Severinum, uno unguento ſeu Balſamo curatur, mixtionem admittit Reſolventium, Mitigantium, & Corroborantium.

Podagra confirmata, quæ radices difficulter reſolubiles vel in ſanguine, vel in carnibus, vel in ipſa Synovia poſuit, non ſolis externis Balſamis reſolventibus, mitigantibus, & corroborantibus curari poteſt. Iaque Purgationes Podagricę adjungendæ, Mundificantia, Diaphoretica, Diuretica per madores, inſenſibiles tranſpirationes, cõſumptiones & perfectas ablationes, Evacuantia Podagrica tamen & conſentanea accerſemus.

Paracelſus dicit ad curationem Podagræ requiri tria, Reſolventia, Mitigantia, Corroborantia.

In Reſolventibus Paracelſus commendat Arcanum Corallinum: Item ſequentem Pulverem Artheticum:

Pulvis Artheticus PARACELSI.

℞ Hermodactyl.
Turpeti optimi
Diagrid.
Fol. Sennæ
Raſuræ Cranii
Sacchari ana drachm. j. miſce, & fiat pulvis ſubtilis.

Doſis drach. ſemis mane ex aqua Ivæ Artheticę p dies 3. vel 4.

Purgat ſecurè & leniter omnes defluxiones Podagricas.

Loco Mitigantiũ ſequẽtia duo Balſama uſui eſſe poſſunt.

Inter Corroborantia & defluxionem impedientia nume-

retur Spiritus Vitrioli usus cum Sale Perlarum, & Vinum Paracelsi medicatum è Caryophyllata & Acoro, quod defluxiones exiccat & impedit.

BALSAMUM PODAGRICUM I.

℞ lib. 2. Vitrioli ad flaved. calcinati.
Mellis virginei cum favo lib. j.
Spiritus vini lib. j. si sit ad manus ille Spiritus è confectione Laudani Opiati residuus, erit eò melior)
Terebinthinæ uncias iiij.
Verbenæ uncias sex.
Rorismarini tantundem.
Silicum calcinatorum libram semis.

Omnia trita misceantur, & imponantur justæ amplitudinis Alembico vitreo, benè luto obducto, addito satis magno capitello cum Recipiente capaci, juncturis benè lutatis, ponantur per triduum in lento arenæ calore ad digerendum, postea paulatim destillētur, ultimo fortificetur ignis, quandiu vides guttas seu spiritus exire, postea frigescat: Caput mortuum seu fæces spongiosæ nigræ, reverberentur ad albedinem, illisque priorem liquorem denuò affunde, & secundo destilla.

Vires, & utendi modus.

Efficacissimum est Balsamum: Neminem sua expectatione ritè præparatum & adhibitum frustratur: citò enim & subitò dolorem Podagricum sedat, si locus affectus inunga-

ungatur, præmisso prius Pulvere Paracelsi purgante è Hermodactylis seu Arcano Corallino. Linteola madefiant & applicentur loco affecto tepidè, & relinquantur, donec spontè exiccentur, postea iterum imponantur, donec dolores cessent: visibiliter vapores extrahuntur: Si pars dolens nimio ardore & rubedine crucietur, poterit de succo è florib. Thapsi barbati expresso & insolato ana admisceri.

BALSAMUM PODAGRICUM II.

℞ Olei mandibularum inferiorum, veterum equorum, tempestatibus diu expositorum.

Vel olei ex ossibus Hominis (violenta morte, reste vel rota perempti) siccis, Soli & Lunæ multis annis expositis.

Vel olei è sanguine Cervino.

Cujuscunque huius olei aliquoties prius per se rectificati sumatur uncia j.

Olei Laterini

Terebinthinæ

Juniperi ana uncias tres, misce & destilla omnia adhuc semel in Balneo, & postea ungatur locus affectus, è vestigio tollit omnes dolores Podagricos è frigidâ causâ ortos.

III. UNGVENTUM ANODYNUM.

Rec. Florum Rosarum sylvestrium manipulos decē, Herbæ & corticis exterioris recentis Hyoscyami manipulos sex, concisis simul affunde mensuram semis vini, coquantur, & postea trita exprimantur ac colentur: à colatura, aqua in Bal-

neo abſtrahatur, ut inſtar mellis reſidentia maneat. Hunc liquorem in tigillo vitreato permittere paulatim evaporare, agitando continuè, piſtillo ligneo, donec inſpiſſeſcere vult, poſtea affunduntur pinguedinis ſuillæ caſtratæ libræ duæ, & miſcentur, tandem ita calidè ab igne auferantur, & parum refrigefactis unciam unam Opii pulveriſati, ac in vino ſaltem ſoluti, & Croci pulveriſati quantitatem duarum avellanarum, Extracti florum Verbaſci unciam ſemis addere convenit, & movendo diligenter immiſcere, donec frigeſcendo fiat unguentum cineritii coloris.

Vires, & Uſus.

Singulare in ſiſtendo dolore Podagrico & Nephritico, ſi calidè affectus illo inungatur.

„ Ubi dolori Nephritico velis applicare, operæpretium feceris, ſi manipulos duos vel tres baccarum Juniperi ab initio compoſitionis cum Hyoſcyamo teras & exprimas.

NEPHRITICUM.

CAlculi varia ſunt genera, gradibus atque partium numero differentia: Omnia ex impuriori alimentorum portione ſubtiliata, & ad coagulationem deſtinata producuntur poſt benignioris alimenti ſeparationem factam, beneficio ſpiritus ſeu caloris partium ſupervenientis ad abſolutionē deducuntur: Variis exornantur figuris pro materiei varietate, ex qua veniunt, & partium in quibus hærēt diverſitate

ſitate multiplici, ſymptomata inferunt ſingulis conformia, & magna affinitate juncta.

Fortis digeſtio dat citam operationem ad Calculũ. Nulla debilis digeſtio, unquam calculum produxit: Niſi debili digeſtione per vim fortem expulſivam expellatur, & nõ ſecernatur, fieri non poteſt, ut Homo ſine Tartaro reperiatur, quem Spiritus Salis coagulare ſolet, & quem Purgationes non tollunt.

Si vis Expulſiva debilis eſt, tunc vis Salis coagulativa facit Tartarum.

Detur opera diligens, ne acuta medicamenta exhibeantur in Calculoſis, qui aliâs ſunt valetudinarii.

SAL CONTRA CALCULUM.

In Remediorum longitudine nil ſitum eſſe dicit Paracelſus de Calculo, ſaltem in vera præparatione.

℞ igitur Oculorum Cancri
Calculi microcoſmi
Lapidis Judaici
Lyncis
Spongiæ
Aquilæ
Glaciei duræ ſeu Cryſtalli
Silicum
Lapidum Ciprinorum è Percis piſcibus.

Reſolve ex his ſingulis vel omnib. quantũ velis aceto deſtillato, toties repetendo affuſionẽ, donec omnes ſoluti ſint, ac inde para Salem, abſtrahẽdo acetum: Hoc Sale ſæpius per aquam pluvialem prius dulcificato & purificato (ſolvendo ſcili-

ſcilicet filtrando & evaporando) per ſe vtere vel in liquore reſoluto.

Cruſtacei, vt ſunt oculi Cancri, Lapides Cyprini, non egent calcinatione, per ſe enim in aceto deſtillato ſolvuntur, vt Perlæ & Coralli.

Silicei verò, vt Cryſtallus, Silex, Lapis Judaicus, Lyncis, Spongiæ, Aquilæ, calcinentur primò cum Sulphure & Sale nitro, vt ſuprà de liquoribus gemmarum dictum, poſtea reſolvantur cum aceto Terebinthinato, & Sal dulcificatum ad uſus ſervetur.

Ex his lapidibus ſpecificis, propter varias ſignaturarum formas habebis Remedium univerſale ad Calculum & Tartareos morbos.

Unumquodq; è ſupranominatis ſpecificis rectè præparatum, eſt ſufficiens ob ſcientiam ſignatam.

Cryſtallum Montanus Paracelſi Ludum eſſe putabat, qui omnem Tartari Anatomiam, Signaturã & Curam in ſe continet. Particulariter curando fieri non poteſt, vt omnes ſpecies dignoſcantur: Calculi & Tartari genera ſunt pluſquam quingenta, & quodq; egeret ſuo Remedio ſpecifico.

Uſus, Vires, & Doſes Salis.

In omnibus Calculorum generibus, in quibuſcunq; ſint membris.

Doſis à ſcrupulo j. ad duos pro præſervatione in Syrupo convenienti ſingulis Lunæ quadris.

In Cura à ſcrupulis duobus ad drachmã j. in aquis ſpecificis

ficis Ononidis, Saxifragiæ, Pimpinellæ, Petroselini.

Mulieribus offertur in aqua Melissæ seu Baccarum Juniperi.

Observationes duæ.

1. Nota illud Sal sæpissimè solutum & coagulatum, ultimò cum optimo Spiritu vini digeratur, abstrahaturque fortiter in cineribus, reiteretur labor, sic Sal fiet volatile. Post quamlibet enim putrefactionem uncia semis Salis ascendit. Illa vini Essentia secundum Paracelsum non debet separari à Sale immixto ac volatili, vt eò potentius agat in Tartarũ interiorem. Ubi enim Alcohol vini fermentatum est cum virtute Lapidum, tunc habet vim resolvendi Calculum Hominis, quemadmodum Alcohol vini fortificatum cum Tartaro, Auro & Corallis rubedinem extrahere perhibetur.

2. Neminem terreat, quod Silicei lapides propter duritiẽ primò per Salem Petræ calcinãdi sunt, vt eo melius per Acetum radicatum superius memoratũ solvi possint, quod alioquin non fieret. Nam crudi Salis Nitri per Sulphur purificati cum tantillo Croci, Maceris & pulvere lapidum Citrinorum in Calculo est Remedium efficacissimum. *Pulvis contra Calculum singularis.*

HYDROPICUM.

ALimenta nostra Cibus & Potus tria habent in se Excrementa, unum est Aqua, alterũ Sulphur, tertium Sal vel Tartarus. Si hoc Sal medium reliquorum duorum ab Astrali

Igne cum ſuo proprio Elementali Igne conjuncto lædatur, tunc fit & generatur ex illa reſolutione Salis, Hydrops.

PURGANS SPECIFICUM HYDROPICUM.

℞ Radicum Hellebori nigri debito tempore collectarum uncias tres.

NB. ut ab Helleboro ſpuma venenata in præparatione Eſſentiæ diligenter ſeparetur.

Coloquintid. uncias duas.

Extrahatur Eſſentia cum Spiritu vini, & iterum ſeparetur ab illa Spiritus, ad mellis ſpiſſitudinem.

Hujus ℞ grana quatuor.

Mercurii per oleum Sulphuris præcipitati grana duo.

Miſceantur & formentur Pilulæ: Exhibentur tribus auroris ſucceſſive: Poſtea ſint ad manus flores Sulphuris ter per Vitriolum ſublimati, quorum accipe tres partes, & adde extractæ Eſſentiæ Croci Martis partem unam: Eſſentia hæc ex optimè præparato Croco Martis extrahitur, olei Vitrioli beneficio in digeſtione, cui bona quantitas aquæ communis admixta eſt, quæ tamen iterum fortiter abſtrahenda eſt, ut Pulvis extractus per ſe remaneat. De hoc mixto Pulvere, manè, meridiè, veſperi exhibe drachmã ſemis: offeratur in Conſerva Roſarum: Sudor oleo Guajaci rectificato cum aqua Theriacali provocandus: Utatur cibo ſicco convenienti, potu exiguo, qui ſit vinum Abſinthites chalybeatum.

Extractum Eſſ. croci ☿. [handwritten margin note]

Dy-

DYSENTERICUM.

Si digestio est bona, & non est separatio, tunc adest Dysenteria.

Si est separatio, & nulla est digestio, tunc est Lienteria.

Si neq; separatio neq; digestio, tunc est Diarrhœa.

Si adest putrefactio materiæ stomachi, tunc est Fluxus ventris cum variis coloribus.

PULVIS DYSENTERICUS EXIMIÆ VIRTUTIS.

℞ Succini
Sanguinis Draconis
Lapidis Hæmatit.
Corallorum rubeorum
Sem. Portulacæ
Plantaginis
Anthoræ
Rad. Tormentillæ
Terræ Strigensis ana uncias duas.
Balaustiorum unciam j.
Nucistæ numero quatuor.
Cinamomi unciam semis.
Croci Martis
Talci calcinati
Matris Perlarum calcinat.
Ossium micro cosmi calcin. ana unciam j.

Lapides in porphyrio in tenuissimum pollinem conterantur, postea ex omnibus reliquis tenuissimè tritis, & invicem mixtis fiat pulvis.

Vires, Usus, & Dosis.

In omnibus dolorificis alvi profluviis, cuiuscunque originis & diuturnitatis.

Dysenteria.

Lienteria.

Hæmorrhagia narium.

In muliebribus sanguinis profluviis quantũvis magnis & contumacibus, etiam in prægnantibus. Sedatur enim ilicò in quibusdã, in aliis repetenda eadẽ Dosis horis aliquot post, longè à pastu, aut die sequenti in aurora, rarissimè tertiò repetitur, fœminis eo malo quantumvis gravi liberatis.

Dosis à drachma una ad drachmam j. semis, etiam ad duas drachmas, cum unciis tribus vel quatuor liquoris stillatitii Plantaginis.

Emplastrum dysentericum.

In Dysenteria ab extra sequens Emplastrum regioni Ventris utiliter imponitur.

℞ Theriacæ.

Terræ sigillatæ ana, fac Emplastrum, applica tepidè.

CROCI MARTIS ESSENTIA.

℞ Scoriam ferri cœruleã (Norimbergæ ubi Laminæ chalybeæ fiunt, optima haberi poteſt) vitrescentẽ, rejectã in illis locis,

locis, ubi minera ferri funditur, tere in pulverem minutum, pone in vitro, affunde acetum vini destillatum acerrimum, stet in calore mediocri per 14. dies, & tingetur colore rubro, filtra & abstrahe in Balneo, remanet materia rubra, à qua ter vel quater aqua pluvialis abstrahitur, ut sapor aceti evanescat: Potest etiam prius in Tigillo, in arena calida parum calcinari movendo, ut aceti evanescat aciditas, & postea cum aqua edulcorari, si debitè tractetur; spontè sese in cella postea pars in oleum supra marmor resolvit.

Hæc Croci Essentia in medẽdo longè efficacior est, quàm vulgaris Crocus Martis reverberatione per se factus, immittendo baculum ferreum vel chalybeum in fornacem vitrariam, vel irrorando laminas chalybeas aceto, & postea easdem in reverberatorio ad rubedinem saltem ne nigrescat reverberando.

Vires Essentiæ seu Croci Martis.

1. Conducit in sistendis mensibus, & fluxionibus intempestivis.
2. Prodest albæ profluviei muliercularum.
3. Gonorrhœæ.
4. Hæmorrhoidibus.
5. Dysenteriæ & Diarrhœæ.
6. Urinæ incontinentiæ.
7. Hæmorrhagiæ internæ & externæ: si ejus à scrupulo j. ad drachmam semis cum succo Cidoniorum condensato, seu Conservæ Rosarum drachmis tribus assumatur, aut vul-

NB: Fungi Betulini efficacia.

ner. ſanguinem fundēti, aliquid inſpergatur: quamvis Fungi Betulini ramenta ad miraculum Hæmorrhagiam externam longè efficacius ſiſtant.

8. In omnibus Jecinoris & Lienis obſtructionibus deploratis: ſed ſumentes prius medicinis attenuantibus, & alvum ſubducentibus purgatos eſſe oportet. Lienoſis datur ex Aqua Aſplenii, Adianti, Tamariſci. In Hepatis affectibus, in aquà Intybi, Cichor. Agrimon. exhibetur, tunc ſiſtit ſanguinis ſputum.

9. In morbis diſſolutis, Hydrope & aliis ubi conſolidatione opus.

10. Ventriculum corroborat, & nauſeam tollit in Conſerva Roſarum, vino generoſo.

Doſis

Doſis à gr. 8. 10. 12. ad 15.
In vino rubro.
Aqua Plantaginis.
Burſæ paſtoris.
Tormentillæ.
In Conſerva Symphyti.

VENEREUM.

Confortans Vegetabile è deſcriptione Paracelſi cum additione.

ESSEN-

ESSENTIA SATYRIONIS.

QUemadmodum Rhabarbarum parva elixatione amittit vim purgantem: ita etiã Satyrion exiccatione: quãvis enim rix ſicca Spiritu vini extrahitur, operatio tamen ex ejus uſu nulla deprehenditur efficax: & Experientia demonſtrat Aquam è viridi radice deſtillatam plus operari, quam Pulverẽ radicis ſiccæ: A radice igitur humore ſuo adhuc imbuta per ſeparationem eliciatur virtus, id quod in hác fit ſẽntentiam.

℞ Primo Vere omnium Cynoſorchidum ſpecierum radices ſelectas ſucculentas & plenas ad placitum, contunde in mortario marmoreo. Nota, alterũ è duobus teſticulis ſemper flaccidum, mollem & rugoſum abiiciendum, quia virtute contraria (quam Paracelſus Saturninam vocat) Venerem reprimit & extinguit: adde micam unam atque alteram recentis panis ſimilacei candidiſſimi, miſceantur omnia in mortario lapideo diligenter, & propter lentoris dilutionem affunde ſufficientem copiam Spiritus vini Malvatici, poſtea in Alembico cæco in digeſtione lentiſſima Balnei pone: Finito uno atque altero digeſtionis hujus menſe, exprime per prælum ſuccum tenacem (fæces calcina & Salem extrahe candidum, ſapore ſuavi, non urinaceo, ut reliqua vegetabilium Salia) & colatum iterum in Alembicum cæcum per duos menſes in digeſtione repone, tunc flaviſſimus liquor, (interdum etiam rubeus) ſeparat ſe ſe in ſuperficiem remanentibus, in fundo fæcibus impuris ſecernendis, quæ in forma hypoſtaſis aut ſedimenti in imo reſidena-

Panis & Vinum ſuſtentationis præcipua fulcra & procreationis media ſingularia, quia ſine Cerere & Baccho friget Venus. Zach cap. 9. Sect. 17.

Liquor separatus per inclinationē ad usum servetur, cui addes Salem proprium, & aliquid de Sale Perlarum, guttam etiam unam atq; alteram olei Cinamomi, Maceris & Nucistæ, sic gratius & efficacius medicamentum erit. Posset addi Aurum Potabile, si modo verum, genuinum, ac corrosivis rebus non inquinatum & corruptum haberi posset.

Vires, Usus, & Dosis.

Mirabilis omnium ferè totius corporis membrorum externorum, utriusq; sexus signatura, in hisce variarum specierum radicibus deprehenditur. Ideò etiam totum hominem confortare non immeritò creduntur. Phædro vocat Radicem, Mumiam rubram, & singularem cum microcosmo dicit habere συμπάθειαν.

Hoc igitur Extractum est unum è summis totius corporis Confortativis: In confortanda Venere est præstantissimum medicamentum, & datur magno juvamento frigidis & maleficiatis: Senibus item invalidi femoris, virilitatem amissam potenter restituit.

Dosin à scrupulo j. ad scrupulos duos & tres in vino Muscatellino dulci, vel Malvatico, eundo cubitum: Vel misceatur cum Conserva Rosarum, de qua exhibeatur quantitas avellanæ, superbibendo haustum vini Malvatici vel Muscatellini.

VENE-

VENENATUM.

THERIACA DE MUMIA.

SOLA Mumia eſt, quæ præſentiſſimum Remedium adfert, adverſus omnia Venenorum genera.

Primò paretur Tinctura Mumiæ in hunc modum:

Eligatur Cadaver hominis ruffi, integri, recentis ſine macula, viginti quatuor annorum, ſuſpenſi, vel rota cõtriti, vel haſtati, per diem & noctem tempore ſereno collectum.

Hanc Mumiam, à duobus Luminaribus ſemel illuminatam ac conſtellatam, fruſtulatim vel aſſulatim conſcinde, & aſperge pulvere Myrrhæ, & tantillo ſaltem Aloes (alioquin nimium amareſcit) poſtea imbibe macerando aliquot dies in Spiritu vini, ſuſpendatur parum ac iterum imbibatur, tandem in aëre fruſta ſuſpenſa ſicceſcant, tunc aſſimilatur carni fumo duratæ ſine fœtore: Et poſtea Spiritu vini ſecundum artem, vel Spiritu Sambucino Tinctura rubicundiſſima extrahatur.

Poteſt etiam oleum olivarum ſeorſim cum conciſa Mumia ſicca (nam humiditas intolerabilem illum fœtorem in digeſtione cauſatur) macerari per menſem, ſic tingetur, de hoc tincto oleo olivarum poſtea ad libitum Tincturæ Mumiæ poteſt addi antequam cum Theriaca miſceatur.

Rec. ergo Tincturæ ſeu Extracti Mumiæ per Spiritũ vini, à qua tamen Spiritus denuò abſtractus ſit, libr. ſemis.

Theriacæ Andromachi uncias iiij.
Olei olivarum Mumiati uncias ij.
Salis Perlarum & Corallorum ana drach. ij.
Terræ ſigillatæ uncias duas.
Moſchi drachmam unam.
Miſce & digere circulando per menſem.

Vires, Uſus, & Doſis.

Plurimi hac morbi Theriaca de Mumia perfectè ſanantur.

1. In Peſte tanta ejus vis eſt, ut ſi ante infectionem fuerit adminiſtrata, nil prorſus incommodaturum ſit Venenum, & qui horis matutinis ſcrupulo uno utetur, eodem die non inficietur.

Infectus utatur drachma ſemis vel drachma una, in aqua Cardui benedicti vel cum Theriaca.

2. In Apoſtematibus, Carbunculo, Anthrace, Pleureſi drach. una adminiſtratur. Proinde exactis ſex horis alteram drachmam exhibe, & qui illam horam attingit, ut ſecundam potiunculam accipiat, de ſalute certus eſt.

3. Contra quævis Venena. Doſis à drachma ſemis ad unam vel duas in ſumma neceſſitate: Si quis Venenum hauſit, offertur dicta Doſis in uncia una, vel duabus olei amygdalarum, ut patiens vomat, in lecto medicinæ operatio expectetur.

Hac ratione pellitur, quicquid eſt Beſtialium ſeu Mineralium Venenorum.

II. AR-

II. ARCANUM THEOPHRASTI AD QUÆVIS VENENI GENERA PRÆSTAMTISSIMUM, *cuiusmodi sunt Mecurius sublimatus, Arsenicum, Napellus, Pulvis Adamantis, Virus Aranearum & Bufonum, Phthora, Cerebrum Felis, Menstrua:*

℞ recentem Ciconiæ sanguinem, quantum in suo corpore continet, destilletur per Balneum Mariæ, jn vitrea Cucurbita nova: aquam quæ promanat serva diligenter, & sanguinem coagulatum loco paululum calidiori exicca, & contere in pulverem.

Ventriculum similiter exiccari conveniri ac crucibulo impositum comburi tantisper, donec in cineres vertatur, è quibus cum proprio sanguinis liquore extrahēdum est Sal, id quod diligenter custodiendum, & sanguini pulverisato conjungendum est.

Hisce in vitro satis capaci impositis addi debent:

Succini albi electissimi uncia vna.
Corallorum rubeorum &
Beccarum Uvæ versæ (nigrarum & bene maturarum) exiccatarum & pulverisatarum
Essentiæ Mumiæ
Radicis Anthoræ ana uncia semis.
Lapidis Bezoartici drach. iij.
Theriacæ optimæ uncia j. & semis.

Hœc cum oleo (q; è nucleis Pini per validā expressionē conficitur) incorporanda & commiscenda sunt omnia simul, ac

deinceps tantum olei superaddendum, ut trium digitorum vel quatuor latitudine id ipsum emineat: Deinde orificio vasis diligenter obstructo insoletur, quo enim vetustior composito hæc evaserit, eô melior & fortior.

Efficacissimum est medicamentum contra omnia Metallica, Animalia, & Vegetabilia Venena.

Usus & Dosis.

Usus istius est, ut in omni Veneno corporali eiusdem detur uncia semis cum haustu aquæ, vini, vel quod melius est lactis tepide: nam decimasexta pars horæ non transitura est quin patiens Veneni sumpti substantiam à se ejiciet, ac liber evasurus est, qui deinde Confortantibus refici potest. Optime hoc fiet, si in recenti lacte Corallorum rubeorum pulverem quotidie semel sumpserit prius calefacto.

Hoc arcano aliqui magnates intoxicati restituti sunt pristinæ sanitati, quum prius essentiis Monocerotis & aquis Theriacalibus ac huiusmodi innumeris mediis frustra usi essent.

Viperæ apud Hieroglyphicos non sine causa Salutis symbolum innuebat.

III. SERPENTUM, PRÆCIPUE VIPERARUM, ALCOHOL CONTRA OMMIA Venena Remedium est tam θεραπευτικὸν, quam προφυλακτικὸν.

Post excoriationem intestina, caput & cauda auferantur (pinguedo ab intestinis separata seorsim pro singulari Ophthalmico asservetur) reliqua caro elota, cum corde & jecore

post

post lentam exiccationem, sive per se, sive in B.M. in Alcohol redigitur, ac in usu medico intus præsumpta, Venenum ad cutim propellit, tanquam Theamedes Lapis qui ferrum longe à se expellit. Quod si quis huic testimonio & experimento consentire noluerit, nõ damnet veritatem, nisi prius quod testatur, aut contrarium assecutus sit. Hoc medicamento magnâ pecuniâ à quibusdam empto, cum fiducia uti licet, nec quisquam medicorum eius usu de fama unquam periclitabitur.

Anselmus Boëtius l. 2. de gemmis. C. 248. p. 217.

Dosis à drach. semis ad drachm. j. in haustu vini Malvatici, vel jusculo vini generosi.

Efficacia hujus medicamenti non pariet illis admirationem, qui sciunt plerunq; in Natura ad summũ Venenum, latere etiam Medicinam. Et quia mala majori bono copulata natura cõsistunt, ideo multi populi carne Viperina vescuntur longitudinem vitæ præ se ferentes, idq; nullo præeunte horrore, nullove subsequente periculo. Non ergo sine causa Baldus Angelus in suo libello de admirabili Viperarũ Natura in sequẽtia verba erumpit: Illud unum venit mihi in mentem vehementer admirandum Serpẽtis astu in orbem Terrarum mortem intrasse: Illud etiam mirum ex Viperæ serpẽtis nece, & ejus carne ab omnibus gravioribus morbis atque venenis curari & in pristinum restitui: Sed continuato Viperinę carnis esu, ab omnibus morbis præservari, hoc certe totum omnem admirationem superat & excedit.

Triticum non habetur sine Lolio, nec mel absq; aculeo reperitur.

Tantum benevole Lector in præsentia sufficiat egisse tam

 de

de quibusdam morbis Elementaribus, Materialibus, Internis, qui Naturaliter videlicet ex Ente Naturæ generantur, & ab Obstructione & Tartaro, ortus sui principia ducũt, quam de nonnullis ex Ente Veneni obortis, quomodo videlicet illi â Narura debitis & assignatis medicinis confortata curentur.

Entia morborum secundum Paracelsum sunt quinque. Dividit enim morbos in Naturales qui quatuor Entibus comprehenduntur, Naturali scilicet, Astrali, Venenali, ac Spirituali, & in Flagellũ videlicet Quintũ Ens Deale.

De Morbis Astralibus, Spiritualibus, Imaginatis, Voilatalibus, In cantamentis, ex Ente Astrorũ seu Spiritus provenientibus, Paracelsus peculiares conscripsit libros, ad quos cupidum remitto lectorem: Ut enim morbi à depratavo cibo & potu, ab Animalibus, Vegetabilius & Terræ fructibus orti, cum Arcanis herbarum & radicum sanãtur, secuti à Mineralibus & metallis cum horum etiam Arcanis senantur, siquidem Vegetabilium Arcana respuunt: Eodem plane modo, maxima pars morborum venientium ab Influentia Cœlesti, & ab Aitrali Impressione Firmamenti Maioris mundi, non cum promiscuis Remediis curari vult, ut pote per Arcana herbarum, miueralium, metallorum, sed per Influẽtiam Astronomicam curario instituatur cũ iis saltem, quæ Analogiam ad majorem & minorem mundum habent, in quibus est verà Magnetica vis Firmamenti & Impressiô Cœlestis resistendi morbis è Firmamẽto majoris & minoris mundi, sicuti apparet in Persicaria, Soli nidagine minore, Carbũculo, Symphyro majore.

Hæ Syderales & Firmamentales Infectiones ab Adepto medico cognoscuntur & curantur Firmamẽtaliter: medicina enim Adepta est Ars, qua cognitione dat Firmamentales Infectiones cognoscendi & expellendi,

Si Supernaturaliter per Incantationem vel Magicam Ascendentium Impressionẽ morbus vel dolor illatus, ibi priorum trium sanandi conatus irritus, sed secundũ Paracelsum Magicè

Magicè & Supernaturaliter procedendũ, ac malum eo quo illatum modo viciſſim repellendum: alioquin in dictis Simplicibus eſt attractivum Influentiale, ac omnia ex ordinatione divina, Magicè, Aſtronomicè, Magneticè curant, quia medicina eſt in ipſis & in Homine Magnes: Ut enim Sol & Aſtra habent potentiam attrahendi humiditatem ab inferioribus; Ita homo (ſua inſita magnetica vi attractiva inſtar Magnetis Ferri ſpiritum nutrimenti loco trahentis) ac Inferiora habent eandem attrahahendi à Superioribus, ut videmus tempore Peſtis, & hæ attractationes ſunt Naturales, non Veneficia, Incantationes aut Superſtitiones. Morborum ergo origo ex ſuo principio petenda, & tunc curatio inſtituenda. Inſuper variæ ſunt morborum Naturæ & proprietates, ut Phædro diligentiſſimè annotavit, dum ait: Quidam morbi Remedia cum extrinſecus, tum intrinſecus adhibita patiuntur. Quidam Extrinſecus morbi, & ulcera Intrinſeca, Remedia non ferunt: Sunt etiam quidam Intrinſeci morbi, qui nulla omnino nec Extrinſeca, nec Intrinſeca applicata Remedia patiuntur: Sunt porrò quidam morbi & Intrinſeci & Extrinſeci, qui Verbis tantũ, in quibus ſecundũ artẽ Influentia impreſſa eſt, quidã qui Herbis cõſtellatis, quidam qui nec Remediis, nec Herbis conſtellatis, nec Verbis adhibitis ut uſis curari volũt, ut quidã vulnus vel ulcus Diapenſia vel Alchimilla curare potuit, cultro iuxta ipſius ſitus terræ infixo, cavẽdo tamen ne cultro Radix pungatur, aliâs patiens foret incurabilis: Ita refert quandã vetulam ſola Alchimilla ulceri cãcroſo adhibita varia Carcinomata curaſſe:

Magnes Hominis Curatio Magica, in qua eſt Cœleſtis Impreſſio poſt herbæ contactum herba donec putrefacta ſit, attrahit medicinam in ulcus ſicq; illud ſanat.

Sic

Sic multa ulcera desperata per curam Characteristicam cum virtute Firmamentali perfectè curata esse. Nemini hæc videbuntur mira, qui legerit apud Agrippam in constellatis vocabulis, characteribus, lapidibus & similibus maximas latere Influentias seu virtutes in actu quæ sint miraculi loco: Similiter idem Cornelius asserit esse dictiones, quę pronunciatæ, statim exhibeant obedientes creaturas visibiles & invisibiles, tàm de nostro hoc mũdo, quàm de aqueo, aëreo, subterraneo & olympico. Sed hæc magnalia Primis & Antiquis parentibus notissima hoc loco obiter innuisse sufficiat.

EXTERNA.

VULNERARIUM, ULCEROSUM, PUSTULOSUM, MUNDIFICANS, MITIGANS, *Consolidans.*

BALSAMUM VULNERARIUM EFFICACISSIMUM,

Quo omnia vulnera & punctiones membrorum, juncturarum, nervorum, ictus etiam telo seu globo tormentario facti, tutò sine ullo superveniente symptomate curari possunt.

℞ Florum Hypericonis lib. j.

Colligantur flores cum Solis ortu, Balsamitico

tem-

tempore, in exaltatione videlicet circa festum Johannis ante novilunium.

Florum Cheyri, Verbasci, Chelidoniæ
Centaur. minoris, Aristolochiæ
Prunellæ, Chamomillæ
Consolidę mediæ vel majoris ana unciam unam & semis.

Foliorum Ros. rub. unciam j. semis.
Mumiæ Transmarinæ
Myrrhæ
Thuris ana unciam j. & semis.
Masticis unciam unam.
Storacis liquidæ uncias duas.

Incisis incidendis, & tritis terendis, ponantur in vase, & affundantur mensuræ duæ boni Spiritus vini, stent in digestione omnia retrò fornacem vel ad Solem: postea effundatur Spiritus vini tinctus, & fæces prælo exprimãtur: Tandem addatur huic Spiritui tincto (nisi velis majoris efficaciæ ergò reiterare macerationem florum) olei olivarum recẽtis, quod supra ramenta pinguia abietina per octo dies in digestione stetit, libras quinq;, Terebinthinæ claræ nostratis, & Resinæ Lariceæ lotæ in aqua Hypericonis lib. unam & semis: Iterum per quatuordecim dies omnia digerantur: Ultimò abstrahatur Spiritus vini in Balneo Mariæ, tunc Balsamum manebit in fundo Rubeum instar sanguinis.

Hyeme prædictarũ herbarum semina parabilia trita Balsamo iniiciantur, & ponantur in digestione, & longe potentius operabitur.

Vires & Usus.

1. Contra omnis generis vulnera plumaceolum vel flocci molles, qui circa semen Cardui benedicti, vel in Populo arbore crescunt, tepidè intingantur, & vulneri prius vino eloto indantur, superposito Emplastro stictico sequenti tamdiu, quoad nec venæ, arteriæve, nec nervi & vincula media, aut alia id genus appareant.

2. In omnibus Tumoribus, Inflammationibus, contractis & contusis membris, rupturis ossium.

3. Contra morsus canum, non neglectis aliis Remediis, si morsus sint venenati.

Balsamum est ad vulnera & punctiones sanandas efficacissimum.

EMPLASTRUM STICTICUM.

In cuiusque salutaris Emplastri stictici compositione, secundum Paracelsum, quatuor diversorum generum ingredientia consideranda veniunt.

1. Sanatio, quæ fit ratione Ceræ & Colophoniæ.

2. Accidentia, quæ tolluntur & impediuntur beneficio gummatum scilicet Opopon. Galb. Sagap. Bdell. Ammon. Elemi.

3. Putredo (quod licet enim vulnus etiam sine accidenti putredini est obnoxium, generat vermes & carnis malæ excrescentiam) quæ tollitur & præcavetur ope magnorũ consolidativorum, Mastiche scilicet, Myrrha & similibus.

4. Ut

4. Ut præſervet à mucore, ſcabie, aridura, contractura, ſynovia, & ſimilibus accidentibus, quod fit per mineralia ſcilicet Lithargyrum, Minium, Antimonium, Ceruſſam, Marcaſitam, Calaminarem, & ſimilia.

Vulnerum ulcerumq́; telo inflictorum ſticticum Emplaſtrum præſtantiſſimum.

1. ℞ Minii
Calaminaris ana lib. ſemis.
Lithargyrii auri & argenti ana uncias tres.
Olei Lini
Olivarum ana lib. j. & ſemis.
Laurini lib. dimidiam.
Ceræ
Colophoniæ ana lib. 1.
Vernicis
Terebinth. ana lib. ſemis.

2. ℞ Opopanacis
Galbani
Serapini
Ammoniaci
Bdellii ana uncias tres.
Carabe citrini
Olibani
Myrrhæ Alexandrinæ
Aloë epat.
Utriuſque Ariſtolochiæ longæ & rotundæ ana unciam j.

Mumiæ Transmarinæ
Magnetis
Hæmatitis ana unciam j. & semis.
Corallorum alborum & rubeorum
Matris Perlarum
Sanguinis Draconis
Terræ medicatæ Strigensis
Vitrioli albi ana unciam j.
Florum Antimonii drach. ij.
Croci Martis tantundem.
Camphoræ unciam j.

Modum parandi talem servavi:

1. Gummata quinque in aceto macerata & cocta exprimantur per linteum crassum bis repetendo cocturam. (Dosis gummatum potest augeri propter fæces ab expressione remanentes & abiiciendas) postea super lentum calorem in munda sartagine usque ad consistentiam mediocrem inspissentur.

2. Oleum Lini & olivarum imponatur alteri sartagini & addatur Lithargyrium Auri & Argenti, coquantur agitando, donec oleum coloretur, postea addatur Calaminaris, & paulo post Minium, omnia illa agitando ferè per duas horas coquantur simul ad sufficientiam, cujus Proba est, si supra unguem gutta concrescat & condensetur, nec amplius diffluat.

3. Tandem etiam addatur circa finē Vernix, oleum Laurinum, Cera, Colophonia: omnibus benè invicem mistis & li-

& liquefactis & ab igne sepositis, postea da operam, ut sartago cum gummatibus paulatim calefiat, & successivè affunde liquorem è secunda sartagine gummatibus diligentissima agitatione incorporando, supra lentissimum calorem (cave ne bulliat, alioquin gummata in grumos coeunt, & oleo difficulter miscentur) postea agitando addantur pulveres, & diligenter per horam omnia agitentur: Ultimò Camphora resoluta in oleo Juniperino addatur: si fortè nimis durum esset, addatur adhuc aliquid Ceræ & Colophoniæ.

Proba justæ decoctionis hæc est: Bacillo intincto guttulas aliquot in aquam stillare sinito, si digitis adhæserit materia mollis, coquatur diutius donec durescat: Tum demum ab igne deponitur, & in magnam pelvim aqua plenam effundatur, ac manibus (oleo Camomælino, Rosarum, Juniperino, Lumbricorum, Hypericonis ana q. s. mixto) perunctis pinsere, ac instar malagmatis subigere convenit, horis tribus vel quatuor: servetur ad usum efformatis inde prius magdaleonibus alutæ includendis.

Vires hujus Emplastri sunt innumeræ: sub Lunari globo non reperitur efficaciùs.

1. Contra inveterata ulcera, nec non recentia vulnera & ictus, ubicunq; sunt in corpore, etiam in capite.

2. Siccat & mundificat vulnera, carnem bonam producit, consolidat, ac sanat una septimana efficacius, quàm aliud mense integro.

3. Putrescere non sinit bonum, insuper corruptionem,

malæque carnis excreſcentiam impedit.

4. Nervis truncatis aut contuſis optimũ eſt Remedium.

5. Ferrum, lignum, plumbum, & alia quæq; de vulneribus extrahit, ſuperpoſitum eis tantum.

6. Venenoſorum animalium curat morſus ictusq;: attrahit enim Venenum.

7. Matureſcere facit Apoſtemata cuncta ſuperpoſitione ſola.

8. Contra Cancrum, Fiſtulam, Scrofulas, Ignem Perſicum eſt remedium excellens.

9. Mitigat omnes dolores, cuiuſcunq; vulneris aut ictus.

10. Contra Rupturam.

11. Ubi caput inflatum eſt, radantur capilli, & imponatur Emplaſtrum.

12. Dolores Dorſi impoſitione tollit.

13. Ficus cutis extra & intra ſanat imponendo.

Vires ſuas ſervat integras, annos quinquaginta, quo tempore æquè efficax eſt ac ſequens compoſitum.

LAPIS MEDICAMENTOSUS EFFICAX.

℞ Vitrioli viridis lib. j.
albi lib. ſemis.
Aluminis lib. j. & ſemis.
Anatron oder Glasgallen.
Salis communis ana uncias tres.
Salis Tartari

Salis

Salis Abſynthii
Artemiſiæ
Cichor.
Perſicariæ
Plantaginis ana unciam ſemis.

Ponantur in olla nova vitreata, affunde modicum aceti Roſacei, coque igne carbonum lento, ſæpius agitando: ubi incipit ſpiſſeſcere, adde Ceruſſæ Venetæ lib. ſemis, Boli Armeni uncias quatuor: Diligenter miſceantur omnia, donec vi ignis mediocris in lapidis duritiem maſſa concreverit, qui poſtea fracta olla eximendus, & ad ſuos uſus reſervandus.

Si gummata, Myrrham videlicet & Thus, addere voles, inſtituatur coctio lenta, ne comburantur, & vis illarum in igne evaneſcat.

Vires & Uſus.

Virtutes eius ferè ſunt innumerabiles.

1. In partibus corporis exterioribus omnia ulcera ſubitò tollit, laventur manè & ſero, & linteolum madidum ſuper imponatur.

2. Omnes defluxiones tollit, mundificat, & confortat partem affectam.

3. Deſiccat vulnera & vetera ulcera Aphrodiſia, ſi linteum imbutum ſuperimponatur.

4 Dentes confirmat, & gingivas à putredine conſervat.

5. Oculorum lachrymas reſtinguit, rubedinem & oculorum dolores tollit, & caliginem ſi pluma madefacta anguli

guli oculorum externi irrorentur.

Si in Ophthalmia utimur, poteſt ſolvi in aqua Roſarum, vel Euphraſiæ vel Verbenæ: Verbena in Junio & Julio ante Solis ortum colligatur, & cum vino per menſem prius digeſta poſtea deſtillentur.

6. Ignem ſacrum tollit, Eryſipelas, linteum madidum ſuperimpoſitum, ubi ſiccum fuerit iterum madefiat, ſpatio viginti quatuor horarum abibit, & ſi ſint foramina, eluantur hac aqua.

7. Scabiem manuum & corporis illa ſanabis ſi lavetur veſperi.

8. Contra Serpigines, ſed tunc Aqua non nimium ſit diluta, ut potentius agere poſſit: ſic etiam contra Tineam.

9. Adhibetur feliciſſimè ad Cancrum mammillarum jam apertum: item ad Cancrum oris, aut quamcunque affectionem gingivarum, Noli me tangere, aut alia oris vitia: ulcera gutturis, Scorbutum collutione ſanat, expuẽdo poſtea, vel penicillo intincto abluantur.

10. Mortificat pulcherrimè, & mundificat quamcunque plagam antiquam, ſine ulla patientis moleſtia.

11. Ubi ſunt veſicæ albæ & puſtulæ in pedibus, eluantur apertæ hac aqua.

12. Linteolum hac madidum, apoſtemati impoſitum, medetur illi.

13. Ad omnis generis ambuſta, linteolum madidum imponatur.

14. Ani ficus utriuſq; ſexus ſanantur, ſi linteamina madefacta

facta applicentur.

Utendi modus.

Uncia una liquescat in lib. j. aquæ pluvialis vel fluviatilis, non fontanæ dissoluta, post filtrationem, & fæcum abjectionem, aqua clara utimur.

SAL, BUTYRUM, SACCHARUM seu MEL SATURNI.

Minium vel Cerussa, Creta non adulterata, aceto vini destillato humectetur, misceatur & exiccetur. Tritæ materię affunde acetum destillatum, ad supereminentiam trium vel quatuor digitorum, stet in calido loco (nõ in hypocausto, in quo habitent homines, fumus enim huius aceti infusi supra Saturnum nocivus est) per duos dies vel in cineribus in digestione quater quotidie agitando, & acetum in colorem flavum ac saporem dulcem mutabitur (vasa sint vitrea, nam terrea perfluunt) effunde, & reitera laborem affundẽdo novum acetum, donec nõ amplius coloretur & dulcescat. Abstrahe acetum in Balneo, & manebit in fundo gummi, cui affundes aquam pluvialem destillatam, ut denuo solvatur, & fæces residuæ aceti ad fundũ cadant, perge recentem aquam affundere cineri, donec nil amplius extrahat: aquam filtratã evapora, habebis Sal quod in cella humida in oleum resoluitur. Sal prima vice paratum potest parum saltem calcinari, ne meliores spiritus avolent, & in marmore teri: acetum destillatum iterum affunditur, ut vicissim solvatur in cineribus

calidis per tres vel quatuor dies movendo sæpius, clarum filtratum effunditur ac evaporatur fæcibus abjectis: Si hoc aliquoties reiteretur, Sal erit pulcherrimum & cryſtallinum, quod ultimo in aqua fontana ſolvitur & evaporatur, vel per ſe in cella in oleum liqueſcit.

Vires & Uſus.

» Hoc Saccharum Saturni omnes Mercurios ſublimatos ac
» corroſivos dulces & innoxios facit: ideoq; in ulceribus cor-
» roſivis, quę à Sale proveniunt, præſtans eſt medicamentum:
» Sicuti etiam in Vegetabilibus Saccharum vulgare acrimo-
» niam & amaritudinem rerum temperat ac corrigit: ita Mi-
» neralium & Mercurii & Arſenici tam in magno quam parvo
» mundo hoc Saturni Saccharum mitigat ac emendat.

2. Contra putredinem oris præſtantiſſimum eſt medicamentum.

3. In ulceribus malignis, corrodentibus, cancroſis, & ſimilibus Saturninis, Lupo.

4. Contra Impetigines.

5. Purgat & mundificat, ulcera vetera, apoſtemata, vulnera vix dici poteſt, quàm his ſit ſingulare Remedium.

6. Paracelſi ſingulare arcanũ, cõtra omnis generis ambuſta, Inflãmationes, Tumores, Ignẽ Perſicũ, ſi miſceatur cum aqua Plãtaginis vel Soláni & linteolis madidis tepidè applicetur: Ita pannus cœruleus intinctus Igni Perſico adhibetur.

7. Contra puſtulas faciei rubeas.

8. Tumores tollit confeſtim, ſi cum oleo olivarum & Chamæmel. aqua Roſarum admixta applicetur.

9. In

9. In Inflammationib. & rubedine oculorum optimum in qua Euphrasiæ & Rosarum.

10. Cum oleo Terebinthinæ mixtum curat omnia ulcera, vulnera & membra contracta inunctione continuata.

11. Contra Cancrum, Fistulas.

12. Usus præstantissimus in ulceribus mammillarum.

13. Omnes Tumores, Inflammationes & dolores membrorum illius usu externo tolluntur

14. In Colica aliquot guttæ olei intra corpus dantur in vino albo.

15. In magnis Inflammationibus internis tria grana in aqua Rosarum & Plantaginis offeruntur: Potest etiam affundi Spiritus vini, ut extrahat subtile, & hic essentificatus Spiritus loco Salis potest offerri. Saturnus est Naturæ Frigidæ, ideò omnibus Inflammationibus contrariatur.

16. In Quartana, & Lienis affectionibus: item punctura circa umbilicum.

17. Potest misceri Emplastris, Linimẽtis, vel per se resolvi in oleo, vel in aqua appropriata applicari.

18. Sua frigiditate hoc Sal Saturni intra corpus sumptum libidinem Veneream reprimit: Qui in cœlibatu vivere constituerunt, & illo vti volent, consultius facient, si regionem saltem externam admixto aliquo oleo inungant.

Ex hoc Saccharo destillatione artificiosa Spiritus elicitur inflammabilis, quo multi suo tamen propr oSale fortificato conati sunt Auri Calcem diligenter beneficio Aquæ Regis præparatam facere potabilem. Fides sit penes cuiusq; Experientiam.

SPERNIOLÆ COMPOSITUM.

In Martio destilletur Sperma Ranarum per se in Balneo triduum ante Novilunium collectum: sic enim non fœtet. Habita hac Aqua.

℞ Myrrhæ selectæ.
Thuris ana uncias duas.
Croci triti unciam semis.
Camphoræ drachmas tres.

Tere omnia & misce: Hunc pulverem in vitro Aqua Sperniolæ destillata vigesies vel trigesies imbibere convenit, ita tamen ut semper prius sponte exiccetur, postea ad usus suos servandus est. Intra corpus datur quantitas avellanæ semis in aqua plantaginis in Hæmorrhagia interna, ubi omnia sunt irrita.

Usus & Vires.

1. Sua frigiditate sanguinem coagulat; nam ad sistendam Hæmorrhagiam internam è naribus & gutture, ubi omnia desperata sunt, tria vel quatuor grana intra corpus in aqua Bursæ Pastoris tutò exhibentur.

2. Si resolvatur cum aceto & Erysipelati seu doloribus Podagricis calidis exterius applicetur, plurimum confert.

3. Hæmorrhagiam vulnerũ externam impositione sistit.

4. Si Panaritio per duas imponatur horas, necat illum, vel imponatur digitale è corio multoties prius intus madefacto & exiccato.

5. Morti-

5. Mortificat etiam Cancrum, ſed efficacius ſola aqua Sperniolæ.

6. In profluvio muliebri contumaciſſimo, duo vel tria grana intra corpus in Aqua Artemiſiæ offerantur.

7. In aqua Sperniolæ per ſe deſtillata, ſi tantillum aluminis ſolvatur, doloribus Podagricis linteis madefactis commodè & cum ſucceſſu applicatur.

COSMETICUM CONTRA FACIEI MACULAS.

℞ Mercurii optimè purificati, à quo omnis nigredo diligēter ſit ablutione ablata, libram ſemis, miſce poſtea in paropſide terrea non devitreata cum Mercurii ſublimati pulveriſati ana, ponantur omnia in Alembico anguſti orificii, ſuperfuſo aceto deſtillato, ad eminentiam 3. vel 4. digitorum, ſtent per dies tres vel quatuor, aliquoties in die movendo, tunc album pulverem extrahit, aufer per inclinationem acetum ſubalbidum: pulverem album ſponte ex aceto fundum petentem, per aliquot dierum moram abjecto aceto ſerva: Reiteretur ſæpiſſimè hic labor, donec illius pulveris albi copiam habeas, quem per ſe ſicca, & ad ſuos uſus repone: Non eſt corroſivus, ideò niſi velis, ablutione non eget ulla.

Uſus.

Externè ſaltem adhibetur illiniendo ſputo proprio vel aqua Fabarum, contra omnes faciei maculas: item Serpiginem: inſuper magnum medicamentum Incarnativum eſt:

In applicatione cave ne oculos vel dentes attingat.

UNGUENTUM SYMPATHETICUM Seu Stellatum Paracelsi.

℞ Adipis Verris aprugni
Urſini ana lotones octo.
Quo ſeniora animalia, eo melior adeps.

Utriuſque animalis adeps prius in vino rubro per dimidiam horam lento igne bulliat, poſtea effunditur ſuper aquam frigidam & cochleari colligitur pinguedo innatans, quicquid fundum petit, abiiciatur.

Poſtea ℞ Lumbricorum ex vino vel aqua lotorum ſextarios duos, torrefiant in olla tecta in fornace piſtoris, cavẽdum tamen ne adurantur, poſtea terantur in pulverem.

℞ huius pulveris.
Cerebri Aprugni ſiccati
Sandali rubri odoriferi
Mumiæ
Hæmatit. ana unciam unam:

Demum accipe Uſneæ è Cranio Hominis violenta morte perempti, abraſæ, Luna creſcẽte, & in bona domo exiſtente, Veneris ſi fieri poſſit, non Martis aut Saturni, ad pondus duarum avellanarum circiter. Ex omnibus tritis & invicem mixtis cum adipe ſecundum artem Unguentum fiat, in vitro clauſo, vel pixide diligenter ad ſuos uſus reſervandum.

Si fortè lapſu tẽporis Unguentum exiccaretur, dicto adipe vel melle virgineo humectari & emolliri de novo poterit.

Paretur

Paretur Unguentum Sole in Libra existente.

Usus & Vires U*nguenti hujus Sympathetici.*

Per Veneficia non perficitur hæc cura, ut ut imperiti fatui opinantur, sed per medicamenti hujus vim Magneticam attractivam à syderibus causatam, quæ mediante aëre vulneri adducitur, & conjungitur, ut spiritualis operatio in effectum deducatur.

Fit inquam propter cōjunctionem Astralem & Elementalem: Ut enim Calor Solis cōcordat cum Terra, ita Persicaria cum morbo: abeunte Sole abit Calor, ita hîc etiam.

Tria ergo sunt, quæ causantur per hoc Unguentum tàm mirabilem effectum.

1. Sympathia Naturæ.

2. Influentia corporum cœlestium suas operationes per Elementa perficiens.

3. Balsamum, quod sanandi virtute præditum cuilibet Homini naturaliter inditum est.

Hoc Unguento sanantur omnia vulnera, quocunq; telo, ictu, jactu, cuicunq; etiam sexui inflicta (ita tamen ut nec nervi, arteriæ, nec unum è tribus principalioribus membris læsum sit) modo telum haberi possit, etiamsi patiens multis miliaribus à nobis absit. Et quia est conglutinantis, suppurantis & renovantis Naturæ, non permittit, si debito modo applicetur, vllum noxium symptoma supervenire.

1. Vnga

Observationes.

1. Ungatur telũ, quo Homo vulneratus eſt, ſingulis diebus ſemel, ſi neceſſitas urgeat, & vulnus ſit ingens: alioquin ſecũdo vel tertio die inunxiſſe ſufficit, ſervetur in mũdo linteolo & loco tepido nõ nimis calido, ne damnum inferatur patienti: Cavendum etiam ne pulvis deſuper telum cadat, nec ventus afflet in loco frigido, alioquin patiens ad inſaniam redigeretur.

2. Antequã telũ ungas, cõſidera, an punctim vulnus factũ ſit, quod ſi eſt, ungatur defenſoriũ illud ſuperius (& nõ inferius) deſcendẽdo, alioquin nocumentũ adferretur ægrotãti.

3. Si verò nõ poſſis cognoſcere, quàm profunde, vel quomodo defenſoriũ in carnẽ introiverit, poteris illud totũ perungere, alioquin ſufficit locũ teli, quo aliq̃s læſus, inunxiſſe.

4. Non eſt neceſſe conſuere vulnus, more barbitonſorũ, ſed ſaltem linteolo mundo quotidiè circumligare, in patientis urina prius madefacto.

5. Quo die quis inungat telum, abſtineat à Venere.

6. Ante inunctionem teli, vulnerato etiam ſiſtatur citiſſimè ſanguis.

7. In fracturis & ruptura oſſium aliquid pulveris Symphyti majoris poteris addere unguẽto, vel de radicibus Hellebori nigri.

Hab to telo, quo quis læſus, & cupias ſcire, utrum patiens ſit moriturus vel ſupervicturus, ſic experiêre.

Si illi

Si illi telo ſupra carbones calefacto in tantum, quod poſſis manum deſuper tenere, ſubtiliſſimum pulverem è Sandalo rubro & Hęmatit. aſperſeris, ſi ſudat guttas ſanguinis, moriatur patiens, ſin minus, evadet.

Si verò ſcire volumus, utrum patiens ſe rectè gubernet in potu & aliis requiſitis.

Hoc cognoſcitur, quando in defenſorio maculæ ſanguinis apparent, ſin minus, tum benè ſe gerit.

Notandum inſuper

I. Non habitis armis ſeu telo, nihilominus quamlibet cutis aperturam & læſionem violentam, per quam ſanguis egreditur, hoc Unguento ſanari poſſe, ita ut lignellum ſalicinetum in apertura cruenta madefiat, & poſtquam ſanguis adhærens ſiccatus eſt (non ad Solis vel Ignis calorē) ſed ſponte & per ſe, demum infigatur ſupradicto Unguento in pixide aſſervato, intus relinquendo.

II. Si vulnus fortè magnum & profundum eſſet, ſingulis auroris mundificari poteſt & recenti linteolo ligari, ſine omni alio uſu extraneorum oleorum, unguentorum & ſimilium; tunc ſanatur hoc vulnus quocunque modo inflictum per ſe, & ſufficit lignellum ſemel tantum in apertura ſeu vulnere cruento prius madefactum, unguento pixidis infixum manere, uſque ad ſanationem plenariam.

III. Attamen quoties vulnus aliquod novum ſanandum eſt, requiritur ſemper recens lignellum.

IV. Si verò vulnus nollet ſanguinem emittere, tamdiu lignello ſcarificandum, donec ſanguis effluat; Sic etiam in do-

lore dentium ſanando, dens dolens tamdiu ſcarificetur ſcalpello, donec ſanguinem emittat, ſcalpellum poſt exiccationem ſanguinis ungatur hoc unguento, ſic confeſtim ſedatur dolor.

SI equus ſit clavo transfixus in pede, extrahatur prius clavus & inungatur, & citò curabitur pes equi, ſine ſuppuratione.

Eodem modo poſſunt omnia animalia carnem & oſſa habentia curari.

Exo.15.ſect.26. Sap.cap.16.ſect.12. Summus Medicus, cujus VERBO Medicina ab ipſo creata demum eſt efficax, det ad horum legitimum uſum, ſuam Gratiam & Benedictionem, omnibus ritè & piè utentibus: ipſi ſoli Altiſſimo ſint laudes & gratiæ perennes ac perpetuę, AMEN.

EPILOGUS.

DEſinant nunc in poſterum ſuperciliosi Thraſones Academici, Chymicorum Medicamentorum convitiatores, qui minis, violentiſq; objurgationibus, pro majeſtate ſua decernentes, Avorum noſtrorum fidelem Veritatem & divinam Scientiam hactenus ſtultè irriſerunt, condemnarunt, & mille ludibriis affecerunt: Deſinant inquam Hermetis diſcipulis, infamiæ, invidiæ, inſcitiæ & fraudis notas inurere, ac deinceps oculares demonſtrationes, manifeſtoſque operationum poſtulare modos; inuſitata item & nova ſua addiſcendi ratione, imperioſè à Carbonariis, quos ita vocan

cant medicis Spagyrica exigere Secreta, quæ divina Virtute inſpirãte, Reipub. pleno horreo hac vice communicavi candidè: interim hoc unicum ab omnis Falſi & injuſti Vindice acerrimo ſummis contendẽs precibus, ut omnibus, qui cum ardenti invocatione auxilii Omnipotentis DEI, grato animo his ritè præparatis ad Creatoris laudem & gloriam, Proximi egeni commodum, ſyncerum ac debitum arti Chymicæ immeritò proclamatæ Honorem utentur, eaq; poſt DEI liberalitatem Spagyricæ Reipub. accepta referent. Gratiam iiſdem & omnem Benedictionem in medendo præſtet ac elargiatur. Deriſoribus aũt indignis, & illis, qui ſimulato contemptu hiſce Dei donis clanculum utentur, (ſicuti hactenus multos Galenicos maleferiatos, ex aliorum laboribus ſibi tectè laudem & æſtimationem venantes, feciſſe manifeſtum eſt) & interea malitioſa perfidia benefactores Spagyros ſeu verbo ſeu ſcripto inſectari non ceſſabunt, omnia eveniant contraria. Id ut firmum ac ratum ſit, faxit illa Sacroſancta TRIUNITAS, quæ mihi voluntatem habilitatemq; dedit hos labores Chymicos, & hæc grana Spagyrica è paleis eruta, nõ ſine maximis ſtudiis penitiſſimè ſæpiſſimeque examinata, perpetuæ poſteritatis memoriæ conſecrare, & dicat totus Senatus Populuſque Spagyricus mecum ex intimo corde, AMEN.

Vive, Vale Lector, ſi quid ſcis rectius illis,
Candidus imperti ſi non, his utere gratus.

SERIES
PRÆPARATIONUM
CHYMICARUM, UT ORDINE
IN BASILICA CHYMICA ILLÆ *habentur.*

Secun-

Addita sunt singulis medicamentis sua vires, usus, dosis, modus exhibendi, cautiones & observationes: ut latius in sequenti indice suis locis sigillatim exponitur.

INDEX JUXTA LITERARUM ALPHABETI ORDINEM IN Basilicam Chymicam locupletissimus.

aqua

cali-

prie

febri m

intem-

eorum

morsus

pestis

Sac-

S.

scal-

FINIS.

OSUALDI
CROLLII
TRACTATVS
DE SIGNATURIS INTERNIS RERUM, SEU DE VERA ET VIVA ANATOMIA MAJORIS ET minoris mundi.

EPISTOLA NUNCUPATORIA
AD

ILLVSTRISS. PRINCIPEM AC DN. DN. PETRVM WOK URSINUM, DOMINUM A ROSENBERG, INCLYTÆ

& Antiquissimæ Domus Rosenbergicæ Seniorem & ultimum, primariumq; Boëmorum Dynasten, Bonorum studiorum omnium Mæcenatem Excellentissimum.

Ogitanti mihi, ILLVSTRISSIME PRINCEPS, Domine Clemẽtißime, qui munificâ & ALEXANDRINA liberalitate me Tuæ Celsitud. perpetuó debendæ gratiæ reum effecisti, quâ Ingenij industria, quove Venerationis pignore Celsitud. Tuæ, iuxta deuotißimi animi mei obseruantiam, aliquem saltem gratitudinis conatum in præstitæ suæ erga me beneficentiæ Testimonium declararem: Animus erat munere aliquo pulchro & magno Celsit. Tuam (pulcherrimis maximisque dignißimam) adornare: Ast Aurea Argenteave gemmis & margaritis radiantia (quæ ex

DEI beneplacito abunde C. T. poßidet) mihi & meæ conditionis hominibus à fortuna denegata sunt. Munus igitur offero aliud, Botanologicum, Hortum videlicet pulcherrimis simplicibus instructum, conscriptum & exornatum, miram ex Innata Signatura cum corporis nostri membris Harmonicam Correspondentiam iucundißimo spectaculo exhibentem & repræsentantem. Cum enim omnia BONA, à DEO Optimo Max. egentibus mortalibus erogata, ipsius Orphei, Platonis, & omnium Antiquorum testimonio vix ullum sit Medicina præclarius, Ars omnium, quas Humana eruit solertia, saluberrima, Antiquitate, Nobilitate, & Diuinitate ceteras antecellens: quo nomine etiam veteres non sine causa in conviviis suis solennibus decantare solebant.

O Sanitas, tu maximum Hominibus Bonum.

Item:

Οὐδὲν ὄφελός ἐστιν, οὔτι χρημάτων, οὔτε σώματος, οὔτε τῶν ἄλλων οὐδενὸς, ἄπερ τῆς ὑγιείης.

Propter hanc Artis Medicæ dignitatem ac utilitatem, quam Humano generi præstat, illi de Rebus mortalium bene merentur, qui in hac augenda & illustranda omnes ingenij sui nervos intendunt, nec sumptibus quoad fieri potest, nec laboribus parcendo: siquidem nil præstantius, nihilque Homini laudabilius esse poßit, quam de hominum

minum genere quoquomodo bene mereri, eamque cognitionem, quam à Natura habemus, nostra quoque opera arctius astringere: Id ego diligenter perpendens omni conatu ab ineunte ætate illuc perspexi, ut pro mea, ad omnes liberales artes & præclara studia, ita quoque ad utilissimam stirpium cognitionem, aliarumque rerum Naturalium peculiari quadam inclinatione ac propensione ipse quoque in communem vitæ usum, studiis & laboribus iuvandæ Reipubl. propagandæq; Veritatis ergo aliquid adferrem, de eaq; bene meritus existimarer. Tanta siquidem mihi semper fuit iuvandæ in universum Reipub. Medicæ promptitudo, ut pro mea Tenuitate nec sumptibus, nec vigiliis, nec laboribus pepercerim unquam.

Herbaria hæc medicina, de qua hic tracto, Illustrissime Princeps, à CHIRONE inventa, semper in magno pretio fuit habita, & magnatum studio & industria exculta: Imo Cæsarum Romanorum & Regum Priscorum, in Plantarum inquisitione, in Re inquam Herbaria colenda atq; illustranda, mirum fuit studium: quorundam ex illorum numero fama adhuc viret, & virebit, quandiu herbæ ab illis denominatæ virescent. Neq; ob id solum huic studio tantum laudis, admirationis & gloriæ debetur, quod eius cognitio iucunda & delectabilis sit, sed etiam quia utilis admodum, & vitæ humanæ omnino necessa-

ria existit. Si igitur à publicis negociis Celsit. T. quandoq; licebit respirare, huic studio & contemplationi incumbat, in illo se per Sapientiæ Creatoris admirabilis recordationem oblectet, & manifesta in occultis Naturæ Vestigia Diuinitus impressa intueatur, quia

Præsentemq; refert quælibet Herba Deum.

Scio Cels. Tuam è Naturalis Philosophiæ Lectione plurimum voluptatis capere solere, neq; in grauissimis suis & cõtinuis pro gloria Dei & Salute Patriæ curis & negociis, in quibus dies & noctes versatur, prætermittere, quin succisiuis quibusdã horis variis Scientiarum studiis vacet. Talis igitur cum ab omnibus prædicetur Celsit. Tua, audacter ad eam cum dedicatione huius libri profectus sum, eoque maxime quod Nobilissimus & Egregius vir THEOBALDVS HOCK à Zvvaybruck, Illustriss. Celsitudinis Tuæ consiliarius intimus ac dignissimus: insuper Clarissimi & Eruditione præstantes viri MATHIAS TIMINVS ab Ottenfelt & HERMANNVS BVLDERVS, qui Tuæ Celsitudini à Consiliis medicis præsto sunt, quiq; Cels. Tuam omnes fidelissime colunt, sæpissime eiusdem Prudentiam, Humanitatẽ, Liberalitatem tanto Heroico Principe dignam passimq; notam, mirifice & iure optimo apud me commendarint. Operæ pretium igitur me facturum existimaui, si has Signatura-

turarum Correſpondentias, veluti collectas naufragij Tabulas, poſtpoſita lectoris inquirendi moleſtia in vnum corpus contractas, ac dilucida breuitate, concinno ordine ſerie iuſta, in vnum comprehenſas NOMINI TVO nulli obliuioni obnoxio hac publicatione dicarem, Laudatiſsime Princeps, non ſolũ ob prædictas Eximias & Heroicas animi dotes, inſignem videlicet Pietatẽ, Eximiam Prudentiam, ſingularem Eruditionem, incredibilem Humanitatem: verum etiam quod Celſ. Tua de literis & literarum Profeſſorib. optime merita, nullum de Muſarum cœtu excludere, nec triſtem vlla ex parte cum Auguſto dimittere, ſed in aurib. & oculis Traiani illius optimi Exemplo libenter ferre, & facilem, quod in Pompeio laudat Cicero, ſe præbere, cum perenni & nunquam interitura Nominis ſui Exiſtimatione ſoleat, ſicuti ſequens Eruditiſsima Epiſtola manu propria Celſ. Tuæ ad me exarata fidem etiam locupletiſsimam Innatæ ſuæ benignitatis, ad perpetuam Rei memoriam facit. Igitur Celſ. Tuam ſubmiſſe peto, vt haſce lucubrationes meas ac conatus mei primitias (ſtudij & ſubmiſſæ obſeruantiæ monumentum ſẽpiternum) ſub Honoratiſsimo Celſ. Tuæ Nominis ſplendore & patrocinio tectas in publicũ prodire patiatur, eaſq; benigno vultu, & liberali manu ſuſcipiat; & me ſuæ benignitatis fauore, ſicuti hucuſq; clementiſsime fecit, in poſterum quoq; cõplecti, ſibiq; commendatũ habere non dedignetur.

Is qui corda Principum moderatur, qui gubernationes felices solus efficere potest, qui Sapientiam, per quam Principes regunt, largitur Deus Optimus Max. Celsitudinem Tuam salvam & incolumem in omni felicissima prosperitate quam diutissime sospitet: Peculiari namque Numinis favore, dum Celsitudo Tua, in hac sua Veneranda Canitie omnes Europæ Principes longævitate antecedit, nihilominus eiusmodi senectus ita adhuc conspicitur viridis, ut cum alioquin secundum Naturæ cursum ingrauescente ætate vires animi & corporis labefactari ac diminui soleant, apud Eandem indies miraculi instar reiuvenescere Ingenij acumen, & augeri deprehendatur: Quemadmodum autem Antiquissimus ille Inclytæ Domus Rosenbergicæ Ramus, à primo originis suæ Trunco Vetustissima videlicet ac Laudatissima Anhaltinorum & Ascaniorum Prosapia exortus & prognatus, suis Heroicis virtutibus & factis in Comitatu Imperatorum & Regum emergere & florere per tot sæcula perseveravit: Ita etiam à Deo Omnipotente summis precibus contendo, cum in Celsitudine Tua nunc postremus dicti Rami surculus (siquidem in hoc sublunari globo, ubi omnia mutabilitati obnoxia, nulla constans perennitas) fato desinere & finire incipiat inevitabili, ut nihilominus illa Abavita & Heroica implantata virtus in Cels. Tuæ Filiis,

Rosenbergica Vrsinorum familia genus suum refert ad Principes Vrsinos Romanos qui ipsi à Dominis Ascaniæ & Ballensted ad Harcyniam (qui Beer & Beringer cognominabantur) originem ducunt.

Filiis, seris Nepotibus & Abnepotibus, DEI benedictione, novâ semper sobolis germinatione in Trunco duraturis (Inclytæ videlicet ejusdem stirpis Prosapiæ ANHALTINÆ Proceribus virtuosissimis) cum perenni & nullo unquàm ævo intermoriturâ Nominis ac unius & congeneris FAMILIÆ gloriâ, & honore vireat, floreat, & frondescat.

Vale Optime Princeps, & Nestoreos annos ad DEI gloriam, Reipubl. Christianæ & Patriæ commodum, sub indesinenti Divinæ protectionis patrocinio vive felicissime. Pragæ è Musæo, Anno 1608. 10. Sept.

Celsi. T. Illustrissimæ

Addictissimus

OSUALDUS CROLLIUS.

***

PETRVS WOKURSINUS DOMINUS DE ROSENBERG SENIOR ET ULTIMUS DOMINUS *Domus Rosenbergiacæ, &c.*

TErnas Epistolas tuas, amice perdilecte Crolli eruditas sane & iucundas, unà cum egregio ac Pirncipe digno Pharmacopolio Chymico à te oblato recepimus: dici vix potest, quanta voluptate nos eo affeceris, nimirum è quo maximum non modo officii, verum etiam voluntatis erga nos tuæ fructum perceperimus, Promptitudine idcirco ac diligentia incredibili, tibi gratiam habemus, gratosque nos

nos & memores perſentiſces. Fatemur enim nos in omnes eos, te in primis propenſiſsimos, qui vera Pietate purioris Religionis ſtudio, certaq; artium ſuarum Scientia ornati ſunt. Porro quomodo rationis ſtatera moderanda, æquilibriumque explorandum ſit, perpaucos modo videas, qui noverint, quique minimam hac in re temperaturam aſſequantur, & ad ſcopum colliment. Doctiſsime Crolli, Dn. agnatus filiusque noſter Chriſtianus Princeps Anhaltinus, & nos, merito gaudemus, quod noſtram erga te benevolam affectionem potius, quam reliquorum ſplendorem pluris facis,

admiraris, & commune quaſi perfugium exiſtimas, noſtraq; boni conſulis. Deſiderio videndi tui ſemper tenemur, fatemurque literis, præſentia, ſermonibus, ſuauitate denique morum tuorum nos valde delectari, tædiumq; ſenectutis quaſi leniri ac ſuccollari. Verus etenim amor in cognitione & conformitate veri amoris conſiſtit & acquieſcit. Cum ergo virtus, ſanguis, internaque cognitio, qua infimi ſummis & ſummi infimis æquantur, recta coincidunt, quo quid præclarius arctiusve reperias. Horto tuo Botanologico non opus eſt ſuſpenſa hedera, matura quæſumus editionem, & effice,

ut

ut quam accuratiſſime, elegantiſſime & emendatiſſime typis prodeat nobisque Exemplaria ſufficientia in Bibliotheca noſtra ſeponenda & aſſervanda tranſmittas. Opus hoc adeo præclarum ac perpolitum eſt, ut nos beatos judicemus, quod noſtra in te benigna inclinatio, cum tua ſumma ac ſingulari dexteritate (qualē in profeſſionis tuæ hominibus vix alibi æque ac in te reapſe invenimus) in omnibus fere congruat. Perge ſaltem Spartam quam ſuſcepiſti præclarasque animi dotes exornare, nec rebus mortalium diutius deſis. Conſiliarium noſtrum intimum Theobaldū Hock à Zuuaybruck brevi ad te amandabimus: is reliqua effe-

ctum dabit, de toto enim negotio haud difficulter conuenietis. Quæ nos præstare possumus, non sermone aut beuevolentia sed Re atque beneficio repræsentare malumus, modo obseruantia erga nos tua non tepescat, remorisque omnibus abruptis ad nos acceleres, quo conspectu tuo, prudentia, doctrinaque eximia nos oblectare & alter ab altero (nulla siquidem ætas ad discendum sera) discere, juniorque seniorem, senexque juuenem moderamine suo dirigere ac manuducere possit. Hoc serio exoptamus, teque amore, iudicio & bona nostra Gratia, prosequimur: de quo nostro animo ipse

Hock

Hock noſter pręſenti ſuo ſermone, ſed noſtris verbis plura & fuſius tecum cõmunicatu us eſt. Vale. Datæ VVitingaviæ Bohemorum ult. Auguſti Anno 1608.

Manu propria.

NICOLAI MAJI S. CÆS. MAJESTATIS CONSILIARII IN APPELLATIONIBUS Epigrammata in Osualdi Crollii opuscula Chymica.

Est aliquid rerum vires & mystica scire,
Est aliquid medica consuluisse manu.
Tu maius CROLLI *præstas, dum Chymica præbes*
Pharmaca quæ Ratio certa sat esse docet.
Et quæ longa tibi dedit Experientia Rerum
Cognita, communi das manifesta Bono.
Perge, decus Veræ medicinæ, perge mereri
Velle, tibi é cœlo præmia digna vides.

Aliud Eiusdem.

Artis opus magnæ est, si quis penetralia rerum
Norit, & hinc medicas applicuisse manus.
Sed majoris opus medicamina posse docere,
Quæ Ratio *atq; Fides ipsa oculat i probent.*
Hæc cum præstiteris CROLLI, *tua Gloria justa est.*
Invideant alii, non imitentur idem.

DE SIGNA-

DE SIGNATURIS, SEU VERA ET VIVA ANATOMIA MAJORIS *& minoris Mundi,*

OSUALDI CROLLII
MEDICI ET PHILOSOPHI HERMETICI
AD LECTOREM PRÆFATIO.

UTINAM *nostri temporis Botanici, qui formæ internæ ignari, materiam, substantiam, & corpus Herbarum saltem norunt, tàm diligentem in dignoscendis Plantarum Signaturis adhiberent curam, quàm accuratam in earundem variis & sæpè frivolis denominationum concertationibus, longè uberior. & fructuosior inde in Rempubl. Medicam redundaret utilitas. Cùm autem plerique (quod ferè in omnibus artibus fieri consuevit) relicto dulci & emedullato Scientiarum nucleo, instar plebeiorum oculis internis destitutorum, externamq; saltem Rerum faciem considerantium, circa exteriorem demum occupentur amarum corticem, fit inde ut multi Herbarum reperiantur Nomenclatores, Diversoria saltem, Habitationes & externa Plantarum Vestimenta (in quibus vires tanquam in domiciliis hospitantur) magnificè describentes: Incolam autem, Dei invisibilis in Creaturis Vestigium, Umbram, Imaginem Creatoris Creaturis impressam, seu internam vim illam & arcanam operandi virtutem quasi Naturæ dotem Plantæ ceu Animæ à summo Deo inditam ac infusam, primò per Signaturam, mutuamq; membrorum corporis & Plantarum Analogicam sympathiam & conspirationem à sagaci medico investigandam: deinde Vulcani seu Anatomici Cultelli opera industriosa*

Locus in quo Deus stetisse dicitur, & è signo Deus ipse seu essentia ejus cognoscitur: nā omnes creaturæ suis proprietatib. Deumq; præsentē demonstrant.

eruendam, somnolenter & noxio prætereant silentio. Quas verò ex aliorum monumentis (nullo planè facto periculo) sine signato Fundamento & separatione veri à falso, descriptas vires Heteroclitas compluriмas, Herbis singulis appingunt, ipsa sola Rerum & unica magistra Experientia comprobat, ne decimam partem avidæ medicorum, ægrotorumq; exspectationi satisfacere. Magna Rationum deductione nō egemus, si Experientia Veritatis mater Fidem meretur. Perspicacioribus ergò oculis, altiori ingenio, subtilioribus inquisitoribus opus est, si plenariam & intimam Plantarum cognitionem (qualem studiosis Rerum Naturalium amatoribus & admiratoribus Natura explorandam, & subtiliter excutiendam reliquit) deprehendere velimus, quàm aliquot centum primo intuitu sine Scientia Virtutis internæ vulgari modo Nominibus discernere posse (Herbarum enim nomina non habent virtutes idcò corpora examinanda sunt, ut sciamus quid purget, quid odorem det, quid febres, quid vulnera sanet) aut iniusta & fallaci quatuor qualitatum censura, Caliditate videlicet, frigiditate, humiditate, siccitate, illarum vires velle explorare, cum tamen illæ sint saltem umbræ rerum, sicut colores nec radices habent, nec potestates. Hoc illi non inficias ibunt, qui Virtutem ex radice Centri non ex superficie cognoscentes, relicta Nominum inanium subtilitate à Rebus ipsis Veritatem intima & profunda speculatione, exquisitius rimantur, manifesta in occultis Naturæ vestigia divinitus impressa intuentur, ac Herbarum abditas dotes ex suæ extimæ faciei inspectione venantur, & sapiunt, quanta sit inter corticem & nucleum, inter domum & inquilinum differentia, nisi stolidè velint ligna & lapides, statuarum nomine insignire, seu relictis colonis, messes cum tuguriis instituere. In omnibus rebus externis domus est saltem domicilium internarum habitantium virtutum à Deo instar Animæ corpori humano infusarum. Rectius ille Philosophus ingenia hominum & sensus non è Nomine, sed è Sermone (animi seu interioris Hominis charactere & indicio vero) petebat, dum puerum astantem tacitum sic compellat: Loquere, ut te videam, ô adolescens, siquidem voce interprete mentis arcani motus aperiuntur: Ita Herbæ magicè per Signaturam penitus introspicientem alloquuntur Medicum, suaq; interiora in occulto Naturæ silentio abdita, ipsi per similitudinem manifestant: Est enim (ut clarissimi viri Baptistæ Portæ verbis utar) per similitudinem demonstrandi modus, quo sæpissimè summus Rerum Opifex divinas & occultas res solet patefacere, ut supremam Idæarum

Diversæ & multiplices formæ sunt signa unumquodque mysterium indagandi.

Simplicium qualitates nō cōsiderandæ, sed eorum arcana.

rum similitudinem referrent: nec præstantiori aut concinniori poterat modo: nam si plantam loqui fingamus, & secreta suæ Naturæ commoda, quibus præstat, promere velle quocũque sermone, quibusve modis locutura non ab omnibus perciperetur, quum & sermones & scribendi characteres singulis gentibus proprii sint & peculiares: unde aut uni nationi aut infinitis loqui linguis oportuisset: sic argutâ Naturæ solertiâ suis rerum similitudinibus & breviter & perspicuè satis simul omnibus fit. Omnes herbæ, flores, arbores, aliaque è Terra provenientia sunt libri & signa magica ab immensa DEI *misericordia communicata, non quod illa signa sint nostra medicina, sed quod per illorum cognitionem ad veram medicinam, id est, signatum venire possimus. Qui ergo cupit esse medicus expertus, & habet cognitionem eorum quæ ad se spectant, per artem illam quam Naturæ externè per signa proponit, cognoscat quid internè illa significet: Omne enim quod Intrinsecum est, fert illius occulti externam Figuram tàm in sensibilibus quam in insensibilibus Creaturis. Tacentibus nobis loquitur veluti notis quibusdam Natura, ac ingenium cujusque & mores revelat, quemadmodum scitè ab Adamantio Polemonis metaphraste dictum est.* σιγώντων μὲν ἔστιν ἀπόκρισις. λαλεῖ δ᾽ οἷον τοῖς σημείοις ἡ φύσις τοὺς τρόπους ἑκάστου ἀνακαλύπτουσα: *Et ut nostri Intimi mores, ex corporis Extimis notis investigari possunt: sic ex Plantarum Exterioribus signis, Interiorum virium Homo potest admoneri: Planta enim velut occultis verbis ægris mortalibus vires reserat, & abstrusarum rerum Thesauros, ut discat omnium miserrimus Homo, quomodo suis morbis opem ferre possit. Quemadmodum externa inducunt in cognitionem Interni Hominis & suorum morborum: sic etiam medicinæ Homini necessariæ & conducentes deprehenduntur ex simili Anatomia: sunt enim ejusdem Astronomiæ & Philosophiæ. Cognitionem autem Virtutis Arcanæ dat Magia quæ in Lumine Naturæ doctrix est, & totius Philosophiæ Naturalis perfectissima & consummata Scientia: Et sanè nil magis Pietatem auget, nil inquam ad cultum* DEI *ejusque amorem nos ardentius promovet, quam Vera ejus Cognitio, quam indesinens immensorum* DEI *operum & mirabilium Contemplatio, quam Naturalis illa Magia (semper Internum nobis nucleum seu signatum per Externum corticem seu signum declarans & innuens) Cœli proles ac filia, artium & arcanorum Inventrix, quâ compellimur canere, Pleni sunt cœli, Plena est omnis Terra Majestatis gloriæ Tuæ Creator Omnipotens. Sed cum*

Chiromantia ex arte Cabalistica dicta est Inventrix medicinæ.

a 2 *videa-*

videamus ita à Natura inter homines comparatum esse, ut peregrina quidem & adventitia admirentur ingenia, sua domesticaque ob familiarem usum despiciant: sic etiam his peregrinarum Plantarum admiratoribus plerumq; contingit, ut Novitatis studio sua domestica quæ noster gignit orbis, habeant despicatui, ipsis tamen exoticis longè meliora, recentiora, selectoria, & salubriora, quia sub nostri cæli influentia nata sunt, nostræ cujusque naturæ conveniunt magis, domi nostræ debito tempore collecta, minori difficultate & sumptu haberi possunt, & nostris usibus exigente necessitate à Patre misericordiarum destinata: Quæ igitur necessitas est iis uti peregrinis, si eadem similisque consilii & efficaciæ nostra Terra producit? Sic usus medicus edocuit Terram medicatam, quam DEUS *nobis in multis Germaniæ locis dedit, efficaciâ, bonitate & virtute non cedere Turcicæ De Strigensi Silesiacâ loquor, quam Iohannes Montanus reconditæ experientiæ senex primus omnium detexit, post ipsum in plurimis Germaniæ locis Iohannes Bertoldus Oschatiensis Silesius, curiosus ac sedulus subterraneorum scrutator, in agro Solmensi & nonnullis Hassiæ locis. Non longo à lacu Acromio in ditione Illustris Maximiliani Marschalci Bappenheimii propè Arcem quæ à longo lapide Nomen habet in quadam dis ecta rupe, maxima copia olim effossa fuit, à Natura involucro seu matrici instar nuclei summè purificati inclusa, testantibus adhuc ibidem vestigiis, quâ in praxi medica cum fructu usus sum. Augustissimus noster Imperator* RUDOLPHUS *Secundus Brundusii in suo horto curavit effodi præter bolum duas* SOLIS *&* LUNÆ *ut Paracelsus vocat axungias, quarum partem à Sua Maiestate dono acceptam in usu medico, comprobata illarum bonitate, Veræ Lemniæ congenerem, ac efficacissimam, nec Terræ Turcicæ cedentem animadverti. Ita* DEUS *nobis largitus est variis in locis, cum Unicornu verum propter raritatem in magno pretio sit, alterum αὐ ἀβαλλόμενον, quod Minerale vocant & interdum è stagnis effoditur, aut è montibus, sicuti aliquando in Moravia tribus milliaribus Brunnâ (ubi tunc temporis cum clarissimo viro D. Iohanne Bergero Pannonio medicinā faciebam) non longè à Territorio Abbatis Obrovicensi, sub altissima rupe duorum inusitatæ magnitudinis animalium incognitorum ossa, una cum duobus juniorib. effossa sunt, quæ absq; dubio tempore Diluvii aquarum impetu perierunt in illa solitudine, quorū ossium & mirabilium dētium nonnullas reliquias, aliquot menses post ex improviso illuc locorum veniens & admonitus*

Medicus instar Virginis debet videre ea quæ sunt ante pedes, non ultramarina ambitiosè inquirere: Sufficit suæ Regionis productum.

Multorum potestatem ignoramus ex sola negligentia experimentandi.

eius

ejus rei, effodi curavi: & in usu medico eandem ferè in ipsis deprehendi efficaciam, quæ monocerotis Cornu attribui potest. In eodem tractu non longè est stupendum antrum, excavato monti in Italia in Villa Costozza, intra Patavium & Vicentiam, haud dissimile, in quo mira & varia reperiuntur Naturæ ludentis opificia, dum stillantes guttæ è superiori fornice in illo cavo & multis labyrinthis intricato monte confestim in lapidem (mediante Salis spiritu) spontè cõcrescunt, & suo casu alto, varias lapideas statuas & formas effingunt: Porrò lapis ille in pollinem redactus drachmæ põdere, sudorem efficaciter ciecere solet, & fractis tusisq; ossibus ab extra Emplastris convenientibus mixtus, maximo applicari juvamento. Si resolvatur aceti destillati beneficio in salem, in Calculo & Podagricis illis nodosis affectibus propter signaturam operatur efficaciter: His enim duobus morbis cum Contractura propter cæmentosa vina in Moraviâ valde familiaribus Natura etiam idoneis connatis & domesticis prospexit Remediis: Ubi malum aliquod vel morbus, ibi proximè è Natura Remedium exhibetur opportunum, ne longius à nobis sit mendicandum. Ideò Ruellius non immeritò dicit: Nullam medicinæ partem incertiorem esse quàm illam, quæ alio orbe quàm à nostro petitur: Et Paracelsus diligentissimus Luminis Naturæ scrutator, exoticam multorum medicorum curiositatem Plantas (neglectis internis viribus à Signaturâ petendis) saltem de Nomine nosse cupientem, meritò ridens affirmat, rusticum quemlibet Verum Pharmacopolium ante suas ædes habere. Qui simplicissimis herbis & radicibus curant, omnium felicissimè curant, teste Carrichtero: Essentia enim medica seu Aurum magicum æque bene continetur in illis, ut pretiosioribus aliis. Sicuti autem Terra cuiq; Regioni victum & amictum exhibet, si nõ ad superfluam voluptatem, tamen ad necessitatem sufficientem: sic etiam Rerum ipsa mater, eademq; parens Natura, quæ omnibus providit abundanter, medicamentorũ sufficientiam distribuit necessariam: Unaquæq; Patria sui Elementi in se continet matrices, sibiq; ipsi, quod est necessarium exhibet: Suis quibusq; Terris & regionibus, suæ genti, suo climati, suo cælo, suo sæculo, Natura herbas producit atque temperat: In quibus, ut & in stirpibus, cum masculum & fœmellum genus reperiatur (quemadmodum in rebus Creatis Providentia Divina distinxit Anatomiam in Marem & Fœminam non frustrà) in applicationis usu non temerè sexus confundendus est: ut enim vir & mulier Naturâ sunt distincta, ita etiam eorum Remedia, ut nunc taceam

Terra est DEI pharmacopolon & nil non herbarum vi effici posset si plurimarum vires nõ ignorarentur.

Quando cum simplicib. medicinis possumus iuvare, cũ cõpositis non operandũ est.

Secundum Climatum Regionumq; diversitaté Homines, mores, plẽtarum vires variantur.

simplicia seu medicamina Hermaphroditica: Imò quædam juventuti, quædam senio prosunt, ut in Helleboris videre est: Ita etiam Paracelsus jubet medicos esse memores distinctionis Herbarum ætatis, medicinarum, morborum & Lunæ: Verè igitur Agrippa dicit, stultum esse ex India petere, quod domi habemus, existimantes propriam neque terram neq; mare sufficere, patriisque rebus peregrina, frugalibus sumptuosa, facilè acquisibilibus difficilia, & ab ipsis usque Terræ finibus importata præferentes Et ut videmus Turcarum, Indorum, Aethiopum, & Christianorum mores & Naturam diversam: ita etiam Crescentia secundum quatuor mundi Plagas diversa climata provenientia sine dubio differunt, ac sæpius, quæ apud alios sunt alimenta, apud nos medicamenta sunt, sicuti gravissimi etiam testantur Viri, cujus Rei quantumvis infinitis Testimoniis fidem facere possimus, hac vice unum duntaxat subiiciam illorum Exemplum de Radice Aronis, ad confimationem Veritatis adductum: quæ radix in locis nostris frigidioribus adeò fervens & mordax est, ut mandentium os & fauces exurat: at quæ in Lydia propè Cyrenem urbem provenit, exteriori forma nostræ planè respondens, dulcis & grata esse dicitur gustu, ut raparum instar Homines in cibo sine nocumento uti possint: Et quamvis Exotica majores haberent vires, sicuti desidiosi nostra non inquirentes, ac ex peregrinâ arrogantiâ peregrina semper sectantes asserunt, qui non communem salutem sed suæ negotiationis compendium quærunt, persuadentes nobis, non nisi pretiose quæq; plurimum prodesse: tamen illa non nisi in sui climatis hominibus quibus creata & producta sunt putabimus salubria: Si enim peregrina nostris corporibus tantoperè convenirent medicamina, procul dubio Natura factum esset quæ omnibus cumulate prospexit, ut hæc apud nos quoque nascerentur. Transmarina ergò & domi nostræ non nascentia medicamenta, corporibus nostris propter climatum & influentiæ diversitatem non possunt adeò amica & familiaria esse, ut taceam nunc, quod vel non debito tempore & loco (unde sæpè plurimum imminet periculi) collecta sint, vel illorum Sceleta & Cadavera saltem ad nos ut plurimum à Barbaris mercatoribus mittantur, Viribus invisibilibus internis maxima ex parte senio, carie, teredine, viarum longitudine, & sophisticationum fraudibus, deperditis, exesis, absumptis, corruptis, & adulteratis. Domestica quæ DEUS *nobis sufficienter suppeditat contra infirmitates corporis, vilescere ceperunt, tùm quia Medicorum Sericeorum*

Gal. lib. 2. de alimentorum facultatibus.

Et quamvis merces sint laudatę, tamẽ hoc opus hic labor ægrotũ restituere.

ceorum (carbonum nigredinem, fumi & argillæ fastidia detrectantium) fidem & diligentiam debitam in præparando requirebant, tum etiam quod Pharmacopæorum vulgarium pars potissima gloriæ & avaritiæ stimulis incitata, officiis suis sæpè abutitur, & frequentius ad ægroti crumenæ evacuationem, quàm corporis refectionem intenta est. Hinc magno totius Reipubl. detrimento, & multorum Vitæ naufragio fit (testantur illi, qui mortem suam magna emerunt pecunia (ut nil ferè in magno habeatur pretio, quod non à Mare Rubro, ut ita dicam, vel ab Extremis Gadibus aut Indis advectum credatur, vel mundo decipi cupienti & volenti ita saltem persuadeatur. Deus nil frustrà creavit, sed unamquamque Creaturam licet abiectam peculiaribus virtutibus, secundum Divinæ Voluntatis suæ beneplacitum dotavit. Eam ob causam longè aliter sentiunt illi, qui Naturam etiam in minimis & abiectissimis observant cum stupore maximam esse, & ubi defecit in corpore, abundasse in viribus. Vermis (unde Orientalium grana Kermes.) & Muricis Ostrum dant Purpuram Regum colorem sumptuosissimum. Apes industriæ inimitabilis Mel dulcissimum. Culmus fragilis Frumentum, Vitæ nostræ Baculum desideratissimum, Vitis lignorum abiectissima, Vinum Cor Hominis moderatè sumptum mirè lætificans. Anima intellectualis Dei soboles in Hominis Corpore ceu Vase fictili ac Testa fragili hospitatur, quæ omnia non sine maxima ratione ab æterna Sapientia ita ordinata sunt. Paracelsus secretorum pater pro suo inter alia præclara in Rempublicam medicam promerita, verum Medicum & scientia & usu medicinæ innotescere cupientem, ad dignoscendas Signaturas & Hieroglyphica grammata sedulò hortatur in suis scriptis, & dicit esse tria, per quæ Natura nil insignatum prætermittens, Hominem, & omnia Creata manifestet, primò per CHIROMANTIAM, *quæ est Astrum Rerum Naturalium, & externas Hominis partes complectitur, manus, pedes, lineas, venas. Secundò per* PHYSIOGNOMONIAM, *quæ Faciem & Caput comprehendit. Tertiò per habitum & proportionem totius corporis, mores, usus, animi sensa, & cordis cogitationes denotantem. Post hunc Ioannes Baptista Porta Neapolitanus insignis Phytopta, & Naturæ sagacissimus æmulator, in sua* φυτογνωμονίᾳ *insignem operam utilitati publicæ impendit: Interea autem ut in hac re perfe-*

Nil à Natura creatum reperitur, quod nõ in medicũ usum venire possit.
Syr.c.6.se.2.3.
Sæpe sub sordido pallio magna latet sapientia.
Levit.26.
Ps.104.sect.15.
Ezech.c.15.
Syr.c.31.s.32.33
Ps.104. se.15.
Jud.c.9. se.13.
Anima fidelis est sanctuarium Dei.
2. Cor.4.
Signatũ cœleste nõ ex forma, sed ex corde, id est, operibus & fructib. manifestat homines: sic Herodi vulpinũ animum exprobrat Salvator noster, & Pharisæorũ viperinã prosapiã Ioannes Baptist. taxat.

perfectioribus altiora & accuratiora scribendi occasionem suggeram, dum alius annuentibus superis in hoc studio progrediatur exercitatior, qui autumnum ingressus calamo elimatiori fructus edat maturiores (cui hac vice lampadem trado) consignatas has meas observationes nonnullas (Insuetas enim tentare vias arduum) cum Signaturarum studiosis, ulterius mecum discere non erubescentibus, libenter volui etiam habere communes, quas tàm è Lectione Paracelsi & Portæ, quàm experientia propria adsecutus deprehendi convenienter & analogicè Harmonicas: Sufficit enim quodam prodire tenus, si non datur ultra. Utinam Carrichteri Rei Plantariæ consultissimi viri tantoperè desideratus liber de Signatura Rerum aliquando in publicum prodiret, in quo Plantarũ Stellas terrenas, Stellis Firmamenti miro ac Harmonico modo accommodat, Respub. Botanica meritò sibi gratulari posset. Stellæ secundum Paracelsum sunt formæ & matrices omnium Herbarum, & quælibet Stella in Cœlo nihil aliud est, quàm spirituali & Chaotico modo præfigurata Herba, qualemcunque etiam in Terra repræsentans. Ita quælibet Herba est Stella terrena vergens Cœlum versus, & unaquæque Stella est cœlestis Herba in forma spirituali in nulla re ab Herbis in terra crescentibus discrepans; sola materia excepta: Ideò Stellæ omnes morbos futuros prænuntiant per sua Excrementa & Nostoch: Ita Herbæ cœlestes deorsum tendunt Terram versus, ac respiciunt suas Herbas à se procreatas: Hoc fundamento cognito notæ etiam erunt Herbarum cœlestium & terrestrium constellationes & compositiones, videlicet Hæc est Stella Rorismarini, Absynthii, &c. & habet illarum Herbarum virtutes: Observabit etiam in Herbis terrenis, quot Colores Florum, tot virtutes Herbarum esse. Nil temerè & frustrà in Plantarum familia confictum est, sed rato modo, ordinatis causis, accurato numero, tempore & loco opportunis: Et ut muti, quibus pro sermone gestus sunt, & alia animalia sermone carentia, motibus corporis suos indicant affectus: ita etiam Deus cuique Plantæ indidit proditorem suum, ut genuinæ vires Herbarum latenter absconditæ per Signaturas externas, id est similitudinem Formæ atque Figuræ, (utpote per Indices officii, Essentiæ, ac virtutis latentis) ex illarum aspectu cognosci, divinari ac manifestari possint: imò ut modo dictum illæ magicè nobiscũ per Signaturas loquuntur. Qui enim Thesaurum obruendo defodiunt, notare locum aliquo signaculo consueverunt: ita Deus etiam complurima in Natura, quæ non posuit in propatulo, signavit tantum, ut diligenti inquisitione possimus illa

Multi potuissent in viros literatissimos evadere, nisi falsa ambitione sibi persuasissent se soli dè doctos esse.

Syr. c. 39. se. 26. Omnia ordine, tempore, mensura & pōdere à Deo creata subsistunt.

Sap 11. sect. 12. Quodlibet opus manifestat & notat suũ opificem & fabricatorem, qui est Medicina, arcanum & mysterium.

Anatomia Formarum Naturas Rerum indicat.

Scivit Deus labore acquisita gratiora hominibus esse, quam sine labore obvia quæ plerunque fastidire solent.

illa explorare. Sic videmus Mosen non meminisse Gemmarum & Metallorum in absconditо Terræ creatorum, cum tamen in illis maxima Naturæ Arcana contineantur: Eorum saltem meminit, quæ in aperto creata sunt: Ideò autem Deus absconditè creavit Metalla exterius, ut sciremus in ipsis absconditas esse virtutes Naturæ Arcanas interius: Quo nomine etiam occultum Sacrosanctæ Scripturæ sensum, Spiritus DEI *semper per Metalla & Gemmas in occulto vel abscondito Terræ creatas præfigurat. Et si fortè alicui mirum videatur, cur Deus aliquas Creaturas in aperto, alias vero in abscondito crearit, Hermeticæ Medicinæ scrutatori diligenter considerandum propono. Quas in Centro Terræ creavit Deus Creaturas, Mineralia puta ac Metalla (occultum Sapientiæ videlicet Creaturæ seu naturæ) illas potissimum pro solis Hominibus seu pro Spiritu Vitæ in Centro Cordis humani sedē habente conservando ac Balsamando creasse: sicuti Herbas in superficie Terræ existentes (manifestum Sapientiæ hoc est Naturæ seu Creaturæ) pro conservanda ac juvanda massa corporis humani externâ, idq́ pro omnibus animantibus simul:* Semper enim DEUS in abscondito posuit Maximum, in aperto autem minimum: *In Centro etiam collectas creavit omnes virtutes simul, quas in superficie dispersas creavit semel: Et quod mirandum est omnia Astra Cœlestia, quæ in Cœlo corporibus suis manifestè patent creata, etiam in Terra Spiritibus suis occultè clausa latent. Et sicuti Cœlestis Sol suo Calore spirituali generat omnia Terrestri modo: ita Sol Terrestris suo Calore spirituali creat & regenerat omnia Spiritualiter: Per Solem Cœlestem operatur spiritus Domini in Natura omnia Naturaliter: sed per Terrestrem Solem operatur idem ille Spiritus omnia, sed spiritualiter: Nam Spiritus per nullum aliud medium quam per Solem operatur, quia in Sole saltem & non alibi usquam* TABERNACULUM *suæ habitationis posuit corporaliter.* Ps. 19. sect. 6. *Quemadmodum autem Sol supernus bifariam, modo extra Res omnes corporaliter & manifestè, modò in omnibus Rebus occultè operatur: ita etiam alter Sol bipartitus, nunc extra Res omnes manifestus corporalis, nunc in Rebus omnibus occultus & spiritualis est: Et ut Sol supernus intrinsecè spiritualis est in omnibus Rebus & Calor Naturalis Rerum omnium: sic Sol* TERRENUS *internè spiritualis est in omnibus rebus Calor nativus, omnium Rerum Balsamum, Lychnus, & Oleum: Ille Spiritus Vitæ in omnibus*

Moises in descriptione Cœli & Terræ ineffabilia mysteriorum Arcana verbis operuit simplicibus.

Per Solem, id est, Cor macrocosmi vivit Cor microcosmi.

b rebus

rebus latens vocatur: Hic Sulphur Naturæ suo proprio & genuino nomine in omnibus rebus appellatur. Si Antiquissimis Philosophis & Cabalistis (quorum studium fuit à signis ad signatum, à Creaturis ad Creatorem, & per Angelos ad Deum ascendere, & cum illo jungi, & sic secundum Pythagoram Deificari) Veritatem nobis enarrantibus fidem non derogamus: Superiora sunt in Inferioribus, & Inferiora omnia sunt in Superioribus, nō tamen ut in se, sed secundum Naturam & modum Superiorum Sicuti enim Arbor tota in Nucleo suo complicita est Arbor Astralicè, sic Mundus sensibilis explicitus, est in DEO Dealiter complicitus. Cuius etiam rei, Ter maximus ille Triplici Diademate insignitus Rex HERMES, vel suo quodam Vetustatis jure, omnium Philosophorum Pater, ab initio Famosissimæ suæ Smaragdinæ Tabulæ; omnibus totius mundi gemmis meritò anteferendæ, fidem nobis locupletissimam & indubitatam facit: Quæcumque, inquiens, sunt infra, sunt etiam Supra, meliori tamen, perfectiori & nobiliori modo: In mundo Angelico seu Intellectuali eadem sunt Entia, quæ in ista visibili machina, sed spiritualiter & invisibiliter: In supremo mundo Deali ὑπερτάτῳ, increato, infinito, incomprehensibili, Archetypo, tàm Angeli quam mundus unum sunt & simul modo Divino perfectissimo: Infima ergò monstrant Superna, corporalia declarant intellectualia, per Inferiorum & Terrestrium Naturas & Proprietates ascendimus in Naturas & Proprietates Superiorum & Cælestium: siquidem hæc Inferiora, Externa, ac Visibilia exemplaria Superiorum notæ, ac Invisibilium Internorum symbola sunt, quibus nos è Temporalibus seductoriis manuducimur ad Aeviæterna & spiritualia. Tota Creatura & hæc ampla mundi machina, in qua Creator Invisibilis se nobis videndum, audiendum, gustandum, odorandum & tangendum exhibet, nil aliud est quam umbræ DEI, ac figura Interni Paradisi, ille videlicet Intuitus, quo clarè videntur & intelliguntur Creaturæ quæ sunt Creatoris posteriora, & effectus per quarum cognitionem cognoscitur Creator opifex, & Prima causa agens omnia: Creatura enim omnis à Deo creata est, ut sit in Testimonium Verbo Creatoris, per quod facta est: Et qui Rerum creatarum cognitionem separat à suo Opifice, is Rerum universarum umbram solummodo habet. Quod autem Archetypis omnia contineantur Invisibi-

li modo

A Trina Virtute Ter magnus dictus, quia Rex, Philosophus & Propheta fuit Trinæ Philosophiæ monarcha.

Mundus Deitatis seu Pauli Cœlum Tertium: Supra vel extra Deum nullus alius mundus seu Cœlum reperiri datur.

Creaturę sunt plenæ DEI. Ps.34. sect.4. Imo est speculum in quo æternus Opifex se cōtemplandum exhibet.

Primus Intuitus DEI est de facie ad faciē Alter quo videntur posteriora eius.

Deus cognoscitur in suis operibus: ideo nulla re ad malum seu perniciem abuti convenit.

li modo & spirituali, quæ in hoc visibili corporaliter apparent: & quod omnia ab intra fluant in compositum, & nihil ab Extra sumatur probat & demonstrat ipsum Naturæ Lumen ascendendo & descendendo, intrando & exeundo. Tres numerantur mundi, & hi tres unum sunt universum, cum unus mundus sit in alio, DEUS *scilicet,* ANGELI, Machina Visibilis. *Quisque inferior à Superiori regitur, & suarum virium suscipit influxum, ita ut ipse Archetypus & summus Opifex per Angelos, Cœlos, Stellas, Elementa, Animalia, Plantas, Metalla, Lapides suæ Omnipotentiæ virtutes exinde in nos transfundat, in quorum ministerium hæc omnia condidit & creavit. Introitus vel ascensus fit, quando per scalam Iacob ex infimo elevor ad supremum, ex sensibilibus ad intellectualia, ex Creaturis ad ipsum Creatorem ascendendo: Hebræorum Cabalistæ vocant quinquaginta Portas Intelligentiarum: gradus sunt seu limites omnium Rerum ex primo Geneseos capite collecti, quibus ceu symbolis ac notis ad omnium Rerum tàm Visibilium, quàm Invisibilium cognitionem deducimur. Egressus verò seu descensus fit, ubi ex* DEO *ad Creaturas, ex Intellectualibus ad Externas formas, à Centro ad Circumferentiam devolvimur: Ut intueor oculo sensuali, exempli gratia hunc nucleum pomi, relicta autem corporeitate, recipio me ab Externa forma, ad Interius semen invisibile, & oculo mentali contemplor totam Arborem, cum radice, trunco, ramis, surculis, foliis, floribus, fructibus suo Tempore per separationem manifestandis complicari: istud semen illa corporalia non ab extra sumit aliundè, sed ex se, ex suis penetralibus emittit singula. Cum ergo eiusmodi Astrum seu semen sit Imago seu umbra Angelicæ substantiæ, & totam molem corpoream Arboris intra sua penetralia complicet absque quantitate & qualitate, &c. certè unicus Angelus complicabit semina omnium Rerum spiritualiter intra se multo facilius ut præstantior, superior, & excellentior Natura: Nam quò quid simplicius, eò quoque perfectius, absolutius & potentius. Et quicquid potest Potentia inferior, idem potest Potentia superior multò excellentius & efficacius. Angelus ergò dans homini vinum, panem, fructus, & alia etiam ex agro crescentia, non extra se sumit aliundè, sed ab intra è suis penetralibus (quia perfecta Dei imago*

Quicquid in omnibus simul est mundis, id & in singulis cōtinetur, neque est aliquis unus ex eis, in quo nō omnia sint quæ sunt in singulis, teste Anaxag. Pythag. Platone.

Gen. 28. sect. 12. 13.

Quemadmodũ ignis de se emittit mille alios & semper manet uniformis.

producit & largitur, quando vult & quoties vult citra sui diminutionem aut decrementum. Nam Angelus omnia secum gerit & habet Angelico & spirituali modo: imò totam Mundi machinam in se complicat, & est ista omnia inferiora: Et quicquid Natura & Ars per Naturam potis est, illud etiam Spiritus vel Angelus supra Naturam & Artem constitutus & elevatus multo melius & celerius potest. Qui hanc Philosophiam Centralem seu Circularem suo intellectu mentisq; oculo depurato diligenter considerat, illi non erit difficile credere Angelum vel Magum cœlestem totum Firmamentum in Gamaæam posse includere, vel totum mundum in suum pugnum. Cum autem Angelus sit perfecta & absoluta DEI *imago, & omnia in suo Abysso complicet, habeat atq; possideat, negandum non erit primam & supremam causam, à se ipsa existentem, independentem, omnia secum invisibiliter & spiritualiter in Abysso suo complicare: imò omnia esse in Fontali unitate simplicissimè. Nam omnia creata, producta sunt ab illo, qui est omnia in omnibus, Prima scilicet & ultima rerum omnium causa: Non ex materia præjacente, nec ab alio quicquam sumpsit, nec extra se accepit aliundè. Quicquid enim potest & habet, ut supra dictum est, Potentia inferior, hoc idem potest & habet Potentia superior, sed multò excellentius efficacius,, imò superexcellenter. Nulla enim collatio Infiniti ad Finitum, Creatoris ad Creaturam Deus Centrum & Circulus sui ipsius in se ipso habitans, hoc est in Abysso Infinitudinis Heb. vocant Ensuph, incomprehensibilem Infinitatem) ubi in æternum nullus locus, nullum principium, nec finis pervestigari aut excogitari potest: Nec ab alio nec à se ipso factus est: ab alio enim non potuit fieri, quia neminem habuit ante se priorem, aliâs non esset causa prima: se ipsum quoque non fecit, nam ex nihilo fit nihil: semper igitur* יהוה *(& hoc est Nomen Essentiale* τετραγράμματον *Ineffabile, ob tremendam maiestatem, ac ob eius incomprehensibilitatem Schemhamphoras vocatum, Nomen Dei magnum & mirabile, quod est super omne Nomen) id est sine Causa priore, sine Tempore, sine Loco, sine Termino, nihil abundè accipere, sed sibi ad omnia sufficere, nullius rei indigere, & omnes suos amatores efficere sibi conformes, ut etiam nihilo ab extra egeant, sed omnia intra se ipsos possideant in patria sua, & Hoc est* REGNUM DEI *intra credentes, siquidem habitabunt in Deo, & Deus in ipsis in omnem æternitatem. Ideò* JESUS CHRISTUS, *Verbum & Filius*

Nihil divinũ. Aleph tenebrosum. Lux tenebrosa.

Deus Ineffabilis & innominabilis trigrammus notatur in natura, Tetragrãmus in Lege. Pentagrammus in gratia. Status futuræ beatitudinis.

lius DEI *Patris, ac Sapientia Deificans, Verus Magister, factus Homo sicut sumus nos, ut nos perficeret filios* DEI, *sicuti est ipse, qui est benedictus in omnia sæcula.*

Deus ergo Ingenitus Universitatis *Dominus*, Universorum *principium, medium & finis, non ex ulla egenti naturæ necessitate, sed sola Voluntate sua liberrima, & ex mera Bonitate, propter infinitam gloriam suam, omnia ex suo gremio seu profundissimo Divinitatis conceptu & Recessu (Hermes dicit è visceribus Tenebrarum) emittens per* VERBUM, *suum primò produxit Lucem, id est, Angelicas substantias, dicendo,* Fiat Lux: *Ex Luce illa Angelica emanarunt Astra, ex Astris corpora seu mundi machina visibilis ex quatuor Elementis compacta, & sic omnia sunt in omnibus suo modo, & unum manet in altero, sicut semen in Arbore, & Arbor in semine, hæc duo licet distincta, sunt tamen unum. Omnia corpora seu Elementa visibilia sunt in Astris invisibilibus seu spiritualibus Elementis, & Astra sunt in corporibus: Astra sunt in Angelis, & Angeli sunt in Astris: Angeli sunt in* DEO, *&* DEUS *est in Angelis: Ita ut semper suum Superius possit esse absque Inferiori, sed non è contra. Nam mundus visibilis seu nulla corporalia consisterent, nisi adessent Astra: sic, nulla adessent Astra, nisi Essentia Angelorum adessent. Angeli non extarent, nisi esset increatus* DEUS, *à quo dependerent. Cognito* DEO *cognoscuntur Angeli, sunt enim perfecta & absoluta* DEI *imago: cognitis Angelis, nota erunt Astra: cognitis Astris, nota erunt omnia creata, seu mundus visibilis: cognito mundo visibili tandem notus erit Homo microcosmus Filius mundi: nam talis est Filius, qualis est Pater per omnia, sic ex Visibilibus deprehendimus Invisibilia. Omnia ab intra manant ad inferiora & externa. Nam à* DEO *dependent Angelicæ substantiæ, ab Angelis dependent Astra, id est, Invisibiles Virtutes Rerum, & ab Astris dependent visibiles Formæ, hoc est, corpora. Sicuti igitur in* DEO *omnia sunt divinè, & in Angelis angelicè: ita in mundo sunt omnia corporaliter seu mundaliter: Nam ut Lux lucet in Tenebris, ita Superius est in Inferiori: vice versa, Quicquid est in mundo visibili sensibiliter, hoc est in Elementis & Astris astraliter, id est, spiritualiter: & quicquid est in Astris astraliter, hoc est in Angelis angelicè: & quod in Angelis angelicè, hoc est in* DEO *divinè: Per Catenam seu restim auream cœlitus fragilitati*

Erat DEUS ante rerũ productionem ab extra nudus & solus, donec placuit divinæ Bonitati suæ exire ad rerũ productioné & se quodammodo vestire: Quare autem Deus mundũ nõ citius creavit, propter humillimã obedientiam, reverentiam & timorem creatori debitam, creaturæ ad evitandum peccatum nõ permissum est inquirere.

VERBUM DEI est prima rerũ omniũ Idæa: sic mũdus hic extrinsecus ad exẽplar mũdi intrinseci videlicet intelligibilis fabricatus est & effigiatus à Cõditore optim. maximo.

DEUS est Ens omniũ Entiũ, hoc est, locus, origo & cõplicatio Creaturarũ omnium, a quo omnes, & ad quem omnes remeare nituntur. Angeli sunt specula certissima nulli obnoxia corruptioni, quæ divinitas assidua sui contemplatione expolivit. Quæ sunt in Superioribus, in Inferioribus etiam visuntur, sed de genere conditione & adulterata. Omnia in Deo sunt sicuti Numeri in Unitate, & in Centro omnes Lineæ circuli.

gilitati nostra demissam in Terram Mens seu Anima nostra intellectualis, ope divina per Creaturarum ordinem, ab imis ad media, & per hæc extra mundum ad ipsum Rerum Opificem ascendit & assurgit, ad Unum *primum & summum, ad quod tanquam ad desideratum Terminum omnes Creaturæ conatu suo atque gemitu, voluntario tendunt impetu. Tota mundi machina in* DEO *nil est nisi* DEUS, *& in Angelis est Angelus, & in Astris est Astra: In semine Arboris latet tota Arbor cum radice, trunco, ramis, foliis, fructibus: Ex grano hordei procedit radix, culmus, spica, grana, alia & paleæ. Hæc omnia ideo procedunt ex semine, quod latebant in eodem: Simili modo tota mundi machina in Angelo latet angelicè, in* DEO *autem divinè. Semen est arbor complicita, Arbor est semen evolutum & explicatum:* Unitas *est numerus complicatus, Numerus est unitas evoluta: Angelus est Astra complicata, Astra sunt Angelus evolutus.* DEUS *est, in quo ceu Archetypo mundus complicatus est divino modo: Mundus est* DEUS *(ut ita dicam) evolutus. Exuperantissimus enim* DEUS *Lux omnem Lucem in se continens per Radium suæ maiestatis, hoc est, per genitum Filium creat Lucem Angelicam, & impertit eis omnia, per Angelos fluit in quatuor Elementa invisibilia seu Astra: ex Elementis seu Astris fluit in corpora, è quibus tandem fructus proveniunt in conspectum nostrum. In microcosmo etiam similiter patet inferiora scilicet esse in suis superioribus, ultima in penultimis, & rursus priora his similiter in prioribus, aliudq; semper in alio, quousque perveniatur ad summum. Nam sensus quinque sunt in Imaginatione, Imaginatio est in Ratione, Ratio est in Mente,* MENS *est in* DEO, DEUS *in nullo nisi in seipso: Est enim sui ipsius sedes, & habitaculum, quia est omnia, & est à se, & per se, à quo ceu à largissimo & perenni fonte* Unitatis *omnia fluunt: Ideò etiam singula è summo bono manantia ad* DEUM *tanquam ad suam originem sunt reducenda. Verùm cum hæc non sint huius loci, & pauci tantas divitias & tam inexhaustos Thesauros suis Tuguriis & angustis limitibus comprehendere possint, nec ulterius etiam in vulgus spargi debeant, genium nunc quieto Harpocratis silentio placabo: Difficulter etiam ab illis comprehenderentur, qui Cabalisticos fontes sine fundo non degustaverunt, nec nisi umbratilem illam Animalem & mundanam cognoverunt sapientiam, quæ apud Cælestem nil nisi mera stultitia est: Sed ut eò revertar, unde digressus eram, summoperè è Republica medica est, ut divinum hoc Signa-*

Rom. 8. sect. 21. 22.

Supremus naturæ Creator, creavit in uno momẽto sine tẽporis occupatione, antequam placeret facere, mirabilem ipsorũ separationem seu divisionem.

Habitaculũ Dei non est distinctum ab Essentia divina, ne fiat defectus in Deo.

Iac. 3. sect. 15.

Signaturarum studium (quod aliqui Botanici quidem innuunt, sed aliis reliquerunt docendum & probandum) magis ac magis patefiat: Ideò non sine gravi causa Medici Titulo indignum judicat illum Paracelsus, qui ex signo signato, id est, ex Chiromantia & Physiognomonia Medicinam non faciat, cum propter admirandam majoris & minoris mundi Anatomiam Essatam ac Harmonicam, sine ægrotantium vitæ discrimine, Antiquæ medicinæ cultores, illo carere, neutiquam possint nec debeant. Quilibet enim morbus (sicut supra in Præfatione prioris libri retulimus) & medicina ejus, unius sunt Physiognomoniæ, Chiromantiæ & Anatomiæ. Et qui hujus Fundamenti intellectu caret, hujusq; Philosophici & medici Alphabeti cognitione destituitur, non potest esse probatus medicus. Naturæ enim characterismi, & hæ signaturæ Naturales, quæ ex Creatione non atramento, sed ipso DEI *Digito in omnibus sunt exaratæ Creaturis (siquidem quælibet Creatura est Liber* DEI) *melior est pars Veræ Literaturæ per quam omnes res occultæ leguntur & investigantur, posthabitis quatuor qualitatibus, velut externis virium corticibus. Invisibilia enim & Interna semper sunt nobiliora, præstantiora, & valentiora quam Visibilia Externa, quæ minus perfecta & suis Internis viliora sunt: Sic Domus res externa ædificatur ob Inhabitatorem: sed Incola nobilior est omnibus lignis, lapidibus & toto ædificio, cum sit viva & Rationalis Creatura: Sine Physiognomia & Chiromantia (quarum ministerio non solum totus Homo, cujus Interiora semper aliquo externo indicio deteguntur, sed specificæ & occultæ Rerum omnium Virtutes, imò omnia Naturæ secreta manifestantur) vix ullum Medicinæ habetur arcanum, quod Experientiæ sustineat Examen: Creaturæ enim sunt præceptores medici à* DEO *creati.*

*Primus noster * Protoplastes Adam, in statu Innocentiæ ex Arte prædestinata, id est, signata rerum Naturalium absolutam habuit cognitionem, ac cuilibet Rei nomen indidit proprium Internam Naturam simul exprimentem: Deus enim omnium rerum vires ac Naturam Hominem ipsum uno tantum spiritus Divini afflatu docuit. Sunt qui erunt qui hæc nostra imperfecta esse judicabunt, eos propter publicam Rei Medicæ studiosorum utilitatem peramanter rogatos volo, ut his meliora, commodioriq; ordine posteritati communicent. Quantum ingenio, studio, & industriâ, quantum labore & curâ, quantum denique judicio con-*

Ut enim Homo è fructib. dignoscitur: ita Herbæ etiam è fructib. suę signaturæ. Nō sine causa ab Homero vocatur medicus περὶ πάντων ὑπείροχος ἄλλων.

Anatomia & Forma Herbarum cōcordāda Anatomiis & Formis Morborum.

Physiognomonia ac Chiromātia tā morborū quā Remediorū Anatomia Essata ac Essentialis fit à medico cognita, nil fructuosi in medēdo præstabit.

Signatura in Philosophia & Medicina summū Fundamentum.

Rom.1.sect.19. Sap.23 sect.1. Sap.15. Psal.19. Mat.17 Iac.12

Ideo Hermes dicit Deū per singula creata ubiq; splēdere, & eam ob causam fabricasse omnia ut eum per singula cerneremus.

Nil enim reperitur in mundo quod Divinæ Virtutis scintilla careat.

Chiromantia & Physiognomonia dant signa omnium futurorum morborum.

Hoc fundamentū signatum è Lumine Naturæ deprōptū per sciētiam magicā addiscitur.

* Gen.2 Sect.19.20

Ars hæc ex Lumine Naturæ per Divinam gratiam communicata fuit.

consequi potui, præstare conatus sum. Benignus ideò ac candidus Lector, quia Bonæ voluntati nō adfuit optata complendi possibilitas, hoc meum saltem incæptum (siquidem in magnis voluisse sat est, nec semper licet quod libet) de signaturis studium boni consulet, & hoc nostro Tyrocinio fruetur, donec DEUS, *aliquem excitet, qui infinita Bonitate juvante huic laudatissimo & planè necessario studio extremam imponat manum* AMEN.

DE SI-

DE SIGNATURIS PLANTARUM HUMANA MEMBRA SIMILITUDINE REPRÆSENTANTIUM.

CAPITIS.

1. PAPAVER cum corona repræſentat Caput & Cerebrum: ideò decoctum ejus in multis Capitis affectibus utiliter exhibetur.

2. JUGLANDES habent integram Capitis ſignaturam:

Cortex exterior ſeu herbaceum involucrum, Pericranii, qua de cauſa Sal corticũ ad vulnera Pericranii ſingulare eſt.

Cortex interior durior, ſeu ligneum putamen, Cranii.

Pellicula circumdans nucleum, Meningum & membranarum cerebri.

Nucleus ipſius Cerebri figuram habet: ideò etiam ad cerebrum conducit, & venena hebetat: nam nucleus tritus ſi cum Quinta Eſſentia vini humectatus vertici capitis imponatur, confortat cerebrum & caput potenter.

3. Folliculus Floris PÆONIÆ concluſus adhuc, habet ſignaturam & analogiam quandam Capitis cum Suturis, item Venulis cerebrum circumdantibus: Flores mox excludendi aperiunt externam pelliculam Cranium repræſentantem, & hac viâ ſicuti etiam ſemen poſtea exiliendo fulminis inſtar Epilepſiam ſeu Syderatum morbum expellunt.

4. AGARICUM excreſcentia eſt Laricis arboris veluti fungus, & caput purgat.

5. Scylla, quæ ad Epilepsiam commendatur.

CAPILLORUM.

1. Lanugo malorum Cydoniorum refert aliquo modo Capillos : ideò decoctum ejus in restituendis capillis à lue Venerea defluxis efficacissimum est.

2. Muscus oblongus arboribus adhærescens Pilorum instar: Ejus decoctum similiter commendatur in casu capillorum.

3. Herba quædam in palustribus crescit, Pilos oblongos formâ penitus referens, aquis innatat, & flosculo albo conspicitur: Cujus decoctum etiam conducit (ut & priorum ab extra adhibitorum) in pilorum profluvio.

4. Adiantvm, Trichomanes & Polytrichon Apuleji, sunt etiam Capillares plantæ, quæ rigidiusculis cincinnis, exilibusq; fibrillis Capillorum faciem exprimunt, & crines densos, crispos & pulchriores reddunt.

5. Thapsia folio fœniculaceo seu capillaceo: Avicenna dicit illam parem non habere in operiendo capillis capite in Alopecia.

AURIUM.

1. Folia Asari habent signaturam: ideò ex floribus ejus Conserva paratur, quę comesta auditum & memoriam plurimùm confortat.

2. Notandum hîc Cochleas auriculis prolongis signatas coqui in aqua & sale & despumari, post exiccationem macerantur in oleo succini, & deinde destillatio instituitur:

tuitur: promanans inde oleum mirificum est ad recuperandum auditum: Reptile est acùtissimi sensus.

OCULORUM.

1. Grana nigra Herbæ PARIS seu Aconiti salutiferi, habent Pupillæ signaturam: Oleum inde Chymicè prolectum vel expressum ad oculorum affectus efficacissimum est medicamentum, à nonnullis Anima oculorum vocatum.

2. FLOS EUPHRASIÆ habet Anatomiam omnium vitiorum oculi: ideò oculis mirè conducit.

3. ANTHEMIS, CALTHA, HIERACIUM (qua herba accipiter oculis hebetudinem discutit) ARGEMONE, ANEMONE, SCABIOSA, Flos ASTERIS ATTICI: Hæc omnia propter signaturam oculis conducunt.

4. POTENTILLÆ flos Pupillam in oculo repræsentat: Aqua ejus destillata est singularis.

5. Lapis vulgò BELOCULUS, quia in albo orbiculo, circinata nigra pupilla conspicitur, unde nomen adeptus, manibus gestatus claritatem visus conciliat.

NASI.

MENTASTRI aquatici folium Nasi formam refert: herba illa est, quæ folia angusta hirsuta habet, flore è puniceo albicante. Extractum ejus specificum in amissione odoratus.

GINGIVARUM.

SEDUM Minus muris adhærens habet Gingivarum signaturam: ideò succus ejus expressus in Scorbuto seu Stomacace plurimum commendatur.

DENTIUM.

1. In Hyoscyamo receptaculum ſeu ſiliquæ ſeminis habēt Dentis maxillaris figuram; ideò oleum ejus ſeu liquor per ſe expreſſus, vel decoctum radicis cum herba Perſicaria in aceto, elotione calida, dentium dolores efficaciſſimè ſiſtit.

2. Acini Mali Punici Dentes repræſentant: ad gingivarum vitia & dentium firmitatem valet decoctum.

3. Pinei Nuclei Inciſorios optimè dentes mentiuntur: ideò pini folia cum aceto decocta, dolores dentium mulcent.

4. Dentaria Herba, cujus radix miro Naturæ artificio compactili ſquammarum ſerie conſpicitur.

GUTTURIS.

1. Pyrola, ideò in gargariſmis utimur.

2. Uvularia.

3. Cervicaria.

JECORIS.

1. Hepatica, Lichen.

2. Fungus Betulinus & Quercinus, habent etiam peculiarem Jecinoris ſanguinis officinæ ſignaturam: quo nomine pulvis utriuſque ad miraculum uſque ſanguinem è naribus ac vulneribus erumpentem inſperſione ſiſtit.

3. Jecorari a parietibus fontium adhærens, quæ contra Hepatis affectus & ſcirrhos peculiariter valet.

4. Pira hab[illegible]nt quodammodo ſignaturam Jecoris: ideò ad Jecur etia[illegible] conducunt.

COR-

CORDIS.

1. CITRIUM ſui fructus effigie Cor repræſentat.

2. ANTHORÆ radices duæ quaſi corcula oſtendunt.

3. ALLELUYA in cauliculorum ſummo profert folia Cordis figurâ.

4. MELYSSOPHYLLON Cordis ſpecie fert folium.

5. CARDIACA ſeu MOLUCCA folia meliſſæ profert.

6. NARDUS, MYROBALANUM, MALA CYDONIA. Omnium eximiæ ſunt dotes ad Cor.

PULMONIS.

1. PULMONARIA tàm ſaxis quàm arboribus adhærens.

2. PULMONARIÆ quædam ſpecies Pulmonis maculas ſubalbicantes referunt: ideò omnium decoctum in variis Pulmonum affectibus conducit.

MAMILLARUM.

SPECULA PENNARUM PAVONIS: habent enim Mammillarum & uberum formam: ideò hauſta ſanant ubera mulierum malè affecta.

FELLIS.

Herbaceum VIRIDE involucrum Juglandis, ſi ſuccus ejus exprimitur viridis, aſſimilatur ſucco Fellis colore & ſapore, & conducit ad Fellis expurgationem.

LIENIS.

1. SCOLOPENDRIUM verum, ASPLENUM, Ceterach.

2. LINGVA CERVINA & Vulgaris PHYLLITIS.

 3. LUPI-

3. Lupinus sua effigie Lienem demonstrat: ideò ejus decoctum Lienosis prodest.

VENTRICULI.

1. Folia Cyclaminis saltem: radicem enim membra paralytica reddere tradunt.

2. Zingiber.

3. Galanga, est externus Ventriculus, per quam internus servatur.

UMBILICI.

Umbilicus Veneris seu Cotyledon concavum adfert folium rotundum, læve, fœmineum, umbilicum imitatum, crassum, carnosum & succulentum. Ad amatoria valere affirmat Dioscorides, quia medici Umbilicum Luxuriæ sedem dicunt.

INTESTINORUM.

1. Calamus Aromaticus.

2. Cassia Fistula.

VESICÆ.

1. Alkekengi, Halicacabum, Vesicaria vesiculas ferens humanis similes, intus acinum inclusum gerit, cujus celeberrimus usus ad calculos lotiumq; ciendum.

2. Vesicaria Repens, Staphylodendros.

3. Colutea.

4. Solanum.

PUDENDI.

1. Aron præter pistillum execti ferè genitalis effigie, inte-

integrum generationis instrumentum demonstrat.

Sunt qui putent Satyrion Erythroneum seu Verum Paracelsi Satyrion esse Aron seu omnes Dracontii species, quę habent signaturam totius Pudendi & post maturationem in gramine supra terram instar serpentis incurvatæ jacent.

2. FABÆ habent etiam integram Pudendorum & Colis glandis Anatomiam: ideò à Pythagora damnatæ: Farina illarum ad inflationem pudendorum commodè à proprietate similitudinis adhiberi solet.

3. CICHORII pistillum erectum, Veretrum ostentat, cujus decoctum intra & extra adhibitum singulare pro maleficiatis ex incantatione.

4. HIERACII caulis concavus: decocti ejus cum aqua communi quotidianus haustus calidus, specificum est in inflammatione purulenta penis.

5. In CICERE & maximè in LUPINO Mentulæ forma apparet.

6. Ut & eandem PINI FRUCTUS repræsentant: ideo nuclei ejus & Pistachiorum esus Venereis exercitiis conducunt.

7. GLANS summam Colis partem ostendit, quam præputium tegit.

TESTIUM seu GENITALIUM.

1. E Bulbaceo genere omnes ORCHIDUM species à similitudine testiculorum Veneris sunt incentivæ, si cui desit facultas: alter alterius potu resolvitur, superior, maior & plenior ad stimulandos coitus, Inferior, mollior ac rugosior ad inhi-

inhibendos valet: Natura hominum generationi ſatagens hâc teſticulorum imagine ad vires Venereas, conceptum & prolem eos valere ſignificavit, ſiquidem etiam ſeminis odorem habent. Ideò Satyrii eſſentia in reſtituenda amiſſa virilitate viris frigidis efficaciſſima eſt: ſiquidem hominum & animalium luxurioſorum teſtes ita affabrè mentiuntur, ut nemo ſit qui videat, qui ſe eos cognoſcere non fateatur.

2. TRAGORCHIS hircinus Teſticulus hircum olet, & ſpirillis aruncis caprillam barbam ementiens ad Venerem inflammat, omnium bulborum valentiſſimus, ut hircus animalium luxurioſiſſimus.

Pſeudo Hermodactylus Matthioli & Italorum.

3. SATYRIUM ERYTHRONIUM, id eſt rubrum, cortice radicis gracili ruffo, intus albo: non ſecus atq; Scincus libidinem excitat, etiamſi manu teneatur, & magis ſi bibatur è vino, teſte poſt Dioſcoridem Lobelio.

4. DRACUNCULUS major radice bulboſa donatus rotunda, inſtar Teſticuli, in vino ſumptus Venerem proritat.

5. PORRUM adeò ſcroto ſimile ut in proverbium abierit: etiam Venerem excitat.

6. FLORES CYNOSORCHI homines ad fœcunditatem & laſciviam invitant, Venerem conciliantes, irritantes, augentes, & ſopitam vellicantes.

7. BOLETUS CERVINUS Pudendorum habet ſignaturam: ideò non ſolum ab intra confortando conducit, verùm etiam ab extra, Inflaturis Teſticulorum utiliter imponitur.

8. PHALLUS ab Adriano Junio peculiari ſcripto in hunc eundem uſum commendatus.

9. Utriuſ-

9. Utriusque sexus genitalium signaturam habent UVARUM ACINI: Ideò Veteres non sine causa dixerunt sine Baccho frigere Venerem, Zachar. 9. sect. 17.

MATRICIS & UTERI.

1. ARISTOLÓCHIA rotunda fœminei uteri formam imitatur, & optimè puerperis opitulatur.

2. PISA.

3. Interior Cortex BETULÆ viridis habet signaturam Matricis cum venulis sanguineis: ideò decoctum ejus purgat matricem.

4. SABINA habet signaturam Venarum matricis: ideò dissolvit Tartarum in venis muliebribus.

5. MALUM GRANATUM seu PUNICUM glabrum est, & membrana tegitur, Malicorium dicta, Sole hiat cortex, aperiturq; levissima vel aëris iniuria: sic etiam infans maturationis tempore exitum è matrice parat.

6. CYCLAMINUS suo circinnato radicis bulbo, muliebrẽ uterum affabre demonstrat effigiatum: Theophrastus ejus bulbum ad amatoria valere dixit.

7. LEONTOPETALON cujus radix fœminæ pubem lanuginoso molliq; flocco pubescentem suo intuitu & similitudine affabrè demonstrat. Tradit Dioscorides appensam ad amatoria valere.

8. MACIS Matricis signaturam etiam refert: Includit enim nucem myristicam (fœtus in utero signaturam) Macis ut Matrix embryonem.

RENUM.

PORTULACA habet ſuam ſignaturam ad Renes.

SECUNDINÆ.

NYMPHÆA hujus ſignaturam habet: Ideò etiam Secundinam expellit.

SPINÆ DORSI.

1. EQVISETUM.

2. FILIX Fœmina: ideò ejus decoctum (in Iſchiade & doloribus Spinæ) & fomentario è vino & aqua per multos dies præſtantiſſimum eſt ex arte ſignata Remedium: Spinæ dorſi enim effigiem non obſcurè repræſentat.

TIBIARUM & OSSIUM.

1. GRATIA DEI ſeu GERANIUM habet ſignaturam Oſſis Tibiæ; ideò pulvis ejus ſingularis in oſſibus fractis.

2. OSSISANA ſeu Lapis ſabuloſus prope Spirã & Darmſtadium repertus, miraculoſus in conglutinandis oſſibus ruptis, idq́; propter ſignaturam ejus Magicam.

NERVORUM & VENARUM.

1. PLANTAGO habet ſignaturam integram, imò & manuum & pedum Chiromanticam figuram, ſiquidem manus herbarum ſunt folia.

2. SAVINA habet etiam venarum ſignaturam.

PORORUM CUTIS.

HYPERICONIS folia perforata ſignaturam habent: Tollunt obſtructionem pororum & ſudorem pellunt.

MA-

MANUS.

1. PALMA CHRISTI.

2. FOLIA FICUS: ideò articulorum doloribus conferunt.

MORBORUM SIGNATURÆ.

APOPLEXIÆ.

1. LILII CONVALLII Flos habet GUTTÆ ſignaturam, quia flos quaſi gutta pendet: ideò in hoc morbo magnus ejus uſus eſt.

2. CARPIONIS LAPIS ſemilunari formâ ſupra oculos exiſtens, commendatur in illâ Apoplexiâ, quę cum commotione & contractione muſculorum ſupra oculos invadit.

CALCULI.

Omnia quæ calculum pellunt ſunt Magicè ſignata à ſimilitudine, & morbum ſignificant ſuis imaginibus.

1. CRYSTALLUS, SILEX, LAPIS CITRINUS, JUDAICUS, LYNCIS: Lyncis urina coit in lapidem: ideo ejus urina ad Veſicæ ſtillicidia peroptima eſt.

2. CALCULUS MICROCOSMI.

3. SAXIFRAGIÆ Radices.

4. LITHOSPERMON ſeu MILIUM SOLIS calculos candore & rotũditate margaritarum ferens, duritiâ lapideâ cum aliis ſeminibus ſaxeis ad comminuendos calculos valet.

5. Fructus & siliquæ ONONIDIS.

6. LACHRYMA JOBBEA ad deturbandos calculos nunquam satis laudata.

8. Fructus ALKEKENGI.

8. Nuclei CERASORUM, PERSICORUM, MESPILORUM.

9. Fructus ROSETI Rubei: Item plurimi alii in senticetis rubro colore in autumno ad maturitatem provenientes.

10. CÆPÆ etiam habent signaturam Calculi.

CANCRI.

1. DACTYLETUS: ideò secundum Paracelsum haustus Cancrum curat: alii putant esse Hermodactylum exoticum officinarum cum radice rotunda sese in centrum contrahente, non aliter ut cancer facere consuevit.

2. LUNARIA quæ signaturam habet cancri, cum qua Carrichter affirmat se omnes mammillarum Cancros curasse.

3. Ros Solis seu RORELLA.

COLICÆ.

CONVOLVULUS in segetibus proveniens Intestina repræsentat: ideò decoctum ejus est in Colica singulare.

ANGUILLA in Colica pestis.

CICATRICUM.

1. OLEA.

2. ULMUS.

3. RESINIFERÆ omnes, quæ caudicis scissuras sustinent, ad cicatrices & vulnera certissimo experimento utilissimæ.

DY-

DYSENTERIÆ.

1. ACORI AQUATICI Lutei radix in Majo effossa, & collecta, singulare Amuletum contra Dysenteriam appensum ad ventriculi regionem: habet enim colorem & signaturam Excrementorum.

2. Ita BACCÆ SAMBUCI conferunt.

ERYSIPELATIS.

1. Semen OXYLAPATHI, quod semper carneum colorem, non planè rubrum habet: decoctum ejus haustum efficacissimum est.

2. COLCHOTAR VITRIOLI calcinatum fortiter: ideò exterius in aquâ plantaginis solutum utiliter imponitur.

3. ACORUS PALUSTRIS: quo nomine de collo gestatur.

EPILEPSIÆ.

1. VISCVS QUERCINUS cum suo glutine maturat morbum.

2. GRANA PÆONIÆ circularia ac nigricantia, præsertim quæ à primâ emergũt fœturâ (quia matura è capitibus spontè exiliunt) expellunt.

3. In Epilepsia CRUX seu OSSICULUM illud est præstantissimum medicamentum, quod alii volunt in Craniis Epilepticorum, alii verò strangulatorum, ubi juncturæ committuntur: quia quilibet ferè strangulandus Epilepsiâ in Agone corripitur, dum spiritus vitæ interclusus exitum quærens, suffocatur: tunc commissuras capitis hâc vehementiâ separari necesse est: In principio paroxysmi sub Exaltatione Lunæ datur.

4. PASSER in Caduco pestis à Paracelso commendatur.

EXCRESCENTIÆ.

AGARICUM & reliquæ Arborum Excrescentiæ, quæ supra ramos & frondes contra Naturæ ordinem excrescunt, humanorum artuum excrescentibus partibus medentur.

EXANTHEMATA.

1. SEMEN RAPARUM.
2. LENTES: ideò decoctum illorum expellit.

FICVS ANI.

SCROFULARIA major & minor, habent integram signaturam: ideò decoctum in exterendis ficubus mariscisve non solum utiliter bibitur, verùm etiam pro Amuleto de collo ad orificium stomachi virtuosè appenditur.

FISTULÆ.

JUNCI AQUATICI habent signaturam: ideò sal artificiosè extractum, intra & extra corpus cum juvamento offertur.

RAPUNCULUS Herba Carrichteri flore cœruleo eandem habet signaturam & efficaciam.

FOETUS in UTERO.

ÆTITES Lapis veluti prægnans, cum quatitur alio in utero sonante, gravidis continet partus, cum uterus parum tenax sinistro brachio mulierum alligatur, donec partus hora instet, tunc sinistræ coxæ imponitur, ut feliciter sine labore & periculo enitatur, post fœtum exclusum tollitur confestim, ne uterus subsequatur.

FOETUS UTERO ADNATI.

Conferunt à ſimilitudine GRANA FLORUM TILIÆ, ſupra pedunculum dimidia ex parte folio adunatorum. Dantur infantibus adnatis illorum granorum quinque vel ſex una vice, vel etiam mulieri gravidæ, cui fœtus adnatus: Colliguntur in feſto decapitationis Johannis, & cortex exterior abiicitur.

FASCINI.

Conferunt Herbæ quævis quæ per ſciſſuram aut foramen ſaxi, aut lapidis alicujus enaſcuntur.

HERNIÆ & RUPTURÆ.

1. Radix ARONIS.
2. PERFOLIATA.
3. HERNIARIA.
4. TELEPHII radix.
5. Folia FRAXINI etiam habent ſignaturam: ideò oleum è ligno deſtillatum illitum, efficaciſſimè medetur.
6. In foliis ULMI folliculi quidam ſeu veſiculæ erumpunt & innaſcuntur menſe Majo humore plenæ admodum vulnerario, ad Enterocela valent.
7. POMA foliis QUERCINIS adnaſcentia in Majo colligantur, & in vitris ſuſpenſa per ſe in Sole in liquorem redigantur: Hic liquor inunctione plurimum conducit.
8. A ſignatura Magica obſerventur Animalia, quæ ſe extendunt & contrahunt: Ita Elephas proboſcidem extendit & retrahit: ideò Spodium calcinatum hîc prodeſt.

9. Simi-

9. Similiter TESTUDO ſe contrahit, cujus calcinatæ pulvis etiam conducit.

10. HIRUDO SPINOSA itidem ſe contrahit, cujus aqua deſtillata vel cinis combuſtus, miras habet in hoc affectu vires: Sola olei ejuſdem inunctione Hernioſi curati ſunt.

HÆMORRHAGIÆ.

1. SANTALUM RUBRUM, cujus decoctum in vino rubro ſtyptico, mirè compeſcit Hæmorrhagiam.

2. TORMENTILLÆ Radix.

3. HÆMATITES, CORONEOLUS Lapis maximè, SARDA, CORALLIUM, quæ omnia ſanguinē ſiſtunt, ex Anatomia, manibus ſi includantur.

4. Sextum GERANII genus dictum SANGVINARIUM, radice rubra, tantoperè in ſiſtendo ſanguinis profluvio prædicatum.

3. CHALCANTHUM combuſtum, ſanguinei coloris evadit, erumpentem ſanguinem è cerebri vena, & è pectore mirabiliter cohibet.

6. ANAGALLIS MAS, ſanguineo flore, manibus detenta, ubi incaluit, impedire ferūt ſanguinis effluxū ex inciſa vena.

HÆMORRHOIDUM.

Omnes Villoſæ plantæ, & mollia herbarum folia lanugi-noſa, quæ lanoſiore flocco, quaſi caneſcunt, conducunt etiam ex ſympathia Hæmorrhoidibus, aſperum tactum horreſcentibus.

1. FOLIA VERBASCI, quæ cana denſaq; lanugine, bombaceo

baceoque tomento veſtiuntur, hujus decoctum conducit.

2. OCULI POPULI ARBORIS, oleo olivarum macerati & inſolati, mirè utiles: ſemen coloris ſanguinei planè repræſentat nates.

3. PES LEPORIS herba, etiã lagnuinoſa eſt, & decoctũ utile.

4. SCROPHULARIA, quæ tuberculis & papilloſis capitulis ſcatet.

5. ARON MINUS, Tonſillas & Hæmorrhoides mulcet.

6. Inter Verbaſci nomenclaturas eſt LUPINA CAUDA, à pilorum molli lanugine, quam imitatur: Ejus decoctum etjam prodeſt.

HYDROPIS.

1. Radix BRYONIÆ habet ſignaturam pedum Hydropicorum: ideò Extractum aquas educit.

2. Radix MECHOACÆ.

3. DENTARIA ſeu ANEBLATUM Cordi habet etiam ſignaturam inflationis Hydropicæ.

4. MEDULLA Ligni SAMBUCI, preſſurâ etiam relinquit cavum veſtigium, quale videmus in pedib. Hydropicorum: ideò ſuccus arboris conducit, ſicuti etiam FUNGORUM Sambucinorum deſtillata aqua.

5. MALA PERSICA habent etiam ſignaturam: ideò flores Perſici & folia cum Nucleo ſiccata & pulveriſata omnia debita quantitate leniter purgant in tumoribus & Hydrope.

ICTERITIÆ.

1. CHELIDONIA, CROCUS, quæ duo à ſimilitudine flavi

e colo.

coloris juvant. Item Radix CURCUMÆ.

2. CENTAUREA.

3. PEDICULI, SCARABÆI flavi.

4. Cutis interior flava OXYACANTHÆ: Item medianus flavus Cortex SAMBUCI.

5. LAPIS in FELLE BOVIS repertus flavus.

6. ANCHUSÆ arvensis radix colore rubro & sapore amaro. Horum decocta juvant.

7. TENCA viva supra umbilicum ponitur, donec moriatur, præsertim in Ictero pestis.

8. ANTHOS Rosarum peculiariter confert. Dosis drachma semis.

LENTIGINVM.

1. BETULÆ Cortex albis interlitus maculis, ut videatur sturnum imitari, lentigines & faciei maculas abstergit.

2. FLORES SAMBUCI etiam maculati sunt: ideò fotus ex decocto florum in aqua commendatur.

LEPRÆ.

FRAGA habent signaturam: ideò illorum destillata aqua palliat rubicundam Leprosorum faciem, si bibatur & linian-tur maculæ: Quo nomine etiam Raymundus Lullius Fragorum in spiritu vini maceratorum usum in palliandâ Leprâ plurimùm commendat, in libro de Quinta Essentia.

VIPERÆ: ideò caro illarum præparata. Leprosis cum commodo offertur.

LVM-

LUMBRICORUM.

1. VICIÆ habent ſignaturam Lumbricorum: ideò decoctum illarum conducit in expellendis Lumbricis.

2. In cavitate Roſæ Caninæ interiore Tineæ quædam candidæ interdum occluduntur, quibus pulveriſatis ad expellendos vermes inteſtinorum, multi feliciter utuntur.

MENSTRUORUM RUBORUM.

ARTEMISIA RUBRA: ideò efficaciſſimis virtutibus prædita herba, in ſiſtendis & corrigendis menſibus ſuperfluis.

MEMBRORUM TABIDORUM.

SALIX non fert ſemen, ſed virgula abſciſſa etiam ferè emarcida ſola infixione in terram creſcit: ideò Balneum è decocto ſalicis præſtantiſſimum ad membra tabida.

MACULARUM.

1. ALLIUM.
2. ARUM, ARISARUM.
3. DRACONTIUM.
4. PERSICARIA.
5. HIRUNDINARIA minor. Omnes item Maculoſæ plantæ maculas corporis noſtri abſtergunt.

NODORUM in CARNE.

MERCURIALIS cum nodis: ideò decoctum ejus cum Mechoaca, nodos cutis tollit.

PRUNELLÆ.

1. SAL ARMONIACUM: ideò liquor ejus deſtillatus cum

ſucco Aizoi eſt Euporiſton medicamentum: Extrahit enim Tartaricum ſublimatum Realgar, gutturi ſeu collo adhærens, & linguam nigredine afficiens.

2. Flores BRUNELLÆ ſua forma guttur repræſentantes, commendantur etiam ut plurimum in hoc morbo.

PUNCTURÆ LATERIS.

CARDUUS BENEDICTUS ſuis punctionibus curam Pleureſis indicat, ut &

2. CARDUUS MARIÆ: Utriuſque ſtillatitius liquor vel decoctum plurimum confert.

3. HIPPOGLOSSUM alterum folium gerit maximè acutum, non ſine maximo aſpicientium miraculo, & Naturæ raritate: ad Laterum puncturas valere Neotericorum conſtat experimento.

4. Puncturis in corpore MAXILLA ſeu Crux Lucii PISCIS contrita & potui data, ſubvenit.

5. CONSOLIDA REGALIS, cujus tres vel novem flores comedantur.

PHANTASMATUM.

1. Fibræ ſuper folia HYPERICONIS habent ſignaturam, quod perforata certo tempore & debito modo collecta omnia Phantaſmata, & ſpiritus Phantaſticos ſine ſuperſtitione ab homine & extra hominem pellit, qui ſpiritus etiã Verminum ſpiritum in aliam Phantaſiam adigit, ut illorum ſpiritus animalis ab hoc ſpiritu fugiat. Nomen Græcum denotat, quod ὑπὲρ εἰκόνας ſuper Imagines & Spectra dominium habeat

habeat, Fuga dæmonum vocatur: ideò fumigatio ſeminis ejus, ut dicit expertiſſimus Philoſophus Lullius, fugat omnē dæmonem à proprietate corporis, vel à domo: Portus Neapolitanus affirmat obſeſſos nec odorari, nec ſupra ſe ferre valere: Ut enim Sol cœleſtis ſua Luce fugat omnes malignos ſpiritus in Tenebris gaudentes: ſic Hypericon (inter Herbas Solares numeratur præcipua) à Paracelſo Solis Terreſtris nomine inſignitum, ejuſdem efficaciæ deprehenditur.

2. RUTA, propter Crucis ſignum ſemini impreſſum.

3. Crux BACCIS JUNIPERINIS innata, præſertim magnis granis, nucis avellanæ quantitatem æquantibus, qualia inter peregrinandum in copia provenire vidi in agro Neapolitano ad litus maris Tyrrheni: ideò experientia demonſtrat, quòd proſint maximoperè à ſpiritibus malignis obſeſſis.

4. ANTIRRHINUM contra Phantaſmata & Incantationes: ſemen enim quaſi Sceleton repræſentat, defunctique Hominis Calvariam oſtendit.

PANARICII.

ARCHANGELICA ſeu URTICA ALBA habet ſignaturam, contuſa & impoſita confeſtim necat.

PESTIS.

1. BUFO, COCHLEÆ, RANA: ideo utiliter ab extra imponuntur, ſiquidem Venenum attrahunt: Futuræ ac inſtantis Peſtis ſigna in linguis Ranarum maculatis apparent, ac ubi catervatim ſeſe mutuo conſcendunt, tot funera ſimul ſepelienda prædicere ſolent.

 2. An-

2. Anthracis & Carbunculi ſignàtura eſt in SAPPHIRO, in quo eſt peculiaris virtus Anthracem ſine corroſivo tollendi & in Eſcharam promovendi. Similis eſt etiam in LACERTA vis, ideò extrahit Eſcharam.

3. GAMANDRÆA cum rotundo pomo etiam Peſtis ſignaturam habet: ideò infecti herbam hanc ſed ſub ſuo climate productam magno juvamine macerant in quotidiano potu: Ita Tubera rotunda Quercubus adnaſcentia ſive recentia ſive pulueriſata feliciter imponuntur Peſti: Sic & pulvis Nuciſtarum maceratarum applicatus extrahit venenum.

SEMINIS PROFLUVII, ſeu GONORRHOEÆ.

URTICA MORTUA, GALEOPSIS: ideò Carrichter decoctum ejus in vino plurimum commendat.

SCROFVLÆ.

1. SCROFULARIA mas & fœmina.

2. SCROFULARIA minor ſeu CHELIDONIUM minus, cujus ſtrumoſa radix è multis granis frumenti videtur coaluiſſe.

SQVINANTIÆ.

FRUCTUS MORI habent Squinantiæ ſignaturam: ideò ſuccus ejus & folia gargariſando conducunt.

SCABIEI Corporis & Pedum.

1 ARBUTA ſeu Piceæ Coni ſquammulis loricati: decoctum illorum cum Capite mortuo Vitrioli præſtantiſſimum medicamentum externum eſt.

2. SCA-

2. SCABIOSA in ſummis caulium capitulis florum calices promit compactili ſquammarũ ordine ſtructos: ideò Scabiei medetur.

3. POLYPODIUM in dorſo ſcabritiem habet: ideò à proprietate ſua decoctum ejus pellit Scabiem.

SQUAMMARUM CUTIS.

1. VITIS & RESINIFERÆ quæ corticem abiiciunt, ad cutem deglubendam & Squammarum vitia conducunt.

2. Sic ad Squammas capitis Herba FILICIS vel FILICULÆ conducit.

SQUAMMOSORUM PEDUM.

SCORIA FERRI habet ſignaturam oſtracoſorum labiorum ulceris: Ut enim Scoria hæc inter fundendum à ferro ad ſuperficiem eiicitur: ita etiam ab interno Hominis Archæo ſeu Arte Naturæ fit ſeparatio Mineralium & Excrementorum in corpore microcoſmo: ideò Crocus Martis & oleum ejus in tali caſu plurimùm proſunt.

SPASMI.

1. LIMACES vix commoti contrahunt ſe: oſſiculum exiguum in Limacibus albis per medium ſciſſis, in papyro recõditur, & in ſpaſmo efficaciſſimè exhibetur.

2. POPLES LEPORIS animalis velociſſimi in curſu, itidem prodeſt.

STRUMARUM.

1. GLADIOLUS radice geniculata conſtat, parvorum Bul-

borum

borum modo ſuper alium inſidente, inferior gracilis, ſuperior, Strumis certò medetur.

2. Scrophularia radicem habet tuberculis aſperam & papilloſis capitulis donatam, ſtrumoſo ſubtus porrecto ceſpite: Ulceribus ſtrumoſis & tuberculis ab humore frigido glaciatis emolliendo opitulatur.

3. Ficus Strumæ modo tument, valent ad eaſdem.

4. Sic Spongiæ Marinæ.

5. Iridis radix ſtrumoſa delet ſtrumas.

6. Eſt & Scrophularia minor dicta herbula foliis hederæ, habet radices quôdam callo pendentes parvas, complures, ut grana tritici in acervi modum collectas, quarum tres vel quatuor in longius protenduntur. Hâc recentiores in eximendis ſtrumis, ficubus & mariſcis magna vi & experimento utuntur.

7. Sal Ungaricum ſeu Transylvanicum nativum multas grumas Strumæ inſtar habet, cujus frequentem uſum ut & Salis Gemmæ Paracelſus in depellendis ſtrumis ſtudioſè commendat.

SUGILLATIONUM.

1. Persicariæ folium liturâ maculæ modo conſcriptũ, quæ Cornicularis Lunæ imaginem refert, ſugillata delet.

2. Chelidonium minus etiam propter foliorum magicam ſignaturam in hoc caſu ſpecificum eſt: nec ſolum ab extra unguentis admixtis illinitione delet maculas externas, ſed etiam in vino macerata & quotidiè ter vel quater hauſta ab intra ſanguinem concretum è corpore ad miraculum expellit.

TAR-

TARTARI VENTRICULI

CASSUTHA ſeu CUSCUTA ſignaturam habet; Ejus decoctum maximoperè commendatur.

URINÆ RETENTÆ.

1. MEDULLA in Calami Anſerini concavitate contenta; ſiccata & tuſa mirè in vino remoratam urinam pellit.

2. ANIMA Halecis (ut vulgus vocat) coloris argentei repræſentat etiam cavum penis ductum; pulveriſata & exhibita efficaciſſimè urinam ciere ſolet.

VENENI.

1. SYDERICA, DRACONTIUM Majus, in quolibet folio habere figuram ſerpentis: Inde magico indicio cõfirmamur, quod decoctum contra ictus ſerpentum ſit efficaciſſimum.

DRACUNCULUS MINOR ludentis Naturæ miraculum ad primas ſerpentum Vernationes exerit ſe terra, & cum iis in terram conditur, nec omnino occultato eo apparet ſerpens: officioſo Naturæ munere remedium demonſtrantis & formidinis tempus præmonentis.

3. BISTORTA, Serpentaria, Colubrina, ad viperarum & ſerpentum morſus.

4. OPHIOGLOSSUM, ut & præcedens Herba figuram habet ſerpentinæ linguæ cupientis lædere.

5. Inter ALLII genera OPHIOSCORODON ſignatum eſt.

Omnes autem plantæ, quæ ſerpentis exuvium maculoſum exprimunt, & verſicolores viperarum maculas oſtendunt, imò ſerpentum effigiem ex omni ſua parte cõſpicuam reddunt, contra eorum morſus valent.

VERRUCARUM.

Culmorum Nodi habent Verrucarum signaturam; ideò etiam magnetica cura per illos tolluntur.

VULNERUM.

1. Sapena Riparum seu Hydropiper, in aquis pigro lapsu repentibus nascens, propter maculas sanguineas in foliis, medetur Vulnerum recentium supervenientibus symptomatibus: siquidem fluxus sanguinis in sanguineo Persicariæ pedunculo, Soli objecto apparet. Hæc Persicaria à Paracelso vocatur Mercurius Terrestris, & dicit in illa esse Influentiam Carnalem seu Attractivum Influentiale non aliter, ut Sol & omnia sydera ab inferioribus attrahunt, & inferiora vicissim à suis superioribus: Guttæ in foliis habent signaturam.

2. Hypericonis Folia innumeris foraminulis quasi acu trajectis perforata videntur; ideò ad omnes externas & internas cutis læsiones prosunt: Et quia flores etiam post putrefactionem in formam sanguinis abeunt, signant usum peculiarem ad Vulnera.

3. Millefolium, & Betonica, lancinatis & incisis foliis.

4 Gentianella seu Cruciata cujus radix in modum Crucis transfossa est.

5. Ascyrum.

6. Ulmus etiam perforata folia habet: & sic omnes Plantæ perforatis foliis ad Vulnera corporis valent.

ME-

MEDICAMENTA, AC SIMILITUDINE JUVANTIA.

Notandum etiam est, quod quædam medicamenta, à similitudine prodesse, & miro modo à morbis liberare deprehendimus, quia unum alterius Anatomiam habet; cui enim potius comparandum simile, quam suo simili?

ARSENICUS ulceribus ARSENICALIBUS subvenit: Inter omnes fructus Aquæ, non est majus Venenum, quam in materia Resinorum, & omnis Venenositas Resinorum, confirmante Paracelso, confluxit in Arsenico, tanquam in unum corpus.

ACONITUM ex vino tepido datum percussis à Vipera aut Scorpione salutiferum esse expertum est à nonnullis medicis peritissimis, adeò Venena plerunq; Venenatis sunt Venena.

BOLETUS CERVINUS Fungus est, quem ad res Venereas adhibent, è semine ejus Animalis genitali oritur.

CANCER, quia corpus ipsis tumet, ideò CARCINOMATA & Perniunculos cum decocto melle lenit: fluviatilium Cancrorum cinis utiliter etiam inspergitur.

CANCER item vivus, ligatis chelis CANCRO imponitur, donec moriatur: Ita Cancer Cancrum interficit, qui si sit exulceratus, postea quovis opodeltoch curatur.

CARDIACAM tollit pulvis CORDIS PERDICIS.

CAPILLI Hominum si destillentur, egreditur succus, qui CAPILLIS prolongandis inunctione prodest.

Cerebrum Suillum, Phreneticis prodest? ideò etiam ii, qui memoriam amiserunt, cum juvamento vescuntur Cerebro Porcino, cum myristica & cinamomo aromatisato.

Cor Motacillæ cum successu appenditur in Congelatione, ubi Cor riget.

Cor Hominis in Cardiaca & Syncope corroborat Essentia præparata de Cordis Cervi Ossibus.

Coli cruciatus demulcet particula de Umbilico infantis recenter nati, in argentea capsulâ vel annulo inclusa, & ita gestata ut carnem attingat, certissimo experimento multorum accepi.

Cranium Hominis Epilepsiæ subvenit, sumatur autem pars anterior, non posterior, & fœminæ fœmineum, mari masculum accommodetur.

Cucumeris sylvestris fructus maturi, leviter contrectantem maculant, dum de se solo tactu succum ejaculantur: sic hujus coagulati succi seu Elaterii usus, hoc magico indicio, serosos Humores corporis Humani vehementer expurgat.

In Dysenteria maximo juvamine adhibetur rubra illa medulla, quæ in Lapicidinarum juncturis reperitur & eruitur, vulgus Jecur Lapidum vocat.

Epilepsia, Alcis & Hirundines corripiuntur: ita etjam contra eundem morbum specificè instar Amuleti conducunt Alcis posterioris pedis dextra ungula, quam auriculę sinistræ ingruente paroxysmo immittunt, seq; hoc pacto à paroxysmo liberant: ex Hirundinibus Aqua Antiepileptica singularis paratur.

Foe-

FOETUM excludit Exuvii SERPENTIS Cingulum, quo si instante partu nudum gravidæ corpus cingatur, feliciter enititur.

FLAVAM BILEM expurgat RHABARBARUM ejusdem coloris.

FUNGI in agro Neapolitano propè urbem Somam, quotannis è LAPIDIBUS Terrâ saltem obrutis enascuntur, qui siccati & pulverisati pondere drachmæ semis in Aqua appropriatâ manè & vesperi exhibiti, ad miraculum omnem CALCULUM comminuunt, & instar farinæ expellunt.

GLADIOLUS tusus & impositus, SPICULA & SPINAS extrahit à similitudine.

GLOBUS seu Pila à Scarebæo conglomerata supposita, extrahit GLOBOS PLUMBEOS è corpore.

HÆMORRHOIDES in locis obscœnis se manifestant, sanantur à Scarabæis in Equorum excrementis latitantibus, in cinerem prius redactis & inspersis.

HYDROPHOBIAM tollit inopinatus, subitusq; impulsus in Aquas? Ita metus metu discutitur.

JECUR LUPINUM confert JECINORIS infirmitatibus.

LINGUA Hircinæ semen, ECHIUM, Viperinis capitulis simile: ideò VIPERARUM, ceterorumq; serpentum morsibus medetur, & prophylacticum est medicamentum.

LUMBRICI Majoris & Minoris Mundi LUMBRICIS Hominis medentur: Ejusmodi autem vermes exiccati, & in pulverem redacti, propinati ac in lacte caprillo exhibiti Lumbricos in ventriculo & intestinis morantes interficiunt, & corpore eiiciunt ac expellunt.

LUMBRICUS VIVUS per viginti quatuor horas PANARICIO circumligatus, donec moriatur, interficit ipſum.

LUPUS corporis Humani, curatur beneficio unguentorum & cataplaſmatum è Carne & Pinguedine LUPINA præparatorum.

MATRICIS Gallinæ pulvis in collum MATRICIS injectus, ejuſdem fluorum exiccat, & ſterilitatem fœminis inde cauſatam tollit, & conceptionem juvat.

MAMMARUM Muliebrium fiſſuris medetur inunctio Glutinis ex UBERIBUS Vaccinis præparati.

Naſcuntur in Podice veluti fructus MORI cruenti, molles, & in Scroto, qui ex fructuum MORI, frondiumq; pulvere ſanantur.

OCULI BOVIS Humor Cryſtallinus deſtillatus, omnibus OCVLORUM vitiis ſuccurrit.

PEDUM Anſerinorum abſtracta cutis, PEDIBUS REFRIGERATIS (ut & Panaricio) medetur, cum Artemiſia fiat decoctum, quod utiliter imponitur.

PRIAPUS TAURI aut CERVI, PENIS ἀτονίαν aufert, & Venerẽ ſuſcitat. Horum enim Animalium Natura luxurioſa.

PROFLUVIUM menſtrui immodicum, dum purus ſanguis ſimul effluere incipit, ſiſtunt tres vel quatuor guttæ puriſſimi illius SANGUINIS ultimò effluentis, fœminę patienti inſcię in vinæ vel cereviſiæ potu exhibiti.

PULMO VULPIS, afflicto PULMONI prodeſt.

RENOVANT noſtra corpora & juventutem reſtituunt, quæcunq; ANIMALIA habent in ſe Virtutem RENOVATI-

VAM,

VAM, ut de Vipera & Serpentibus traditur.

SANGVIS è Naribus & Venis profluens, torrendo friabilis factus, Narium & Venarum HÆMORRHAGIAM insufflatus & inspersus sistit. Datur etiam intra corpus.

Similiter SANGVIS è VULNERIBUS effluxus calidè VULNERI iterum immittitur, ut nimiam Hæmorrhagiam ejus sistat.

SAGITTAS extrahit Herba SAGITTALIS in pratis ad ripas crescens, & sagittam repræsentans.

SCORZONERÆ radix ad serpentis cujusdam SCORZONE dicti formam effigiata, contra ejusdem morsum unicum Antidotum.

SERPENS si filo lineo suspendatur & suffocetur, funiculus ille in Angina & Apostematibus faucium valet plurimum.

Contra SYNOVIAM offertur ipsi patienti aliquid supra particulam panis præsentaneo successu.

SECUNDINAM, Secundina lota ac in fictili torrefacta, & drachmæ semis pondere in jusculo gallinarum exhibita, mirificè educit.

STOMACHI Lupi Corium gestatum STOMACHI juvat digestionem: Ita etiam Vulturis & Oloris pelles ab alutario præparatæ.

Spiritus Tartari fœtor, fœtorem humorum putridorum in Peste è corpore humano expellit.

TARTARUS seu Sal Urinæ Hominis, contra Tartarum & CALCULUM singularis est.

TORMENTILLÆ Radix Nodosa, tusa & imposita Nodos in cute tollit.

Tor-

Torsionibus inteſtinorum in Colica conducit Inteſtini Lupi exiccatum Cingulũ, ut & excrementa ejùs geſtata.

Tumori ſeu Gummi, quod noſtris membris innaſcitur, diſſolvendo medetur Gummi illud è Ceraſo deſudans, aceto diſſolutum & appoſitum.

Variolis infantum, ſeminis Raparum & Lentium decoctum medetur à ſimilitudine.

Vertigine non corripiuntur Damæ & Serpentes loca invia accedentes: ideò illarum pinguedo, ſi tantillum de illa Temporibus illinatur, contra Vertiginem maximoperè confert: ut & Ciconíarum Eſſentia Quinta, ſiquidem Ciconiæ longo tempore in aëre in gyrum circumvolitare conſueverunt.

Paracelſus vocat das Gerch Idiomate Germanico.

Vitalis ſpiritus ſeu Vita in muſculis forma refert Animam Halecis, ut loquuntur, ſeu argentum argento vivo ſuperinductum: ubi in ſanguine refrixit, evaneſcit, punctum vel cæſim vulnerato, ubi in ſanguine profluente apparet ſine mora patienti in potu exhibetur, non ſine manifeſto juvamento.

Vesicæ Bovis, omnibus Veſicæ morbis medentur.

Veſicam Suis, quæ terram non attigit, pubi impoſitam, urinam ciere dicit Plinius.

Vesica Ovilla vel Caprina cremata, & ex poſca bibita, iis, qui urinam inviti reddunt, benefacit.

Vesica Carpionis ſiccata & pulveriſata, ſingulariter prodeſt parturientibus in ipſo enixu adeò læſis, ut aquam continere poſſint, & urinam invitæ reddant.

Cum

Cum VESICIS nigris in pedibus ſubortis, Uvæ verſæ, ſeu Aconiti ſalutiferi folia nigra cum baccis ſignaturam habēt. Cum hac herba Phædro magneticè, ut & Paracelſus cum Perſicaria, admiranda in deploratis ulceribus curandis ſe præſtitiſſe affirmat.

VENTRICULUS Gallinæ interior ſcilicet membrana VENTRICULO malè affecto ſubvenit.

Zibetta Colicæ ſtercora expellit.

VENENOSI MORBI plerunque propriis Antidotis ſanantur.

ACONITUM ut dictum eſt, medetur morſui Viperarum & Scorpionum.

ARANEUS mus qui morſum intulit diſſectus ſi apponatur, ictus ſui maleficia luit.

APUM ACULEOS fixos, Mel ſanat.

BUFONIO Lapide in capite Bufonis reperto ejus morbi curantur.

BUFONIUS pulvis morſui venenato impoſitus Venenum attrahit.

A BUFONE permicti, Bufone ſicco cum juvamento ſe demulcent.

CANIS RABIDI morſui ejuſdem Canis primo pili imponuntur ab extra vulneri, ſiquidem venenum attrahunt, ſimiliter exuſti propinantur, deinde jecur Rabioſi toſtū, demorſum ſi comedit, liberat, & tuetur ne tētetur Aquæ metu, quo nomine etiam ejuſdem Canis dentem exemptū, & pellicu-

g læ in-

læ inditum pro Amuleto, brachio annectunt.

CROCODILI adeps ſuos morſus ſanat.

MURIUM morſus, Murium combuſtus pulvis ſanat.

A MURIBUS permicti, eorundem cinerem inſpergunt, antequam carnem exedat.

OS CORDIS CERVI venenatæ Caudæ Cervinæ deguſtatæ ſuccurrit.

SERPENTUM Axungia etiam commendatur adverſus ſuos morſus.

Contra ictus SERPENTUM, Capita Serpentum trita, vel Exta illorum, præcipuè Fel impoſitum.

SCORPIUS ipſe, qui ictum vibravit, tritus, & percuſſo loco impoſitus, ſuæ plagæ Remedium eſt, ob cœcam quandam Naturarum Diſcordiam: Unde profectum malum, inde emanat Remedium.

Sic etiam Oleum Scorpionis adverſus ſuos ictus.

Sic aliquando geminata, commixtaq; contrariæ facultatis Venena, remedio ſunt non exitio: Fuerunt qui bubonem peſtiferum exciſum & exiccatum pulveriſarunt, & infectis exhibuerunt, non abſimili modo, ut Scorpionis oleum contra venenum Scorpionis adminiſtratur, atq; ſic Venenum ſibi congeneris Veneni exterminium molitur.

Quemadmodum ab Ovo frigore congelato per impoſitionem in aquam frigidiſſimam ad tempus, frigus inſtar glaciei extrahitur, & in integrum reſtituitur: ita etiam membra frigore vitiata ſanantur, per impoſitionem frigidæ aquæ Nivalis: ita frigus extrahit frigus.

Simili

Simili modo, membra ſupra modum incaleſcētia reſtaurantur, per appoſitionem Spiritus Vini rectificatiſſimi, (qui merus eſt Ignis vel Sulphuris Quinta Eſſentia) Sic calor vi magneticâ extrahit calorem.

CHIROMANTIÆ cognitio quantoperè medico neceſſaria ſit, dictum eſt ſuperius: Nam ex Chiromanticis Lineis Remedia illi homini convenientia ſciri poſſunt.

Qui Lineam, Architectam in manu habet, ille obnoxius eſt Colicæ, & ex illa moritur: ideò Linea Architecta in Herbarum foliis, medicina in Colica eſt.

Ita etiam Linea Anchora eſt Linea Apoplexiæ: ideò Linea Anchora in Acoro eſt medicina Apoplectica.

SIGNATVRARVM CORRESPONDENTIÆ MAJORIS ET MINORIS MUNDI.

IN MUNDO.

MINORI ſeu Microcoſmo.	MAIORI ſeu Macrocoſmo.
PHYSIOGNOMONIA ſeu faciei forma.	Cœli Facies.
CHIROMANTIA.	Mineralia.
PULSUS.	Motus Firmamenti.
ANHELITUS.	Eurus, Zephyrus.
FEBRIUM Horror.	Terræ motus.
Lienteria: Dyſenteria. Diarrhœa.	Pluviæ.
TORSIONES Colicæ.	Ventorum Tonitru.

quot enim Naturæ Ventorum in Mundo, tot ſpecies Colicæ in Homine.

Eadem Apoplexiæ qua Fulminis generatio, utriuſq; etiam operatione admirandæ.

DIFFICULTAS mejendi in Dolore Nephritico.	Corruſcatio.
APOPLEXIA.	Ecclipſis, Conjunctio ſeu Fulmen.
TABES, PHTHISIS ſeu Aridura microcoſmi.	Siccitas.
HYDROPS.	Inundatio, Diluvium.
EPILESIA,	Tempeſtas.

Quæ enim Generatio Tempeſtatis & Tonitru in mundo majo-

majori; eadem etiam Epilepsiæ in minori: Et sicut Tempestas mutat & labefactat Animalem sensum & Intellectum, ut apparet in crocitatione Gallorum gallinaceorũ insolitâ, insueto item cantu & clamore aliarũ avium & bestiarum, mordenti insuper muscarũ furore: ita etiam in Epilepticis.

Tonitru demonstrat causam, materiam, originem Caduci.

In MACROCOSMO	In MICROCOSMO
1. Fit Mutatio aëris Tempestate instante.	1. Mutatio Rationis, ingruente Epilepsiâ.
2. Nubila succedunt.	2. Oculi Tenebrosi, Somnus.
3. Ventus.	3. Colli & Ventris Inflatio.
4. Fractio & Tonitru.	4. Fractio Vesicæ & Concussio corporis.
5. Fulgetra & Corruscationes.	5. Ignei & lucentes oculi.
6. Pluvia.	6. Spuma.
7. Fulminis ictus.	7. Spiritus coacti lacerantes artus in cute clausa.
8. Serenum Tempus.	8. Reditus ad mentem & sermonem.
Postquam viæ lutosæ pluviâ madidæ sunt à Sole iterum exiccatæ.	Ubi scilicet Homo ad se redit & Sol Microcosmi, Rationem, Mentem & reliquas corporis functiones post requisitam quietem iterum in pristinum statum restituit.

Quot genera lignorum in mundo tot genera ossium in Homine.

Omnium membrorum Hominis Forma reperitur in Vegetabilibus, Lapidibus, Animalibus & Mineralibus.

Lapicidinæ, quæ sunt ossa magnæ matris.	Ossa in Carne: Ut enim Terra lapidibus:ita corpus Cssibus munitum est, quæ auro assimilantur, utpote ejusdem Naturæ.
TERRA.	Caro.
Flumina magna.	Venæ magnæ.
MARE.	Vesica.
Septem Metalla in montibus vel septem Planetæ cœlestes.	Septem Membra principalia in Homine.

Et sicuti in Terra Flores stellarum colores: Ita Sydera in Cælo Terræ pratum ostendunt.

Homo cognoscitur ex Natura Animalis, cuius primum esse in se dominatur.

Hinc illud Chaldæorum: Homo varia ac multiformis & desultoria Natura animal.

Nihil est in Mundo, cujus proprietas non etiam in Homine Microcosmo reperiatur. Deus enim Gloriosus nō creavit aliquam Creaturam sapientiorem ac nobiliorem HOMINE, quia omnium Animalium mos ac Primum Esse in ipso reperitur, ac cum sit omnium Creaturarum Fasciculus, se ipsum ipse in omnis Carnis Faciem, in omnis Creaturæ Ingenium, instar Poetici alicujus PROTEI, effingit, fabricat, & transformat: Nam ut reconditioris Literaturæ scientissimus PICUS Mirandulanus asserit, Nascenti Homini, omnifaria semina, & omnigenæ vitæ germina indidit Pater Cœlestis, quæ quisq; excoluerit, illa adolescent, & fructus suos ferent in illo: si Vegetabilia, Planta fiet: si Sensualia, obbrutescet: si Rationalia, Celeste evadet Animal: si intellectualia, Angelus erit & DEI Filius: Et si nulla Creaturarum sorte conten-

contentus, in UNITATIS ſuæ Centrum ſe receperit, Unus cum DEO ſpiritus factus in ſolitaria Patris CALIGINE, qui eſt ſuper omnia conſtitutus, omnibus anteſtabit: Et hanc conditionem, quam in Univerſi ſerie ſortitus eſt Homo, meritò idem Picus, non brutis modo, ſed Aſtris & Ultramundanis Mentibus invidioſam dicit. Homines autem Animales & Aſtrales de Arbore propriæ ſuperbiæ comedẽtes, qui neglecto Patrimonio æterno, Aſtrorum mancipia in hoc mundo vivunt, & ſe à ſpiritu Aſtrorum (quibus Sapiens ſpiraculum vitæ agens, ſeu Deus potius in Sapiente dominatur) regi patiuntur, poterunt in ſe poſt excitationem (ut paulo poſt dicetur) obſervare parentũ ſuorum deliteſcentes mores. Nullus Homo tam pius & juſtus eſt, in quo non lateant occulta illa malignorum Aſtrorum ſemina, Sapientũ precibus quotidianis ſuffocanda & ſupprimenda, ne creſcendo ſe manifeſtent, ſiquidem in Impiis, præſervante Gratia Dei deſtitutis, facilè erumpunt: Ideò Propheta David conqueritur de publicata malitia Hominũ Belial, & Deo agit gratias, ſuã meſſem in Herba ſuffocari. CHRISTUS & Apoſtoli Aſtronomis fuerunt incogniti: Credentes enim ſeu Renati Aſtris non ſunt ſubjecti, ſed ſunt Domini Firmamenti, & ſeptem ſpirituum in Firmamento: Quo nomine FILIUS DEI ſuos Diſcipulos ſupernè REGENERATOS, poſt abjectionem & valedictionem omnium Aſtralium vocat LUMINA MUNDI, & SALES TERRÆ. Paracelſus dicit, quamprimum Homo in Ratione obbruteſcit, æquum eſt, ſi ſecundũ illum ſpiritum Brutalem vivit, ut illius Bruti nomine nuncupetur: Qui verò ſe-

Vir ſapiens dominatur Aſtris, præcipit, cogit, mandat.

Hoſ.2. ſect.18.
Hiob.5. ſect. 23.

Hinc illud vulgare, Aut ſumus aut fuimus aut poſſumus eſſe quod hic eſt.

Eccleſ. cap.7. ſect.21.

2. Sam. cap.23. ſect.6. & 7.

Homo habet Patrem æternum, huic debet vivere, non Spiritui Animali: Deus erogavit ipſi Animale corpus nõ ut in illo vivat, ſed ſaltem ad Tempus habitet.

ro secundum spiritum Humanum instar Hominis rationalis vivit, Hominis Nomine nominari debet, sic Salvator noster Herodem Vulpem vocat.

Luc.13.sect.32.

SIGNATURAS suas sumpserunt HOMINES.

ANIMOSI, audaces, fortes, & magnanimi: à LEONIBUS & AQVILIS.

AMICI FIDI: DELPHINIS, quorum Fidelis Amicitia erga Homines in historiis nota: Ita Constantis Amicitiæ signum in PORCIS apparet, læso & grunniente uno, grunniunt accurrendo & suppetias ferendo, reliqui catervatim omnes: Diversum in Canibus videre est, si saxo impetitur unus, & dolorem ejulanti latratu significat, aufugiunt alii omnes.

Amicitia suũ.

AMICI VERI & CONSTANTES: HEDERA, quæ post mortem etiam arboribus adhæret suis radiculis, & germinibus inter folia emissis, illasq; etiam emortuas amplectitur.

AMICI FRAUDULENTER Misericordiam Mentientes: CROCODILIS, qui Lachrymis sub specie misericordiæ decipiunt.

AMICI CORTICARII ad Fortunæ motum se moventes: AVIBUS ÆSTIVALIBUS, quæ æstate fortunante nobis adsunt, inclementia frigoris pulsæ recedunt.

AMBULANTES PERIPATETICI: CORNICE, quæ frequenter sola

TICI: ſola ſecum ſicca ſpatiatur arena.

ADULATORES: à FELIBUS & CANIBUS caudâ abblandientibus: Hæc enim Animalia habent facilem conſuetudinem cum Hominibus.

ADULATERI: SARGO mirè ſalaci piſce qui è mari egreſſus alienas uxores deperit, fœdo caprarum amore mirè tenetur, ſicuti ab Oppiano deſcribitur:

Invadit Sargos Caprarum mira cupido,
Qui madidi ſimas cupiunt tractare Capellas
Montanis gregibus, quamvis tot agamina Ponti. *Hiob. cap. 39. ſect. 19.*

Ἄϛοργοι: STRUTHIOCAMELO.

AVARI & Auſteri: CORVIS.

CASTI & COELIBES. MONOCEROTE. Ideò non ſine myſterioſa ſignificatione in Sanctiſſimæ Virginis Mariæ ſinum caput inclinare à veneranda ac ſapiente Antiquitate depingitur. *Vide Paracel. ſum in ſuo Aroth.*

CRUDELES & IMPII: LEÆNA.

DAMNUM SIBIIPSIS INFERENTES: TURDIS cacãtibus ſibi proprium malum, videlicet. viſci gluten, quo capiuntur poſtea.

DEVOTI: 1. PULLIS CORVORUM. *Pſ. 147. ſect. 9. Hiob. cap. 39. ſect. 3.*

2. ALAUDA, quæ ante & poſt cibum volando verſus cœli convexum Deum ſuis Hymnis ſuo etiam modo laudat. Sic etiam ELEPHANTIBUS quadam Naturæ recondita Ratione

h Reli-

Religio & Veneratio syderum est.

DESPERATI:	ab ELEPHANTE.
DISCIPULI DOCILES discendi facilitatem didicerunt:	SIMIA, PSITTACO, ELEPHANTE.
DISCIPULI INDOCILES:	ARIETE & ASINIS.
DISSOLUTI & Vagabundi:	APRIS.
FATUI:	PECUDE.
FEROCES & SÆVI:	TIGRIDIBUS.
FOECUNDÆ MULIERES & Fertiles:	LEPORE & CUNICULO, qui fœcundissimi duodecies in anno generant pariuntq;.
Fures:	CORVIS & STURNIS.
GEMENTES:	TURTURE & PALUMBIS.
HORRIDI:	STRUTHIOCAMELO.
IMMUNDI & Spurci:	PORCIS.
IMPUDENTES & IMPORTUNI:	MUSCIS, quę licet sæpius abactæ, continuò nihilominus redeunt.
INVIDA MALEDICENTIA MORDACES:	CANIBUS.
INOBEDIENTES & REBELLES:	REGULO.
INGRATI:	CUCULO.
INDOMITI & Fastuosi:	TAURO.
INIMICI MALEDICENTES:	ANGUE: nam hoc Animal nullo alio membro pollet quam ore.

IN- AN-

INFENSI omnibus: ab ANGVILLIS. Hæ enim seorsim ab aliis piscibus degunt, nec junctæ cum aliis inveniũntur: Ita etiam NOCTUÆ omnibus Avibus.

IRACUNDI: GALLIS INDICIS, præ ira nimia intumescentibus.

LATRONES: URSIS.

LACHRYMANTES: VITIBUS deputatis.

LIBIDINOSI: PASSERIBS.

LIBERALES: GALLIS GALLINACEIS, quos præcipuè excitandis in opera mortalibus rumpendoque somno Natura genuit.

LOQVACES: PSITTACIS, STURNIS, MONEDULIS, GRACULIS & PICIS, quæ in vocis imitatione singularem Naturam sortita est: Inde,

Pica loquax, varios modulatur gutture voces,
Scurrili strepitu, quicquid & audit, ait.

LUXURIOSI & fortis amoris: CUNICULIS & SCARO, qui Mites inter pisces clamore tremendo Intonat, & solus pallentes ruminat herbas.

LUCIFUGI: NOCTUIS & VESPERTILIONIBUS, quæ sunt nocturnæ aves.

MAGNATES CONSORTIS IMPATIENTES de Dominatu concertantes: TAURIS.

MATRIMONII LAUDABILIS Mutuus AMOR: PALUMBIS, qui ex avibus castissimi sunt. Mas & Fœmina tanquam nuptiis alligati mutua consensione ad-

ne adeò ſtabili, certo connubio per ſummam caſtimoniam adhæreſcunt, ut neuter alienum cubile attingat: ſi impudico amore capti, ad alienam uxorem oculos adjecerint, eos reliqui circumſedentes diſcerpunt, & fœminæ fœminas, teſte Æliano. Simili modo idẽ Autor narrat Columbas cum aliis uxores coire non pati, neq; conjugium jam inde à primo ortu initum deſerere, niſi cœlibes aut viduas: ab adulterio illæ caſtiſſimæ ſunt: nunquam enim ex ſocietate inter ſe inſtituta, neque mas niſi morte ipſa deſtituitur, neq; fœmina diſſociatur niſi vidua fuerit: in partu mas adeſt, & cultu omniq; officio fungitur: fœminam pigrius ad nidum euntem alis percutit mas, cogitq; intrare, quum peperit ova cogit ut incubet, incubantque ambo viciſſim, mas diu, noctu fœmina: ſi maritus obierit, fœmina cibo potuq; omni abſtinens longo tempore luget, & ſe diſperdit: Tantus eſt mutuus amor Columbarum, ut fœmina marem etiam non admittat, niſi antè oſculatus fuerit.

MANSVETI:	ab	AGNIS.
MALITIOSI:		BUBONIBUS.
METICULOSI & Timidi:		LEPORIBUS.
MELANCHOLICI & SORDIDI:		UPUPA, quæ nigris maculis colorata, & ob id me-

lancholicæ complexionis, deſertas quærit nemorum & invias plagas, ſpurciſſima avis, in ſepulchris commorans, & oleto nidum circumliniens.

MUN- CA-

MUNDI: à CATIS.

Muti: PISCIBUS. Ideò Pythagoræi, teſte Athenæo, à Piſcibus abſtinebant ἐχεμυθίας ἕνεκα.

MUSICI: CARDUELE & PHILOMELA, quæ vocis modulatione mirificè delectant, & quibus inter Aves, nullæ ſuaviori cantu dulcius aures demulcent, & exhilareſcunt: Ex omnibus Avibus ſola LUSCINIA ſomni expers eſt, & dum ova gremio fovet inſomnem noctis laborem cantilenæ ſuavitate ſolatur.

MULIERRS OBSTREPERÆ, LINGVACES, & LOQVACES: ANSERIBUS, & ANATIBUS, gregatim vociferantibus: Imò etiam à CICADIS aſſiduè adeò vocalibus, ut clamando diſrumpantur.

NOCUI: MURIBUS.

OTIOSI: CICADIS.

OBSTINATI & LASCIVI: VITULO.

PARASITI & SCURRÆ: SIMIIS, ad omnia imitanda habilibus.

PARRICIDÆ: HIPPOPOTAMO, qui parricida ingratitudinem meritorum & injuſtitiam nunciat.

PETULANTES & SALACES: HIRCIS.

PHILOSTORGI: HIRUNDINE & CYGNO.

Sunt enim pullorum maximè amantes: Hirundo non nisi quinq; pullos parit, in quibus educandis & pascendis tàm Mas quàm Fœmina summa laborant æquitate, incipientes ab eo, qui maximus est natu, & ita in cæteris ortus rationem habentes.

PII erga PARENTES: à CICONIA & CUCUPHA, quæ aves sunt piissimæ, & gratitudinis signacula: Solæ enim hæ parentibus senio confectis gratiam referunt.

PRUDENTES & Circumspecti: SERPENTIBUS

PRÆDONES: LUCIO pisce, & ACCIPITRE. Inde Naso:

Odimus Accipitrem, quia semper vivit in Armis.

RECALCITRANTES: MULIS.

RIDENTES: MÆO ave, risum & cachinnum humanum ad miraculum imitante: Ejusmodi aves duæ è Turcia Imperatori nostro RUDOLPHO allatæ fuerunt, una per incuriam Hortulani avolavit, altera adhuc Pragæ in Horto suæ Majestatis cum aliis Exoticis volucribus asservatur.

Proverb. 6. sect. 8. Item 30. sect. 25.

SAPIENTES & PROVIDI: FORMICIS, & APIBUS, quæ norunt sibi providere pro hyemis necessitate & tutas parare latebras. Mirum Formicam sentire vices syderis, Interlunii tempore cessare, & in Plenilunio noctibus operari dicitur.

SCIENTIA pleni & humiles: SPICIS, granis onustis, semper

les: per ſe demittentibus & inclinantibus.

SCIENTIA Inopes, & tamen videri volentes: à SPICIS, vacuis, ſpontè ſe erigentibus. Item à Fæce & Spumâ in olla bullientis carnis ſemper ſuperficiem occupante. Eodem ſenſu Dolia vacua ſunt ſonora, Dolia plena nullum edunt ſonum.

SIMPLICES: COLUMBIS.

SOLERTES: PASTINACA Marina, quæ ex occulto in tranſeuntes radium figit.

SOMNOLENTI: HERINACEO & GLIRIBUS, qui totam hyemem ſic obdormiunt, ſic ſomno expirant, ut vix igne revocari queant: Diſſectus immobilis tanquam mortuus manet, donec coquatur, tùm primum in bullienti aquâ, diſſecta membra vitam oſtendunt. Hi fortè (ut nunc Ciconiarum & Hirundinum hyeme ſubmerſarum & verno tempore reviviſcentium ex Piſcatorum relatu Hiſtorias taceam) ſuas ſignaturas Hominibus in Ruſcia dederunt, qui hyemis frigore aſperrimo in ſylvis perire, & adventante æſtate reſurgere dicuntur: Porro Animantia illa, quę ſine cibo hyeme vivunt in cavernis, ex eorum ſubſtantia vivunt, ſicuti videmus in Arborib. perpetuâ coma virentibus, ubi ſuccus in cauſa eſt, qui ſuo lentore facit ut ſibi ipſi ſufficiat. *Fides penes Hiſtorico.*

STOLIDI, PIGRI, PATIENTES: ASINIS.

Sup-

SUPPLICABUNDI:	à CANIBUS.
SUPERBI:	CAPRIS, EQUIS, PAVONIBUS.
TRISTES & MELANCHOLICI:	NOCTUIS, quæ aves ſunt Saturnales & ſolitariæ.
TRIUMPHANTES de Hoſtibus:	GALLIS GALLINACEIS, qui victi ſilent, canunt autem ſi vicerint, & ſuperbo ingreſſu, ſpectatiſſimum illud Naturæ acceptum inſigne, Criſtam videlicet erigunt.
VERSUTI:	CHAMÆLEONTI, qui præ nimio metu colore mutato multiformis efficitur.
VERSIPELLES, DOLOSI & FRAUDULENTI HYPOCRITÆ:	VULPIBUS, POLIPO, & SEPIA, quæ ſuo aſtu non vacat: ubi enim piſcantem ſensêre ſeu præſentiam voraciorum piſcium, effuſo atramento, quod pro ſanguine ipſis eſt, aquâ abſconduntur.
VELOCES & AGILES:	CAPREOLO.
VORACES, INSATIABILES & RAPACES:	LUPIS pilos & oſſa devorantibus.
VINDICTAM de ſe ipſis ob perpetrata ſcelera ſumentes:	CAMELO, qui dum ignorans matrem ſuam init, poſtea id deprehēdens, ipſe ſibi propriis dentibus genitalia abſcindit tanquam vindicans in ſe incœſtum.
UXORII, & ZELOTYPI:	GALLIS GALLINACEIS, qui

qui matre gallina extincta incubant, pullosqq; ex ovis excludunt, ac tunc silentio utuntur, quod sanè sib conscii sint, muliebre munus obire: Certant insuper quemadmodum & CERVI pro fœminis, seq; mutuis vulneribus, ut & mortis periculo conficiunt.

Et sic consequenter ex his reliqua suo marte quilibet coniiciat.

Ita plurimi MECHANICI suorum Artificiorum MODUM & SCIENTIAM didicerunt nimirum;

ÆDIFICANDI artem: à COCHLEIS, HIRUNDINIBUS, & industriosissimis Apibus.

AUCUPICTORIAM Phrygiã Aulæorum parandorũ, versicolori textura spectabilium: à PRATIS VIRIDANTIBUS, variis colorum floribus pictis, eorundemq; inenarrabilẽ varietatem repræsentantibus.

COLONIAM docuerunt educere. APES suis Examinibus. Item GRUES qui sui cõlum modi causa loca longinqua petunt, è Scythia ad Nilum se conferunt hybernatum.

EXCUBIARUM modum: à DAMIIS & GRUIBUS. GRUES clamosi sunt, quicquid sentiunt voce significant. Excubias habent nocturnis temporibus, lapillum pede sustinentes, qui laxatus somno decidens indiligentiam coarguat: Ducem eligunt, qui clamet, dum catervæ domiunt: dum volant in extremo agmine dis-

positos vicissim habent, qui acclament, & gregem voce contineant, quum in terram descendunt, Dux multum clamat, ut omnes conveniant, & simul pascantur; quod si nimio clamore raucescet, alius substituetur. Quum peragrant, ob sensuum acrimoniam Trianguli formam efficiunt, ut aëra facilius adversum secent, deinde sensim ab utroque latere tanquam remis ita pennis cursum alarum levant: si sævit cœlum & ventus exoritur, non frontatim (at lunato globi situ volant, quum est tranquillum) sed in cuneum momento se traducunt: si ab Aquila se impeti prospiciant, in orbem cõsistunt, & falcatæ tanquam in aciem structæ pugnæ speciem ostendunt, quare Aquila regreditur: involatur ad tergum prævolantium colla admittentes (id quod etiam Cervi in tranandis fluminibus faciunt) laborem facilem efficiunt, & prima deficiens incipit esse postrema: quum consistunt, cæteræ dormiunt, Dux, quæ senserit, voce vigilans significat. Simili modo ANSER nocturnas Excubias celebrat, & vigilias suas cantu assiduè testatur.

FABRICANDORUM ARMORUM scientiam: à CANCRIS, CROCODILIS, & TESTUDINIBUS.

GLOMERANDI: SCARABÆIS, qui medicos etiam docuerunt pilulas volvere: Scarabæus totidem digitis vel pedibus nititur quot mensis diebus constat, in quibus Sol exoriens suos persequitur cursus: is Solis & Lunæ coitum apertè demonstrat, quandoquidem

dem ex bubulo ſtercore pilulam ab ortu ad occaſum rotando verſans, in orbis imaginem effingit: quam viginti octo diebus facto humi ſcrobiculo adobruens tantiſper celat, dum Signiferum abiens Luna ad Intermenſtruum revertens ſileat apertoq; tum orbiculo coitus ſyderum denuncians novam prolem edit, nec aliam naſcendi novit originem.

LUSUM PILÆ PALMARIÆ: à CATIS.

MONOMACHIAM milites docuerunt: GALLI GALLINACEI, qui inter ſe dimicantes, pugnaciſſimi ſunt, elati & in certaminibus pertinaces: Eis prærogatiuam quandam Natura largita eſt, quod ſoli inter aves tanquam galea criſtam gerant, & in pedibus calcaria, pennas per colla cervicesq; diffuſas, quaſi jubas pugnaturi explicant: Cum limen intrant, tametſi ſupremum altiſſimum exiſtat, tamen ſe inclinant, quod ſuperbia efficit, ne criſta uſpiam offendatur: Quum in certamine Victores, tùm oculorum eminentiâ, tum ſuperbâ & arduâ ceruice elatâ, tùm in ſublime quoq; caudâ falcatâ erectâ, cantus contentione inſolenter efferuntur, & Triumphanti Victor ſimilis efficitur: Victus autē occultatur ſilens, ægreq; ſervitium patitur.

NATANDI artem: ab ANSERIBUS & AMPHIBIIS Animalibus.

NAUTICAM: SCURIS.

NENDI: VERMIBUS SERIVOMIS.

i 2 PLAU-

Plaustrorum structuram: à Murmentis, qui dorso recubantes, extensis quatuor pedibus currum efficiunt commeatu ab aliis pro futura necessitate onerandum, & caudâ loco temonis in speluncæ Horreum postea trahendum: ideò in Autumno tergus semper glabrum habent. Eadem solers providentia in Castore (animali Amphibio) observatur, qui sibi casas in fluminum ripis construit, cum aliquibus gradibus & pluribus tabulatis, ut aqua fluminis crescente ascendat & descendente descendat: arborem quam elegit secandã, ad suæ domus ædificium, & ad escam non prius relinquit, quàm totam dentibus suis ferocissimis & acutissimis dissecuerit, & propè casuram singulis ictibus suspicit, ne opprimatur improvidus. E suo genere peregrino & natu grandiori ad vitã inepto quum lignatũ prodit, super resupinati ventrem ligna imponit, & ne labantur ligna, ut pro vehiculo sit, inter crura artificiosè componit, & sic onustam ad casam trahit.

Textoriam & Venatoriam: ab Araneis.

Medici & Chirurgi, multa admodum Morborum Remedia & Rerum Virtutes â Brutis Animantibus edocti sunt, in quibus est Naturalis Peritia, & Ars innata Medicinalis.

A spiritu enim Animali & Sydereo Prutorũ utpote Tempore Priori *doctus fuit Animalis Hominum spiritus Tempore* Posterior *qui in se totum collectum habet, quicquid in omnibus Animalibus dispersum est.*

Dictamnum herbam ad extrahendas Sagittas utilem: item

item clavum pedis plantæ infixum inhærentem docuerunt eximere CERVI, ſiquidem percuſſi telo venenato illud ejus herbæ paſtu eiiciunt & excutiunt.

VOMICÆ Curationem demonſtrarunt Chirurgis CAPREÆ SYLVETRES, quæ montibus oberrant, paſcunturq; odoratis herbis & Nardo præcipuè: His ſanguis putreſcit intra cutem & carnem: concepta ſanies antequã vomica rumpatur, ſuapte natura ad maturationem ſpectat, ad quã cum ventum fuerit, fera, titillantis humoris lancinatu noxio laceſſita, ſaxis & cotibus longo inſolatu candentibus ſeſe affricat magno oblectamento, donec facto vomicæ emiſſario, tota saniei vis à folliculo ſupra lapides effundatur, non aliter quã abſceſſus pure cocto farctus diſſilit: ulcus poſtmodum cicatricem ducit, rurſumq; ruens ſanguinis impetus eò ſe recipit, impletq; umbilicum dum abſcedens in conſimilem vomicam extuberet.

SERPENS OCULOS male affectos FOENICULO curandos docuit: Item Vulnera, Serpentinâ, Colubrinâ & Conſolidâ.

Similiter FELES ad confortandum VISUM inſignem VALERIANÆ demonſtrarunt uſum: Sic HIRUNDINES, CHELIDONIAM Viſui ſalubrem Herbam monſtravere, quæ cum eâ pullorum ſuorum oculis medentur.

VENÆ SECTIONEM, & SCARIFICATIONEM monſtravit HIPPOPOTAMUS ſeu Fluviatilis equus, qui dum ſe aſſidua ſatietate gravatum ſentit, arundinetum ingreditur, caudici arundinis tandiu ſe affricat, donec rupta vena ſufficientia ſanguinis emiſſa ſit, aperturam poſtea limo ſeu cœno ſuperinducto ſiſtit, & ſanat.

i 3 URSI

URSI, quibus ad Oculorum hebetantium medelam aculei APUM loco ſcalpelli ſanguinem elicere ſolent, & ſic gravedinem illam levare.

Eodem modo caliginem Oculorum dum CAPRINUM pecus patitur, eam optimè curare ſcit: quum enim Conturbatum OCULUM & non probè affectum ſentit, eum ad Rubi ſpinam & admovet, & reſerandum permittit oculum: vt pupugit, Pituita ſtatim evocatur, & nulla pupillæ læſione facta, videndi uſum, teſtante Æliano, recuperat.

EQUI UNGARICI propriis DENTIBUS ſibi naturali inſtinctu venas incidunt, & ſanguinem gravantem emittunt.

ENEMATUM uſum habemus ab IBICE quæ prima Clyſteris uſum commonſtravit, quod conſuetudinem habeat ſe purgandi, roſtri aduncitate eam proluens partem, qua ciborum onera redduntur. Item ab ARDEA ſibi ſuo roſtro ſalſam Aquam Marinam loco Clyſteris infundente.

VOMITIVORUM & CATHARTICORUM uſum habemus.

1. A CANIBUS, qui eſu graminis ſe malè affectos per ſuperiora & inferiora purgant.

2. Laſo Hiante (ave aquatica) qui adminiculo duarum anguſtarum arborum, præli inſtar ſe cibo nimis repletum exonerat.

Item ab illo Animali voraci & nunquam non inſatiabili quod quidam Latinè CROCUTAM, alii verò GULONEM BOOPHAGON, à ſuâ voracitate vocitant: illud cum paſtu cada-

veris præter modum ſatiatum, ex cibo ingeſto facultatis cō coctricis calore potenti partem Nutrimenti nobiliſſimam exſuxit, inter anguſtias arborum ſive rupium ſeſe comprimens, fæces virtute omni & eſſentia utiliore ſpoliatas, tàm per anteriora, quàm per poſteriora excludit, humore ſolummodo alimentario intra ſtomachum retento, unde poſtea abſque omni cibo alio, longo tempore vitam miraculosè ſuſtentat, viresq; corporis integras ſervat.

3. PALUMBI, GRACULI, PERDICES, MERULÆ Lauri foliis, ac ſibi cognitis remediis annuum faſtidium purgant: Lauri folio Corvi etiam Chamæleontis venenum expurgant.

4. Ita CERVÆ paulo ante partum purgant ſe quadam Herba SESELI.

DIGNOTIONEM PULSUS, SIMIÆ, hominem in arte Sphygmica longè ſuperātes, manifeſtarunt: ubi enim per tactum mortem deprehendit, vel morbum putridum, inuſitato narium ſtrepitu confeſtim eundem propalat.

JURISPERITI, Judiciorum conſeſſum in CICONIIS viderunt, Adulteria Leonum inſtar morte vindicātibus. Præter Guilhelmi Pariſienſis relationem Hiſtoricam intellexi è Viri fide digni αὐτοψία Ciconiam adulterio convictam per olfactum maſculi, congregata à maſculo multitudine Ciconiarum ac detegente ipſo crimen fœmellæ, ipſam à tota illa multitudine, tanquam omnium judicio ream judicatam, deplumatam, ac prope urbem Spiram, in ſylva diſcerptam fuiſſe: Miranda hæc, & opinioni fortè inimica videri poſſent,

ſent, niſi fidem etiam facerent creditæ Antiquitatum Hiſtoriæ.

PHILOSOPHI HERMETICI ADEPTI, modum RINOVANDI Juventutem didicerunt ab Halcyone, Aquila, Cancro, Serpentibus, &c. quotannis ferè depoſitis antiquis exuviis ætatem ſuam renovantibus ac juveneſcentibus: Si enim hoc Brutis animalibus conceſſum eſſe videmus, quid ni Homini ad Imaginem DEI creato, & Intelligenti, poſſibile foret?

Sic quoque Elementa veteri abjecta palla & ſ rde ſua exuta revirecunt, læta quadam Iuventa: ſuis etiam Natura poſitis micat lætior exuviis.

Aquila abiectione pennarum Senectam deponit, & Juventutem recuperat.

Angues membranam Vernationis relinquunt, & alia renaſcitur, dumq; renovantur, Cervis etiam præſtant, ut renoventur, & ad noſtri corporis renovationem valent, ac ſenectutem retardant. Oſtendit enim provida Natura, ut jam dictum, quamplurima eſſe Animantia (ut Serpentes & Lacerti, inter marina Locuſtæ, Gambari & Cancri) quæ vere & autumno ſenectam exuunt, annuamq; cruſtam deponunt, hominem admonendo, ut quam ipſa poſſident qualitatem eidem profuturam ſcilicet ad cutis decorticationem vel innovationem valere. Cervus ſiquidem ſentiens ſe gravatum ſenectute, ſpiritu ſuo per nares, munifico Naturæ beneficio è cavernis Serpentes etiam renitentes & pedibus conculcando enectos vorat, ac ſuperata Veneni pernitie illorum pabulo reparatur ac juveneſcit.

Cancri ranarũ eſu ſe renovant.
Gallinæ aranearum uſu.
Aquilæ mediante teſtudine.
Serpentes paſtu bufonum.
Cervi devoratis ſerpentibus.
Naribus ſuis in ſerpentis cavernam incumbẽs vehementiſſimè reſpirando quaſi amatorio quodam etiam invitum extrahit: ſic Rubeta muſtelã, & hæc mures attrahit.

Horum brutorum animalium Exemplis & Prudẽtia moti Homi-

Homines & excitati, etiam propter utilitatem suam dictis animantibus multis modis festinationi moriendi obviantibus, suamq; vitam per industriam Naturalem prolongantibus insidiati sunt, ut scirent Vires Herbarum & Lapidum & Metallorum, ac aliarum rerum, quibus postea sua corpora rectificarent multis modis tanquam miraculosis.

Refert Rogerius Bacchon, olim quendam Sapientē serpentem quæsivisse, inventum in parva frusta secuisse, remanente nihilominus pelle vētris, supra quam reperet integra: ille serpens prout poterat repebat ad herbam quandam, cujus tactu sanabatur statim: & experimentator inde collegit, herbam admirandę virtutis, quia humana Ratio excitata per ejusmodi Exempla brutorum excogitare potest vias meliores, & omnem bestialem Prudentiam superare.

Serpentes linguam amissam & à vivis adusus magicos in Plenilunio eruptam recuperāt, si dimissi urticam offendere possunt.

Futuræ Resurrectionis & Transformationis nostræ, præter indubitatam Sacrarum literarum assertionem, habemus inter tot naturalia quotannis post hyemis sepulturam, verno Resurrectionis tempore se renovantia, etiam à Creatore certificatam adumbrationem, in duobus Exemplis manifestissimis, FORMICA scilicet & BOMBYCE, ut nunc taceam Halcyona è primis Entibus nutrientē se, & quotannis suam cutem & plumas post mortem renovantem: Muscas item, Hirundines, Vespertiliones post hyemis sepulturam in loco calido ac verno calore vitam recuperantes.

Halcyon & Ibis inter oēs aves plurimū in se habent rerum arcanarū, quarum etiā essentia non recedit à suo domicilio. Rom.3. sect. 81. 22.

FORMICA laboriosissimum animalculum illam toti etiam Naturę inditam habet promissionem, ut absoluto suo curriculo possit ad meliorem statum venire, & requiem habere

k plena-

plenariam, ad quam omni conatu tendit: ideo incessantibus laboribus ad senium anhelat, siquidem in senectute mira & cōsideratione dignissima metamorphosi Natura ei in præteritorum laborū solatium ac recompensationem, Alas creat, & ex animalculo repente muscam volantem facit.

Sic etiam videmus Bombycem (è semine perexiguo beneficio verni Solis exclusum) Vermem abjectum & deformem absoluto functionis penso emori, & post putredinem sepositis prioribus Vermiculi repentis exuviis in vivacem & volantem transformari & resurgere Papilionem.

Hæc animalium regeneratio, verius est Transplantatio, remanente radice, novo surculo inserendis.

Nos brevitati hic studentes Signaturæ studiosis Rerum abdita, & in Naturæ recessibus latitantia eruere Mysteria laborantibus, similia investiganda commendamus & proponimus, situti hoc nostro tentare Exemplo, de cetero feliciori poterunt successu, per totam Naturæ Latitudinem, & consensum concordantiamq; omnium magna cum jucunditate deprehensam admirabuntur: Hîc digito tantum Arcanarum rerum curiosis Exploratoribus iter indicare, cui insistere debeant nō amicè solum, sed & fidelissimè voluimus.

Hezra lib.4. cap.5. sect.23.

Porro quæ Signatura sit in Tritico primi nostri Parentis, quæ mysteria Deiparæ Virginis, in Vitis incisione artificiali: Aquilæ bicipitis & aliorum mysteriorum è Felice, si artificio ingenioso excindātur; & quæ sint Gladioli, Tonitru Cunei, utriusq; Victorialis Radicis multis loricis perplexæ & constellato Tempore collectæ, ut & Herbæ Cruciatæ, contra Armorum incidentium vim, signa magica Naturalia, so-

lis ve-

lis veræ Magiæ alumnis & initiatis revelanda, innuisse hac vice satis sit, ne fortè litigiosis Sophistis contemnendi materiam præbeamus, aut impiis Hominibus ansam demus malefica excogitandi, alioquin percupida mirabilium rerum discendi Ingenia pleniore demereremur obsequio. Ubi prius animadvertero, qua fronte hæc excipientur, poterunt me incitare ad ulteriorem evulgationem.

Primò, Curationum Magneticarum, Magicarum & Characteristicarum.

Secundò, Quo debito Constellationis Tempore Medicinalium maxima pars colligi debeat.

Tertiò, de Incantamẽtis & Veneficiis maleficiatis dignoscendis & curandis.

Quartò, δοκιμασίας multorum morborum Convalescentię aut Mortis prænuncias verissimas.

Sed ne nimium CROLLI.

Nam jam summa procul villarum culmina fumant,
Majoresq; cadunt altis de montibus umbræ.

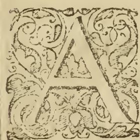
Ergò laboriosa (DEI opt. Max. favore & auxilio) navigatione absoluta, qui lembum hũc Philosophicum ad portum direxisti felicem, HYMNUM meruisti Noctis Quiete gaudentem. Tibi igitur SILENTIUM SACRUM (in cujus solius indeficienti Lumine Veritatem videmus indubitatam) Tibi, inquam sedenti super Thronum, cujus magnitudo Effluentis Misericordiæ est incomprehensibilis, unà cum AGNO Immaculato sit Laus, Gratiarum actio & Benedictio per in-

finita sæculorum sæcula. Tua ineffabili Charitatis Clementia efficias obsecro, ut omnium, te in Novitate vitæ per quotidianam mortificationem ac plenariam sui abnegationem, cordialiter summoq; studio Timere, tuaq; mandata, mediante Gratia Tua, juxta amorem Proximi in hac Carnis infirmitate Religiosè observare Laborantium (siquidem in hoc maligno mundo hic Verissimus Dei Cultus est) Oratio & Actio semper in Divinæ Voluntatis tuæ beneplacito consistat, donec tandem mortalibus rebus superatis & dimissis unâ cum Beatorum cœtu ad summum Bonum Principium & Fontem omnium scandere possimus, eiusq; cognitione & fruitione æterna gaudere Beatitudine, Amen.

Eccl.12.sect.13. Act.10.sect.34. Ezech. 18. à. sect.5. ad 10. Mich.6.sect.8. Hiob.1.sect.1. Zach.8.sect.16. 17. Syrac.1.sect.1. cap.10.sect.25.

CO-

COROLLARIUM.

Ntiquiſsimi ſapientes, quos Græco ſermone Philoſophos appellamus, ſi quæ vel Naturæ vel Artis reperiſſent Arcana, ne in pravorum notitiam devenirent, variis modis atq; figuris occultabant: Eodem modo Philoſophi Hermetici certis notis Hieroglyphicis ſolebant inſignire Planetas Terreſtres, quibus eorum latentes virtutes intuendas, quaſi ob oculos intelligentibus & inſpicientibus filiis artis exponerent: Ut *autem ejuſmodi ſigna ab interitu vel ſepultura vindicarentur, operæ pretium me facturum arbitratus ſum, ſi cum aliorum Mineralium Characteribus ad Profanum ac indignum Vulgus ab hoc ſtudio arcendum à Providenti Antiquitate excogitatis, in gratiam diſcipulorum Hermeticorum, nunc Reipub. Chymicæ una opera à me communicentur.*

Vide Monadem Hieroglyphicam Ioãnis Deæ Londinenſis.

NOTÆ METALLORUM.

Saturnus	Plumbum.	♄
Jupiter	Stannum	♃
Mars.	Ferrum	♂ ♂
Sol	Aurum	☉
Venus	Æs, Cuprum,	♀

Mercurius	Argentum vivum	
Luna	Argentum	

NOTÆ MINERALIUM ET ALIARUM RERUM CHYMICARUM.

Antimonium

Arſenicum

Auripigmentum

Alumen

Aurichalcum

Atramentum

Acetum

Acetum deſtillatum

Amalgama

Aqua vitæ

Aqua Fortis ſeu Aqua ſeparatoria

Aqna Regis ſeu aqua Stygia

Alembicus

Borax

Crocus Martis

Cinnabaris, uſifur

Cera

Crocus

Crocus Veneris, seu æs ustum
Cineres
Cineres clavellati
Calx
Caput mortuum
Gummi
Lateres cribrati seu Tegularum farina.
Lutum Sapientiæ.
Marcasita
Mercurius subliatus
Mercurius Saturni
Mariæ Balneum
Magnes
Oleum
Purificare
Realgar
Sal petræ
Sal commune
Sal gemmæ
Sal Armoniacum
Sal Alcali

Sul

Sulphur	🜍 🜍
Sulphur Philoſophorum	🜍
Sulphur nigrum	🜏
Sapo	◊
Spiritus	🝓
Spiritus Vini	∴
Sublimare	⚌ ♌
Stratum ſuper ſtratum	ʃʃʃ
Tartarus	🜿
Tutia	⊠
Talcum	X
Tigillum	▽
Vitriolum	⊕
Vitrum	o—
Urina.	□

QVATUOR ELEMENTORUM NOTÆ.

Ignis	△
Aer	🜁
Aqua	▽
Terra	🜃
Dies	☌
Nox.	♀

Finis.

INDEX GEMINUS
IN LIB. DE SIGNATURIS.

PRIOR
BREVI SYNOPSI TOTIUS OPUSCULI SERIEM ORDINE *exhibens.*

l Fascini

INDEX

INDEX ALTER IN LIB. DE SIGNATURIS, EA DILIGENTER COMPLECTENS QUÆCUNQUE IBI ORDINE alphabetico non traduntur.

A.

capre

globos

M.

musculus

pudendi

ſugil-

T.

V.

FINIS.

Menda Typographica homini oculato facilè obvia candidus lector humaniter emendabit.

DE VERA ANTIQVA PHILOSOPHICA MEDICINA

ELEGIA,

Ad OSVALDUM CROLLIUM, *Philosophum & Medicum peritißimum, suum amicum carißimum,*

M. VLRICI BOLLINGERI,
Poetæ Coronati.

NON OSWALDE meis est vis ea tanta Camœnis,
O CROLLI medici gloria magna chori:
Quæ tenui dicat præconia maxima versu,
Veraq; quam miseris spem medicina ferat.
Hæc est quæ nostras extollit ad æthera mentes
Atque Creatorem prædicat esse Deum.
Quælibet herba probat, quòd sit divina potestas,
Quæ nobis rerum condidit omne genus.
Inspice quæ fæto claudat natura recessu
Pectore qui credis numina nulla tuo,
Hæc est, quæ nos esse Deos divumq; nepotes
Admonet, in tenebris heu tamen illa jacet.

Hem, quia tanta tenet cœcas ignavia mentes,
Et nostros oculos fascinat umbra levis.
Non hodie superant operis vestigia prisci,
Nomina vix nostro tempore nota manent.
Quis Chymicam novit, quæ muta cadavera rebus
Vulcani flammis demere ritè docet?
Hic labor, hoc opus est Vulcani discere vires,
Pharmaca qui morbo certa parare cupis.
Lemnius ille Deus totam tibi perficit artem,
Ne pigeat prunis applicuisse manus.
Balsama quæ triplici clauduntur in ordine rerum,
Hæc cape, si cordi est vera medela tibi.
Cum Plantis possunt Animalia ferre salutem,
Et tibi præstabit vis Mineralis opem.
Ne modò decipiat facies te mortua rerum,
Quære sub externis interiora tibi.
Mercurium dicunt, nec non Sal, Sulphur, in istis
Invenies medica quicquid in arte valet.
Est major, mundusq; minor, qui fœdere certo,
Adspice, quam semper convenienter eant?
Inservit major per pharmaca grata minori,
Promit & è triplici classe salutis opem.
At genus humanum mediis in noctibus ORCI
Tartarei. relegant ferrea vincla Dei
Cognita sunt paucis velati fœdera mundi,
Aptaque quæ morbo sit Medicina suo.

Proh

Proh pudor: hoc etiam ratione carentia norunt,
Ipsa parant curam dum sibi bruta suam.
Quando feris tergo capris hæsêre sagittæ,
DICTAMUM quærunt gramina nota sibi.
Nec suus accipitrem latuit medicaminis usus,
Unde potest oculos exacuisse suos.
SERPENTINA suis non est ignota colubris,
Cœcaq; pungentes ursa requirit apes.
At quibus est superi cœlestis imago Parentis,
Talia num voluit nos latuisse Deus?
Haud equidem credam, sed nos malus abstulit error,
Dum nimis ingratis spernimus ista modis.
Heu mihi quæ res est jam perversissima mundi,
Adscribit sathanæ munera sancta Dei.
O gravis impietas quæ sanctam respuit auram,
Quæ potius tenebras quàm bona lucis amat.
Ergò malus dæmon nobis has contulit artes
Primævi tantas quas habuêre Patres?
O fortunatos, quibus hæc arcana revelat
Demissus cœlo spiritus ille Dei,
Nonne docente Deo cunctis sua Nomina Plantis,
Et vires docuit primus ADAMUS homo? *Adam.*
Unde suæ virgæ poterat vim nosse JACOBUS, *Iacob.*
Non benè naturæ si didicisset opus.
Et non corruptum quamvis jam lumine cassum
JOSEPHUS poterat corpus habere Patris? *Ioseph.*

Moyses. AMRAMIDÆ IEHOVAS monſtravit nobile lignum,
Vnde fuit dulcis redditus humor aquæ.
Et ne convivis Colocynthis amara noceret,
Elisæus. SAPPHATIDES farris pulvere fecit opem.
Iesaias. Ulcere correpto Regi pius ille SACERDOS
Ficubus impoſitis Pharmaca grata tulit.
Salomo. Et SALAMO, phyſicum quem non ænigma fefellit,
Quæq; juvet docuit, quæque ſit herba nocens.
Hermes. Talis erat PHARIIS etiam Ter maximus HERMES,
Haly. Geber. Talis HALY, & magna laude GEBERUS ARABS.
Orus. Talis & ORUS erat Grajæ de ſanguine gentis,
Qui nobis rerum ſymbola ſacra dedit.
Et PELUSIACIS qui ſceptra gerebat in oris
Chalid. Ætherios CHALIDES notus aduſque Polos.
Villanovanus. Adde NOVÆ VILLÆ Dominum, Latiumq; magiſtrum
Morienes. Fatidicum nomen qui MORIENIS habet.
Lullius, Nec minor arcanæ ſcrutator LULLIUS artis,
Riplæus Rogerius. RIPLÆUSq; ſenex, ROGERIUSq; fuit.
Artephius. Optimus ARTEPHIUS cauſas aperire latentes,
Trevisanus. Et TREVISANA dictus ab arce Comes.
Nec non occultas naturæ tradidit artes,
Trithemius. Qui SPANHEMÆA præſul in æde fuit.
VVimpenæus. Et WIMPENÆUS Bojæ lux maxima terræ,
Iſacus. ISACUS & Batavi gloria magna ſoli.
Paracelſus. Divinus tali eſt PARACELSUS in arte Monarcha,
Secula cui ſimilem nulla tulêre Virum.

CORN.

CORNDORFER Paracelsiacum se gaudet amicum, *Korndorfer.*
Quem pariter PHÆDRO, LAIDECERVSq; probant. *Phædro. Laidecer.*
Sunt etiam tales nostro qui tempore vivunt
Hanc Sophiæ veram qui tenuêre Viam.
Bombastum sequitur felici tramite Vatem
MONTANVS toto notus in orbe senex. *Montanus.*
WIINTZIVS, & noto MOLLERI nomine dictus, *Vvintzius. Mollerus.*
Naturæ felix histor vterq; fuit.
Huic etiam studio BERGERVS deditus vni *Bergerus.*
Artifici miscet Pharmaca grata manu.
Nec minus egregium sternit VIGELLVS honorem, *Vigelius.*
Pæoniâ sanans vulnera dira manu.
Et quem MVFFETVM, DEE, TORRERVMq; celebrat, *Muffetus. Iohannes Dee. Tornerus.*
Nunc etiam medicis Anglia clara suis.
Et variis aperit PORTAM BAPTISTA medelis, *Iohãnes Porta.*
Et qui de QVERCV nobile nomen habet. *Quercetanus.*
Max[illegible] hâc etiam scrutator in arte DRYANDER, *Dryander.*
E p[illegible]triâ CROLLI natus & ipse tuâ.
Et peregrinator SCERBETIVS alter Vlysses *Scerbetius.*
Multa videns terræ mystica, multa maris.
Hafnia CRAGÆA genitum de stirpe celebrat, *Cragius.*
Et se GRAMANO iactat Hiera suo. *Gramanus.*
Non ARRAGOSIVS, non hac rudis arte PLATERVS *Arragosius.*
Consulit ægrotis qui Basilæa tuis. *Platerus.*
Et cum ZWINGERO patriâ GESNERVS eâdem *Zuuingerus. Gesnerus.*
Editur, eximios scripsit vterq; libros.

Sy lerocrates. Adde quibus duri CRASIS & mixtura SIDERI
Egregium nomen fratribus esse dedit.
Penotus. Sal PENOTVS habet, quod languida corpora nullo
Corrumpi morbo vi medicante sinit.
Seuerinus. Nonne SEVERINVM Petrum sua Dania laudat?
Huserus. HVSERVMq; vehit Gens Vbiana suum?
Lincoius LINCIVS huic adjutor adest, & fidus Achates,
Bombasti vt vivant gloria, fama, libri.
Dorneus. Consimili studio totum DORNÆVS in orbem
Emisit Chymicis scripta probata viris.
Sic & ANHALTINIS clarus BALDVINVS in oris,
Doctrinæ fautor, REX Paracelsæ, tuæ.
Wolffius. Sic vos Hassiacis WOLPHII succurritis aulis
Consilio medico, Pæoniaq; manu.
Hartmannus Marpurgi, HARTMANNVM tibi quid referam? quem Phœbus & omnis
Aonidum & Charitum turba sacrata stupent?
Hic decus & splendor, Medicorum & gloria, quos hæc
Tempore postremo secula docta ferunt.
Mosanus Cassellis. Quid tibi MOSANVM dicam? qui doctus in arte
Spagyricâ Hassiaci est gloria sola soli.
Bodenstein. Adde BODENSTENIVM celebris quem fama notavit,
Andernacus. Atq; ANDERNACO laus sua digna manet.
Dariotus. Nec minus æterno DARIOTVS nomine dignus
Ob Chymicas artes florida serta gerit.
Hornerus. Consulit HORNERVS patriæ, si fortè laborat,
AVREOLVM quoniam consulit ille suum.

Doctus

Doctus & HILLERVS varios depellere morbos Hillerus.
Nouit, & Onoldæ pharmaca ſana dedit.
CRETSCHMERVS terræ doctus rimare fodinas, Cretſchmer.
Quâ lateant venis plena metalla ſuis.
Et caros HESSVS non vltimus inter amicos Heſſus.
Eſt equidem Medico dignus & ille choro.
Ille prius rigidi perplexa volumina juris,
Nunc opus evoluit, REX PARACELSE, tuum:
Conſulit in medium tua ſi res ægra laborat,
Aut grauis inuaſit ſi tua membra lues.
Hunc ſequitur MAIVS felici ſydere natus, Maius.
Qui Paracelſiacos vertit vbique libros:
MAIVS Apollineo procedit ab ordine doctus,
Vallis præfectus nunc Ioachime tuæ.
Nec RVLANDE meo tu verſu indictus abibis, Rulandus.
Te meritò noſtri Cæſaris aula colit.
Nec vos tranſierim Muſis & carmine noſtro,
Naturæ clauſas qui cecinistis opes.
TOXITES noſter, noſter SVCHTENVS ALEXIS, Toxites. Suchtenius.
Hic eſt ingenio clarus & ille ſuo.
Nunc ad te redeo CROLLI, quem magnus Apollo Crollius.
Inſignem medicum Mercuriusq; dedit.
Sunt tibi doctrinæ myſteria nota vetuſtæ:
MERCVRIVM vidi, SAL, OLEVMq; tuum.
Quid PHOEBVS poſſit, nec non CYLLENIVS ALES,
Noſti, quid poſſit LEMNIVS ille DEVS.

Inde

Inde tibi triplicis paret concordia mundi,
   Illa vetus rerum quâ medicina latet.
Non tamen hoc tam grande cupis celare talentum,
   Vt quos inuidiæ liuor amarus habet.
Multa etenim præſens poterit monſtrare libellus,
   Communem reliquis quem ſinis eſſe viris.
Tu quoque quæ magno tibi cum ſudore paraſti
   Per Latias currens Franciacas q; plagas,
Ad commune bonum claras emittis in auras
   Hactenus arcano pharmaca clauſa ſinu.
Hinc tibi poſteritas meritò perſoluere grates
   Debebit ſcriptis doctior illa tuis.
Macte tuo dono, reliquos contemne profanos,
   In cœlo reſtant præmia magna tibi.

ENCO-

ENCOMIUM

WETTERÆ ATHENA-
RUM HASSIÆ,

Scriptum

ab

M. ULRICO BOLLINGERO
P. L.

AMPLISSIMO PRVDENTISSIMOQVE SENATVI POPVLOQVE VETERANO,

OSUALDVS CROLLIVS Medicus S.

AMPLISSIMI, *Consultißimique viri, ut etiam apud totam posteritatem insigne ac memorabile aliquod exemplum extaret singularis & peculiaris Dei optim. maxim. erga carißimam nostram patriam Clementiæ & Bonitatis, volui hoc loco inserere Encomium illius carmine olim ab amico conscriptum, quod Argentorati* anno XCV. *excusum fuit, & nunc unâ operâ hac secundâ evulgatione, vobis, instar libri mei appendicis, gratitudinis & observantiæ ergò à me nuncupatum. Ideoque eo potißimum fine, ut semper unà cum sera posteritate horum beneficiorum memores, indesinenter Deo mecum agatis gratias, quod sua beneplacita benedictione plures ex illa literatos simul & semel ferè excitarit viros, quàm vix ex alia ulla (adsit veriverbio venia) totius Europæ licet ce-*

leberrima prodierint urbe. Ita ut meritò illud & nostræ quadrare poßit quod de sua patria memorat Ithacus, quamvis sit sterilis & aspera, attamen esse κȣροτρόφον. Præter memoratam literatorum copiam hoc insuper asseverare possum, vix unquam fuisse quicquam in ullo scientiarum genere tàm reconditum, quod non uni aut alteri è nominato cœtu suâ gratiâ manifestare placuerit: tum ut hac sua speciali Misericordiâ nos omnes, cunctarum miserationum suarum longè minores, ad ardentiorem sui incitaret cultum, timorem scilicet & amorem: tum etiam ut omnibus hominibus manifestum faceret, sibi esse integrum sua distribuere & erogare dona, sine personarum & locorum aut temporum respectu.

Hisce valete viri Amplißimi & honorandi, & animo mecum pio, grato, ac memori hunc peculiarem Numinis Favorem toto vitæ decursu cum omnibus posteris agnoscite, ut Patrem misericordiarum, ad ulteriorem suorum beneficiorum continuationem & nunc & deinceps semper experiamur propitium, cuius nomen sit bene dictum in secula, Amen.

Anno M DC VIII.

EN-

ENCOMIVM WETTERÆ
ATHENARVM HASSIÆ.

LAVDABVNT *alii Solymam, seu Persica Susa,*
Cecropis aut urbem, quæ doctis artibus olim
Præstantes genuere viros, toto orbe celebres:
Tu tamen excelsis nuper circundata muris
WETTERA, *quæ veteri gaudes ita nomine dici,*
Quâ Drusi miles sua castra vetusta locabat,
Tu BOLLINGERI *merito laudabere Musis.*
Non quod te natura bonis donavit opimis,
Et tibi ditat agros fœcundo copia cornu,
Aeolus & mites, & sanas temperat auras,
Vnde laboriferis crescit vis strenua membris.
Quod tibi serta parant vario discrimine Nymphæ
Plaudentesq; agitant choreas, & Oreades hirtis
Cum Satyris ludunt, Dryadesq; ibi frondibus altis
Vestitæ sua regna tendit, & lustra frequentant.
Quod tibi progenies non infœcunda ferarum
In sylvâ, & rident circum frondentia tempe:
Omne volatilium genus est circumq; supraq;
Aethera mulcentum cantu, lucisq; volantum.
Quod tibi descendunt largi de fontibus amnes
Pisciferiq; lacus (hinc fercula grata parantur)
Quodq; tuo gremio varii vis magna metalli
Eruitur, multo ditatq; numismate gazas.
Quod tibi grex ovium, celsaq; in rupe capellæ
Innumeræ pendent, sunt & pecuaria campis,
Et cultis adeò vis est genialis in hortis
Nutantes onerans ramos: quod jugera culmis:

Flavescunt, plenaq; urgent se messe novales:
Omnia prætereo reliquis communia terris,
Quod canere incipiam, proprium tibi fata dederunt.
Tu paucis adeò quamvis possessa colonis
Una tamen plures Phœbi producis alumnos:
Qui missi de sede tua, per totius orbis
Dispersi plagas, vitam excoluere per artes
Atque sui memores alios fecêre merendo.
Namq; sacerdotes quidam divina gubernant
Templa Dei, suus ut nunquam non debitus aris
Perstet honor, veraq; Deus pietate colatur.
ORTHIUS *hinc ortus vicina sede receptus*
Qua iacet ad Lanum duro de Marte vocata
Urbs vetus, Aoniæ statio gratissima turbæ,
Christicolas bene duxit oves, ad pascua læta.
Et tuus ille senex, superas qui nuper ad arces
PINCIERUS *scandit, grata pietatis honorem*
Restituit Patriæ, sacri quam semine verbi
Plantavit multos non infeliciter annos
Editus hinc etiam longæva ætate verendus
CALVINUS, *Duce sub Catto, qui dogmate sacro*
Pandit ad astra viam: satus hinc de sanguine claro
Interpres Christi, IOANNES CROLLIUS *ille,*
Quem pubes Germana fuit mirata docentem
Ignara Allobrogum linguæ, quo tempore sacros
Monstravit cultus, ad flumina nota Lemanni.
Quis numeret Iuris doctos legumq; peritos
WETTERA *quos genuit:* VULTEIOS *aspice fratres*
HERMANNUM *cum* CHRISTOPHORO *qui rebus agendis*
Excellunt pariter, certissimus auctor uterq;
Consiliis prodesse bonis: HIRSFELDIUS *Abbas*
Consulit hunc: illum princeps LUDOVICUS *honorat.*
Aspice PINCIEROS *cognato sanguine iunctos,*

Ex

Ex illis longum venit LUDOVICUS *ad* ALBIM
Adq; sinum CODANI *reddit sua iura* LUBECCIS.
IOANNES *bonus eloquio, dum vita manebat*
Legatum gessit non rarò ad Cæsaris aulam
AUSTRIACUMQ; *Ducem: nunc cassum lumine luget*
Arbiter Imperii, funestisq; horrida bellis
BELGIA, *cui placidam curabat reddere pacem.*
Iam mihi GERNANDOS *specta tres ordine fratres*
Quos Themis & Themidos Charis & Suadela sorores
Certatim exornant: CALVINUM *his insuper adde.*
Quid deceat, quid dedeceat, quæ regula morum
Ille tibi melius Chrysippo, & Crantore dicet.
Nec tu carminibus nostris indictus abibis
PORPHYRI CROLLI, *iusta qui iuris amussi*
Omnia dispensas, nulli pietate secundus.
Hîc tardis ingens ubi SEQVANA *flexibus errat,*
Dum sequeris Musas per binos sedulus annos
Hîc te sors rigido clausum sub carcere pressit.
Non equidem tales unquam mala crimina pœnas
Innocuo peperêre tibi, sed proditor hospes
Et tua pura fides in tanta pericula vitæ
Te sociosq; tuos posuit, iam triste parabant
Supplicium flammæ sed vos, mirabile dictu,
Fœmina servavit tanto in discrimine rerum.
Macte animo CROLLI, *pietas sua præmia secum*
Semper habet, iustisq; viris non defuit unquam
Rebus in adversis, cum spes non ulla iuvandi,
Auxilium præsens stellanti ex æthere missum.
Nec te transierim LÆLII *qui nomine gaudes*
Optime LAURENTI *sacra dignissime lauru*
Quam Themis imposuit, cui tu tam fidus alumnus.
Iam procul à patria te Consultore VISURGIS

Utitur

Utitur, & VREMA sacrorum Præsul in urbe.
At vos quos memorem quos unica WETTERA *multos*
Protulit edoctos herbas, usumq; medendi?
Nuper erant gemini caro cum patre DRYANDRI,
Quæ sit morborum propriissima caussa, quid artes
Efficiant medicæ, quæ vis operetur in herbis:
Quæ virtutum ipsis DEUS *incrementa ministret*
Ipse pater docuit, patriis quam proximus oris
Alter natorum mortalia tecta reliquit
Ante diem raptus: verùm alter in orbe remoto
Pæonium in morem magna cum laude POLONOS
Liberat à morbis PARACELSI *dogma secutus.*
Hic Germanorum fuerat ter maximus HERMES
Unus in arcana rerum virtute Monarcha
Omnigenos morbos divina sustulit arte,
Et docuit morbis non visa prioribus annis
Pharmaca, felices illos semperq; beatos
Qui divina viri servant præcepta medendo.
Venit & ad Styrios VULTEIO *sanguine natus*
Arte Machaonia celebris, cui sublita nullo
Mens fuco, dudum fama super æthera notus.
At tu PINCIERI *generis memorabile nomen*
Tu benè Nassoviis Ducibus succurris, & ægris
Scis medicas adhibere manus, ubi lapsus ad ossa
Est dolor, aut artus depascitur arida febris.
Hos meus OSWALDUS *sequitur felicibus ausis*
CROLLIUS; *arcano quâ vi natura recessu*
Intus agat, rerum vires dum separat ignis,
Quæ virtus herbis, animalibus atque metallis,
Omnia cognovit: quando discrimine miro
Ducit ab impuris purissima semina rerum.
Vidi ego Sal nitidum, pinguem vidiq; liquorem,
Mercurium vidi, medicamina plurima vidi

Quæ

Quæ non Hippocrates, quæ non ars nota Galeni
Hactenus edocuit, quæ CROLLIUS *ipse paravit.*
Hoc etenim studio, septem peregrinus ad annos
Per Latiam terram, per Celtica regna medentes
Ille viros vidit, varias lustravit & urbes.
Inde sagax animi longoq; peritus ab usu
Artibus instructus variis, varioq; desertus
Eloquio rediit, seu differat ore Latino
Seu Gallo, aut Italæ promat commercia linguæ.
Iam PAPPENHEIMIO *vitæ morumq; Magister*
Additus est iuveni, cum quo dimissus ad urbem
Germani proceres ubi convenêre sacriq;
Sceptriger Imperii: rem dignam gessit uterque
Esset ut integritas captivi nota parentis
Quem sors dura premit, patriisq; à sedibus arcet.
At tu qui tanti mensuram nominis imples
MAXMILIANE *puer præsentem exporrige frontem.*
Iam iam tempus adest, priscum quo Cæsar honorem
Restituet, patremq; suam revocabit in aulam.
Interea te Parnassum deducet in altum
CROLLIUS *ille tuus carum quem nuper amicum*
Hac Bebenhusæa mihi sors coniunxit in æde.
O quoties unà totas consumsimus horas
Colloquiis læti, & docti sermonibus oris!
Non quam dulce femur lepori, quam dulce palumbi
Sit laus, aut pernis, aut quæ sit gratia triglis,
Sed qui sit pietatis honos, quæ gloria doctis
Artibus, & quæ sunt Francæ commercia linguæ.
Acceptum huic refero: si quid discernere possum
Gallorum voces, quarum præcepta loquendi
Tradidit ille mihi. Salve carissime CROLLI,
Cum PAPPENHEIMIO, *si quid mea carmina possunt*
Nulla dies unquam memori vos eximet ævo.

Nunc age dic Erato proceres quos publica rerum
Cura tenet populo civilia dicere iura:
Quiq; modis aliis, studiis operantur honestis
Ad commune bonum nati quos WETTERA *fœto*
Ex utero peperit: velut intra mœnia Troiæ
Instar montis equus fortes effudit Achivos.
Emicat hos inter ceu Lucifer ortus Olympo
Ille senex IUSTUS VULTEII *sanguinis auctor*
Felix prole suâ, per quam post fata superstes
Semper erit, nomenq; eius laudesq; manebunt.
Huic sua cura fuit Cattis prodesse Lycæis
Ut iuvenes habeant doctosq; piosq; Magistros,
Qui studiis mores iungant, ne prava malorum
Corrumpant exempla, aut cœca licentia vitæ
Transversos rapiat: nostri fera temporis ætas
Talia contemnit, sed merces magna laborum
Permanet in cœlis amaranthi è flore corona.
Proximus huic agris natalibus ortus ab eisdem
Gente satus STADIA, *quo nemo plura locorum*
Climata percurrit, donec pervenit ad Indos
Extremos, ubi gens habitat crudelis, & olim
Nec visu facilis, nec dictu affabilis ulli:
Humanis quæ corporibus, quæ vescitur atro
Sanguine, quem tremuli rorant in cratibus artus,
Hunc illi prensum toties mactare volebant
Ni Deus in melius flexisset dira virorum
Pectora, Christicolæ sortem miseratus iniquam.
Ad patrios donec iam post duo lustra penates
Incolumis rediit, docuitq; prioribus annis
Ignotas terras, trabibus seu fortè cavatis
Seu quis iter pedibus Cyclopas quærat ad istos.
Hinc etiam occurrit memorandus carmine nostro
CROLLIADUM *genitor, vir magnus honore senectæ*

Qui

Qui fasces quintas Consul quintamq́ securim
In patriâ gessit facti grauis vltior iniqui
Magnus vt Arpinas aut longi Mutius aui.
Fortunate senex nunquam tua fama peribit
Parta tuâ virtute tibi, quin illa magisq́
Per celebres floret natos serosq́ nepotes.
His SYLBVRGÆ *non vltima gloria gentis*
Accedit, Latiam & Graiam quo nemo loquelam
Dexterius novit, libros dum tractat, & illis
Sedulus insudat, communemq́ edit ad vsum
Purgatos mendis, vir nostra ad commoda natus.
Iungitur huic patrii qui tradita frena Lycæi
Laude regit magnâ, cui MERCATORIA *nomen*
Stirps dedit, huic merx est consolatura senectam
Musarum studium quam si quis venerit emptum
Crede mihi, nunquam (quæ sit fortuna) pigebit.
HENRICVS *itidem nobis se* LÆLIVS *offert.*
Ille nouem quondam fratres non vltimus inter
Panonium Musas longè deduxit ad Istrum,
Sed cadit ante diem, cœliq́ in parte locatur.
Non autem dignis potero celebrare Camœnis
PINCIEROS *inter Germanos nomine* PAVLVM
Amphion citharâ, cui carmine cedat Homerus,
Rex Ponti linguis. talem vix vlla tulerunt
Secula, qui variis superauerit artibus omnes.
Heu, DEVS *hunc tantum terris ostendit, & vltra*
Non superesse dedit, miserandâ peste peremptum.
At BOLLINGERO *iam vos ignoscite vati*
WETTERICI *heroes reliqui, quorum inclyta fama*
Orbe cluet toto: Quis enim tot nomina ponat?
Quis tot CIRCOVIOS*? quis prisco sanguine natos,*
Tot DECIOS*? quis tot* FONTIS *cognomine dictos?*
FETTIADES & BREVLÆOS *insignia famæ*

Pectora, quis SAVRO *&* FISLERO *stemmate cretos,*
Quis MILIOS? *Quis* MESMILIOS, *& sanguine natos*
SEFREDC? *Quis tot nomen* PISTORIS *habentes,*
Quis canat ELSNEROS, *quibus & pugnæ area nomen*
STRETTOVIIS *fecit? Quis tot* COMBACHICA *dicat*
Mollibus in numeris cognomina dura, nec ipso
Sat concinna sono, versúq; incompta Latino?
Saluete illustres animæ, & tu maxima salue
WETTERA, *nobiscum natalis terra virorum.*
Per quos talis honor seris tibi surgit ab annis
Qualis erat Solyma, & Susis, & qualis Athenis.

SOLI DEO GLORIA.

FINIS.

